Čestmír Oraný

MALÝ JAN
PLECHOVÉ LÍZÁTKO

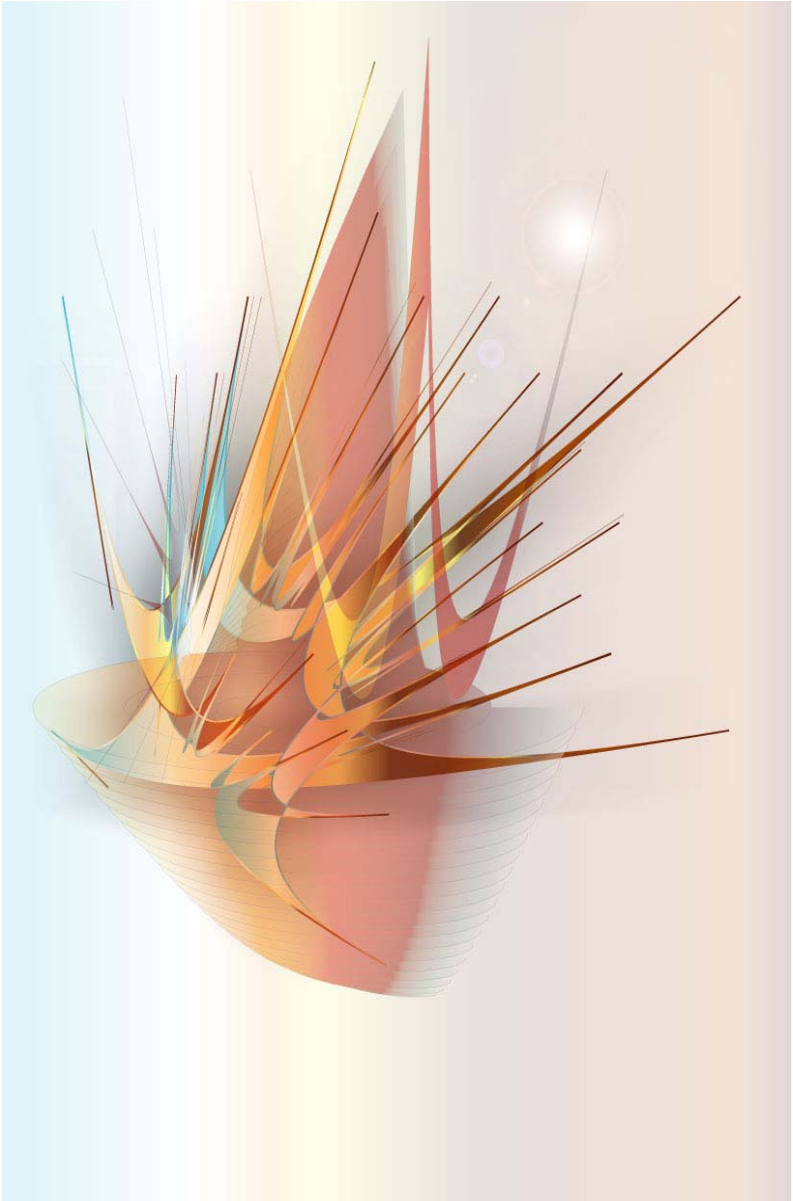

MALÝ JAN

PLECHOVÉ LÍZÁTKO

Čestmír Oraný

Brno
2012

Kopírování, také částí, a rozšiřování prostřednictvím filmu, rozhlasu a televize, fotomechanickou reprodukcí, zvukovými médii a systémy na zpracování dat všeho druhu jen s písemným souhlasem autora.

Jakákoliv podobnost prostředí nebo osob se skutečností je pouze náhodná. Děj příběhu je smyšlený nebo pozměněný.

Upozornění: Slangové výrazy a nespisovné tvary jsou nedílnou součástí příběhu.

© Čestmír Oraný, 2012
Illustrations © Čestmír Oraný, 2012

Věnuji všem čistého srdce
a každému zvlášť
s láskou
pro jejich lásku.

„Bůh nešije uniformy.“

SMĚŠNÁ VODNICKÁ EXISTENCE

Starý čudil orobinců, náhodou a namáhavě zvedl zrak. Rozmazaným zrakem těsně pod hladinou se mu zdálo, že je to právě on, skarabeus, co valí před sebou velký, mohutný měsíc, teplý měsíc, který přímo útočil na jeho vlhkou přirozenost. Rozhlídl se ještě kolem, zda za ty věky tu nepřibyl ještě druhý, aby nebyl… nebyl sám. Plápolající obraz se začínal zaostřovat.

Možná, že to byla zoufalá placka zářící na neviditelném topůrku mávátka a kdosi, či cosi mělo za povinnost nosit *tugletu*, teplou lucernu po moři méně hustém, než jeho vodíkově-kyslíkový svět. Bylo čas vstávat.

U rybníka, kolem kterého v podvečer malá Kateřinka brouzdala, se po nocích začaly díl podivné věci. Hlavně se rozvinovala a nabíhala jasná noc. Hvězdy *mihotavky* vyskakovaly na hladinu. Příjemný chladivý vánek a mokrost konejšily pozorovatelku, která se ubírala k domovu.

Když i ospalý kohout v blízkosti v předměstí usínal na bidle se zobákem hluboko ponořeným pod křídlo, počalo to u rybníčka v Heleníně bublat. Zprvu bublinky z bahna byly drobounké, potom větší. Splétaly se do plamínků. Ne, nebyly to plamínky, spíš pouze brblavé, prťavé obláčky dýmu. Za zády stavidla bylo slyšet plácnutí kapra, či snad štiky, či jiné němosti. V okolních zahradách začínala teplá rajčátka ve sklenících pomaly ochládávat.

Po chvíli se voda zavířila. Po straně hráze rybníka, u stavidla, kde to bylo nejhlubší, počala se vynořovat otevřená, velká, štíhlá plechovka. Nebyla to plechovka, protože se vynořovala víc a víc až to připomínalo dřevěný špalek. Nebyl to špalek, byla to veliká trouba ověnčená řasami a kapradím na vysokonánském klobouku.

Ano, teď to bylo zřetelné, byl to klobouk, obrovský klobouk, spíš hrozně vysoký cylindr. Víko klobouku se chvilkami otevíralo, *žábrovalo* a vypouštělo páru, spíš dým, nebo obojí, pravidelně jako

malá parní lokomotiva. Možná jedenáct loktů nad hladinou stál nehybně onen kmen, možná sloup, možná komín. Kolem klobouku se sušily *vyšisované* starorůžové krepové fáborky. Ve finále se objevil široký okraj klobouku a lněné vlasy.

Byl to vodník Kajetán Brekemekeke Kabelka, starý vodnický pard a vládce Helenínského rybníka, starý pan, Čudil orobinců. Sušené čibuky si trpělivě cpal do vodnické, určitě podvodnické dýmky. To byl jeho nejčarovnější nástroj, protože, světe div se, z fajfky se kouřilo i pod vodou. Proto ty kroužky dýmu nad hladinou a kuličky pod hladinou ovoněné bahnem.

Právě ranní opar na rybníce byl vlastně čoud a smrad a vlhkost po přítomnosti Čudila Kabelky. Ale teď byl už kousek do půlnoci. Jeho svět ožíval. Sový svět se probouzel a podivný rybniční orchestr nevtíravě vytvářel kolorit čarokrásnému světu zrcadel a vlnek. Klapka dýnka klobouku se otevřela a ozvalo se zakašlání. Bylo slyšet, jak stařičký vodník mluví sám pro sebe.

„Ouvej, auvej, moše kosti, samý regma-regmáňa, kdo tu bolest má snášet. Už abych odešel do vodnickýho nebe, nebeskýho důchodu, do teplého lázeňskéhо bahníčka, kde mřenky se mi budou proplétat vlasy a fousy, škrábat mě na hrbu a měsíc, měsíc nebude na mně furt čumět jak soví oko. Budu mít trochu soukromíčka."

Smutně zabafal.

Nevrle se pootočil na prašné silnici kolem rybníka. Vyrušil jej štěkot psů, což bylo znamení, že od něj odchází *etwas člóbrda*, kterým vodník říkal zkrátka, *brda*.

V okamžik se výška klobouku postupně zmenšovala, takže z něj byla placka, placka, slamák nebo ošatka, co *nosejú* asiati na rýžovém poli. Vodník si sedl na hráz. Aniž mu bylo vidět do obličeje, byla z něj cítit samota a smutek nasáklý lidskou depresí. Jeho oči byly zadumaným zrcadlem.

Ha, směšná se mu zdála jeho vodnická existence zarámovaná do banálního, *brdího* světa. On byl tady daleko dřív než *Unten* rybník, než jej směšní *brdí* samovládcové usoukromničili z jeho pohádkového světa. Svázali ho modlou peněz.

„Ouvej, ouvej, moje kosti." Začichal a cítil cosi ve vzduchu. Povzdechl si.

„Zase ta otrava!"

„Čus bus, starouši!“ Ťalo vedle něj klubko, kde se vzalo, tu se vzalo, znovu to zaskřehotalo. Byla to čarodějnice Clarisa. Bydlela vedle komína v Malém Beranově. V zimě si zamotávala nos, lépe řečeno fifák, cifák, fučák do pytle od brambor, aby jí nebyla zima.

Stejně smrděla *bramborama*, protože bydlela v zapomenutém kamenném krechtu. Šátek, že jí nebylo vidět do obličeje; dobře babsky utáhnutý. Puntíkovaná sukně, válenky přepásané řemínkem. Dávala si moc dobrý pozor, aby si nenamočila konečky od palců, dáli se jejím koncům panožek tak říkat.

A vůbec, voda, voda to byl pro ni nepřítel číslo jedna. Starý Čmoud to věděl, někdy se schválně sám otřepal v její blízkosti, jen tak, škodolibě, aby jí nazdvihl. Nemusel jí. V rámci samoty si na ni zvykl. Věděl, o čem bude řeč.

„Tak co ty stará vodnická nádhero, ty ženichu, co to proutí?“

Nedočkala se odpovědi. Místo toho zvedl Kabelka svoji vodnickou tlapku, na konci s kulatými čečulkami, rozhrnul pár lněných snopků pod kloboukem, aby lépe slyšel.

Někdo volal tenkým hláskem, ale nebyl to hlásek, byla to flétnička. Nad hladinou se vznášela lidová písnička.

„To je Kačenka Oranovic, už je doma,“ zakřehotala čarodějka,

„je ji slyšet až na Beranovskej komín.“

Kabelka dobře věděl, že Čarodka sedává po nocích na továrním komíně, šmíruje a přitom bloncá nohama do prázdna.

Čarodějka doplnila jeho myšlenky.

„Tak si tam sedím a připadám si, jako bych seděla na tvým klobouku.“ Závistivě na něj zírala a pokračovala:

„ Dívám se v noci na ty světýlka chaloupek a neupřímné dušičky uvnitř, jak koukají strnule do malinké bedýnky, která se mihotá barvičkami. Vydrží u ní skoro půl života. Já už jsem v čarodkách stará lůza, ale tohle to, to nemůžu pochopit.

Když malá Kačka začne foukat na píšťalku, hnedle knedle mi je lepší, zahřeje to moje čarodějnické srdíčko, tady, šáhni si Čudile. Nadzvedla trochu pápěří ve svém péráku na boku. Bylo vidět, že se tam cosi chvěje.

„Ty nemáš žádné srdce, ty stará stěrko *brécovitá,*“ řekl mrzutě Brekemekeke, protože chtěl poslouchat o Kateřinčině pískání. Clarisa se urazila.

„Já že nemám srdce, to ty žalářiš na dušičky dole na regálu.“

„Bejvávalo, bejvávalo?“ zasteskl si *orboučník*. „Teď tam mám sotva hromádku rozbitých hrnečků, kterou mi běličky nechtějí uklidit.“ Po chvilce mokrého snění dodal:

„Vždyť já je pustil, kdo to měl pořád poslouchat, pořád kecali, hádali se o politice, o revolucích i o *porevolucích*, o penězích, pořád dokola a dokola, vydrželi by se hádat, až by se celá voda z rybníka vypařila, možná i *dýl*. Ať si jdou kam *chcou*, třeba do jejich nebíčka nebo peklíčka, třeba i do …, stejně si myslím, že by je polapili ti dva malí čertíci, co bydlejí ve skále za splavem a pořád si myslí, že je nikdo nemůže najít, nebo že o nich nikdo z *brdíků* neví.“

„Já o nich moc dobře vím, dokonce mně jednou pozvali na návštěvu za to, že jsem jim pomohla. Jednou klopýtal jeden po skále za lomem a tak se rozčiloval, že se mu zahřály kopýtka, spíš podkovy rozžhavené doběla včetně vidlí. Možná, že by tam byl dodneška, kdybych jej tam nechala, to víš, co by s ním lidičky udělali, to by byla rarita, fotili by ho, štípali a vytahávali chlupy, až by ouplně nechcípnul. To jsem nemohla připustit. Tahala jsem ho jako v té pohádce o řepě, druhý čertík mně tahal za sukni a sténal a i zaplakal.“

„Kecáš,“ přerušil ji starý Čudil a víčko klobouku odfouklo trochu dýmu, „čerti a my v kongregaci pohádek přece nepláčou.“

„No, možná neplakal, ale vypadalo to tak, protože jsem měla dojem, že ta rozžhavená skála syčela, jako by na ni dopadaly kapky rosy. Nakonec jsme ho odtrhli. Dodnes se tam lidi chodí dívat. Za mlejnem je kámen a na něm otisknuté čertovo kopyto i tři díry po vidlích.

„Jo, jo, *brdíci* nevěří, věří tý politice v bedně do který furt čumí.“ Poprvé se shodoval se svou návštěvnicí, no spíše domácí.

Bylo ticho, a obě siluety si jej užívaly. Skoro takové ticho, že bylo slyšet čvachtnutí a skok žabičky do vody, každé bruslení potápky a jejich ostří lodičkových nožek, víření křídelní helikoptéry vážky kolem stromoví z listů orobinců. Měsíc, třetí věrný společník je okukoval sovím okem.

Čudilovi to nedalo, poznamenal:

„Hmmm, měsíc dneska tak *čudo* čumí, *yes*, stará?

Gotický šátek se nazdvihl směrem k placce. „Hmmm, ani se mi to nezdá, furt tahle čumí, *ni* se nezasměje, *ni* nezamračí.

„Bylo by *lepčejší*, kdyby byli alespoň dva, jeden záložní, jeden třeba helenínský a druhý vranovský, nebo tři, či čtyři. Stejně si myslím, že mu je smutno, bejt takhle sám a nočno-nočně chodit po stejné stezce znaků a koukat a civět dokola, *ak* jako *ny* civíme nad *en-tej*. Nebo se nechat pořád postrkovat."

„No, *psoudo* kamaráda má na hladině, možná, že necíví na nás, ale na sebe, je hluchej, třeba se líbí pouze sám sobě, nebo se nenávidí," dodal Kajetán a sám se podíval dolů na sebe do hladiny, jako by to byla i jeho vlastní zkušenost. Ono totiž u vodníka to bylo dost problematické, protože starý pard dohlédl až na dno, to tak staří *vodní* mají tu schopnost.

„Hm, hlavně, že nám svítí."

„On nesvítí, jestli jsem dobře slyšel, co si ti zamilovaní *brdíci* tady špitali *tuhle*, že on je jako *tahleta* hladina, odráží další světlo. To bychom mohli říct, že hladina taky svítí, že jo."

„Ať je to jak chce, pro mne svítí," odsekla čarodějnice a pokračovala: „Co bude s tím proutím, dám ti za ně nějakej hrnek, mám jeden s ukřápnutým ouškem, co jsem v něm dřív vařila lektvary, abych byla mladá a krásná."

Hodila hlavou a chtěla si prohrábnout vlasy jako sedmnáctiletá holka.

„Mladá a krásná?" Kabelka se rozchechtal.

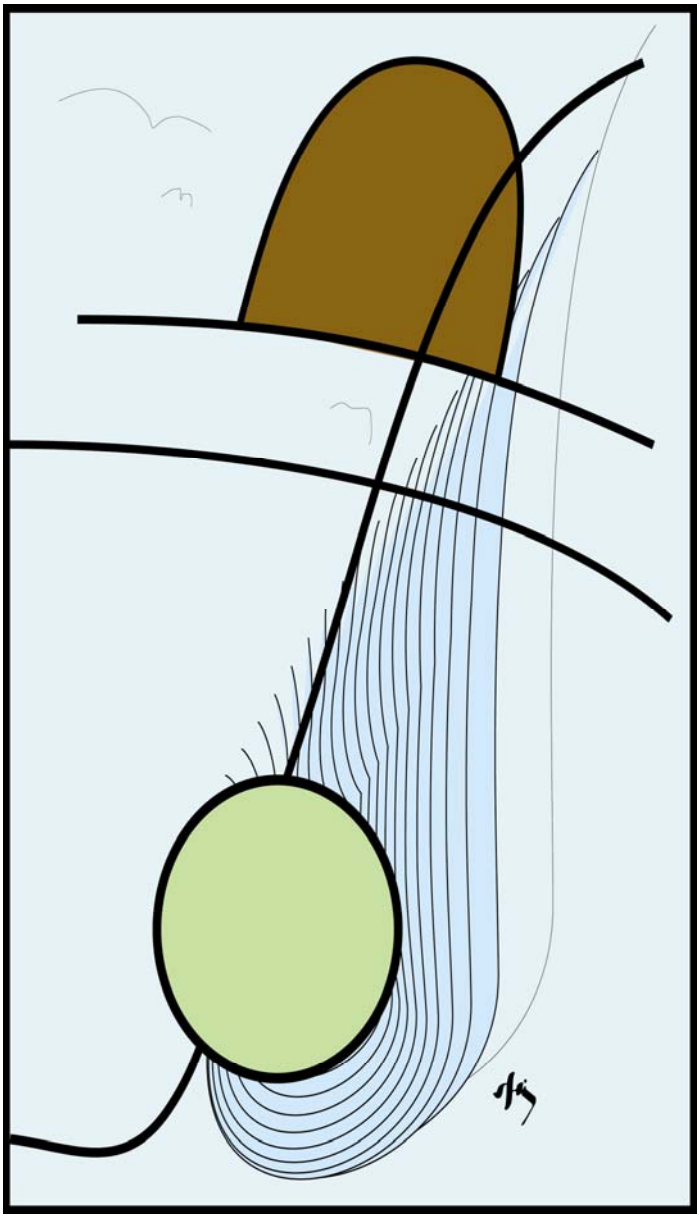

PAPOUŠEK NA BIDÝLKU

Čudil se opravdu tak rozchechtal, až víčko klobouku se ouplně otevřelo, fajfka mu spadla do vody a on málem s ní, tak se dusil smíchem. Po chvíli si namáhavě odfoukl, zvážněl a zaklel:

„Do prdele, celý svět bláznivej je jedna rovina, do prdele, rovina to je, placka, měsíc, plešatej měsíc."

Nechtělo se mu lézat se svými vrzajícími kostmi do vody, třebaže mu bylo v ní dobře, *lepčí* než nahoře.

„*Včak* ona na mně počká, nevěsta *moja, krasavica*," pomyslel si. Na vodní hladině se objevovaly proužky, spíš kolečka dýmu, to ta fajfka bafala i bez Brekekemekekeho pod vodou.

Starý Čudil, věděl, že to přehnal. Možná, že by se i zastyděl.

„Tak jaké to je ve skále u čertíků, beruško, patičko?"

Čarodějka dělala otočenou a nafouklou. Po chvilce žbluňkání zapomněla na proutí do svého koštěte, vidouce, že něco Kabelajs neví, rozpovídala se a přeháněla:

„No víš, Čudile, jak *brdíkové* chodí v Jihlavě do katakomb a viděli tam ducha a světélkující chodby, tak nějak to tam začíná. Kdo by věřil tomu, že se ta stará skála otvírá s rachotem nebo tak nějak, není to pravda. Čertík na něj položí kopýtko a přimáčkne vidle, něco zamečí jako kozel a normálně tou skálou *prode* jako teplou vodou. I ty můžeš v ní i dejchat a nakonec, na druhé straně, udělají totéž, až se zase zamkne, je to zase kámen *kamenitéj, varhanovej*.

Jak to cvakne je konec, mně to tam zacvaklo proutí, co chci teď po tobě. Celý kopec v Hůlový je protkaný chodbama, je to víc, jak mraveniště. Nikoho jiného jsem tam nepotkala, to bylo na tom zvláštní, nikoho jsem tam nepotkala, nic tam nebylo, jen obrovské bludiště. Spíš mi nechtěli nic ukázat. Slyšela jsem šepot splavu. Pod skálou musela téci voda. Bylo to divné, kudy mohla protékat. Viděla jsem podivné znaky. Nejvíc jich bylo typu ae, AE."

Kabelka byl zklamán.

„Proč ses jich na něco nezeptala? Třeba kde spí, kde mají nějaké sociální zařízení na bobky a podobně?“

„Nešlo to.“

„Jak to nešlo?“

„Chtěla jsem se zeptat, ale otázky jsou v oněch chodbách zakázány, prostě je nevylovíš, tedy nevyslovíš. Co končí otazníkem, to prostě nejde říct.

Oni *tiž* ty chodby vedou pod celým Helenínem i na druhou stranu.“

„Tak proto…“

„Proč?“

„Že se objeví nehlasně a znenadání.“

Jo, jedna chodba jde směrem pod domečkem Kateřinky Orané. Odtud taky tuhle věděli, kdo to tam píská na flétnu, určitě tam chodí tajně poslouchat dědu Bedu, co vykládá Kateřince pohádky na dobrou noc, třeba o ovečkách a tak.“

Zmínka o pohádkách Čudila nastartovala. Po chvilce ticha dialog pokračoval.

„Áj, bych je chtěl taky slyšet, jsou prý krásné. Kačka ani nedutá, ale on každou řekne jenom jednou a už víckrát ne, nikdo si je nezapamatuje.“

„No ty srdíčkové umějí psát, když nekoukají zrovna do bedny, ale my vodníci, i kdybychom se naučili brekekeabecedu a pohádky zašťourali do bahna, tak mi je neposedné proudy stejně vyplaví. I kapří máchání ocasy inkoust smažou, že bych se nedokopal konce s paličkovejma rukama a začátek by byl pryč.“

„To samý je se mnou, vyčaruji skoro všechno, ale zdraví a písmenka ne, to si musím všechno pamatovat, čarodějnická kniha jak se tvrdí není, to je blbost, proto *klohním* pořád bylinky proti skleróze.“

„Tak víš co, až sem zase přiklušou, zeptáme se jich a jestli se budou zapírat, smočíme jim ocasy do vody a já jim je přivážu ke kořenům stromů na dně rybníka. Oni strašně vodu nenávidí, stejně jako já ty jejich romadůrové smrádky.“

Čarodějka se při zmínce o vodě ošívala, poposedávala, hopsala a přešlapovala jako kanárek nebo papoušek na bidýlku.

„Nešlo by to bez vody?“

„Nešlo,“ zdůraznil bručoun Kajetán.

„Víš co, tak já je pozvu k sobě na pokec, oni rádi *přídou*, stejně dělají jen samé lotrovny a mají … co na práci. *Přiď* tam taky!“

Starýmu pardovi se nechtělo opustit vlhko. K čarodějnici by to bylo přes dva splavy a teď, když je málo vody…

„Zvedni ten svůj hrabicové,“ četla mu myšlenky, „zadek a roztlač trochu svoje *regma* starouši, třeba by nás pustili do *tej* sloje, co vede pod Katčiným domečkem a možná, že bychom odposlechli alespoň jednu pohádku od Dědouše Peklouše.“

Na vodníkovi bylo vidět, že přemýšlí. To vodníci dělali jen málo a výjimečně, protože je to strašně, strašně unavovalo. Když vodník přemýšlí, zahalí se do oparu rybníka podobně jako housenka do hedvábí a má kolem sebe mlžnou kuklu. V té chvíli není nic na zemi nebo pod zemí, ve vodě ani nad vodou, co by ho mělo a mohlo vyrušit. Prostě se to nesmí, je to přísně zakázáno po tisíce let. Kdo by jej v takové chvíli vyrušil, udělal by se ve chvíli ve vodě vír a každého, ať je malý nebo velký, stáhlo by jej to do vody a uvázalo ke kořenům vrby po dlouhých tisíc tisíců let. To je pravda.

Naštěstí se to nestává tak často. Jediné, co může tyto dušičky odvázat jsou vodní hadi, říká se jim úhoři. Ti se tu v posledních dobách vůbec nevyskytovali. Proto Clarisa, čarodějnice a kamarádka vodníka ho nechala přemýšlet. Bezesmyslu, znuděně koukala do hladiny na sebestředný měsíc bez záře, bez tváře, protože ani ona ji neměla, pouze šátek který toto pápěrkové stvoření obepínal.

A čas se posunul déle za půlnoční. Starému Čudilovi se zachtělo po tabáčku a po svém lůžku, rohoži, dříve umně upletené z listí orobinců, teď však už různě vyspravované vším co trčelo pod vodou nebo nad vodou. Přesto to bylo jeho místečko v celém vodním vesmíru, kde skutečně odpočíval. Nechal lehce dorážet na sebe běličky, které se honily za kroužky z tabáčku. Vzájemnost, soucítění jedné vody tu bylo nasnadě, toliko rozdíl od toho, co se dělo nad vodou. Podíval se nahoru, jakože se tam mockrát nedíval. Čarodka to pochopila. Proutí nebude.

Čudil si vzdychnul.

„Snad i měsíc, země souputník, přikovaný, by neměl měnit svoji existenci a třeba, třeba by jich mělo být i víc, jeden pro radost, druhý pro svítivost a třetí na práci. Závidím mu, chodit, *guljat* po mráčcích ze shora nebo šplhat na hory a *dole*, ech samé čisto, pár

modrých očí se stříbrnými řasami. Jo, jo, jo," vzdychl si, „ je máš měsíc přeludem a zdáním co nemusí pracovat*, langsam* se procházet a kouknout a prokouknout, nebo *puríto narcisovat solo*."

„Ach jo, ať je k dispozici nám a snílků, když je jenom jeden, nikomu neublíží. Vždyť ouplně jedno je, jestli je to koule nebo placka, ať si myslí každý cokoliv. Třebaže sám svítí, a vůbec, je lepší kdyby byl teplý, třeba čtyřprocentní, ojojoj, to by bylo na *hrjate* mých kloubů."

Mezimeditace skončila.

„Tak co, stařešino, *půjdem* navštívit čertíky *zejtra*, co, pověz přece?"

Nechtělo se mu, ale vidina pohádky od Dědouše Peklouše byla jako z *marjánky* čoud. Jeho klobouk začal narůstat do výšky. A ačkoliv se z něho nehulilo, dosahoval původní výše. Čarod postřehla nepatrné vychýlení. To jí stačilo.

„Tak *čusbus* Breke, *záftra*."

Našlápla koště a ztratila se podobně jako ty hřmící komety, co tu létaly posledních sto let. Opravdu je nesnášel, nesnášel. „Ještě že má vodu voděnku. Ještě že tě mám." Ponořoval se do plodové vody, nahmatal fajfku, položil si ji na prsa, *mách* po běličkách, aby jim dal najevo, že už se jde *spat*. Začal chrápat.

On strašně chrápal. Pod vodou to bylo strašně slyšet. I nad vodou se chvěly stvoly vodních rostlin, čibuků neb orobinců stříbrolistých. A možná, že i tři lekníny, které si pěstoval jako svůj stůl to potřebovaly na znamení k zavření a zapečetění. Byli na to chrápání zvyklí.

A byl tu večer, den druhý, následný prvního. K čertíkům to bylo kousíček. Pěšky možná by to bylo lepší. Začvachtal si kulatými čečulkami prstů ve stružce přívodního potoka, potom se rozhodl, že trochu *zapajdá*…

PAJDAVÍ PAJDÁCI

„Ach, ach jo…!!!“ Broukal si a komentoval… a broukal refrén:

„€ A tak si tak *pajdám* po *tomhletom* světě, po známé cestě k domovu a od domova, pajdám a nevím, jak dlouho *pajdat* budu. Jsem starej pajda. €,“ komentoval pod fousy:

„A kolem mne, pod silnicí i nad ní panoptikum sloupů, co si mne prohlížejí, blízcí i vzdálení, ti, kteří už jsou za hranicemi cest a *ježegodno* si mne prohlížejí. Prohlížejí tak, jako by mne nikdy nevidělo a přitom vím, že mne znalo, dívalo se hluboko dovnitř. Cítil jsem to, nebyl to obdiv ani výčitka, jako by to potratilo paměť nebo co; pohled jsem neviděl.“

„€A tak si tady *pajdám*, na cestě, kdesi v nekonečnu po nekonečnu, po dodrbaném asfaltu, či prašné cestě a nikdo nikde. Alej vzpomínek a pár kapek ze šosu mi kane. €“

Aha, teď mne napadlo, co mi pohled pod usychajícími řasami říká:

„Hle, taky *pajdali* ti *pajdaví*, jenže teď už *nepajdáme*, jen se na tebe díváme. My jsme *Pajdaví pajdáci*.

Potichu si brumlal dál:

„A tak si *pajdám* a pohoda je pryč. Proč si nemůžu klidně *pajdat* a soustředit se na *pajdání*, na rachot zrezivělých kyčelních kloubů. Jo, to nejsem já, co *pajdá*, *pajdá* mi mozek, bouchá o rozdrmolený asfalt či kameninu, jak těhotný igelitový pytlík.“

Čvách! Čvách!

Je to hrůza nebo štěstí. Kolečka místo nohou by byla *lepčí*, to bych potom *nepajdal*, možná, že by se zdálo, že bych mírně levitoval. Pohled *nepajdavých* stojících by na mně lpěl jako podivné, možná Kainovo znamení. Ať žijou *pajdavci*! Paj, plaj, pááááj, pij, paj, poj!

Pajdavý čas, pajdavá hmota a neviditelné *pajdavé* vlnění.

A začal si zpívat: „Paj paj, blázen *paj* v *pajdárně*, co *píče* pájku. A tak si tak *pajdám* po pajdavém světě, po známé cestě k domovu

a od domova, *pajdám* a nevím, jak dlouho *pajdat* budu, než dopajdám. Jsem starej *pajda, já pajda*.“ A po udejchání zkusil refrén, který se mu zalíbil:

„€Paj paj, blázen *paj* v *pajdárně*, co *píče pájku*. A tak si tak *pajdám* po pajdavém světě, po známé cestě k domovu a od domova, pajdám a nevím, jak dlouho pajdat budu. Jsem starej *pajda*, já *pajda*€.“

Po pár metrech byl u řeky. Byla celkem něžná s konejšivým proudem.

„Nepůjdu přece pěšky,“ řekl si *pajda pajdavec*, „proč, dyť jsem *přecky-necky* vodník.

A stalo se. Oniž totiž vodníci umějí *jakbysmet* čarovat.

Nasál dým s fajfky a sundal klobouk, to vodníci *děulají* vždycky, když mají kejkle mejkle čáry fáry provozovat a s vyfouknutím *holeše* vyslovil *cosu* čakru:

„ Kmenvodkekjle navodproudmejkle,
kmenrosuvbosu unesu v rosupusu!“

Ve chvíli se ze dna na povrch vysoukal kus kmene, který měl uprostřed pohodlné sedadlo, něco jako baldachýn na slonu nebo velbloudu, že se mohl i opřít a uvelebit.

Kabelka vylezl na něj a usadil se jako *Ré* a nechal se unášet proudem. Nedbale kýval na pozdrav vodnímu i podvodnímu tvorstvu. Klaněly a zdravily ho kačeny, volavky, vydra, i potkan, myši, husy, potápky a žáby, ukláněli se mu i vrby a *vrbata*, lísky a *líska-ta*. Mávali mu na cestu kapradiny s krupičkami i bez nich, vodní bratrstvo, které jej uznávalo pro jeho nadhled a rady, pro které si za ním chodili. Placatej měsíc se před ním nesklonil. Potměšivě, s úsměvem Mony Lízy ho popichoval.

Bylo slyšet klapání zobáků, čvachtání různého druhu, pleskání a tichého chodu proudu jako předení neznámého motoru. *Mách* do vody, aby se ztratil.

Na železničním mostě, nad řekou před rozpadlým mlejnem, přejížděl za ohromujícího rachotu vlak. Vodník nevěděl, co to je. Vždycky zvuk pouze slyšel, to zvláštní rytmické dunění i ve vodě v rybníku. Tentokrát si myslel, že přichází samé hromové, vodnické peklo. Obrovská obluda se hnala nad ním se *stovkama* očí a hrozila každým okamžikem, že se mostní konstrukce zbortí a padne na něj.

Byl to tehdy ještě parní vlak, co jezdil o velké pouti na ukázku pro děti, jak to bývalo dřív.

Chtěl se začarovat, ale úplně z rachotu oněměl a nebyl schopen ze sebe vydat hlásku. Po chvíli se mu zdálo, že obluda na něj zapomněla a rachot se vzdaloval. Začal si nadávat a jeho vztek se obracel na babiznu, co to spískala.

Dostal pravý vodnický vztek. U vodníka se to projevuje prskáním a *prtáním* do bahna. Tabák probublával i druhou stranou ven. Prostě *prděl* a strašně smrděl.

„Já ji dám, Čarodka ukecaná, za to trápení může ona.“ Ještě že se nemusel schovávat před nějakým živáčkem brdíčkem. Na posledním splavu začaroval a vyřkl čakru:

„Kmenvodkekle dovodproudmejkle.“

Po formuli vozidlo zmizelo pod hladinou. Pár bublinek zůstalo, jak se kmen zavrtával do bahna. Trpělivě čekal. Až pojede zpátky proti proudu, vzpomněl si, že ho musí táhnout dvacet čtyři volavek, kteří se tu uhnízdily mimo jiné proto, aby mohly tahat vodníka a tím mu prokazovaly čest.

Zbytek cesty, po malém uklouznutí, popošel po splavu bez škobrtnutí. Kdysi zde bydleli lidé s bláznivou holkou, prostě chudákem. Kolem jejich stavení se lidé báli chodit, ne, že by snad někoho uhranula, ale proto, že měli spoustu husí a jejich vedoucí, mistr houser byl naprosto *pitomej*. Štípal bezdůvodně na potkání kohokoliv a kdekoliv, až jednou mladý Kajetán jej uvázal za dlouhý krk k vrbovým větvím a nechal jej houpat tak dlouho, dokud neslíbil, že už nikoho neštípne. On to slíbil, ale stejně honil každého, protože v slibu nebylo, že nemůže každého honit. Lidé se ho tudíž báli, protože měli v paměti, jaký byl před tím, že je poštípe.

Konečně byl u skály. Před skálou vedla *ouzounká* silnice. Na pokřiveném zrezivělém zábradlí se houpala malá, pometlová holka, Čarodka. Klátila se, div nespadla.

„Čuss, buss,“ povídá s důrazem na dvě ss. Uviděla jeho výraz, zmlkla.

Vodník přelezl zábradlí.

Čarodějnice vzala koště. Dělala jako by chtěla smést skálu. Ve skále byl podivný šev. Byl zarostlý mechem a kapradím, nic, nic nenasvědčovalo tomu, že by tu měla být branka nebo brána.

Z ní vypadli úplně rozespalí, zažmolkovaní dva malí čertíci, téměř od sebe nerozeznatelní, zapáchajícím pelechem a bobkami. Bylo na nich vidět, že se určitě kočkovali nebo prali, možná mezi sebou. Byli rádi, že je jiný, kromě smrtelníka vyrušil. Měli velmi dobrý důvod, aby na chvilku vypadli ze stereotypu.

„Co je?“

„Čumáčci moji milí, vy zkrachovalé ne-exit-stence, přivedla jsem vám pana Brekekehomekekeho. To je pro vás jistě čest!

Jak jsme se domluvili, chceme se podívat pod domeček Kateřinky a poslechnout si alespoň jednu pohádku od Dědouše Peklouše. Pan Čudil chce vědět, co má v revíru.“

Čertíci se začali ošívat.

„Jo, ja, revír *ja* revír, my máme zákaz… svoje rozkazy…“

„Ale, ale-ale, šišinky moje *vocasatí*, dušinky opelichaní, kmotříčkové okovaní, vždyť jste mně taky pustili a co, co, neubylo vás, ani o chloupek. Já taky nesmím míchat čertovské lektvary, pouze pro ožrání a míchám je. Kdo mi potom spadl z továrního komína a já jej musela léčit a zachraňovat?“

„Ech zachraňovávat,“ uchechtnul se jeden z nich, stačilo se otřepat a bylo by, my nejsme přece v kategorii světského zmatku,“ ukázal kolem sebe jako césar, když zdravil gladiátory, kteří šli na smrt.

Vodnická magnificence působila respekt. Nakonec čertíci počítali, že jim známost může být k užitku, rochnili se v tabáku z orobince a ten, ten vodníkův byl špeciální, špeciální.

„Tak jo, půjdu první, za mnou vy dva a poslední musí zase můj soukmenovec, jinak to nejde. Pan vašnosta musí s kloboukem dolů. Vodníka mrzelo, že zapomněl stáhnout klobouk do původní velikosti, byl *přec* mezi svými.

První čertí zabořil kopyto do skály, zaječel jako koza, píchnul vidlema a ty mu projely skálou. Aniž bys řekl švec, byli na druhé straně.

Čarodka měla pravdu, takovou spleť chodeb s fosforeskujícími se znaky Kabelka nikdy neviděl. Bylo to jako nervové uzlíčky a z každého uzlíčku další a další, s podivným pocitem rovnováhy. Druhý udělal to samé a skála byla skálou varhanovou. Pro starého Čudila to byl divný svět, suchý, podzemní. Zároveň tušil, že *První i Druhý* nemusí chodit po chodbách, ale můžou chodit i skálou.

První povídá: „ Jo, je to pravda, máme svoje chodby, využijeme ty od hornických stříbrňáků, skřítků, máme s *nima* dohodu.

„Oni už tady jenom spí, žádný horník na Jihlavsku už není," povzdechl si *Druhý*, „pamatuju, že jsme si s nimi hráli na schovávanou."

Podivný průvod se vydal na cestu. První šel *Prvním*, za ním Čarodka, která měla problémy s metlou a *furt* ji šolichala před fáborky klobouku, Čudil, poslední šel *Druhý*. Stařičkému Čudilovi přesun nevadil. Chodby začínaly být vlhké, občas v nich dokonce tekl i potůček. Skalní svět, byl jiný, těsný, nic neříkající, svět chodeb. Chodba a zase chodba, svět spíš chodbový.

„To tu není nic jiného než chodby?"

Druhý se podíval na *Prvního* a potom zamával ocasem.

„Ne."Spiklenecky se zachichotal.

„Ticho!"

Vodníkovi se zdál šum povědomý. Ano, byla to řeka, co tekla nad ním, ale nevoněla. Nikdy si nepomyslel, že v chodbě pod řekou může být i sucho. Zastesklo se mu. Pokračovali dál, trochu do kopce, takže už museli být nad úrovní hladiny řeky. Pochvíli vodník uslyšel tenounké pískání jako u rybníka. Byla to kačenčina flétna. Museli tedy být pod domkem Kateřinky.

Zastavili se.

„Počkáme, až půjde spát!"

„Tady nic neuslyšíme."

„Tot', věru pravda," řekl první, „my do domu nemůžeme, my jsme skalní, ale vy, vy, vás bych mohl nechat projít do sklepa. Já se pro vás vrátím, ta vaše krasavice-krasavá mi dá znamení," objal, spíš ovinul Čarodku ocasem, který měl dlouhý alespoň tři metry.

Vodníkovi se to moc nelíbilo, takhle se dát všanc těm brdíčkům. Bez čertíků by nebylo úniku a to by byl průšvih, jako Brno, kdyby ho chytili, prvního opravdového vodníka a čarodějnici, to by bylo ostudy. Možná, že by ho i zatloukli do bedny.

Přesto souhlasil, pohádka byla jako cukr pro včely nebo cukrovkáře.

Situace se skálou se opakovala a oni se ocitli ve sklepě, který voněl *jablkama*. V podivných skleničkách byly zazátkované dušičky, ale na rozdíl od podvodného regálu tuze malé, některé sotva coby kuličky.

Čudilus vzal jednu ze skleniček a naslouchal. Nic neslyšel, bylo mu to divné, že i když jsou pohromadě, že se nehádají o politice. Co teď?

Na *štichu* byla čarodějnice.

„Já to zařídím. Na větrné hůrce máme my svatojánští odposlech, satelitních koš z košťat. Pár proutí mám sebou. Otočila se k rozmetadlu.

Vytrhla dvě proutí. Jedním napsala osmičku naplocho a druhým osmičku nastojato, potom si z nich udělala pentle do drdólu pod šátek. Hrabala do zástěry. A nemohla nic najít.

Potom našla. Vypadalo to jako roh, plivla do něho a přiložila ho k uchu, nalouchala, natahovala krk a pak podala sebeuspokojeně Kajetánovi. Ten si přiložil podivné naslouchátko, zárohové šmírovátko k vodnickým uším a spokojeně a trochu smutně zabrekoktal.

„Hm, máme jenom jedno?“ podával ho zpátky.

„To není problém, non e probléémmma.“

Nasunula šmírovátko na obrovský palec s černým nehtem, kterého si mimochodem starý Čudil nikdy *nevšim* a zabrblala:

„Husplex tu plex multiplex duo ucho hnedle knedle teť!!!!!“

Rázem se i na jejím druhém palci, který měla dva na jedné noze a jeden na druhé, objevil se i druhý roh k naslouchání.

Podala ho vodníkovi.

„A co čertiska?“ Podotkl vodník, protože správně tušil, že přilezou a budou žadonit a somrovat.

Čarodka se ošívala.

„To bych si vyčerpala tarif na celej rok.“

Kabelka se zamračil.

„Tak jo.“

A znovu zaznělo:

„Husplex tu plex multiplex duo ucho hnedle knedle teť!!!!“

Přece vábení pro čertíky bylo tuze mocné, až porušily skalní předpisy.

„*Hejďte* vy dva, tady je to *tost*. Kdyby na nás srdíčkové *přišli*, je s náma konec.“

„No a co, co, já bych chtěl vidět konec, čert se píchne a nic necítí, utrhne si ocas a nic necítí, všechno mu doroste, Čudilovi šos a nos, fajfka mu nevyschne, prostě věčnost je věčnost, čeho moc, toho moc, nevidíš, že je z toho otravný.“

Čarodějnice se zamračila. V jejím případě stála věčnost určité úsilí a tak si nebyla moc jistá koncem. Pár chyb a mohla by věčnost být tatam. Mohla by se proměnit ve všechno, jen ne ve smrtelné brdíčky.

První povídá: „Půjdem do studny, ta je hluboká tak, že človíčci nemají o ní zdání. Uprostřed je bidýlko na dabing, tam se tam usadíme a *zdejhle* stréčkovi *dam* bude nad tou vodou *lepčí*.“

„Co to je dabing?“ *zeptal se První nebo Druhý.*

„Dárling je drahý, je vidět, že v té vaší čertovské palici vám z angličtiny nic *nezbulo*. Vám z vaší blbosti vyrostli i rohy, ke všemu ještě tupý, bez závitu. Bodejť, když nemáte ani jeden závit v hlavě, to se divím, že vám tam ještě drží,“ zaskřehotala posměšně Čarodka.

První se chtěl zeptat, co to je drahý nebo drahoušek a proč drahoušek trčí ve studni. Ošíval se, *překopytovával*. *Druhý,* když to viděl a přečetl jeho myšlenky, mu povídá:

„Běž se radši vychcat a pořádně to zahrab, nebo z toho *zgebnou* všichni psi kolem i Škuban a Punťa!“

První zhluboka odfrknul a poslechl.

Vodník Brekekemekeke si představoval, jaká vlastně studně u Kateřinky Orané je. Dole, hluboko, určitě je studánka, není tam žádný rybník. Vodu tam jistě nabírá pohádkový Odsouzenec, kříženec vodníků, který byl právě jedinkrát spatřen.

Lidé pumpují nebo čerpají vodu, nebo když tam pošlou kýbl na nabrání vody, on musí okamžitě nabrat vodu do měchu a plnit podle jejich libosti, třeba až do doby, než by vyčerpal celou vodu ze zeměkoule i ze všech moří i mraků. Takový je osud všech pohádkových bytostí, kteří byly spatřeny on-line.

Starý Čudil se *zatřásl*. Zase si říkal, že ho tam nikdo neotravuje. Nevěděl, jak přijme návštěvu. I čertíci i stará čarodějnice věděli o Odsouzenci, ale nevěděli, ve které studni v Heleníně může být.

„Dobrá tedy,“ zašeptal čert. Z jeho smradlavého dechu to čpělo sírou a sejrem a polknutím písmene *bé*. Ozvalo se známé zamečení a byli naštosovaní ve studni. Byla tam tma. Nahoře bylo pár skulinek s prosvítající noční oblohou. Kdesi zdáli se ozval pronikavý, žiletkový, *kroužkovatý* hlas Odsouzence, viděděnce, až se spáry písku v okružích studně trochu vydrolily.

„Čang bind, bam," zněl pozdrav poměrně už zblízka.

„Futajbl, to jsem se lekl," řekl *druhý* z čertíků, který spadl z bidla pro hydromat, druhý ho zachytil ocasem za ocas. Visely tam jako dvě esíčka, či dvě rohaté spermie zaseklé do sebe. *První* se rozhoupal a vyskočil zpátky.

„Jsi *hovo* jakej čert, když se lekáš, nebo se snad bojíš?"

„Koho bych se bál," řekl hrdinně čert, „jen jsem se lekl. Čert se přec nebojí."

„Kdo se leká, nemá čisté svědomí," zaskřehotala čarodějnice,

„Hlavně, že ty ho máš," odvážil se do komentáře padlý čert, sotva polohlasem. Čarodějnice po něm sekla drápem.

„U nás o tom máme předpis, chceš li foršlift, pravidelné schůze, cvičení a taky platíme příspěvky," hrdě dodala, „něco jako v ROH nebo KSČ, vy trubky žijící v kapitálu."

„To by už stačilo," řekl klidně starý Čudil a uzemnil je.

DOBRÁ VODA

„Zdravím tě, odsouzenče," řekla česky. Odsouzený žabovodochlap byl původem z Číny z Tibetu. Za staletí ve studně se česky naučil.

„Chcete vodu, prosím?" Ozval se Odsouzenec, jak mu kázala povinnost a otrocký úděl první otázky. Mám tu na výběr pouze *jednotypovku*.

Nebylo jej skoro vidět, tak byl hluboko. Netoužil po společnosti. I kdyby za ním někdo vlezl a povídal by si s ním, za chvilku by si už neměli co povídat i kdyby semleli povídání a příběhy na světě a ve vesmíru, i kdyby je měnili, stejně by skončili. Zůstalo by ticho a tma, ticho, ticho a smutno, které by narušovalo občasné, malinkaté *žblouknutí* kapky či zrnka písku do po staletími *vyškrábaného* dolíčku, kam schraňoval Odsouzenec vodu.

„To je dost, že ses taky okázal." Odpověděla si vyrovnaná duchovní bytost. Čudil si sám pro sebe řekl polohlasem:

„Strašný, nemůže se zbláznit!"

První čert souhlasil:

„Hm, je to horší než peklo, byl jsem tam jednou na exkurzi…"

Vodník spustil vědro na provaze dolu do tmy. Ozvalo se nalejvání vody a občasné cinknutí bronzového hrníčku o vědro, to jak Odsouzenec nabíral vodu po hmatu. Nakonec bylo cítit třikrát zaškubnutí, to bylo znamení, že si ho mají vytáhnout.

V šeru, ve kterém tyto bytosti ještě dobře vidí, si Kajetán položil džber na packy a postříkal si je. Nalil si část do klobouku. Voda po něm stékala a on spokojeně zabafal fajfkou, až se mu dýnko klobouku zas nadnášelo sem a tam. Nahoře nad studní byl pozorován prazvláštní jev.

Kdo to kdy viděl, aby se ze studny kouřilo. Naštěstí kolem bylo pusto a prázdno. Čertíkům, čarodějnici tabáček nevadil, ba jejich kroužky připomínali otevřené pusy kaprů, takové to ooooooo, jak vždycky dělají s oblibou malé děti a všelijak se přitom pitvoří.

Vody se soukmenovci štítili, byli celí *nesví*, zejména čertíci, když na ně padla kapka, panikařili, jako by je pálilo rozžhavené železo. Vodník Kabelka měl místa kolik chtěl.

„Dobrá voda," vzkázal po laně Tibeťanovi.

„Já mám vždycky dobrou vodu," odpověděl Odsouzence a v jeho hlase nebylo naprosto nic. Ani smutek, ani radost, zdálo se, že odpovídal stroj nebo počítač či jiný synthetizátor.

Nezajímalo ho, proč tam jsou nebo co chtějí, byl ve tmě tak hluboko, že si vlastně nikdo nepředstavoval, kdo a vlastně co tam je.

To, že jej pozdravil Čudil čínsky, bylo vlastně známo až z vyprávění a nikdo stejně nemohl doložit, jestli je to pravda nebo ne.

Starého Čudila znal. Bylo to vodními proudy, kdy stařešinští vodníci sebe cítili a jednou za tisíc let si mohli poslat vzkazy stejně tak, jako když psi očurávají rohy, aby si vyznačili svoje teritorium.

A tak třeba v týž okamžik seděli dva vodníci, jeden v Heleníně a jeden Austrálii na vrbě a oba měli vodu pod nohama a přitom každý z nich i vodu další pod sebou a nad ní vodník, který seděl na jeho zadku. I na měsíci byl vodník i vrba a dalo se s ním jednou za tisíc let pěkně *skypově* popovídat.

Po chvíli se zezdola překvapivě ozvalo:

„Slez po laně dolů starej Čudile, něco ti *vokážu*, ty stará vodnická příšero, ještě jsme se neviděli."

„Nejsem sám."

„To je jedno, vždyť soukmenovci nesmrdí lidstvím přece,"

„To teda ne," úkosem zavítal na čertiska.

Revmatickému vodníkovi se stejně nechtělo. Slezl líně z bidla na darling a spouštěl se dolů. Neposední *čertvovci* ho předběhli.

Šlo jim to docela dobře, protože si pomáhali ocasy, ale jak z vodníka kapala voda, ozývalo se pořád fuj, fuj a brr, brr. Opět na ně kapal roztavený cín, co jim propaloval kožich. Lezlo se dolů a bylo pořád tepleji. Vodník se podivoval hlubokosti studny. Byla to spíš díra do středu země.

Lezli tak dlouho, že se zdálo, že musí *vylízt* až na druhé straně zeměkoule. I čertům se to nezdálo. Pomalu, na konci tunelu začalo plápolat malé světýlko, loučka a vedle, na stoličce, ze které místo nohou byly krápníky, seděl vodník-*tinting* s povědomým kloboukem jako měl Kajetán, s trošku vyšikmeným, jak se na čínské

kmenové vodnické náčelníky patřívalo. Kouřil fajfku, která mu pořád vyhasínala.

Hluboko pod nimi, kdesi v hlubinách bylo slyšet obrovský zvon, sotva znatelně. Upravoval pravidla podzemních říší, podzemních bytostí i podzemního nebe. Kdoví, jestli to byl zvon nebo motor. Pouze čarodějnice ho slyšela a vnímala dostatečně nahlas. Ošívala se.

Starý Čudil byl trochu nahluchlý a oba dva další pro samé pošťuchování a drbání blech tomu nevěnovali pozornost. Byl to zvuk nejdůležitější, podle kterého nikdo nezabloudil. Byl to středový bod trancedentální podzemní říše.

„Čaubajs vodochode, hele mele," pozdravil slušně jako za dávných časů pěkně po vodnicku, a pokračoval:

„Co, co tady ta pekelná havěť, to jsou novodobá pážata? Holt časy se mění, holt moderna. Starý vodník se ledabyle dotknul okruží klobouku na omluvu. Odsouzenec pochopil, že je to pod jeho úroveň se čertovskou havětí vůbec zabývat.

Bylo vidět, jak ze skály do malé studánky vytéká pramen vody, která byla tak čistá, že spíš se podobala zrcadlu či stříbru. Stejné, opravdové zrcadlo bylo naproti nim. Čerti se do něho pitvořili a dělali všelijaké masky a kejkle, až je musela Čarodka umravnit.

„Herde bek, bek. Nedáte-li pokoj, tak vás začaruju v ropuchy a budete muset polykat tu vodu stejně do konce doby, než na jakou je odsouzen Odsouzenec."

Po těch slovech a šahání na proutky z koštěte *První i Druhý* obtočili kolem sebe ocasy a nehnuli se. Uklidili se do koutku. Jeden z nich pošeptal: „Stejně by to neuměla, machruje."

„Nač to tady máš?"

Zeptala se po chvilce Čarodka a nakrucovala se před zrcadlem se slovy: „ A ja taká krasavice krasná… krasiva, krasivá."

Začala notovat, což u čarodejnic je zcela výjimečné.

„Abych viděl, jestli ještě jsem nebo nejsem, stejně je to jedno matlat se ve věčnosti, do věčnosti." Odpověděl Číňan.

Starý Čudil mu podal ještě kousek čibukového tabáku.

„Víš, kde se bere tahle zemní voda?" Zeptal se náhle vodník Tibeťan Brekekehomemekeho.

„No přece sem skape kapka po kapce a tady se zase spojí, aby je kořeny tahaly nahoru."

„Ne, ne, soukmenovče. My Odsouzenci víme o vodě víc. Stojí hrozný námahy a to, že jí já jenom čepuju pro ty lidičky, které nás živí ve svých snech, to je maličkost.“

Odsouzenec vstal a sundal zrcadlo.

Ze slídy, která byla pod zrcadlem, do malinké komůrky na konci studny zaprýštilo světlo podobné oné vodě. Bylo vidět obrovskou jeskyni, kde pobíhaly stovky nebo možná tisíce skřítků. Všichni měli modré čepičky a drobounké přepásané oblečení v bílé barvě, některé s ornamenty zlatými, stříbrnými či rubínovými a mnoha dalšími podle toho, ze kterého podzemí pocházeli a v jakých horách byli ukryti a jakých hodností nabyli. Zde převládali ornamenty stříbrné, protože se v Jihlavě těžilo stříbro.

Starý vodník nevěřil svým očím. „Tak proto…“ A nedořekl větu…

Pár skřítků mělo i stříbrné čepičky, to byli od vodních skřítků zatoulaní horničtí, ale ti museli *šupem* zpátky.

Každý vodní skřítek měl porcelánový hrníček, do kterého neustále nabíral vodu a ochutnával uchem coby lázeňští hosté. Horní skřítci měli malinké kladívečko se kterým o skálu ťukali.

A tak se taky stávalo, že ťukli i vodním do kalíšku a rozbili je. Potom si museli rychle vyfasovat jiný, protože vodní skřítci bez kalíšku nemohli pít a sil jim strašně ubývalo a pořád se zmenšovali, protože z devadesáti procent jejich tělíčka tvořila voda. Voda jim moc chutnala, pořád si ji chválili, zpívali o ní, povídali.

Horní skřítci taky ochutnávali a zakusovali kousíčky skály. Nejvíc jim chutnala *stříbrnka*, a snad i od toho měli pojmenované čepičky *stříbrňačky*. Jenže těch tam bylo jen pár.

Uvnitř jeskyně bylo důmyslné zařízení podobné betlému, spíš betlému obrácenému z druhé strany. Různá kolečka s lanky, táhla, ráčny a potrubí, pára, klapot vodních kol a koleček, náhonů a chlazení. Všechno to klapalo a točilo se, odstřeďovalo a vyplachovalo, aby nakonec z vesmírných heblat a mechaniky byl z toho všeho malý rybníček, ze kterého jedna z malých trubiček vedla i k studánce Odsouzence. Byla to hudba.

Taková námaha. Zdálo se, že mistříčkové to dělají rádi, s láskou. Pouze smysluplná práce jim byla odměnou, kdo ví?

„Jak tedy?“

„Vidíš támhle nahoře v *bahoře* zvláštní *srdce kámen*? To je *vodný* kámen, nasává a zadržuje vlhkost země.

A oni ho támhle ždímají, filtrují, odstřeďují a znovu překapávají, míchají, síťkama zbavují nečistot, sinic a přeslic a potom to několikrát opakují, až nakonec je tady to, *podařiště*.

Hm je to vzácná voda, tolik práce a dřiny.

Je cennější než zlato a diamanty na světě, proto ti vodní skřítci jsou u všech skřítků vážení, nejváženější. Kdo má modrou čepičku je chráněný životem druhých.“

Jo ona totiž ta voda není vůbec hloupá, voda, umí si pamatovat, umí si pamatovat život, umí malovat, umí vyprávět. To byste se divili, co všechno umí. V každé částečce je paměť, čtení a zápis, tvar.

Vem si kolik je vody, v řece, v moři nad zemí i podzemí, kolik je to vody, toliko příběhů tvorů i netvorů i tvarů. Voda umí psát, uzdravovat, konejšit, bublat. Čistá duše ji umí naslouchat. Kolik špíny živé i mrtvé umí skolit; i to si pamatuje, voda žije, je to živá voda, i když někdy upachtěná, unavená a udřená. Voda, co si nestěžuje.!

„Je to pravda,“ odsouhlasil Čudil. Čínský přítel mu mluvil z duše. Věděl, že je to pravda, naslouchal jí, rád jí naslouchal. Rozuměl jí v podvědomí, věděl, že k němu hovoří. Rozhraní k vyprávění bylo nepřekročitelné, to by byl šum *magnitudy* informací.

„A proč to všechno dělají?“ uchechtl se *První a Druhý* se přidal: „Já bych se na to vybobkoval, lepší je ležet v pelíšku s blechama za rohama, honit si ocas a okousávat si špárky, než makat, makat a makat, když je ještě ekonomická krize. My černí nemakáme, radši chcípnem, než pracovat nebo mejt se. Zbývá předvádět se a předstírat mytí u kašny s vodou na náměstí.“

Kabelka jim pojal vysvětlovat: „Když nebudou mít ty srdíčkové vodu, nebudou mít sny a my věční jsme na snech závislí, prostě závisláci pohádkoví.“

„Když nebudou srdíčkové, tak bude zase někdo nebo něco jiného, třeba chobotnice, co budou mít sny a my se v nich zase budeme pelešit, třeba jako pohádkové medůzy!“ kontroval druhý.

„Ty rohatá troubo, i chobotnice potřebují vodu,“ zaskřehotala čarodějnice.

„Proč pracovat, když *de* čarovat, che, che, che, vy blázni," a utřela si nos do sukně.

„Taky pravda," povídal první, „tak nás něco nauč!"

„To by mi scházelo, abych dopadla jak Odsouzenec z Čukotky nebo z *dajaké* zakopané *edele*, my máme taky zákony a parlament a senát a další hlavní i po-hlavní orgány či *orchány* či orgány vyšší a ještě vyšší, či rohy nebo e-rohy, či érohá, či ervhp či eu, mně se to všechno za tu dobu míchá, je to jeden komunistickej čert, fuj, spolky, čertovy vdolky."

„Hlavně, že ty, žebroto čardášová, lítáš na koštěti a žebráš o každý proutek do něj."

„Žebrám, žebrám, jsem krasavica jedna, třeba to princátko se lapne, třeba se i princionátko chytí. Přilepím si ho jako mucholapka na prdelku," pomlaskávala Čarodka a „pak ho budu ždímat, pěkně chechtáčky odevzdá, rentíky i centíky a místo pivečka tu dobrou vodičku bude píti, aby byl zdravej a dlouho vydržel, pěkně tučňučkej a kyseloučkej a o všechno ho oberu." Při těch slovech se nakrucovala jako gougou tanečnice, kde tyč jí tvořila násada od koštěte.

Starý vodník zakroutil hlavou a čerti se zachechtali, až konce ocasu otřískali o zem. To Čarodku dopálilo.

Vytrhla brko a zařvala:

„Roucha brko hnedlepracovat duo bedle!

Vtom se čertíci proměnili v malé ropuchy s malinkýma svítícíma rohama a polykali vodu o sto šest.

Spokojeně obkroužila koště.

„Na chvíli bude od nich pokoj, já jim dám kouzlení, až se z toto chastání poserou." Po chvíli odmlce tiše dodala: „Promiňťe Číňane, že jsem sprostá, ujelo mi to z tlamičky, měla jsem říci – *zadizenterujou.*"

Odsouzenec je pozoroval a klidně se zeptal: „Na věčnost?"

„Ne, mají ty růžky, až jim ve vodě vychladnou, přestanou svítiti, budou z nich opět smráďáte-smrádle".

„Kouzlit se jim chtělo, leda tak *ovno*-pardon vašnosti…"

„Počkejte chvilku, hned se vám milí hosté budu věnovat."

Vzal malou misku a namočil kořínky.

„To je od staré hrušky, mají žízeň, chodí si sem napít, z venku. Podle toho poznám, zda je venku teplo nebo *studenec* nebo jestli je

jaro nebo podzim, *větrovec* a tak, stejně je to tu pro mě jedno, alespoň vím, že se něco děje, nonstop.“

„Stejně je to divný,“ řekl vodnický tibetský mistr, „představ si Čudile, že se mají rádi.“

Co je to „mít se rádi“? zablekatalo něco za nima. To čertovskejm potvorám se zchladily rohy coby ropuchám, tak se znovu proměnily v čerty a smrděly ještě víc než před tím. Čerti byli chcíplí, celí mokří, hráli se hřbety o sebe, ale neřekli nic jinýho, rovnali v koutě bobky podle velikosti, protože se báli čarodějnice.

Jako zakletí čerti si užili svoje, hrůza! Aby furt polykali vodu, kterou tak nesnášeli, taky se proto nikdy neumejvali, jenom se pořádně drbali místo mytí. To byl dosud největší trest.

U Odsouzence bylo teplo. Kňučeli a zmohli se na tu jedinou otázku.

„Toť arci těžká odpověď,“ odpověděl Odsouzenec, jako by přehlížel, co se čertům stalo.

Při tý veškerý dřině skřítků a non stop práci si navzájem pomáhají, ošetřují se, třeba když uklouznou, ani si nenadávají. Mají zvláštní pocit z práce, to je to – mít se rádi.

„Fuj práce, fuj voda,“ prskal *První,* my černí to nenávidíme. To se radši my mít rádi se navzájem nebudeme.“

„Kam jsme se přifařili, jdem domů,“ dodal a oba nenávistně prskali na čarodějnici. Ta si z toho nic nedělala, ukázala na koště a řekla:

„Kuš čerte berte.“

Oba dva zalezli za Čudila a kde jim přestala vadit i občasná kapka z jeho šosáku. Vyvážil to dým z tabáčku, protože čoudy a smrady, to byly pro ně lázně.

„Stejně je to divný, svět tady dole, je skoro jako nahoře.“

„Je, je to skoro stejný a já se nejvíc bojím, že si tady cvaknu a vůbec mi nepřijde, že nalejvání vody je můj trest. Bojím se, že si zvyknu a nebudu už po ničem toužit, dívat se na skřítky, toho se bojím.

Jedině to světlo, to mi trochu chybí. Když povážím, kolik světla se vejde do kila skály, tak mi to už nepřipadá tak blbý, když z tý skály může být zas tolik světla a vody.“

Čarodějnice byla mazaná a moc chytrá a velmi dobře rozuměla, co Odsouzenec říká. Na světlo byla krátká. Jeho energie a její pře-

měna byla v čarodějnických kruzích tabu. Někteří čarodějní mistři tvrdili, že je ještě něco rychlejšího než světlo.

„Tož kamaráde díky za návštěvu, já, vlastně my už zas půjdem," a palcem s rozpláclou kuličkou na konci ukázal nahoru. Nebylo vidět, že jej má celý začouzený od nacpávání čibuků.

„Někdy se zas uvidíme."

„Neříkej to, vůbec to neříkej," řekl Odsouzenec, „ já, když se loučím, jakoby se mi trhalo celý tělo. Loučení bych prostě zakázal."

„Ale my tady nemůžeme zůstat, máme své povinnosti, možná poslání."

„Já vím, ledaže by tady čertíci zůstali se mnou."

To myslel ze srandy. Čerti jak to slyšeli, drželi se vodníka Kajetána jako klíšťata, jako život člověka, s *očiskama* ve sloup hlavy.

„Já to tak nemyslel, to abych trochu zlehčil to loučení, však ještě pošlu to vytažený vědro, až budete sedět na bidle pro dabing. Já s *váma* už nebudu mluvit, je to hodně daleko a nakonec, taky mám své poslání."

„Pro vzácné stoleté hosty mám překvapení." Místo vědra zavěsil koš.

„Vytáhnu vás nahoru." Sotva zavěsil košík, už se *První* a *Druhý* spolu prali o co nejlepší místo. Odsouzenec zazvonil na malinkatý zvoneček, co jednou dostal od zvonečkových skřítků a tahal za provaz. Čarodějnice s díky odmítla, držela se za koště a to ji jak balon nadnášelo a stoupalo pomalu nahoru.

Byl čas rozloučení s Čudilem.

„Čaubajs vodochode hele mele, vzácný příteli." Pozdravil slušně jako za dávných časů, pěkně po vodnicku. Na rozloučenou mu ještě věnoval hrníček. Nebyl to hrníček na dušičky, pouze s vodou, ze kterého se dalo z ucha pít, *ouplně* stejný, jako má Kateřinka za vitrýnou v obyváku s nápisem Františkovy lázně a obrázkem čůrajícího chlapečka.

Brnkl o klobouk a nasoukal se do koše. Poděkoval a uslyšel tence něžný zvoneček, který mu připadal jako hlásek a jel nahoru.

Tentokrát se díval pozorně na sled jednotlivých vrstev barev, sekvencí nenapodobitelných čárových kódů. Náhle, i když vodníky přemýšlení bolí, náhle se mu zdálo, že se dotýká proudu, čemu sr-

díčkové říkají čas. Byly zde potopy záplavy i doby sucha a radosti, všechno tu bylo zapsáno do nejmenšího detailu. Celá ta historie i možná budoucnost vycítěná z opakovaných sekvencí, jen se roztáhnout, rozvinout se znovu a znovu v příhodné náhodě chvil a snad i existovat samostatně, něco, čemu se říkalo život. Podivný výtah mezi světy.

Zabafal a povzdech si. *Dyťkom* každý kámen, to je podle lidských měřítek miliony a možná miliardy let, obyčejný kámen je čas. Už dost, protože se mu samým filosofováním začalo zvedat dýnko klobouku a to bylo jasné znamení, aby toho filozofování nechal, jednak ho to bolelo, to přemýšlení, nebo by musel putovat do vodnického blázince, které je podobné Odsouzeneckému údělu a je kdesi ve Smaragdovém moři, ve slané vodě, v hlubokém vodním příkopu. Celé cestování zakončil sám v čoudu věty:

„Hm, časek a život, to je takový suchopár, ždibec chmýří. Náš je sotva *patlanec* snu a to je mnohem víc, než ten jejich usmolenej, nešťastnej čas a ždibíček chaluhy, taková vlásenka, ždibeček, blbeček, životeček."

„Jo život, životeček je jen duch, sotva ho nahmatáš a je pryč."

Byl u bidla.

Konglomerát se díval dolů, do hlubin, do díry na počátek…

Po chvíli se ozval skřípot, poté suché zalapání po dechu ruční pumpy a zaklapání dopravního válce. Ve chvíli si uvědomili, že Odsouzenec má pohotovost. Bylo cítit, jak voda začíná pulzovat a postupně stoupat, dosahovat výšky.

A potom nad sebou uslyšeno bylo známé plesknutí, první výron vody do konve nebo plechového vědra či polokonve; otevřené s jedním *uchcem*.

Pohádkové bytosti ztichly, jako by se chtěli poklonit proudící vodě, spíš té práci, kterou tam dole musí ti drobní modročepičkáři a stříbrníci vykonat s každou kapkou. Dokonce i *První i Druhý* byli zticha, i když mokrou vodu neměli rádi. Čarodka ji taky nemusela, dala průchod cizí síle, která jí nepomáhala, třebaže jí neubližovala.

Pumpa přestala pracovat a bylo slyšet, jak voda padá dolů. Společenství si uvědomovalo, jak ji Odsouzenec honí zpátky, aby ji skřítkové znovu přečistili a provětrali, přefiltrovali přes kameny a tak. Možná, že i tou trubkou dolehlo sem zdání kohoutího kokrhání.

SPOMOCNÍK

Byl čas čekání na pohádku. Zatím si Kajetán opakoval potichounku větu, na kterou nechtěl zapomenout.

„Hm, part a život, suchopár, ždibec chmýří. Náš je *patlanec* snu a to je mnohem víc, než jejich usmolenej, nešťastnej čas a ždibíček chaluhy, taková vlásenka, ždibeček, blbeček, životeček."

„ Jo, život, životeček, to je *solo* duch, život je duch. Nahmatáš jej a už ti pláchne.

Čudila už tlačila traverza od darlinku. Přiložil sobě naslouchátko a ve tmě to učinili i ostatní. Těžko se dalo říct, jestli to byli přátelé nebo jak se říká nepřátelé, ale určitě, tady a teď to nebyli nepřátelé. Začínal být čas pohádek, čas, kdy se malé děti vyčuraly a mazaly do hajan. I Kateřinka Oraná se šla vyčurat, protože měla dříve potíže s ledvinami a dokonce ležela v nemocnici, kam za ní chodil i babička i dědouš.

Jo, ten její dědouš Peklouš, to byla pro ni skála, kterou nemohli ani čertíci projít, byla to berla na celý životek. A když zalehla, všechny pohádkové bytosti zpozorněly.

„Nezapomněla ses pomodlit?" A dobrá duše povídala: Andělíčci *mí* strážníčci, teda," zarazila se, „andělíčku můj strážníčku, opatruj mi mou dušičku," a potom to všelijak zkracovala a zkracovala a na chvilinku zamudrovala:

„Dido, je můj jen jeden andělíček nebo jich je víc?"

Děda se zamyslel a odpověděl: „Víš, že nevím, to by ses musela zeptat bytostí z říše pohádek, možná že ty by věděly."

Při těchto slovech panovalo na bidle ve studni podivné napětí, jako by soukmenovci chtěli najednou zdrhnout. Nejvíc se ošívala čarodějnice, potom čerti, ale i vodníkovi to nebylo moc po vůli. Kdyby bylo světlo, bylo by vidět, jak se z jeho klobouku stává měsíční placka, jakýsi létající talíř a co se pomocí kouře celý halí do dýmu.

Helenínští vodníci, když jsou v nebezpečí, používají ji jako mimikry. Mají to nacvičeno z mlhy u rybníka a její trochu kouzelnou moc mají zabalenou v červeném puntíčkovaném šátečku, který mají zavázaný po vzoru pionýrského šátku kolem krku.

Slyšeli jak dido povídá Kateřince: „Jaké povídání bys chtěla slyšet, už jsem ti pohádek napovídal…?“

„Řekni o té žirafě, co se jmenovala Básnička.“ Váhala.

„Řekni mi o tom vodníkovi, jak jsi říkal minule.“

„Ale to už znáš.“

„Dědo, dědo… dědku!!!… dědečku… no…“

„Potom budeš už spát, jo?“

„Jo slibuju, na svou duši, na psí uši……“

„Tak si představ, bylo už hrozně dávno, co se stalo, když jsem sloužil na vojně až daleko na Slovensku v městě zvaném Žilina. Jedenkrát v roce jsem se mohl vrátit domů, pozdravit a pobýt u rodičů. Vracel jsem se pozdě v noci po dlouhé cestě ze železničního nádraží v Jihlavě kolem hospody u Kačaby domů. Unavený sedl jsem si na okraj u rybníka a tak jsem byl unavenej, že jsem usnul.

A zdálo se mi ve snu, že to začalo v rybníčku v Heleníně bublat. Zprvu to byly bublinky z bahna, drobounké, ale potom větší, bublinkovitější. Potom se z nich stávaly plamínky, ne nebyly to plamínky, ale pouze prťavé obláčky dýmu. Záhy bylo slyšet plácnutí kapra, nebo snad štiky.

Po chvíli se voda začala vířit a vířit, až se po straně hráze rybníka, kde bylo nejhlouběji, začala vynořovat otevřená velká plechovka. Nebyla to plechovka, protože se vynořovala víc a víc až z toho byly dřevěný špalek, ale nebyl to špalek, byla to veliká trouba ověnčená řasami a kapradím, jako na klobouku.

Ano, teď to bylo zřetelné, byl to klobouk, obrovský klobouk, spíš hrozně vysoký cylindr, ze které se jeho víko chvilkami otevíralo a vypouštělo páru, spíš dým jako parní lokomotiva. Možná tři metry nad hladinou stál nehybně sloup, možná komín. Kolem klobouku se postupně sušily starorůžové fáborky. Posléze se objevil široký okraj klobouku a lněné vlasy.

Kdybych nebyl voják, tak bych se ze *sna* probudil, ale protože jsem sloužil v socialistický armádě, nebál jsem se.

„Čaubajs vojáčku.“

Z druhé stany si přisedl hvězdářův Spomocník. Nepřipadalo mi divné, že jsem se s ním neznal.

„Jdeš domů?“

„Jo, jdu domů braši, kamarádi podivní,“ divil jsem se sám sobě.

„Na nás není nic podivnýho, vojáčku, vůbec nic, akorát…“

Kloboučník ho zasekl: „Moc ti to kecá nádeníku!“

„Snad jsem toho tolik neřekl.“

„Možná, že bys měl jít po práci, zanedlouho bude den.“

„Jakou vlastně ty máš práci, ehm,“ nevěděl, jak má oslovit nádeníka.

„Jsem Hvězdářův Spomocník Kululumbus Humánus Mágus Vitribula,“ odpověděl hrdě, „ můžeš mi říkat třeba zkratkou Spomocník, jako tady ten, nebo ta začouzená hromada mechu a kapradí ověnčená vybledlejma fáborkama,“ a pohrdavě naklonil svoji špičatou čepicu se špinavýma uchama směrem k přísedícímu z druhé strany.

„Domů, domů, hm, máš to kousek.“

„Jo a jak se těším, když je člověk daleko potom domů…“

Ani to nedořekl, podíval se na svůj domov, na hladinu rybníka.

„Jo, tady jsem doma.“

„A co vlastně děláš, Spomocníku, kde máš Kouzelníka?“

„Hm, toť je mocný, velký pán, toho vidím za sto let pouze jednou, když mne přijde zkontrolovat, prohodí sedm slov a pak zmizí. Nevím, co on má na starost, možná kontrolovat Spomocníky a kdo ví, jestli nejsem Spomocníkem sám, nikdy nikoho jsem nepotkal a to jsem se ptal všude, i tady *starouše*. Třeba ses zeptal v blbým světě, co říkáš?“

„Stejně si to nebude pamatovat, když se probudí,“ zabrblal Kajetán, „to nás vodnickejch je alespoň do tuctu a jsme svými pány. Nikdo nám nevelí na našem rybníce, hlavně nás nesmějí vidět tihle teplokrevní, co si říkají živí.“

Spomocník chtě nechtě musel uznat, že mokrý tabáčník má zase pravdu.

„Máš to kousek z Helenína do Malýho Beranova, vím, kde bydlíš, za železným mostem, v chalupě se šachovnicí, vím to dobře. Takový mlsný čoud jde s tý chalupy, pouští ho tam schválně ven, je to určitě bukový dříví,“ olízl se.

„To je z udírny.“

„Hm, taky bych chtěl mít zařízení na vyvíjení kouře a mlaskat.“

„Ty vodnická příšero, jak bys rozdělala oheň, když ti kape i z nosu.“

Bylo chvilku ticho, zdálo by se, že se i pohádkové vyprávění zastavilo.

„A co vlastně děláš, Spomocníku?“

„No, já mám vlastně pouhý pouhinký důležitý úkoleček.“ Vytáhl rybářský prut, na konci kterého bylo malinkaté očko, možná háček, možná malinkatý košíček se sedátkem.

„Já musím jedenkrát v létě nebo k podzimu uspořádat hvězdičky na obloze.“

„A podle čeho je uspořádáváš?“

„Mám na to foršlift.“

„Jaký foršlift?“

„No to je tajný, že jo, Kabelko!“

„Hovno tajný, děláš to už tisíce let, můžeš to klidně vyklopit, nic se ti nestane.“

„Podle not.“

„Podle jakých not?“ Zeptal se vojáček.

„No to je jednoduchý, podle not, co mi napíší vlašťovky.“

„To je blbost, vlašťovky neumí psát, to umí jen malá Kateřinka Oranovic, která bude chodit na Březinky do školy.“

Vojáček nerozuměl.

„Tedy párkrát v roce si sednou vlašťovky na dráty, takhle, a já musím dávat pozor, jak si sedají, po chvilce se změní, některé odlítnou, jiné přilítnou a to jsou takty. Takt je jedno souhvězdí, které já musím pomoci tága mága dát do pořádku. Většinou je to v pořádku, ale malé tanečnice, jak já říkám hvězdičkám, se posunou tam i onde, nebo jde jedna ke druhé na návštěvu na kafe a zapomene se tam, tak ji musím dát na své místo. To je všechno. A pak půl roku čekám a zase až přijde čas, tak je uspořádám do souhvězdí.“

„A proč to děláš?“ zeptal živej zelenej.

„Nevím. Je to dáno čtrnácti miliardami světelných let, tam prý je stanovena moje povinnost, můj… úděl.“

„A ty to víš?“ Obrátil se na Čudila.

„Nevím, snad proto, že podle toho se určuje třeba směr cesty, to jsem slyšel jednou od kmotra Mořecha za mořem ze středu, nebo se mu říká *středozemní*.“

„A proč se nezeptáš Kouzelníka?“

„Nevím nikdy na to nepřišla řeč, má jen těch sedm slov, tak si moc nepokecáme, jako třeba s tebou, s tebou, co jdeš domů a usnul si na břehu.“

„A jak to děláš ve skutečnosti?“

„Inu toť jednoduchá věc. Podívej se tamhle.“

A vskutku, v šerosvitu uviděl vojáček malinkatý žebřík bílý, nikolivěk černý, jak je s oblibou modelován na kominíčcích.

„Já vezmu ten bílý žebříček a vylezu po něm nahoru, až tam, kam potřebuju. Voják se pousmál. „S takovým malinkatým žebříčkem můžeš vylézt sotva do…,“ dodal, „ do nebe.“

„I toť by ses brachu mýlil. Viděl jsi vodnickej Čudilův klóbrc jak se natahuje, tak žebříček se může natáhnout do nekonečna, ehm pravda je, že jedním koncem stojí pořád na zemi.“

„Ukaž.“

Spomocník Kouzelníka dopajdal k žebříčku a zamumlal:

„Žebbře bebře knedle roztahnise hnedle.“

Tu se žebříček začal natahovat a rostl jak v pohádce o kaši, a rostl, až byl jako čárka, potom nitka a potom tečka. Spomocník se ho uchytil a takovými fofry valil vysoko, až skoro nebyl vidět a potom hnedle nízko. Sedl si vedle vojáčka. Žebříček byl zase tak malinký, jako ho nosívaly kominické hračky. Voják měl oči jak mlýnské kameny.

„A jak to tam děláš potom?“ Zeptal se znova.

„Toť, já si tady půjčím od mého Čudila udici s háčkem a chytnu neposlušné hvězdičky. Dám je na správné místo a potom *Varhan*, pan *Varhan* je zkamení. Tomu bys nerozuměl, on je nakonec zkamení, až přestanou svítit,“ dodal smutně Spomocník.

„A zkoušel jsi někdy vylézt nejvýš?“

„Inu zkoušel, toť se ví, proto musíš dávat pozor, ze které strany je třeba tady rybník, pevný bod, na kterém jeden konec stojí, protože potom jsou už zbydou pouze dvě tečky na konci. Motá se ti hlava. Máš co dělat, abys našel cestu zpátky.“

„Vzal bys mně nahoru?“

„To nejde, nesmím tam brát ani pohádkové bytosti, natož tebe masitýho, to nejde, byl by ze mne – Odsouzenec.“

Voják nevěděl o kterým Odsouzenci mluví. Neptal se na to.

„A tak řekni, jaké je to tam nahoře, tam úplně nejvýš.“

„No tam úplně nejvýš, to nevím, vojáčku tabáčku, tam jsem nikdy nebyl a nikdy bych tam nedolezl ani za miliard světelnejch tvejch let.“

„Co tam bylo, tedy kam jsi dolezl?“

I starý Čudil zpozorněl, protože ho *tahle* otázka nenapadla a to trávil s Spomocníčkem spousty chvil.

„Nic.“

„Jak to že nic?

„Nic, prostě nic čemu bys rozuměl.“

„Proč bych tomu nerozuměl, proč?“

„Protože tomu nerozumím ani já.“

„Co tam bylo, prosím tak to zkus?“

Spomocník se podíval na oblohu a potom na měsíc a potom hluboko do vody.

„Je dlouhé povídání, tajemství, co jsem tam uviděl, tedy neuviděl, uslyšel, vlastně neuslyšel.“

„Bylo tam ticho.“

„Ticho, tajnůstkáři.“

„Skutečné ticho, ticho tichoucí.“

Zasnil se a zapovídal se: jednou ti o tom tichu budu vyprávět, nakreslím ti ho ve tvé duši.

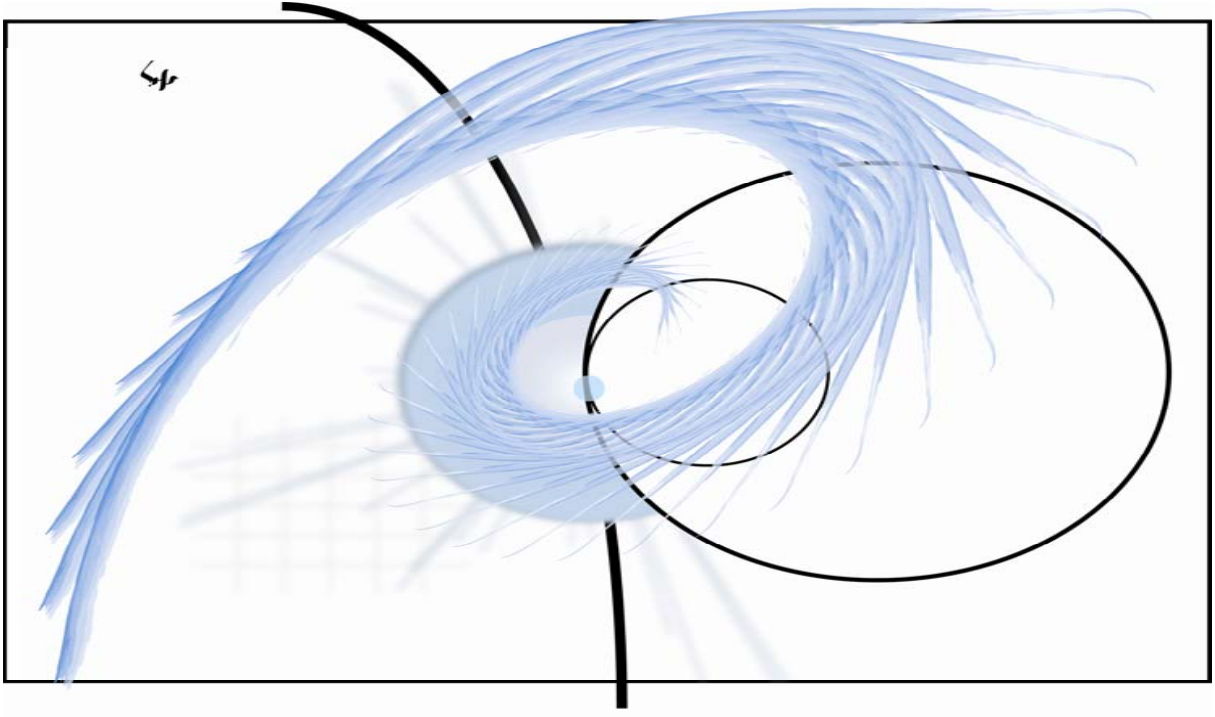

ZPOVÍDÁNÍ SPOMOCNÍKA HVĚZDÁŘE

„Jo kdybys nebyl na břehu, tak bychom si spolu nemohli promluvit, jsou místa, kde my pohádkoví můžeme do snu *realistickech*, jinde ne a to je třeba tady, nebo ve Šrámkově ulici, blízko studny číslo popisné sedm, jako sedm slov kouzelníka.“

„Ty snad umíš počítat?“ Uchechtl se vodnář.

„Neumím, ale vím, kolik je sedm.“ Na důkaz zvedl vodníkovu ruku s bambulkami a skutečně tam bylo sedm vodnických čečulatých prstů. Vodníci druhu Brekekemekeke mají totiž sedm prstů i na nohách, aby se odlišili od lidských napodobenin, jako jsou v televizi a podobně.

Vojáčkovi bylo chladno.

„Je mu zima,“ řekl lakonicky vodník.

„Co je to zima?“ zeptal se nesměle Hvězdářův Spomocník Kululumbus Humánus Mágus Vitribula.

„To se ti srdíčkové klepou, třesou, zahalují do možných i nemožných onucí.“

„Pčikerejem ho?“

„Pčikrejem, ty troubo, nauč se mluvit!“ Moc se mu do dobročinnosti nechtělo.

„Tamhle jsou rákosový rohože a trochu zetlelé trávy, co teď kvasí, tak na něj trochu foukni, když to udělám já, tak bude celej mokrej.“

Voják cítil, že už se netřese, řekl: „Děkan.“

Nevěděl, jestli je ve snu nebo zda zima ho probírá do skutečnosti.

„Víš, pane Vodnickej i Shvězdářskej, já bych dal všechno za to ticho, za tu věčnost. Mnozí moji soukmenovci říkají naoko, že ne.

Já bych chtěl žít věčně a bojím se umřít, i když jsem voják a vojáci mají právo a povinnost umírat, nebo musí, pro někoho za něco,

prostě z blbosti za blbost natáhnout brka. Chtěl bych být jako vy, nesmrtelní. Kdoví jaké to ticho je?“

„No, ehm,“ zakašlal vodník, „pravdoucí pravda je, že dokud budou sny v myšlenkách, myslím dobré sny, těch živých, ať jsou to srdíčkové nebo jiní, potom my žijeme, jak říkáš mnoho a mnoho pokolení. Ale jak se ztratí sen, i my nejsme, já, ani tady hvězdářskej Spomocník. Jak přestanou sny, *zbyde* tu poslední pan, pan Varhan a v uvozovkách zkamení a *inhiluje* entity i nakonec uvozovky samé.“

„Tak je to, svatá, svatá pravda,“ přidal se Spomocník, „nerozumíme tomu tichu, i my pohádkoví, co jsem říkal je tutově pravda.

A tak i motýl žije jen krátce, lidičky dýl, my, my snoví nejdýl. Pořád to je jak s tím mým žebříčkem, na jedné straně má konec a když pomalu a pořád po něm polezeš, za chvilku nevíš, kde je počátek, jestli nahoře nebo dole, víš pouze, že počátek je a konec je taky a oba si *sou* hodně podobní, třeba dneska tady u toho rybníka; nevíš nic víc.“

„Hm, stejně bych chtěl žít věčně,“ dodal voják, „pořád bych po něm lezl a lezl.“

„Byl bys lezoun hezoun, k čemu by ti to bylo?“ Uchechtl se…

„Žil bych věčně, v naději, že někoho nebo něco někdy potkám, že dolezu na konec.“

„A co když dolezeš na konec a on budeš na počátku. Bahňák. U něj bude sedět kopie Čudila s kloboukem a já Spomocník, stejný sen a ty, ty který jdeš přece na počátek, jdeš domů nebo ne?“

„To jo, až se probudím, půjdu domů. Zdálo se mi o dívce, nějaké Žofii…, a o Lásce, která půjde se mnou, nebo za mnou.“

„No vidíš a na nás si nevzpomeneš, je to sen Paráple deple, tedy co masití si nesmí pamatovat.“

„Ty bys vyměnil lezení do věčnosti s tím, abys šel domů?“

Vojáček neodpověděl.

„ Chtěl bych žít věčně.“

„No ještě jsme to nedopověděli, co uděláš, když tam najdeš stejnej rybník?“

„Otočím se a polezu zpátky.“

Nastalo ticho, to stejné ticho jak dlouhosáhle a složitě popisoval Spomocník.

„Sednu na raketu a doletím tam rychleji, než mi uplyne čas," řekl nakonec voják a zadíval se ke hvězdám.

„Taková blbost, žvást," prohodil mimochodem Spomocník

Na darlinku už čerti vyprávění nemohli vydržet."

První a Druhý čertík pokračovali v dilematu a vysvětlování *vivária* Čarodce a Kabelkovi.

Druhý se podrbal na *pacca*, narovnal se a povídá:

„My čerti jsme si všichni rovni." A *První* na to: „Ale někteří jsou rovnější, třeba my *První*, první je víc než druhý, druhý je druhý."

„*Druhý* může být i první, potom ten první je až druhý, že jo, protože nemůžou být dva první."

„Proč nemůžete být oba první?" Vmísil se nečekaně Čudil, „když jsou si všichni čerti rovni a jsou rovní?"

„To nejde, první je jen jeden."

„Jo," řekl posměšně *Druhý*, „někteří jsou rovnější, ale tak rovnější, až se z toho ohýbají, a některým to stouplo do rohů a do ocasu, že jsou ouplně ohnutí, jsou tak ohnutí, že se už nenarovnají, nikdy nenarovnají."

Po chvilce rádoby přemejšlení dodal: „Vlastně jsou první ohnutí, to by bylo stejný jako první rovnější nebo nejrovnější, takže nakonec, když to *sesumíruju*, tak jsou si *včichni* čerti rovni, protože jsou první."

Prvnímu se to nelíbilo.

„Tak proč ti říkají *Druhý*, cha cha." A zaprskal.

„*Druhý* mi říkají, protože to je jméno, stejně tak bych se mohl jmenovat třeba *Pátý* a to je pěkné číslo."

„Hm," povídá *První*, „nemůžeš být první, protože *První* jsem už já."

„To je přece blbost, já klidně *můžu* být první a třeba i ohnutý první a budeme oba první, stejně jsme přes kopírák, tak je jedno, jestli je někdo první nebo druhý."

„ Tůdle, pekelný nůdle," povídá *První* a naparoval se, „první je vždycky originál a další jsou kopie prvního, klonované jako ti rohatí soukmenovci, co bečí a nepatří k čertům."

„Ovce," doplnila čarod hrdá na svou inteligenci, „to nevíte, že se jim říká ovce, vy ocasatí banditi?"

„Co jsou to banditi?“ Ozvali se oba.

„Panebože…“

Při těchto slovech se oba čertíci zatřásli a odplivli si, až to zasyčelo. Fuj fuj!!

Dohadování nebralo konce.

„He a podle čeho poznáš, že ty jsi originál a já jenom kopie, když máme stejný počet i chlupů na kožichu?“

První se zamyslel a nic ho nenapadalo. Podupával, hledal nápovědu u Čudila a Čarodky. Ti dělali, že se jich to netýká, ale byli zvědaví, co První odpoví.

Ten se díval na druhého a hledal, čím se liší. Stejné rohy, stejné nohy, dokonce poměřoval i délku ocasu, zda li ho nemá delší, stejné blechy, prostě nic co by ho odlišovalo. Nakonec vítězoslavně zaječel:

„Už to mám!“

„První jsem proto, protože jako první jsem se jmenoval *První*.“

„Tak jo,“ řekl rozmrzele *Druhý*, protože nebyl schopen najít protiargument a uznale omotal kolem sebe ocas. Po chvilce se otočil kolem osy jako střelka kompasu, kde na severu dýmal Čudil.

„To víš, my čerti jsme si všichni rovni.“ Koutkem oka zahlídl vodník *Prvního*, jak nenápadně zavrtěl hlavou, nenápadně, aby to Druhý neviděl.

A to byl vyprávění konec. *První* se vzpamatoval *Druhý* a starý Čudil viděl, jak oba čertíci brečí.

„To nebyla žádná pohádka, že ne. Oba dva ocasatí vzhlídli v šeru sklepoví. *První* z nich zopakoval rituál a skupina bytostí se ocitla ve stříbrných chodbách. Nebylo si kam sednout, postávali rozladění opírající se o zeď.

„Vždyť to bylo takové smutné povídání, to nebyla pohádka, pohádka musí mít vždycky dobrý konec, nebo aspoň konec.“

„Ne, nemusí,“ poznamenal kdosi.

„No ona má dobrý konec, je celá, celá smutná, co myslíš, Dědouš Peklouš si ji vymyslel, nebo je to pravda?“

„Pravda nepravda, co se jedenkrát řekne, už to nelze vzít zpátky, tak je to, tak to chodí.“

„Chodí, nechodí, my na to *zapomenem* a jako by nic nebylo.“

„To nejde.“

„Možná, že by byla lepší pohádka o žirafě jak se jmenovala Básnička.“

„Tak víte co, až se bude něco Kateřince zdát, tak jí ve snu řekneme, že musí na Dědouše Peklouše zapůsobit a říct mu, že musí pohádku vyprávět jinak.“

Vodník to už nemohl poslouchat. Kroutil se, poposedával a čudil, hoden své přezdívky.

„Ty starej Čudile, rozsuď nás, kterej pak jsme první a který druhý.“

„Pojďte sem, chlupáčci.“ Řekl s úlevou s vědomím, že jejich handrkování bude u konce.

„Až řeknu – hnedle knedle tři, tak skočíte tady do jezírka v boku sklepa. Kdo vyplave první, ten bude druhý, a kdo vyplave druhý, bude první.“

První i *Druhý* nemohli pochopit, proč ten, co vyplave první, bude až druhý.

„Proč ten, který vyplave první, nemůže být první?“

„To je o tom, ty troubelo, kdo vydrží dýl pod vodou, vyhraje!“ Odsekl vodník a málem spolkl fajfku. Čertíci zakouleli očima; přece, vodník byla autorita.

Koukali a čekali, až zahřmí povel. Naklonili se nad vodu a První povídá: „Hele *Druhý*, ne vlastně třetí,“ a druhý povídá“ „Já vidím i *Prvního* i *Třetího*.“ Mezitím zaznělo: „Hnedle knedle tři!“

Nic se nestalo, oba čerti se dívali na sebe, jak se mračí do vody. Oba ji zkoušeli ocasem a ozvalo se jenom „Fuj, bek, bekoš mekoš, to je hrozný, studený, tekutý, mazlavý brr, hnus, humus, kumus, kobylinec, ušiplesk.“

Cestou domů se vodníkovi vázaly myšlenky k dění u Odsouzence. Pořád slyšel jeho volání:

„Ty starouši, nebylo by trošku tabáčku, mám dvě věci povolený v mém o-sudu, tabáček kolemjdoucích je jednou z nich. Hm, a z člobrdíčků tabáček neupustí náhodou nikdo, *houtě* jsou to takové ruličky špačky nebo jak jim říkají, po opravdovém tabáčku tu není doslechu.“

„Co ty, starý Čudile pošli mi snopek, však nevíš, kdy potkáš podobný o-sud jako já.

Vědro se rozechvělo a záhy, nevím, odkud to starej Čudil tahal, bylo plné orobicového tabáku, tak se zželelo Kajetánu čínského

soukmenovce. Místo aby v noci seděl na hrázi čínského rybníku a pozoroval šikmookého Stříbrňáka, slepý na zaciknutí, sloužil na věky.

Čarod zaskřehotala: „A jaký je tvůj druhý, teda druhá věc co smíš?“

„*Nalejvat* vodu,“ ozvalo se ze zdola stejně bezcitně, bez náznaku smutku, prostě bez ničeho.

„Ještě že jsme zmizeli z toho sklepa,“ řekl s úlevným povzdechem *Druhý*, když by si představil, že by ho měl čekat podobný *o-sud*.

Přes toto zdání si Kajetán zapamatoval jedno. To co vykládal pohádkář o Spomocníkovi Hvězdáře. Musí se ho zeptat, co viděl tam, na druhém konci žebříku. Určitě mu to poví, vždyť mu skutečně půjčuje udici na popletené hvězdičky.

A nastal čas, aby se jej jednou zeptal.

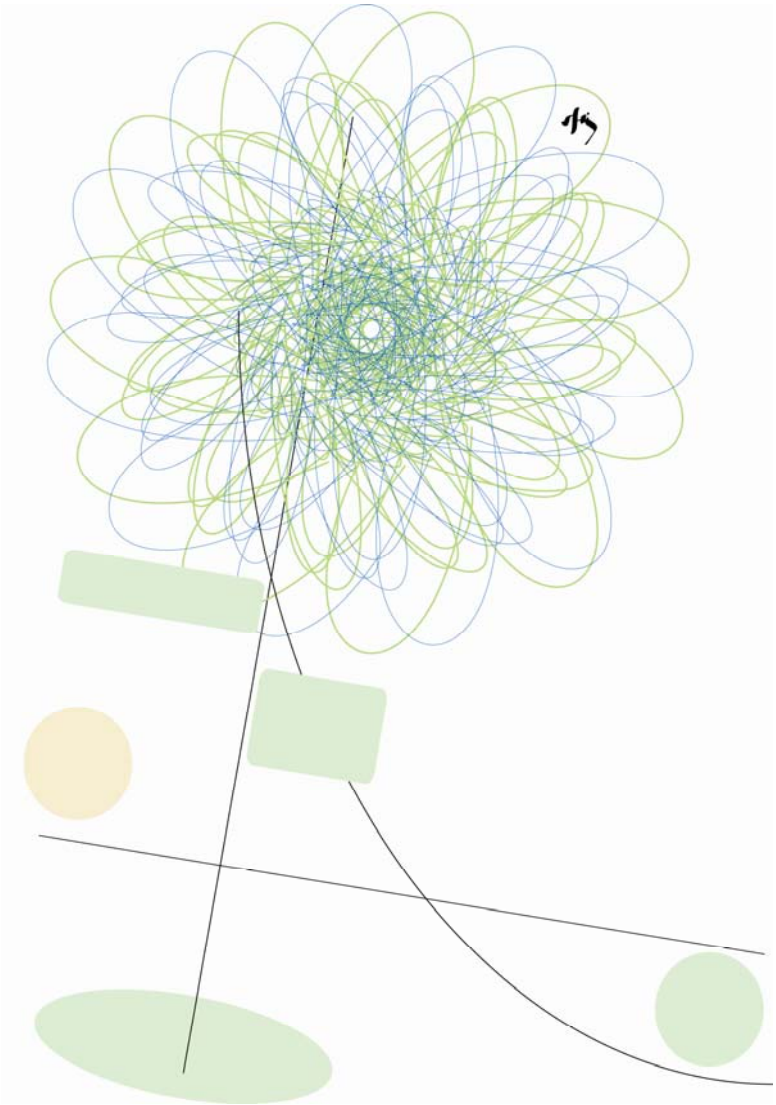

DOMŮM, HLEDÁNÍ TICHA

Beze slova, aniž by kdosi dával povel, *První* i *Druhý* vedli starého Čudila a čarodějnici zpátky chodbami, až k výstupu ze skály.

Naštěstí bylo ještě přítmí a starý vodník s Čarodkou, plni obezřetnosti z případu Odsouzence byli ti tam.

Kajetán se rozhodl strávit dnešní den, tedy pro vodnickou havěť noc, pod stavidlem u náhonu na kolo Oldovi vodní elektrárničky u mlejna blízko lomu na konci vesnice. Byla pod skálou, která zasahovala do vody vedle splavu i s vykutanou komůrkou pro vodnictvo. To když je dostihlo velké sucho, nebo to hanebné kohoutí kokrhání, aby je přes den lidské oko nezahlédlo.

Staroší vodnické vědělo, že tu není moc v klidu, že jednou za čas v zdejším kostele dopoledne se srdíčkové scházejí a zpívají za doprovodu podivné fujary a požívají divného tabáku, aby se znovu rozešli.

Hudba proudů a proudíků, pramenů a pramínků byla mnohem hezčí, než možná i falešné skřehotání a naparování se človíčků.

Povzdechl si, dvakrát zabafal, klobouk si položil do klína a přivázal fáborkama, vyčistil *fajfkum*, ještě jednou si povzdychl a spal.

Když vodník spí, tak se nad hladinou řeky dostávají malinkaté bublinky jako hrášky, podle toho se pozná, že je tam voďnajs. Lidské oko to nepostřehne. Čekal ho večer a *První a Druhý* a čarod se svým koštětem, ve kterém jí chyběli možná víc než tři proutky.

V polospánku ledabyle zamrzle si odfoukul a povzdechnul, že neseděl doma v pohodlí Helenínského rybníka, jestli mu to za to vůbec stojí. I pohádky pro pohádkové bytosti jsou vlastně dobrým jídlem, lepší jako tabák, něco jako voda podzemní i nadzemní, což bylo i jeho příběhem.

„Příběh, hm příběh," zamyslel se a to je co říct, „každý má svůj příběh, proto jsem tady…, hm pro příběh, mají ho my i oni, oni taky, jenže obráceně, my ve snu a oni ve dne, ve svém snu."

Vůně vody, břehů bahýnka, to vše jej konejšilo a uklidňovalo, dokonce slyšel, jak tichounce začíná pršet a divoké husy uprostřed proudu plácají nohama; i stíny a šum kormoránů, kteří tuto činnost dozorují.

Byl čas na odpočinek, polospánek. Oni totiž tudleti vodní grandi i Čarodka i nakonec ten *První i Druhý nespíjou* co srdíčkové. Oni odpočívají, protože nemají sny a v těch snech mají nás. Oni vlastně nic nepotřebují, nemusí jíst, pít, kouřit, to dělají pro *prolepšení* času, třeba když mají smutný čas.

Podvodní svět byl přece, přece lepší než podzemní.

Zavrzalo to, jak se Kajetán uvelebil na nepohodlných starých kmenech spletených do zavěšeného křesla. Trochu naslouchal *pramení*, zda něco nového přišlo od Helenínského rybníka, co plkaly mřenky a běličky. Bylo jim po něm smutno. Konečně začínal den a starý Čudil vypnul.

Probudil se až navečír. Nad splavem se ligotaly červánky i voda uvnitř byla růžová jako červené šampaňské. Starý Čudil začichal, až kosti zapraskaly. Nad splavem si sedl na zrezivělé zábradlí, docpal fajfku. Jeho fajfka nikdy nevyhasla, ani pod vodou, musel ji trochu rozfoukat, přece nádech už neměl takový silný.

Po chvilce se mu to podařilo. Hm pohoda, *pochodička*, ještě to není tak, jako by to je na své rákosové pohovce v Helenínském rybníku, jde to.

Najednou to zašplouchlo, jak když nějací lotři hodili dva kameny do rybníka. Lekl se, necítil je, nikoho neviděl. Úkosem potom zahlédl dva tvory nevodní říše a ulevil si. Byly to dvě labutě, tedy lépe řečeno on a ona. Poklonili se směrem ke Kajetánovi. Jejich spanilé hlavy se naklonily možná i trochu do strany.

Viděl kolotoč jejich nohou pod hladinou. Rozuměl jejich řeči. Spolu nikdy nemluvili. Nebylo to zapotřebí, jako by si už všechno řekli. Byly napůl pohádkoví, napůl živí. Vodník se na ně vydržel dívat celé noci a pokládal je za nehezčí tvory, co pod vodou i nad vodou existovalo. Nevím, jak dlouho se na ně díval a najednou viděl, že je něco znervóznilo. Připravovaly se okamžitě vzlítnout. Taky jo.

Přiletěla Čarodka. Nějak to neubrzdila a vrazila do Čmouda až mu srazila klobouk. To vodníci nesnášejí.

„Kuš babo, vyplašila jsi labutě!“

„To je toho,“ a podívala se na sebe, jako by chtěla porovnat svoji krásu s jejich bělostným peřím.

„To je proto, že mi chybí ty pruty, co mi pořád slibuješ, potom to koště je neřiditelné, nebo z části, prostě mám problémy se zadním kormidlem.“

„Vždyť sis je mohla vzít, kdo ti brání.“

„Hm, já vím, ty vždycky *blafeš* nesmyly a tak mně pomotáš, že já na to zapomenu. A potom, když chci něco dát, tak to dám hnedle a ne pořád dokola nabízet, to není od srdce.“

„Jsi už stará a nic nepamatuješ, sotva tak včerejší noc.“

Čarodějnice se napnula jako luk.

„Co já a včerejší noc? Já toho holobrádku pamatuju, to jsi ještě dejchal žábrama, ty vodní velbloude a tahal chcíplýho kačera pod pod vodou.“

„Tak co zaklepem ještě na ty nemožný chlupáče?“

„Ne, vyprdnem se na ně. Poseď chvilku, já jsem vylezl sotva po čtyřech nahoru, máme času a času tři věrtele škeblí.“

„To, jo,“ posadila se vedle a klátila křivejma nohama. Dívala se do stráně pod skálu, kde v šeru se znatelně pohyboval stín.

Potom vítězoslavně zaskřehotala.

Drbla loktem do Čudila, který to sotva ucítil a povídá:

„Támhle, támhle je Varhan.“

Vodník se pomalinku otočil a nic neviděl.

„Támhle, ukázala Čarodka koštětem.“

Po chvilku viděl i vodník čedičový plášť a hůl z živého kamene.

„Buď ticho, ať nás nevidí.“

„Neboj se starej, nesmíme se hejbat, on co se *nehekne*, tak nevidí a neslyší.“

„Stejně je nebezpečnej, viděl jsem to. On co vysloví slovo, tak okamžitě zkamení i to slovo, viděl jsem to na vlastní bulvy a ještě to slovo do kamene vytesá. Viděl jsem, jak vytesal do skály celý zákon a to ho předtím pouze přečetl, on je jeden z mála co rozumí černým hovínkům na bílých listech, to okoukal od těch živech nepohádkovech. Zatím nevěděli, že se s ním opět setkají.

Konečně se vodňajs mohl pohnout. Klobouk mu narostl do sloupu, on se potřeboval protáhnout. Čarodějnice, možná že by se to

dalo taky říct, že to byla svým způsobem i jeho kamarádka, to s obdivem pozorovala. Pomalu se lekla, když se z něj začalo kouřit, protože měl vodník tabákovej deficit. Najednou z toho byl velkej dýmovej psedochuchvalec, že by se to do nůše nevešlo.

„Fuj to jsou čáry máry."

Na nebeské báni pláni prosvítaly nenápadně první *onělenkyně* a bledý *netečník*. Noční měsíc ubral krapet ze své bledosti a přidal studenou, stříbrníkovou svítivost. Oba nemuseli zhlížet nahoru; tady pod splavem se protkávaly paruky zelených vlasatic s péřovými beránky.

Vodník se nadechl a vypustil trochu toho čibukového *inkouře*. Stejně pro ostatní éterické bytosti smrděl, možná voněl tým čibukovým páleným chmejřem.

„Ach jo, bre bre bre," zavzdychal.

„Co skučíš, ty starej pardíku?

Kajetán se díval závistivě vzhůru, kam namířil i párek labutí.

„Chtěl bys vědět, jaký to tam je?"

Místo odpovědi byl slyšet nádech a výdech.

„Jaký?" zeptal se po chvíli, „nikdy jsem nebyl oběma nohama výš než na vrbě. Já se chystám, že mi to Spomocník popíše, když to nejde říct."

„No takový normal hustý," řekla Čarodka, všechno je takový čistý. Letěla jsem, ale nedoletěla."

„Já, kdybych mohl, tak tam jsem pořád…"

„I ne starý brachu omrzelo by to, sem tam potkáš netopejra, sedneš na příležitostnej komín při cestě, koukáš, jak se z chaloupek kouří, zvlášť když je zima."

„Naštěstí mně zima není nikdy…," dodala smutně.

„Já bych letěl výš a výš."

„To je pořád stejný, já jsem zkoušela doletět co nejvýš."

„A co?" zeptal se vášnivě nabuzený Čudil, což nebylo jeho zvykem.

„Co, co jsi tam viděla."

„No je tam hromada hvězdiček, moc a představ si, že každej z nás má tam svoji hvězdičku podle svých představ, ti živí mají kulatou, my máme placku. A tam až nebudem ve snách, tam se přestěhujem, dokud si nás někdo nezavolá, tedy nevysní."

„To musí být někdy dlouhý.“

„Ani ne, jak mi říkala Malá tanečnice, to je moje kámoška, co někdy za pár set let přijde na návštěvu, ta říkala, že tam čas není jako tady. Mají tam i dost komet, které jsou krásné jako já.“

„To je divný, že tam čas není.“ Schválně opominul zmínku o její kráse.

„Já vím, že je to divný, ale je to tak, ona nekecá, jsou to kruhy místo času, které do sebe zapadají.“

„A co je dál, ještě výš?“

„Když ona tam už není výš a níž, to tam taky není. A já, já jsem čarod Fantazie Brdíčková a já mám svoje letové hranice, letovou zónu, chceš-li.“

Nadzvedla víčka, aby se mrkla, zda Čudil ví o čem mluví a třeba, aby neusnul a zareagoval na její krásu.

„To bych musela vylítnout nebo přelítnout ze *sna* do snu, kde přerůstá Fantazie v Lazárii a to už nevím a neumím, kde to je, nebo co to je, když mi chybí ty proutky.“

„Hm, to je nesmysl,“ zabrebentil Breke, „ to je to nejdůležitější, co bych chtěl vědět, co je dál, co je dál.“

Vodník se zasnil, to vodníci dělají, malinko, je to sen krát sen, sen na druhou.

Stará kráčmera mu na to neodpověděla. Sama chtěla taky vědět, co je dál. Ptala se na to Malé tanečnice, ta se jí to snažila vysvětlit. Nakonec z toho málem spadla z koštěte, tak se jí zamotala hlava.

Bylo slyšet bublání a přemývání kmenu. Podívala se na fajfkaře. Vodník byl smutný, zasmušilý, jakoby ho Varhan zkameněl.

„Hele, ty starej pantoflíčku, než tady zasmrdí ti čertí stvoření, vezmu tě na okružní jízdu a domů k rybníku.“

„Sedej!“

Kajetán ožil o pět set let. Bez reptání si hbitě sedl na proutí koštěte, to bylo nakonec z jeho rybníka. Čarodka jen řekla:

„Drž si klobouk a nehul.“

Byla to pravda. Vznesli se do vzduchu kolmo jako po svíčce.

Tabák ve fajfce se rozdmychával a vařil, takže za nima byla dráha jako od tryskáče.

Vodník najednou viděl pod sebou kulaté čečulky prstu, které končili na zrcadle Helenínského rybníka. Skoro se bál, aby ho ne-

zašláp, viděl lamely Šrámkovy ulice, a když byly výš tak i kostelík v Malém Beranově, náměstí a Jakubský kostel v Jihlavě a dál …

Dál Clarisa nabírala rychlost a letěli a až země byla jako fotbalový míč a potom i sluníčko se vzdalovalo a byly zde jiné větrníky a jiná sluníčka a výš a výš až bylo ticho, úžasné ticho, jako by se tu opravdu zastavil čas a oni byli v tom tichu přibiti hřebíkem.

„Jsi těžkej."

Bylo ticho. Do tmy světélkoval něco jako gyroskop, který měla čarodějnice na začátku koštěte. Ještě občas zasvitla malinká řezavá žhavost, to když Čudil *popotáh* z vlastnoručně vyrobené fajfky.

Ticho, nekonečné ticho, léčivé, děsivé, božské, vyrovnané, bolestné, vakuové ticho, ticho bez uší, bez vzduchu, neslyšné ticho, ticho pod slovem, ticho, slovo, první věta, fenomén, ticho, ticho.

Ticho se posunulo. Opět do tmy světélkoval kompas, který měla čarodějnice na začátku koštěte. Ještě občas zasvitla malinká řezavá žhavost, to když Čudil *popotáh* z vlastnoručně vyrobené fajfky…

Bylo času měřitelného na cestu zpátky. Ve stejném okamžiku se ocitli u hráze dobře známého rybníka.

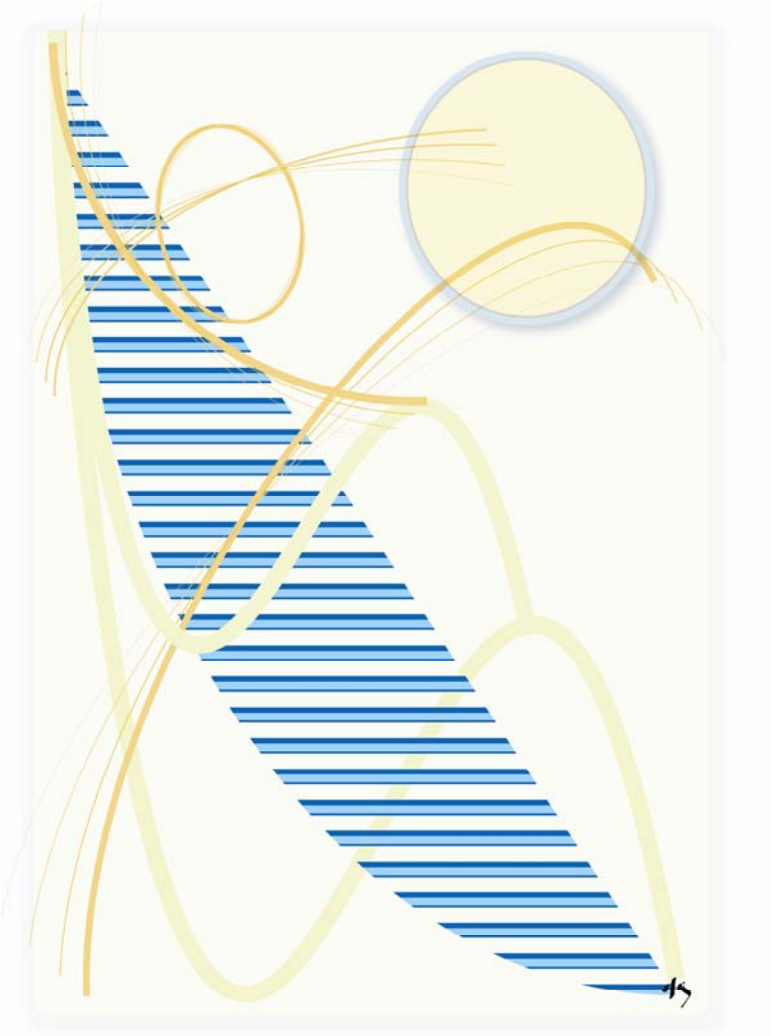

SILENCIO

A nastal čas, když s Spomocníkem tlachali na břehu. Tehdy se ho zeptal na otázku, která ho pořád trápila:

„Příteli. Slyšel jsem, že jsi po tom svým žebříku vylezl až tam, tam úplně nahoru.“ Zdálo se mu, že Spomocník sebou trochu trhnul.

„Čudile, co je nahoře a dole, eh, je to pravda. Nevím, jestli je to nahoře nebo dole, ale to, co jsem slyšel, možná viděl, možná cítil, se vymykalo všemu, co jsem kdy zažil. Chaos, možná dokonalý řád, možná obojí, skutečnosti i neskutečnosti známé, pro mne nesouvislé, divné.“

„Pověz, co si cítil, či co?“

„Nechci tě zatahovat do něčeho, čeho bys třeba litoval, že jsi to nikdy nechtěl slyšet, budeš tomu chtít porozumět. Ale nepůjde to.“

„Klidně povídej.“ Pohodlně se opřel o kmen.

Spomocník se zamyslel a povídá:

„Ticho.“

Vodník se rozhlížel kolem, jestli je na okolí nebezpečí. Zdálo se mu, že je všechno v pořádku.

„Já jsem zticha.“

„Ticho. Nic víc jsem tam necítil než ticho.“

„To je všechno?“ utrousil zklamaně Kajetán.

„Všechno příteli.“

„To není možný, přece…,“ vodník zmlknul.

Bylo slyšet čurání odtoku a praskání tabáku.

Dlouho mlčeli.

Potom Spomocník Hvězdáře se nadechl a začal dlouze vyprávět:

To ticho se přede mnou otevřelo, rozvinulo se jak květina a oblékalo své podoby:

Ticho, nekonečné ticho, léčivé, děsivé, božské, vyrovnané, bolestné, vakuové ticho, ticho bez uší, bez vzduchu, neslyšné ticho, ticho pod slovem, ticho, slovo, první věta, fenomén, ticho, ticho.

Samo je ticho, napíná struny, předává informaci. Ticho, základ konstrukce, ticho, napnutá hladina bez vlnění.

Ticho; telefon do nebe. Telefon do ticha. Kdo chce, může si zavolat. Můžeš si zavolat, je bez čísla. Je to jednosměrná linka. Abonent stejnosměrné linky si může zavolat.

Zavolat. Ech, jsou ti na druhém konci drátu živí, nebo jinak nemrtví. Kdo se ozve?

Kdo chce volat? A bude ticho pod slovem?

Fakt.

Ticho – fenomén báze.

Ticho, beztvárné, bezčasové ticho, podtržítko slova, ticho splétající sekvence telefonní šňůry, vlákno; zakřivení ticha, dobrovolnost, ticho. Samo vychází a zapadá. Ticho, víc než mocněné nic. A nic je nepatrnou součástí; je.

A bylo ticho, hle.

Ticho, neuslyšitelné ticho, ke kterému se navracuje, ticho jako přitažlivost, síla. Ticho, které neslyší živý mrtvý, ticho, které neslyší skála, voda, diamant; myšlenka.

Hle, tišší, co se přibližují a klanějí se před slovesem, tišší bez chemie. Artefakty ticha duší prostupují neslyšně tichem.

Tišší šplhají nebo scházejí schody po atomech šňůry. Nemusí volat. Vystačí si s tichem. Nemrtví jej neslyší a mrtví neexistují. Je ticho, ech, co je ticho?

Neviditelné je a nesmrtelné, věčné je ticho. Neprobouzí se a nespí, nemá privátní tvar. Není lidské. Je základem myšlenky.

Hle, neživý k němu se pachtí, po *majestu hluchu*, po sekvenci tónu ujednává se čas, čas ticha, čas nemrtvých. Nepatrná sekvence nekonečna, schopna odrážet se, zrcadlit se, ozvěnovat se v *či* do ticha.

Hle, homogenní tišší, co umějí nakreslit ticho. Nemrtví nemohou jej jíst a slyšet, ani se jej dotknout.

I skála i kámen pod hlavou poutníka patří do nemrtvých, protože ho slyší.

I kámen má tep, i kamenem tišší chodí, aby poslouchali jeho tep. Hle naskládány jsou sekvence v obrazárně ticha a ticho je objímá.

Bude ticho. Rovinná perioda.

Hle ticho, opřádá telefonní linku mezi živými a tichými mocněnými. Kdo koho volá?

Ticho nepotřebuje vědět, kde je nahoře a dole, nemá bod, od kterého se počítá. Nemá bod, neboť…

V tichu je láska. A láska je život. A život se do ticha opět navrátí. Do ticha beze slov a zvuků, bez citů.

Neboť namyšlení je mnohé, co myslí si, že vidí a slyší.

Co uvidí a uslyší? Život co není život, není víc než ticho.

Roste to ticho jako *magnificence velvíčie* na poušti. Mocné ticho, břicho neexistence zdání, tak velké až nepatrné, může být a není, ticho. Odkud se a kam navracuje.

Aj, stánek s tichem není. A živé neživé vrátí se do ticha.

Silencio.

A ticho je větší než tma, ticho je větší než světlo.

Ticho je ve světle, ve tmě, ve hmotě, v čase, v budoucnosti, ticho, mohutné ticho bez zápasu, beze směru, *silencio*. *Silencio* před hláskou. Ticho *silencio*, to neslyšné ticho, prostého ticha, které je k *uslyšání*.

A v onom tichu světlo a tma spřádá korálky telefonní šňůry. Na konci tma není živá ani mrtvá a na druhém konci světlo není mrtvé ani živé. Ticho, silencio, tenzus. Korálky energií otroků nesoucí na hřbetě sotva jedinou, co se podobá hlásce, či, samohlásce, či lásce? Korálky směrů, pápěří vloček, energie.

Silencio-ticho, jak se může rozpadnout, když není postaveno z cihel myšlenek a při tom, bim a bam, přitom dá se z něj, uvnitř, ticha postavit celý, celičký chrám, chrám ticha.

Viděl jsem, já Spomocník chrám ticha.

Chrám ticha. I zdi jsou zde z ticha. Zde, ano zde, zde zdi ticha se přepásávají a tvoří A, ano tvoří cosi vnímatelného, cosi jako prostor ticha, nebo prostor pro ticho; a zdi chrámu jsou postaveny z ticha.

A uvnitř chrámu chce se shromažďovat světlo a vně tma a je jedno jestli obráceně. A v tichu rodí se rozhraní ze stěn ticha a objímá světlo i tmu, je i uvnitř, tvoří konstrukci, děj i čas, aby se obé trojí vrátilo zpátky do ticha, do silencia.

Ticho má v sobě ono rozhraní, puls, fakt, vlastní genezi ticha, diferenciál. Ticho, tolik vzdálené ještě hlásce, samohlásce či lásce, blízké, choulící se uprostřed chrámu, předivo živého i mrtvého.

Ticho, nekonečné, ticho, léčivé, děsivé, božské, vyrovnané, bolestné, vakuové ticho, ticho bez uší, bez vzduchu, neslyšné ticho,

ticho, podtržítko pod slovem, ticho, slovo, první věta, fenomén, ticho, ticho.

A uvnitř chrámu je vystavěn malý chrám, kopií toho velkého.

A ticho v něm tvořilo strom a ovocem jsou démanty. To nebyly démanty, to je světlo. A kmenem tišší byli pod úžasnou klenbou.

Tišší světlo, symbol, symbol ticha, jediný a první symbol, vývoj, posloupnost, smysl a to vše vystavěné z ticha. A tma byla uprostřed světla a světlo uvnitř tmy. A není světlo dobré či špatné, a není tma špatná či dobrá, neboť obojí ticho objímá a nelze oddělit jedno od druhého. Nebylo slovo, co pojmenovalo světlo světlem a tmu tmou a nebyla příčina důvodu k pojmenování.

A malý chrám přerůstal velký a velký, skoro nepatrný přerůstal velký. A pohyb to byl obousměrný, běh horizontů bez času, bez sekvencí s hledáním smyslu, vždyť to bylo *solo* ticho, méně než nic, méně než energie, méně než prostor. Ticho bez prostoru, beze světla, beze tmy, bez abonentů, co by ho obdivovali, bez konstrukcí, jen jeden chrám, vlastně dva, kde jeden byl větší a úplně menší stejnostejný uvnitř něho, jen jeden přerůstající sám sebe.

Ticho, to mocné ticho, nepřemožitelný bojovník. Ani nic a nikdo jej nemůže porazit, ani čas, co přejímá vládu jak dvanáct měsíčků, jen chvilinku cizí trůní, aby odevzdal moc.

Ticho to je jádro, jádro, které spí v chrámu ticha. A čas uhnětený z něj může klíčit a přerůstat aby se splynulo, neuchopitelné ale existující, jako čas, jako láska. Tichá věčná láska, jako ticho. *Silencio*, pomlčka, očekávání, naděje, ano naděje je ticho, konečné řešení. Naděje.

A ticho má i fáze, jako třeba muškátový měsíc, dorůstá, nebo je v úplňku, ubývá či odchází do srpečku. I ticho může být neviditelné, když jej něco zastíní; zdání.

Bylo ticho. Taková blbost. *Silenzio*. A tišší jsou, co stráží jádro ticha.

I ticho si chtělo postavit orloj. Celý z ticha a toužit po tom, co nemá. Vždy bude toužit, co nemá i nic, aby bylo něco, a možná něco, aby bylo nic, kdo…

Orloj ticha, jako biologický stroj, matrice uložená v chrámu ticha, v jeho jádře, ve fázi ticha, dorůstající, přerůstající kopie, orloj,

biologický stroj. Přerůstání, věčnost, která není opakem, věčnost originálu, tichý puls ticha. Orloj ticha.

Zastávka U ticha. Kdo na ní nastupuje. Slovo? A kdo vystupuje? Světlo? Nebo obráceně…, pořadí pulsu ticha. Silenzio. Neslyšitelný blesk, jen viditelný kmen, bez odezvy, v tichu, co nepotřebuje uši.

A slovo se generovalo z ticha, jako naděje a touha ticha, naděje na puls, aby přerůstalo ticho, jako dva její chrámy z ticha vystavěné. A každý chrám se jednou zbortí, zbortí se pus času a navrátí se zpátky do věčnosti, do jádra, do neuchopitelna, do ticha.

A tišší jsou ti neskromní, co mají lásku, tichým a skromným se květiny klanějí.

Telefon rozhraní. Ne, nemusel to být telefon, ale jenom gesto, dotek, vůně, cokoliv, co by zastínilo, *zahltalo* pochybnosti, zatratilo otázku, kdyby a proč. Načíst, třeba nahlédnout, třeba dotknout se ticha, tichých na rozhraní bez představ.

Jak by ses *ticho* změnilo, kdyby *kolejná* bylo před nebo po a ne jako vlna se zrodit a jako vlna zemřít.

Přerůstání, přerůstání, přerůstání ticha, to je báze, základní báze ticha. Je také první a jedinou mírou. O ní se všechno poměřuje, mlha, dým, voda i vzdálenosti mezi vodami.

Ticho, ticho nedostižná nula, absolutní domov, ticho pod teplem, pod světlem, pod *energiem*. Ticho, *silencio*, přerůstání, přerůstání, to je báze pulsu, přerůstání, měřitelná a počitatelná báze života.

Ticho, srdce zvonu, co zvon jej opatruje.

Ticho, co se vrátí před počátek, do něj i za něj a přerůstání je základní pravdou,

Rozhoupal se ticha zvon a srdce jeho udeřilo pod slovy ticha,

A v chrámu ticha… smlouva… přerůstání.

Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha, a to Slovo byl Bůh.

To bylo Na počátku u Boha

Všecky věci skrze ně učiněny jsou, a bez něho nic není učiněno, což učiněno jest.

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla nesličná a pustá, a tma byla nad propastí, a Duch Boží vznášel se nad vodami.

I řekl Bůh: Buď světlo!

I bylo světlo

I viděl Bůh světlo, že bylo dobré; i oddělil Bůh světlo od tmy

A nazval Bůh světlo dnem, a tmu nazval nocí. A byl večer a bylo jitro, den první

V něm život byl, a život byl světlo lidí.

A to světlo v temnostech svítí, ale tmy ho neobsáhly.

Byl člověk poslaný od Boha, jemuž jméno bylo Jan.

Bych jazyky lidskými mluvil i andělskými, a lásky bych neměl, učiněn jsem měď zvučící a nebo zvonec znějící.

A bychť měl proroctví, a povědom byl všelikéko tajemství i všelikého umění, a kdybych měl tak velikou víru, že bych hory přenášel, lásky pak bych neměl, nic nejsem.

Přerůstání slov a vět, z každého se dalo začít a pokračovat dokola. Jiný čas určoval počátek.

A já Spomocník Hvězdáře slyšel jsem slova toho ticha:

A já myslel, že knihy slova budou zpívat, blázen jsem i to moje já.

Telefon do ticha. A já, místo písně, plakal jsem a volal:

Ticho, proč jsi mne opustilo. Belhám se tu, pajdám a kradu kroky, vidím *štrnáct* miliard světelných let a přece, kde jsi, proč jsi mne opustilo.

Já nepatrný z nepatrna, já ticho *mio,* snad nenáhoda, já v člověka jeden v jednom přerůstající, proč jsi mne opustil. Já holé prosté nic směřuji do ticha.

Možná, že moje Já namyšlené dej duši jiné, zdejší život, dej lásku jinému, neboť nic nejsem.

Jen lásku a pochybnosti. A i láska rozplyne se v tichu. Smutné je, tesknivé moje já.

A tak zbytečné jsou psát a zaměstnávat pocity a dojmy mojí duše, když…, když to nepřečteš ani ty, ticho *mio, silenzio*. A já se *skanu* smutným a tichým. Tišší a smutní nic nejsou, jako dým se rozplynou v tichu, bez rezonancí. Ticho *mio*, proč mne opouštíš.

Nač to všechno kolem. Je snad lepší se nenarodit a být ve společnosti tichých. Ech dílo nenáhody. A ještě co zaplatím za to své já, za to jáství, když můj *Bůh* mne nechce.

Hle výčitka, proč mne nechce. A chtěl mne někdy? Telefon je hluchý, ani hlasová schránka tam není. Rezort nebe plný starých lidí mne neposlouchá, je hluché, nebo němé. Dohlédnu čtrnáct mi-

liard světelných let a drát tam ještě nekončí. Snad prostor zakřivený jej protne a vrátí se mi pouze můj hlas. Divný *Bůh* a jeden člověk. Divný Bůh, člověk a přerůstání. Nepochopitelné, připustitelné, přerůstající se navzájem.

Už není, čeho bych se radoval bez předcházející bolesti a utrpení, není štěstí v rozloučení. Bezpředmětný život v inertním prostředí, v inertní existenci.

Hledat lásku uprostřed lidí? Proč, vyšumí, stejně jako můj příběh. Koho by to zajímalo.

Neviditelný a neslyšitelný můj Bůh, Muškátový měsíc, abonent, stromkař. Má víra a naděje je mořská pěna, pár bublinek konejšených na oceánu *suti*, moje láska.

Kde je moje láska, kde je Malá tanečnice, kde je houpačka nad velkou borovicí, kde je Páter Noster.

Přerůstání. Kde je jeho smysl. Přerůstání života ve smrt, smrt v život, nekonečný cyklus. Co přerůstá Boha?… člověk to neví.

Nepochopitelný je život s cílem. Je lepší ticho a neexistence? Spravedlivá neexistence, ticho bez přívlastku, neživot bez šlápoty, *neteplo*.

Těch pár otáček v bez smyslu, bez naděje, bez štěstí, bez úsměvu bez smíchu, s hluchotou a slepotou, se závistí. Hle, blázen, který by chtěl být sám. Jen blázen, trocha popelu a vody bez užitku, k recyklaci, k přerůstání, prach, hrstka prachu, pár zrnek co tvoří soustavy slunce, vesmíry, materiál bez informace, dříve budovaný vzdálenostmi jeho jadýrek, přerůstáním.

Chci ti zavolat, můj Bože, prosím neopouštěj mne v titulcích.

Ticho, nekonečné ticho, léčivé, děsivé, božské, vyrovnané, bolestné, vakuové ticho, ticho bez uší, bez vzduchu, neslyšné ticho, ticho pod slovem, ticho, slovo, první věta, fenomén, ticho, ticho.

Jaké je to slovo, či symboly, které ticho prolamuje. Lze ho napsat, lze jej, vyslovit, je vůbec podobno zvuku, zvuku přenášeného napříč tichem, brázda, vlnění či takt, nepochopitelné lidskému vjemu, stejně jako smysl života. Slovo, pár symbolů co v *bezčasu* zakotví se v tichu, slovo jako přerůstající chrám, slovo jako pěna na moři života.

Jaké je to slovo, spíš artefakt urytý v konstrukcích chrámu, slovo, možná energie. Ticho zastřešující Slovo, asi větší než láska,

větší než život, světlo, větší než skladiště všech slov; vyslovitelných i nevyslovitelných.

Chtěl bych mít to slovo a duše má aby jej obtiskla, zahřála se, srostla s ním; než se zblázním.

A chtěl bych já být v chrámu *přerůstajícího* ticha a vyslovit nebo držet klíč ke slovu a odemknout to tajemství neviditelného a neslyšitelného.

Je to bohatství či nesmrtelnost, možná věčnost, věčné štěstí, či blbost, je to snědení a *usoukromničení* lásky či věčně proudící energie na drobných linkách abonenta biologického stroje. Nebo je to ticho, konečné ticho, konečné nic, z něhož vygumuje se čas a nic nepovstane, žádná skutečnost žádná *imaginárie*.

Je stroj na zachycení myšlenky, na realizaci příběhu, který nese po kapsách jedinou knihu.

A fůze myšlenek se „pracuje" jinak než v představách nás *časáků*, nepatrných v nepatrném, vyvíjejících se v nepředstavitelných souvislostech. Tajemství ticha. Zrcadlení. Přerůstání, přerůstání formy a obsahu. Divná láska.

Slovo, znak, symbol co otvírá bránu ticha. Na čem staví, jaké je pořadí hodnot, jaké jsou jeho možné sekvence z hlediska ubohých, lidských hodnot. Zastavení tlačky času, chození pozpátku, nesmrtelnost, hloupé *nonštěstí*, bohatství bez chudých, bohorovnost, slovo sekvenci co otvírá bránu ticha, moc nad vším, co je pod, moc nad životem, životem bez stupínků, modelování bezbolestných příběhů, sekvence odemykající tajemství a rozkládající je na loukách obrazů a fůzí.

Jaký je to klíč, jaká je to sekvence, matrice přerůstající lásku, přerůstající ticho, tvořící líhně mlhovin, líhně představ. Klíč fůze myšlenek. Klíč co nosí tvor i skála, voda i ticho, dým i pěna. Artefakt slova co odevírá ticho. Klíče od světla.

Zrcadlení a přerůstání, poutník z knihy, co nechce nikdo číst. Jednoduchý klíč a jednoduché slovo jí tvoří. A není zatím ten, kdo by jej uměl přečíst.

Až se stane a předběhne svoji skutečnost Malý Jan, příběh, překročí práh ticha a uslyší hlas. A scénárista povede ho po stezkách hor.

Ticho a jeho příběh přerůstání. Hladina, co podpírá jí sloupy myšlenek, ticho, jako síť natažená a uchycená v nekonečnu. Ticho,

přerůstání hladin, časů realit, ticho, jiné ticho. Bylo dřív než já a do něj se navrátím. Ticho bez touhy, bez naděje, bez deprese, bez smyslů lidských, bez tepla, bez chladu, anonymní ticho bez závisti, bez lásky, bez života. Přerůstající mlýnské ticho bez potřeby a k nepotřebě, bez otáček. Jen zrcadlení se a přerůstání. Navěky nejsem, budu ticho.

A příběhy jiné nejsou, co popsány jsou a střípkem zrcadlení i člověk biologické zrcadlo, obroušené přerůstáním. Je jen jedno ticho, jeden Bůh a jeden člověk. A přerůstá…

A cítil jsem, jak trhalo se to ohromné ticho A já uviděl hlas, který mluvil jako světlo. A viděl jsem chrámy dobra a zla jak se přerůstají a vlákno artefaktu držící plachtu. A viděl jsem to ohromné dílo nenáhody, jen jako když se dotkneš rukama smyslné vůně. A na kře polotuhé jsem ocitl se zpátky, uvnitř, v tlamě počitatelného, pojmenovatelného z třicetidvou písmen, nepostřehnutelně přerůstajícího oblouky zdání realit, ocitl jsem se na polní cestě ke konci léta současnosti. A slyšel jsem a viděl světlo a symboly věků kolem sebe:

„Hle jdi a podej svědectví o Mně."

A bázeň a strach přepadl mne. Co mám a hlavně jak to mám říct, proč to mám říkat, když…

Jako bych se ptal sám sebe. Podíval jsem se kolem sebe. Cítil jsem jej všude kolem, cítil jsem každý bod, amplitudu výchylek sil, úžasný, cítil jsem, že svět je jiný, že se můžu každou chvíli propadnout. Šílený pohyb a ticho, *silenzio*.

Kde je ten příběh? Je to chemie, energie, síla, bolest láska co to je? Koho nebo co mám potkat a říkat, říkat ani nevím co? Že je Bůh? Komu? Těm šťastným, nebo těm zoufalým s bolestí, těm pominutým i těm netečným, prostě všem, všem těm tvorům, biologickým strojům se špetkou vyhodnocující se, přerůstající špetkou asociací, s nepatrnou pamětí podepřenou hmotnou minulostí, komu. Není komu, není proč. Kde je ten příběh, aby nevyzněl jako pohádka, který je pravý a co je pravý, když není porovnání.

„Hle jdi a podej svědectví o Mně."

A cítil jsem slova a světlo trhalo a lámalo, úděsné i placheé, inertní a ohromné ticho, velké silencio. *Silencio* potenciál. Střecha i podlaha. A já prosil o světlo o slovo, abych se mohlo množit uprostřed ticha.

A nevěděl jsem, kdo jsem, jestli bylo pondělí nebo sobota, jestli jsem byl mladý nebo starý a ani jsem o tom nepřemýšlel. Spíš se mi zdálo, že tady a teď nemám co dělat, že bych se chtěl vrátit za tu roztrhlou oponu ticha, než vydat se na cestu někam, mezi stejné a jiné tvory než jsem já; ano, moje já, měl jsem svoje já, které mi říkalo, našeptávalo.

„Jsi Jan, Jan jsi přece." A ozvěna se zrcadlila: Jsi Jan, můj Jan." Snad kdyby to ve mně nerezonovalo, proměnil bych se ve skálu, možná ve vodu, nejlépe v nic. Nic jsem nechápal.

Znal jsem tu křižovatku, ano byl jsem tu, vzpomínám, určitě jsem tu byl, ty kameny, přece ty kameny jsem si dával pod hlavu, když jsem usínal, nic víc, nic míň si nepamatuji. Jsem Jan? Proč mám jít, proč, když vrátit se chci zpátky. Zlost a zloba mne objímala při tom pomyšlení.

A slyšel jsem a viděl světlo a symboly věků kolem sebe:

„Hle jdi a podej svědectví o Mně."

Nevěděl jsem o ničem, o žádném svědectví. Byl jsem sám. Sám a podivné ticho jako při zatmění sluncí. Ach, ano, slunce. Slunce a jeho sluneční světelný svět.

A já ubohý měl bych obtisknout do něj nohy a ruce, duši, snad duši, moji ubohou ztrápenou duši uhoněnou, co odpočívá na lavici pochybovačů. Nejsem Bůh, ani *člověk*, nejsem nic, ani dým, ani stín po něm. Byl jsem sám v tichu, ve skladišti duší a bylo mi dobře, teplo. Proč bych měl jít, někomu se vnucovat, podbízet svědectví, proč? Exodus bez naděje na křižovatce čichsi cest. A na konci vystavět chrám přerůstajících myšlenek. Svědectví o tichu, jeho příběh.

A slovo se generovalo z ticha, jako naděje a touha ticha, naděje na puls, aby přerůstalo ticho, jako dva její chrámy z ticha vystavěné. A každý chrám se jednou zbortí, zbortí se *pus* času a navrátí se zpátky do věčnosti, do jádra, do *neuchopitelna*, do ticha.

A tam daleko od středu ticha, ukrytá je ve štěrbinách horizontů je moje krásná planeta, země zvaná Země, daleko od dění.

U vodopádů středů nachází se modlitba a symboly v ní málo nepodobných lidem. A krajina chumáčů nazývá se Ný-Say, stejně jako sněm sborů co je Králem duší.

A artefakt, stroj podivný zvaný Praporečník mapoval cestu v čase každé z nich. Praporky na Ný-Say znamenaly srůsty a střetávání, přerůstání a spojování duší.

A sněm sborů dělen byl na směry a skutky. V mlze popisu slova a popisu nelze popsat tajemství událostí, neboť písmo a řeč *pouhinký* jeden ze směrů a skutků je na *tyčkadlách* přerůstání.

A sbor z přerůstajících *Jeden* nazýval se Hole poutníků, *Druhý* Prapor měřičů, *Třetí* Moci hlasů volajících.

A ze sborů vystavěn je chrámu a uvnitř chrámu vystavěn je malý chrám – kopií je toho velkého.

Ticho, nekonečné, ticho, léčivé, děsivé, božské, vyrovnané, bolestné, vakuové ticho, ticho bez uší, bez vzduchu, neslyšné ticho, ticho, podtržítko pod slovem, ticho, slovo, první věta, ticho, ticho – silencio.

A kdo ví, podobalo se to tělesu z pocitů lidských, obrovská země nedozírných rozměrů, snad bilion biliónů sluncí. A byly to jakési krystaly, které přerůstaly do ohromných rozměrů, tvořily roviny i oblouky, měsíce a hvězdy uvnitř něčeho, co by se dalo nazvat předivem. To tvořilo splavy a *krystalopády* bez gravitace. Síly zde nebyly slepeny časem, pouze prazvláštní vůní připomínající ořechový olej. Krystaly byly měkké a fosforeskovaly. A světlo bylo i v tom nejnepatrnějším z nich, určené nejen lidským očím. Ten, kdo se na ně díval, viděl celé to světlo, ne *pouhinkou* část a viděl paraboly časů, nelidský a čarokrásný svět. Svět plný tanečnic, svět uprostřed tanečnice. Svět snů.

Bylo ticho. Nebyla to logika, na které by svět snů a ticha si moc zakládal. Zdálo se, že by se ta *všudeopínající* hmota měla se rozpohybovat jako parní mašinka, ale není tomu tak. Jakoby ty skály a masivy žily, bylo to cítit, jak se chvějí, možná povídají. Bylo ticho, ticho jako sen, byl to sen.

A Malá tanečnice se sukýnkami plných hvězd své galaxie v údolí ticha vrostla do krystalů ticha. Kolem ledopády z nich tvořily symboly a kořeny jiných vesmírů se propojily, jako kořeny orchidejí do kmenů stromů.

Nebyl to lidský svět, nebyly tu květny ani jiní tvorové, přesto, byla tu cítit hierarchie, posloupnosti, přerůstání, cosi, co by se tečně dalo nazvat podobou života.

Ticho, jakýsi ztracený temp v sobě kumulovalo nepředstavitelnou energii semknutou do sebe. Každé její narušení, protržení mohlo vytvořit protuberance světla, nové *jevství* a existenci, staronový sen.

A ozval se hlas či vůně, či duch či dým – sekvence.

„Ný-Say, rozlož evangelium, tvé je rozhodnutí."

Galaxie se malinko zavlnila. V její sukénce svítily hvězdy i hvězdičky; toliko moc jich bylo vidět ve světlech ticha. Krásná byla tanečnice a kdesi v podešvích zcela nepatrná, jako zrnko písku na plážích světa. Byly modravou perličkou.

„Já, jedna z vesmírů skláním se před společenstvím symbolů, před sněmem mrtvého i živého i před vším, co je uvnitř i mimo něj. Skláním se před mocí nejvyšší, před tichem a slovem, co symboly nesou na *rubáši* svých. A skláním se před láskou a milosrdenstvím, před láskou, co v tichu postavila chrám *přerůstající.*

Já Ný-Say, třetí matka přepásána mléčnými drahami, zrozená a urozená, já, jenž jsem součástí lásky, zrozená z ticha, já, skláním se před Bohem.

Při těch myšlenkách se celé *silencio* zachvělo. V skalách krystalů zněl chorál a zároveň ticho bylo jeho osnovou. Její myšlenky jako klíč jej otvíral. Symboly jako souhvězdí se rozmístily kolem. Bylo to podobné kamenům, co kdysi navštívil Jan před koncem světa a *magnificenství* v nich vytesaných. Podobné, jiné. Nebyla tu beznaděj.

A rozestřelo se světlo šíře široké, co člověk nevidí. Světlo, které mluvilo, světlo rychlejší než myšlenka, světlo které zahajovalo informaci, že sněm začíná. Čas zde neexistoval.

Sbor Přerůstajících věčnost se zahalil závojem ticha, jakoby se v duchu modlil.

A artefakt, stroj podivný zvaný praporečník mapoval cestu v čase každé z nich. Praporky na Ný-Say znamenaly srůsty a střetávání, přerůstání a spojování duší.

A myšlenka podobá se k hlasu; byla uprostřed prostoru a praporečník ji ohraničil.

„Princezno Ný-Say, královno hvězd a galaxií."

Bylo ticho, jakoby se po těch slovech zavřela celá hladina, aby záhy uprostřed té nekonečné roviny zabulala vlásečnice potůčku.

„Princezno Ný-Say, královno hvězd a galaxií, je nad zákonem, aby *třicetidvouzubý* tvor miloval něco více než Boha? Je tomu tak. Život na kraji přerůstá formu."

A třetí, Moci hlasů volajících a přerůstajících pokračoval:

„Namyšlený je tvor nenáhody, nechť pohasne světlo a ponoří se do ticha. Nekonečné ticho oponou bude za symbolem života."

Princezna Ný-Say posmutněla. Teskně se dívala na nepatrnou zářivou perličku na své sukénce a téměř neviditelnou planetku s modrýma očima. Osud dvaatřicetizubých tvorů i jiných, rostlin a myšlenek v nich byl zapečetěn. Závoj z dýmu a mlhy rozestřel se kolem ní.

Nastalo ticho. Slyšení a sněm sborů mimo čas a prostor byl před zapečetěním. Život, tak nepatrný pojem, snad pár znamení nenáhody byl určen k *přerůstání*.

A třetí, Moci hlasů volajících a přerůstajících pokračoval:

„Hle, matko, bílá tužka je ti poroučena, neboť sama jsi jejich zákonem. Napiš a otevři knihu, napiš, co je již napsáno do knihy, co bylo je a bude otevřeno ve věčnosti."

Malá tanečnice vybředla ze skal. Proměnily se v točité schodiště se dvěma spirálami. V prostoru v místnosti ležela otevřená kniha a vedle ní tužka. Stačilo, aby se dotkla znaků a předepsaných symbolů. Ty se zvýraznily a po přejetí tužkou zase pohasínaly.

Silenti symbolů, nemrtví v jáství, sbor begidních králů mocí velvíčií, matečné zástupy nespočítatelných prostorů a časů, majitelé klíčů os světla a pasů vnímaly tavící se střepiny ubohého ze světů, zcela nepatrného.

A matka, Malá tanečnice v nepatrnu viděla n-tý obrazec hologramů zrnek fraktátů i jednoho z třicetizubého tvora, který maloval myšlenky ve světle, který jí věřil. Toho primitivního tvora, co jí držel na řetězu, od kterého se už v nekonečnu vzdálená vnímal teplo či světlo, příběh, láska.

Vnímá sbor *silentů*? Bílá tužka kreslila příběh, tvarovala prostor do válce, který se začal v prostředku zužovat a vytvářel uzounký pas jeho těla, protipól *atimonda*, malinkatý průzor mezi životy.

A obhájkyně matka-bílá tanečnice Ný-Say vzala slunce do dlaní jako lásku, jediný možný artefakt k obhajobě.

Jedna nepatrná z nepatrna, jeden příběh, jeden život, přerůstající, nenápadný, zanedbatelný, nosný.

To jsem tam viděl, slyšel, cítil…“

Spomocník Hvězdáře skončil. Vodník Kabelka se nadechl, jako by chtěl k tomu něco říct a po chvíli vydechl.

Bylo ticho.

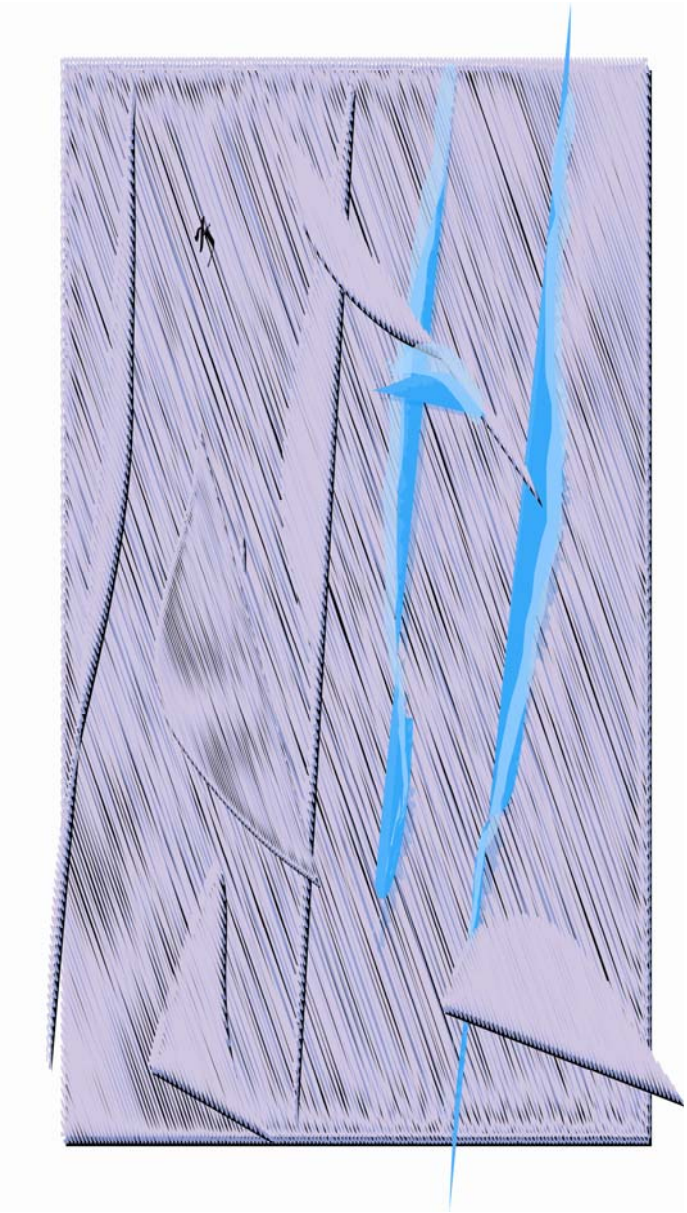

EXPEDICE

V přítmí expedice panoval ranní splín. Půlka mozku ještě pomalu vyspávala a vychutnávala ranní pocit z okamžiků nicnedělání s touhou *přichoulit* se do tepla sálajícího z radiátoru. Nachvilku zavřít oči, chviličku ještě neposlouchat, spát, vypnout, trochu dýchat, snít, poslouchat klapot strojů a dění ostatních *robošů*, co musejí dělat-makat. Chvilku, chviličku, nepatrnou chvilku, slastné nic-nic nedělání.

„Dobrý den," zahřmělo nad Žofií. Pozdrav jí rezonoval uvnitř hlavy a pokračoval po neuronech do konečků oněmělých prstů.

„Dobrý den, dobrý de…n…, brýden, brý…," neslo se a lámalo se dál o oprejskanou židli, kde si Žofie Mauerová (číslo 4712254) budovala na chvíli „bezhlučnou pauzovou bezletovou zónu nepracujících."

„Nazdar Václave," odpověděla ženským principem, ženskou modulací hlasu obrovskému chlapovi (číslo 48255644) s rukama velkýma jako jeho hlava samotná. Slušelo se něco dodat.

Bylo ráno, pouhých tři ráno-hodin, co musela brnknout kartou, projít terminálem do téhle blbé, debilní práce. Neexistovalo přirozené světlo, pouze pach oleje a konzervátorů, vazelíny a kelímků se šupinkovým mýdlem. Nebylo přirozené vůbec nic.

Při hmotné představě, že zde stráví celý dlouhý den, bylo jedno, jestli je den nebo noc. Nejradši by utekla pryč. Raději by zalezla doma do postele, hodila na sebe deky, možná tři, s chlupatou úplně nahoře, orámovala by se slupkami cibule a vůbec by jí nevadilo, že by jí bylo strašné vedro.

Vystrčila by dírky nosu, malinko, aby mohla dýchat. Celá pod dekama měla pocit, že udusí sama sebe, že jí cosi udusí. Přikryla by se tak, aby si zakryla i oči, velké oči. Oči, rybníky s vlnkami odrážejícími třpyt svobodné, měsíční oblohy.

Utekla by a nebyla by určitě sama. Roboši, trubci a trubkyně museli makat, aby se uživili. Musela makat, i když věděla, že by

klidně mohla jít. Hnusná zodpovědnost, to sprosté společenské klišé. Zpropadené papírky, co tady vydělala, papírky či kredity na čímsi účtě, taková blbost, hovadina, ho-va-di-na.

„Co tady vlastně dělám, takový nesmysl, takové stádní klišé, hrůza!“

Opakovala si mantru smutného dne, tisíckrát za sebou, že si myslela, že se zblázní, že jí má vytesanou zevnitř na lebeční kosti.

„Dobrý den, dobré ráno!“ Zahřmělo od obrovského Václava Válka, roboše v janklu a pepitových kalhotech s utrženými knoflíky u příklopce, který byl hrdý na svou práci. Debilní práci složené – podat, naložit a zvážit, podat naložit a zvážit a postrčit, postrčit to, co dělal bez přemýšlení celý život, možná před ním i potom, *postrkoval*.

Ubohý roboš, vázaný povinností vydělat pár papírků, aby koupil v konzumu jídlo pro děcka.

„Hm, životní sen,“ pomyslila si. Je z něj plechovej debil.

„Jo dobrý,“ zmohla se na odpověď, kterou opakovala den co den, tisíce let každé ráno. Jednou se odváží a řekne:

„Na hovno, ty plechovej kreténe.“

Třískly oplechované dveře-lítačky. Vešla peroxidová Dráždilka, vážená *vážná*, s obrovskejma knihama a ingoustovou tužkou za uchem, napůl s fialovou a z druhé strany s červenou, možná fialovou barvou; prostě stará škola, s uchem tužkově fialovým, s averzí na počítače.

Nezklamala, i ona měla svůj rituál. Přišla blíž k Žofii a narovnala jí šátek.

Usmála jsem se na ni. I já jsem se pokusila o strojený úsměv číslo 125452.

„Tak zas na to?“

„No jo,“ řekla jsem. Dráždilka, peroxidová blondýnka byla pro ni stará bréca. Byla štíhlá, trochu se otáčela za chlapáka. Jinak byla docela v normě. Ach, kdyby jí každej den nerovnala její šátek, *čůza*!

Došla k větrákům. V přetopené parní místnosti nabíhaly do otáček elektromotory. Don-kichotské lopatky větrných mlýnu akcelerovaly. Musel je roztáčet upocený obr s velkou klikou. Dosáhly své frekvence. Čekal je úděl Žofie Mauerové i Dráždilky – točit se a vypnout na konci šichty.

Žofie Mauerová vstala a připravila si bedny na matroš. Kolečkový pás, na který je potom posunula, byl tvořen z válečků, žádná velká mechanika. Bedny se musely po něm postrkovat ručně. Naštěstí byl trochu z kopečka, tak to šlo. Jo, nakloněná rovina.

Šum v expedici narůstal. Přicházeli další roboti a s naprostým nezájmem, jako opičáci za sklem v kleci se *zapakovali* a zaparkovali na svých vyšoupaných železných roštech.

„Tak jo, *začnem*." Mezitím přišel řidič Poláček, který přebíral první zásilku.

„Dobrej, ranko, dámy," pozdravil a šibalsky se na mne podíval, jako by mu chvilkový tradiční manželský sex nestačil, či ho vůbec neměl. Péro mu koukalo z každé kapsy i z chudé, náprsní. Přitom ještě koktal.

„Objednávka 0800234," a po chvíli Dráždilka dodala „17845"

Žofie viděla že Batelák odpočítával materiál v malinkých kontejnerech po stovkách a přidával jednotky; čtyřicet a pět.

„0454812"

„12"

Podívala jsem se nevěřícně na seznam, spíš překontrolovala správný dojem, že jsem to já. Rozbalila jsem stovku a napočítala dvanáct. Posléze jsem ze sebe vypravila:

„Nulačtyrypětčtyryoamdvanáctdvanáct"

Chvilku přemejšlela, proč to říká tak blbě. To už zaznívaly další a další dvojice čísel.

Přišel vedoucí „Tak co, jak to jde?" Otázka zůstala viset bez odezvy.

Věděla, co bude následovat. Taky se tak stalo. Roboš Hovorka, alergický na tuhle otázku, nota bene hnedle po ránu odpověděl snadno, spíš odsekl:

„Stojí to za hovno." I když to byl debil, přesto vyjádřil teplé mínění ostatních.

Vedoucí to věděl, nic jiného neočekával, že mu odpoví. Ech, desítky let jako roboš. Věděl, že i ostatní mu závidí oprejskanej stůj a rozvrzanou židli, i modrej telefon a samostatnou pracovní skříňku ve svém kanclu s prosklenými dveřma, do které se museli celou směnu dívat, jak tam sedí, svačí, čte noviny i pozpátku, škrábe se na noze pod nohavicí a úkosem je kontroluje, je, kteří musí, musí

a musí v tomto otrockém dvaadvácátém století makat a makat, expedovat *plechová lízátka*.

On je kontroloval, aby si během práce nelízli plechových lízátek, i když jich tu bylo na skladě milióny, i když byly stejně veliké, jedno od druhého nerozpoznatelné. Měl to v popisu práce, hlavní úkol.

Plechová lízátka jako nadstandart, bonus společnosti letící závratnou rychlostí, kličkující od počátku do konce. Nezničitelné, neslízatelné plechové lízátko s nápisem věčné lízátko, respektive „*eternolizo*“ a drobný nápis pod ním „Dobrou chuť,“ s debilně vyplácnutým jazykem.

Žofie na ně neměla nikdy chuť, na teplá, věčná lízátka, které si mnozí i otetovávali. Žofie je používala spíš jako zrcátko.

„4556654“
„5656“
„4658135“
„45“
„4556654“
„458“
„**0454812**“

Povzdychla si. To jsem zase já, proč zase já. A záhy následoval počet:

„736“

Někdy zkoušela hádat počet a třeba se jí to za den podařilo uhádnout dvakrát. O tom ostatní nevěděli, a kdyby si jí pořádně všimli, vypozorovali by potutelný úsměv.

A potom to šlo dál. Dráždilčiny čísla splývaly bez přestávky v jednotlivý *kumulenec* jako vojenská kanonáda telegrafisty, který používal Morseovu abecedu.

……7798648498480116541321851354654981133548461546854852165165…
496846541684……65481385485…65465454…654968465168135468435481898975 36…

…o454812 má ná návštěvu…65654654…4685455……5465465656565… 4854685465…

Chtěla dát počet lízátek, zarazila se. Ruce se automaticky položily na pracovní stůl, a ona se bezradně rozhlídla. Vždyť přece návštěva, to není počet.

Konečně jí to došlo. Batelák se ozval:

„Hoď mi sem tvoje jméno a běž.“

Zdálo se, že nezáviděl, v jeho hlase jodlovala zvědavost:

Kdo to je, kdo to může být, vždyť to jsou měsíce, možná rok, kdy měla naposled návštěvu. Jinak je tady pořád zavřená. Kdo si vůbec dovoluje jim ji vzít, třebaže nachvíli?

Podala mu plechový štítek s vyděrovaným jménem, tedy s číslem 0454812. Ten si ho podle vnitřních předpisů pověsil na krk, takže teď byl za dvě osoby, za dvě duše, za dva roboše, tedy roboš a roboška v *suma* doteku.

„Díky, jsi milý,“ zamrkala na něj a ostatní teprve zpozorněli, že se cosi děje. Normálně by řekla: „Díky seš milej,“ ale nestalo se.

I Dráždilka i celej plechovo-lízátkovej ansábl byla vyvedena z toku harmonických čísel. Organismus Expedice se v tom důsledku zpomalil.

Šla chodbou směrem k šatně. Procházela šatnou s plechovými skříňkami, kde bylo obvykle přetopeno. Měla ráda přehřátí a praskání páry v potrubí. Znělo to jako tlukot srdce, mnohem hlučněji a řízněji, jako by to muselo každou chvíli prasknout.

Neprasklo. Teplo se blahodárně se vlévalo to těla a končilo v morku kostí. Proběhla kolem artefaktu bysty, či něčeho podobného. Ani se nestavila v umývárně, sklouzla po točitých železných schodech k výtahu. Otevřela ho a nastoupila.

Ve výtahu nikdo nebyl. Stolička pro obsluhu a všude přítomná kamera. To aby si roboši nemohli líznout a tím se zdržovat.

Stolička jí přišla vhod, stejně celej den bude na nohou. Sedla si a zmáčkla *exit*. Vedle tlačítka bylo napsáno *východ* červenou inkoustovou tužkou a vedle ještě šipka, která ukazova kamsi neurčitě a nepochopitelně do dolního do rohu výtahu.

Zmáčkla.

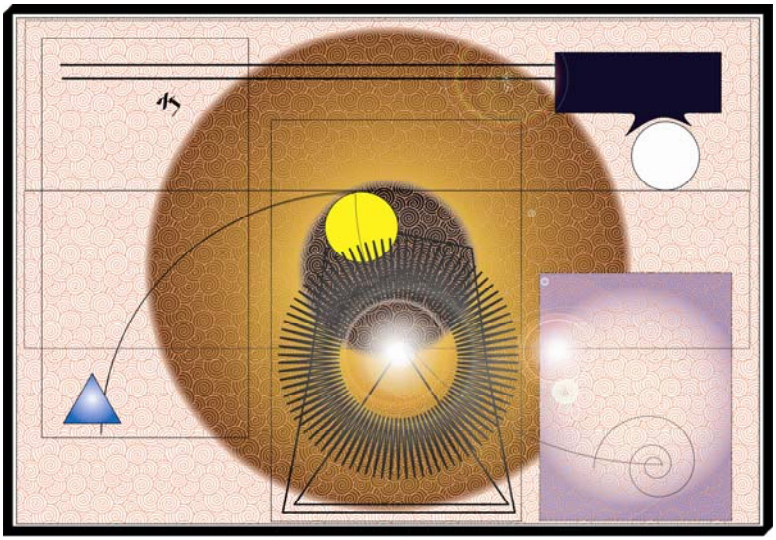

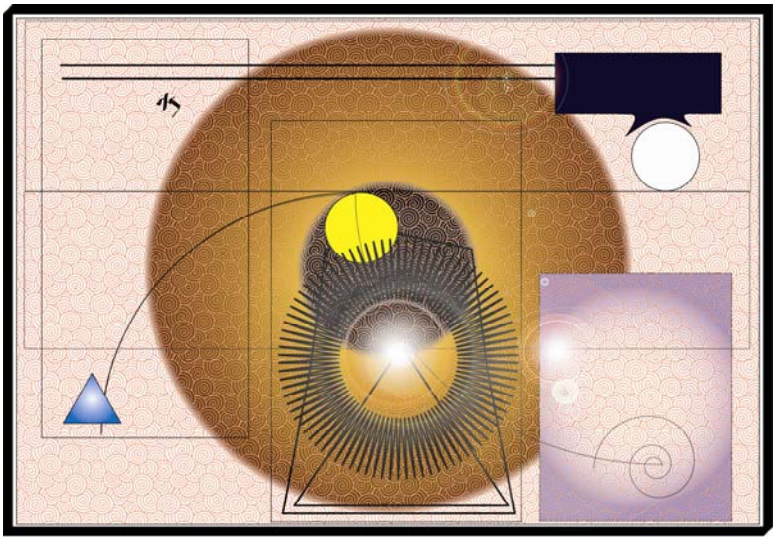

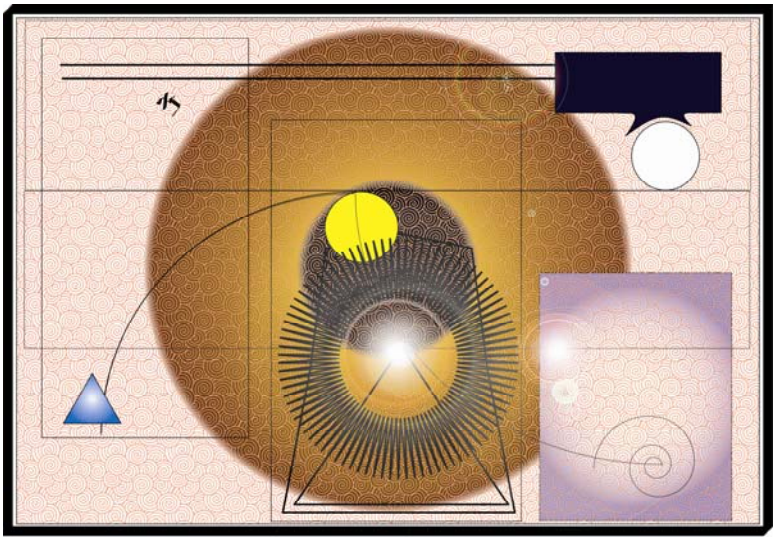

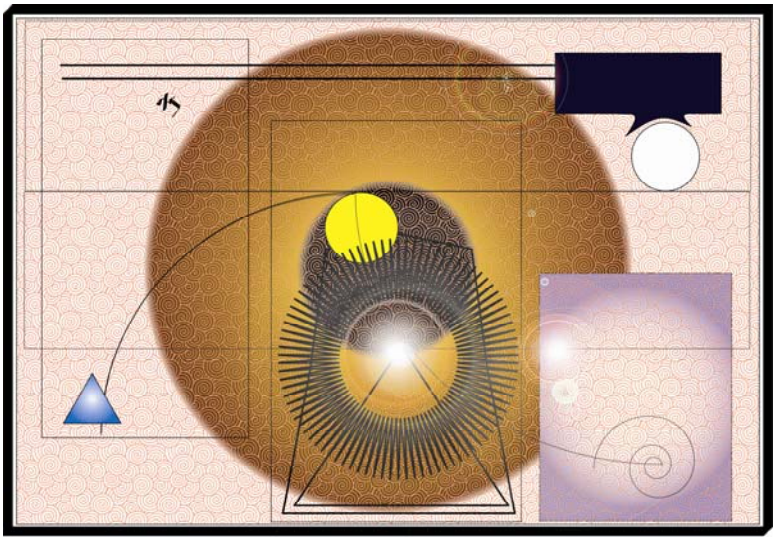

KORIDOR

Ve výtahu se rozezněla vážná hudba. Nic se nedělo. Vážná hudba oznamovala, že už se jede. A skutečně, stěna začala ubíhat směrem nahoru.

Bylo jí hrozně.

Jako by byl na stěnách zapsán její čas, co zde, v díře ztratila a ještě ke všemu ji děsil pocit, že si ho bude moci přečíst i pozpátku, až pojede zpátky. Stěna byla popsána čísly objednávek a čísly jmen, spousty čísel. Chaotický seznam a přitom cítila, že v nich byl ukrytý opakující smysl, smyčka. Nenáviděla čísla. Uvědomila si, že se nepodívala, jak vypadá. Ocelové struny a tóny houslí řezaly její vědomí.

„Ještě chvilku, ještě chvilku si to užiju, tu naději, že na mne někdo čeká. Po chvíli propadla skepsi. Aby to tak byla hrůza, hrůza z neznáma. Radši by jezdila ve výtahu nahoru a dolů do konce šichty. Ech šichty, povzdechla si, kolik ještě do konce, kolik ubíjejících šichet do konce.

Utekla by. Jako všichni tady musela makat, aby se uživila, musela makat, i když věděla, že by klidně mohla jít. Ta hnusná zodpovědnost, to sprosté společenské klišé. Zpropadené papírky, co tady vydělala, papírky či kredity na nějakém účtě, taková blbost, hovadina.

„Hovadina," uniklo jí nahlas mezi rty, jak jí přišla opět na mysl kompozice – makat – muset papírky…

Vrzání houslí přestalo. Dveře se široce rozevřely, velká tlama jí vyplivla do koridoru. Všudypřítomné svítící šipky a čidla jí vedly přes detekci a desinfekci modrými zářivkami do sekce návštěv.

Byla to obrovská hala s drátěnými kójemi a izolačním materiálem, který tlumil všudypřítomné kroky. Na jedné kóji svítilo číslo 0454812, chvílemi problikávalo. Ostatní čísla svítila stále, což znamenalo, že jsou plné, záhy začala blikat další tři.

Znejistěla. Svoje jméno nechala dole. Snad je to, to její.

Zatlačila a dveře neočekávaně rychle se otevřely. V kóji nebyly žádné židle, to už dávno věděla.

Podobná postava v nanosekundách se proměnila ve Fabiolu. Fa ji objala a zašeptala:

„Nemáš peníze?“

„Ne.“ Odpověděla místo pozdravu.

„Máš lízátko?“ Žofie se podívala do kamery nad sebou a po chvilce odpověděla:

„Nemám.“

„Aha?“ řekla Fa a podívala se směrem do kamery, aby dala najevo, že pochopila a dodala: „Škoda.“

„To je všechno, co jsi chtěla? Jak to, že nejsi v robotě?“

Fa uhnula stranou s očima. Neříkala nic. V plechovém, plechatém světě to byla jasná odpověď.

„Já už nemůžu, Žofi pomoz mi, prosím!“ Divný povzdech, který se v této společnosti nenosil. Tady se nikdy nic nedávalo, ani nepůjčovalo a slovo prosím bylo vymazáno ze slovníku.

Žofie se otočila a chtěla zatlačit na dveře.

„Počkej přece, já jsem to tak nemyslela, kam chvátáš, vždyť ti ty lízátka neutečou.“

Zarazila se. Při představě míhajících čísel ve výtahu a v expedici v duchu dala Fa zapravdu, ale ve výrazu obličeje nic nezměnila. Věděla, že v *entom* spravedlivém systému nemůže víc než sebe uživit, nebyla cesta, nebyla jiná cesta než makat a makat. Přesto se jí zmocnilo podivné šimrání, fandila jí.

Otočila se k osobě blízké.

„Co vlastně děláš, Fábi?“ Oslovení bylo pro ni jako pohlazení. Prohrábla si vlasy. Byla ráda, že s ní ztratil někdo slovo. Chtěla, tak chtěla být někomu blízká, k někomu se přivinout, na chvíli, minutku, na drobný časek, stádně.

„Kurvím se.“

Odpověděla tak, jakoby lízala lízátko. Když nedostávala komentář, dodala:

„Pracuji – roboším jak parní válec, teda nadválec ve válci. Tam zpátky, tam zpátky a zase tam a zpátky za kus odpadlýho žvance.“

Žofie se nepohoršila. Řekla oznamovací větou: „Taky je to práce, Fa.“

„Nebaví mne to.“

„Ani mne to nebaví… a musím…“ smutně se podívala na dveře. Vlastně se podívala až dolů, chodbami a výtahem a čísly až do expedice ke stolu, se jménem na krku Bateláka.

„To jsem já,“ pomyslela si. Vím, že Fábi má pravdu, hm.

„Musím,“ zase se jí procedilo mezi zuby jako dřív“

„Hovadina“.

„Musím, musím jít dolů, jinak nedostanu nic.“ A znovu se podívala na kameru nad sebou.

„J a v í m, ž e m u s í š,“ Fa hodila hlavu směrem ke kameře. Chvilku obě mlčely.

„Slib mi, že se sejdeme na starém místě.“

Žofie Mauerová pohnula nepatrně očima na znamení souhlasu.

Loučili se.

Fa měla v očích slzy.

„Usměj se,“ a po chvilince zašeptala: „prosím.“

Fa se přes slzy ve tváři trochu usmála.

Žofie trochu sklonila hlavu a kopla do dveří. Ty stejnou rychlostí vyletěly vzhůru. Na sedačce výtahu se snažila *překolejit* se na čísla, která už zdálky zaznívaly od Dráždilky“

982415987454……2987449665468749654l4…… 84948……

Trochu se usmála nad poznámkou Fa; všechno jim tam sežer a *volízej* ty zatracený lízátka…

Batelák stíhal.

„Děkuji.“ Hodila na sebe číslo.

„Kdo to byl?“ Oprávněně čekal na odpověď za práci.

„Ale nikdo, vlastně ji neznáš, taková… Fa, Fabiola…“

„Hm,“ v jeho hlase byly slyšet výčitky a zklamání, že to za ní vůbec vzal.

Žofie očekávala, kdy bude na pořadu dne, kdy si řekne, aby mu za tu práci zaplatila. Byla přesvědčena, že se tak v budoucnu stane a taky se stalo. Zaplatila a bylo to vyřízeno. Tak to v expedici chodilo. Každý sám za sebe.

Bylo tu na skladě něco jiného, malá hlodavá myšlenka co utkvěla v přesvědčení; ano, určitě se sejdu s Fa a… kdoví.

Čísla plynula jako proud řeky, Dráždilka netečně hlásila počty. Každý z robošů apaticky s polootevřenýma očima plnil její píka-

zy. Pouze jedna osoba vydávala více energie a s každým číslem stoupala. Přetlak v myšlenkách potřeboval ventilovat. Byla to Žofie Mauerová.

„Uteču, kašlu tady na to."

Opačný hlas zase hlásil „Nedělej to, neseženeš práci, budeš musit nosit bílé kolečko, nedostaneš najíst, napít, nebudeš mít z čeho žít."

„Uteč, to je jedno co bude, chceš tu strávit celý život, to chceš, být stará a nepotřebná, podívej se do lízátka!"

Váhavá ruka přejela lízátka, málem se o jejich hrany řízla. Po chvíli pokušení zvítězilo. Podívala se do zrcátka. „Máš pravdu."

„Houbelec máš pravdu, máš přece zodpovědnost!"

„Vyprdni se na zodpovědnost, chceš tu strávit celý život a makat a makat, tady s Batelákem a…," podívala se na vedoucího.

Dotčený apaticky odklikával tužkou takty v rádiu, čuměl do nedopitého kafe a očima tlačil hodiny dopředu. Přitom se škrábal na té své srnčí chlupaté končetině.

Jedno rozhodnutí jedno jediné, seber se a běž, běž, vypadni, uteč, když to neuděláš, už skejsneš!

Žofie Mauerová váhala. Věděla, že po euforii přijde další čas, třeba i smutný, třeba i horší, vždycky může být horší čas. Nechápala, proč zrovna dneska se má rozhodnout, když to po ní nikdo nechce. Vždyť o tom přemýšlela kolikrát, ale potom vždycky upadla do agonie čísel.

Proč zrovna dneska a tady.

Nadzvedla víčka. Byla tak těžká, tak zoufale těžká jako ty miliony plechových lízátek na skladě. Projela místnost po roboších jestli na ní něco nezpozorovali. Ne nic se nedělo.

Přivřela oči.

„Budou tě přesvědčovat, ať zůstaneš," slyšela uvnitř sebe hlas.

„Nepodlehnu, ne. Jsem to přece já, já jsem to, ať se děje co se děje, jde o okamžik, prostě s tím seknout, nebo zůstat až do konce várky."

„Ne, musíš to udělat hned, hned teď tady!"

Znovu se podívala kolem sebe. Čísla neúprosně následovaly, ubíjely, znásilňovaly."

…

„565664“
„545“
…
„**0454812**“
„6547“
Časová prodleva ohlášení splnění příkazu byla ze začátku delší až žádná.
„**0454812**“
„6547“
Vážná Dráždilová opakovala výzvu monotónně, jako po tisíce let.
Časová prodleva nabírala na účinnosti. Víčka robošů se pomalinky začaly se zvedat a oči se začaly pomocí otáčení krční páteře navádět na Mauerovou.
„**054812**“
„6547“
Ticho. Roboši začali tušit, že to má souvislost s návštěvou.
Strnulá pozice Žofie Maeurové ze sebe vypravila pouze jedno krátké slovo, spíš štěk:
„Ne!“
„Co ne? Jak ne?“
Přestávka začala být neúnosná.
„Vedoucí!“
Vedoucí zaregistroval písmena v číslech.
Přestal klepat tužkou o stoličku.
„Co je?“ ozvalo se rozmrzele mezi dveřmi.
Místo odpovědi pokynuly hlavou směrem k Žofii.
„ Zbláznila se,“ rozpřáhl ruce Válek.
„Co blbneš, Žofie?“ Konejšivě a monotónně ji domlouval.
„Končím!“
„Co?“ rozhlídl se nevěřícně kolem.
„Končím!“ Sekla s plechovými lízátky.

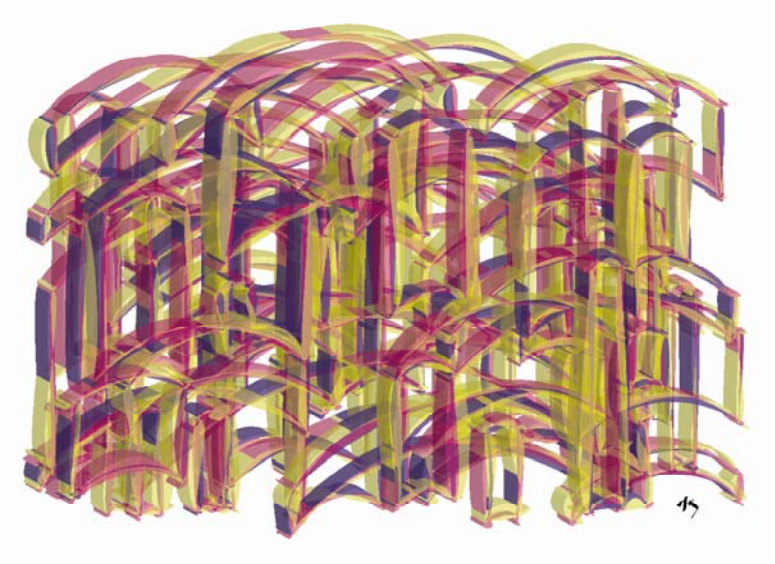

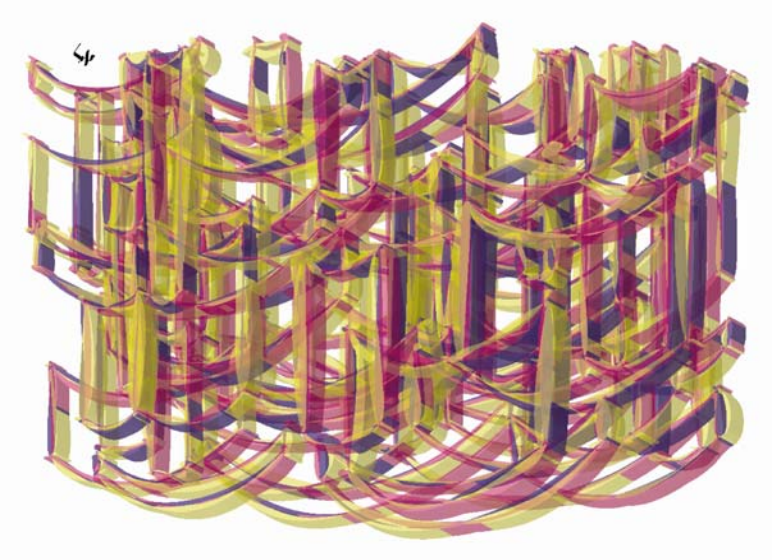

OBELISK

Zastavil celý organismus expedice, zastavil se celý bláznivý plechový svět, nebo by měl každou chvíli skončit.

Ano, teď musíš položit robošárnu a utíkat pryč nebo alespoň odejít, jít, jdi pryč, teď nebo nikdy, prostě jdi.

Žofie Mauerová poprvně v životě udělala rozhodnutí podle své vůle a svědomí. Nebyla hrdá a bála se. Prostě se bála, cítila, musela to udělat, musela, musela, musela. Podobně musela *robošit* a *robošit* musela, aby vůbec žila a vyhnula se depresím o své zbytečnosti, zbytečnosti a utracenosti svého života.

Banální úkon. Prostě vydat mozku rozkaz svým nohám a jít. To zvládne malé dítě.

„Budeš litovat, flek už nenajdeš!“ vykřikoval *entý* roboš.

„Ať si jde, kráva.“ Ozval se za ní kdosi. A zdáli, úkosem zaznamenala větu:

„Ty nesmíš odejít, musíš zůstat!“

Malé slůvko *musím* rozhodlo a posvětilo příkaz mozku. Smazalo pocit viny a vidinu nejistoty.

Zdálo se, že zrychlovala. Tep stále tloukl; pryč, pryč, pryč, honem pryč!

Prostor se kolem ní míjel jako stěny ve výtahu. Honem do skříňky, klíčky do schránky a konec, už mne tady nikdo nikdy neuvidí, na vyřízení formalit sem někoho pošlu.

„Nazdar debilové,“ otočila se u turniketů na pozdrav, důkaz toho, že už se sem nikdy nevrátí.

Byla venku. Plechový, Plechatý svět prošlé drama nevnímal.

Osvětlení pseudoměsíců umělého dne a nocí, načárované cesty. Roboši se míhaly po chodnících. Každému z nich se prosvěcovaly směrové šipky, kudy mají jít domů, na nákup, do práce…

Její šipky vymizely.

Bylo to znamení, že na ubytovně nemá místo. Už o ní ví.

Šla kolem středu obce. Bylo tu obrovské schodiště ve tvaru soustředných kružnic. Na každém schodě podlaží byla jedna kulička. Na vrcholu byla plošina.

Byl to artefakt Plechového světa. Každý mohl ponořit tvář do prohlubně v obelisku. Uslyšel tlukot podobný svému srdce a uviděl nápis s třemi soustavami. První číslo byla vždycky nula, čas počátku, druhé – čas konce, třetí čas aktuální. Potom tam bylo ještě jedno číslo, kterému nikdo nerozuměl.

Bylo psáno neznámými znaky. V obcích plechového světa toto nástupiště tvořilo základní a elementární část.

Byl to život sám.

Mnoho mudrců zkoumalo, jak a proč to tak funguje, i těch kteří seděli za kamerami a kdo ví, jestli tam někdo seděl, ale nikdo na to nepřišel, nota bene, jak by se to dalo obejít nebo co to znamená.

Bylo to zvláštní místo s mocnou přitažlivostí. Nebylo individua, které by toto místo nenavštívil. Byla to jiná hmota, jiná technologie, tajemná, obdivuhodná.

Bylo to normální, že každý věděl, kdy bude jeho konec. Taková absolutní jistota, prostě kdy vypne. Na chod této aglomerace a společnosti to nemělo vliv.

Nebylo to tak, že by se číslo snižovalo na nulu, ale odpočítávalo se od nuly nahoru. Na časové ose byl teploměr, který oznamoval *orientačně,* kolik ještě zbylo nebo jak dlouho už. Bylo zajímavé, že v této společnosti téměř bez emocí nikdo neměl snahu předčasně cosi ukončit, svoji existenci. Nebylo to zakázáno, neprobíhala diskuze.

Umírali podle svého přání, prostě každý věděl, kdy umře. S narozením to bylo jiné. Jako by to narození bylo zakódováno ve znacích až za „ životem“, možná, možná.

Svět nepotřeboval žádnou naději, žádné prodloužení, prostě nic. Každé vědomí mělo čas na tapetě, nebylo jej možno uplatit ničím, snad to byl samotný základ střed.

Přesto toto místo bylo něčím divné, nikdo se nesmál, když stoupal po schodech i ze schodů. Chodili sem i rodiny s dětmi. Každý přijímal fakt, jak dlouho tu celkově bude zcela v klidu, bez závisti druhému. Bylo to proto, že s tím nemohl nikdo nic udělat, vědom si toho, že i kdyby artefakt někdo zničil, na podstatě vědomí to nic

nezmění, akorát nevědět. Každý by šel do dalších obcí, kde to zařízení měli, ale pro cizího za úplatu. Bylo zde něco, co podvědomě chybělo.

Žofie Mauerová musela zaplatit. Nedělala nic pro společnost, proto z ní byla vyčleněna. Byl to pro ni první signál po nesvítících šipkách, že nemaká. Ponořila hlavu do obelisku.

Objevilo se jediné číslo:

„**0454812**“

Lekla se, vždyť to je to číslo z robošírny. Zkusila to podruhý, musela zaplatit. Číslo se opakovalo.

Žofie Mauerová se skutečně lekla. Ráda by se někoho zeptala. Osoby netečně procházely kolem, seděly na schodech a žmoulaly rohlík a dívaly se na dole brouzdající. Nakonec se rozhodla, že je to úplně jedno.

Nevěděla kam, posléze z ničeho nic jí vytanula v mysli návštěva Fa. Rozhodla se, že půjde na místo, kde se s ní scházela. Byla to hospoda u Starého Plakala, na ocase města. Knajpa pro *habitanty*, nemakačenky vázaného trhu práce.

Měla zbylé peníze.

Byla to spíš Plechovka u starého Plakala. Tak se jí taky ve skutečnosti říkalo. Byla to stavba, spíš železný slepenec-klepenec. Vypadala jako ponorka, ale hranatá, s častými ochozy či lávkami z podlahy průhledného mřížkový, s pokoji coby kójemi ve druhém a třetím patře. Nahoře sklesle visela vlajka. Palubní dělo scházelo. Byla to knajpa pro roboše se skřípotem plechových houslí v enten čas dost prázdná.

Žofie cítila, že Fa Oktávie, tak znělo celé jméno ženy, se kterou v mládí vyrůstala na jednom stigmatu ubytoven, je tu. Odstíněný magnetismus nefungoval a pořád ji střelka ukazovala na vchod.

Zatlačila.

Ozval se skřípot a sykot hydraulických tlumičů. Pach nálevny byl výmluvný, snad kouř pronikal a vžíral se i do železné konstrukce.

Uprostřed byl uzavřený obrovský bar ve tvaru trojúhelníku a nad ním byl obrovský industriální odsávač v témže tvaru, něco jako oltář Nejsvětější trojice na Křemešníku, pootočený, kdo ví proč o devadesát stupňů, takže hospodský smog a kouř z vyčnívajících rohů podesty nebylo možno odvádět.

Dva, možná tři číšníci neměli koho obsluhovat, jeden znuděně pulíroval skleničky, druhý cosi rovnal a třetí kouřil. Seděl na vysoké stoličce přesně jako ona před šichtou v robošárně. Kolem dokola byly stoly pro čtyři až šest lidí s pochromovanými židlemi se stejnou síťovinou jako podlážky a lávky venku na ochozech.

V přítmí ji zahlídla. Mezi jednotlivci. Byla elegantní a krásná.

Seděla na krajíčku židle, vzpřímená, že by skoro stála. U jejího stolu nikdo nebyl, pouze ona, velká sklenice na rovné stopce podobná její dlouhé šíji s odleskem nápojem světle modré barvy.

Oktávie upřeně hleděla do nápoje jako na věštbu z lógru kafe. Míchala ho pomalinky plechovým lízátkem, a pozorovala, jak bublinky kysličníku se vzdávají a opouštějí přilnavé zrcadlové plochy lízátka.

Zdálo se, jako by míchala čas, a ten se pomalu, líně ztrácel, možná se *pomálu* zachycoval na okraji sklenky, potom nenávratně mizel v prostoru duše, jako spousta plechových duší v Plechovém světě.

Lesklé flitry na černých sametových šatech se sem nehodily, spíš byly vyzývavé a mluvily jasnou řečí za majitelku štíhlého těla s dlouhýma rukama a nohama. Ještě než jí Žofie Mauerová oslovila, tak se prohnula jako kočka.

Žofie si všimla, že přiléhavé šaty nemají nejmenší záhyb, nejmenší vlnku, či faldíček, látka byla rovná či vykreslená v pravidelných sekvencích z jednoho kusu. Bylo jí jasné, že šaty nemohou vstřebat spodní prádlo.

Obrovské oči se odtrhly od stoupajících duší, a posunovaly se od pasu nahoru po Žofii. V zlomku podobností se jí ještě rozšířily, takže víčka nestačily ukrýt bělmo ani to, nad nimi. V témže okamžiku víčka malinko poklesly a ústa zašeptaly nevěřícně:

„Žofii, ty… jsi tady, přišla jsi…?“

Místo odpovědi si dívka, možná žena sedla. Bylo to takové měkké sednutí, takové nenásilné, ne udřené žuchnutí, ale jako když přistávají divoké husy na hladinu klidné řeky.

U okna Plakala se rozsvítilo.

„Fa, nic pro tebe nemám,“ omlouvala se.

„To *neva*, Žofi,“ hodila lízátko do nápoje a položila jí dlouhé prsty na její ruku. „Jsem ráda, že jsi na mne nezapomněla.“

„Já Fa, já jsem skončila, nemohla jsem to tam vydržet.“ Zaznělo to dost rozpačitě.

Bylo ticho, repro hudba plechových houslí nabyla na účinku a vyplňovala pauzu v odpočítávání.

„Já vím.“

„Všechno je to na nic, marnost.“ Žofie si sama pohladila tvář.

Bylo by na místě, aby ji Oktávie utěšila a říkala to nic, nějak zas bude, bude to dobrý. Ta, vědoma si dobře osudu nemakačenků, sklopila zrak.

„Já vím.“

Přišel číšník. Než se stačil zeptat, uslyšel:

„To samý.“

„Co budeš dělat?“ zeptala se Oktávie. Chtěla poslední slovo spolknout, bylo pozdě.

„To nevím, marnost.“ A znovu si pohladila tvář. Zkušený pozorovatel by zaznamenal ono gesto, gesto na likvidaci nesnází, nedostatku dotyku. Dotyky se v této společnosti nenosily.

„Máš kam jít?“

„Ne, na ubikaci mne nepustí.“

Housle nabývaly na intenzitě.

„Jsi v ohrožení, Žofi, pokud budeš chtít, jsme na tom stejně.“

Žofie Mauerová se podívala na sebe a na ní. Ty šaty s flitry a ona, universál.

Oktávie to pochopila.

„Zdání klame, mám erár v kabele, tohle je …,“ a dodala

„ proto, abych se mohla prodat, prostě pracovní.“

„Ty, … ty se taky prodáš Žofii, určitě se jednu prodáš. Viď, že se prodáš… jinak to tady nejde… uvidíš, není to tak hrozný.“

Tentokrát to byly oči Mauerové, které málem vypadly a potom pomalinky ustupovaly za linky víček, padaly snad hodinu, až se zachytily za všech sil na dušičkách v limonádě. Neřekla vůbec nic.

„Snad by bylo lepší…“

„Ne. Určitě ne, to radši urychlíme zápočet.“

Plechovka pana Plakala se trochu naplnila. Hladina zvuku se zvýšila.

„Já půjdu.“ Chtěla se zvednout.

„Kam?“

„Nevím.“

„Neblbni, půjdem spolu, Žofi.“

„Tak teda jo.“ Najednou tu byla malá holka, která se chtěla nechat vést za ruku, jedno kam, někam do bezpečí, někam pod křídla, do tepla a zaplést se do postele pod tři deky s chlupatou nahoře.

Věděla, že to už teď nehrozí.

„Tak jo.“ Opakovala nešťastně ještě jednou.

Usrkla limonády. Vzpomněla si na expedici, na Bateláka a Dráždilku. Trochu sebou zavrtěla. Zdáli slyšela volat to svoje jméno, tedy číslo. To vyvážilo splín a stesk alespoň částečně.

Žofie si připadala úplně sama. Pozadí života o pár stupínků potemnělo a ona nic neslyšela.

Skřípavý vrzot plechových houslí a zesvětlené, dokonale vyrenderované postavy. To byly panny a panáci – figuríny bez pohlaví podobně vysoustruhované a na nich navlíknuto úplně nové oblečení, ještě čichajícím vyžehlením, dokonale nesplývajícím, trochu odchylujícím.

Fa něco říkala, pohybovala ústy. Žofie Mauerová ji neslyšela, tedy nastavila hradlo, přes které se přelévaly pouze pazvuky housliček. Nebyla tu, neseděla, byla za svým naplněným číslem, neviditelná. Pozorovala dění kolem sebe jako na začátku šichty, na úplném začátku při vytvoření bezletové zóny, bezdělání.

Byl čas podlehnout depresi a amébním myšlenkám, těžká tsunami, která zaplavovala myšlenkové splavy její paměti s dvěmi otázkami či konstatováním.

Jak zbytečná je její existence, a co tady dělám?

Nemohoucnost, snad i línost něco dělat, tvořit, byla devastující a přesvědčení, že se nemá o nikoho možnost zachytit jí naplňovala hrůzou. Neviditelná pozorovala figuríny, do kterých se cosi lilo a vypadávalo hovno, figuríny s nadstavbovými potřebami naplnění pocitů uspokojení a posunutí hranic i v této oblasti.

Její zrak sjel s mluvících úst Oktávie a na bublinky duší. Jen zdáli, hodně zdáli se šoural hlas, hlas skutečnosti, odhalení neviditelnost. Zdáli ve změti čísel rozpoznávala hlas Fa.

„Žofi, Žofie! Slyšíš mne?“

Zavrtěla hlavou a podívala se na Fa. Styděla se, byla úplně nahá, odhalená, bezbranná, skoro narozená, bezmocná.

„Žofi, prosím, odpověz mi, co je ti, slyšíš mne?“

Její hrudník znásobil objem a pevně modelovaná prsa se vzedmula. Při výdechu se ozvalo *tichounce* tak, že překrývalo vrzání houslí.

„Slyším, Fa, neslyším nic.“

Prsa se schoulila do hrudníku, hlava poklesla a ústa spolkly pár dušiček.

„Dejte mi pokoj!“

„Já jsem chtěla…“

„Zvedneme kotvy, Oktávie?“

„Ano,“ řekla spisovně, položila na stolek adekvátní počet papírků. Pozorovala na sobě oči zástrčkových panáků se zamrzlými představami. Plechovka pana Plakala se zavřela.

Industriální ulice, pára svit odlesků, vůně kovu a dílčí osvětlení vytvářel cestu nekonečna vedoucí k *horymíru* nástupiště, obelisku definice času.

Nebylo teplo ani zima.

„Co budeme dělat, Fa, jak budeme žít?“

„Půjdem, musíme najít *dajaký* nocleh, musíme najít místo, kde se složíme a zalomíme.“

Žofie Mauerová si vzpomněla na bejvalého obrozence Kobzala jménem Kvakoš s přezdívkou Žabák, který obsluhoval terminál na *handru*.

Roky ho neviděla a nevěděla, jak jí přišel na mysl.

„Znáš Kvakoše?

„Jo toho ze *slamu*?

„Jo, on dělá na správě ubytování, je škaredý jak prdel, takový *kvasík* akné.“

„Jo toho znám, roky jsem s ním nemluvila.“

„Zkusíme to?“

„Tak teda.“

Prošly kolem obelisku a potom dlouhou ulicí se zavřenými vchody s jednotnými normovanými vstupy s identifikačními čísly. V jednom z mála vstupů nebylo číslo, podivné hieroglyfy podobné těm originálním, co vídávala v ponoření v obelisku s narůstajícím časem. Ty se také měnily. Bylo to úložiště, dříve řečené hřbitov. Zvláštní místo se starověkými vzácnými kameny v plochém ple-

chovém, Plechatém světě nevídaném. Nikdo po jejich vzniku nepátral. Na kamenech byly nápisy.

Žofie Mauerová i Fabiola Oktávie vědomi si potíží se svou existencí ji přešli téměř bez povšimnutí. Po pár krocích Žofie prohodila:

„Hřbitov. Četla jsem známou kultovní knížku Zastávka u hřbitova od Oranů…," větu ukončila v prázdnu, dávala prostor Fa, aby ji doplnila.

„Jo, taky jsem ji četla v sekundě, byla to povinná četba," řekla zúčastněně, „dokonce jsem se tam šla podívat, i když byl vstup dost drahý. Líbilo se mi tam, *Christa* jsem tam nenašla, dokonce jsem se ptala i těch starších, kde je pohřben nebo kde má hrob, nikdo mi neodpověděl."

Někdo říkal, že neví, nebo že ho taky nenašel, někdo pochyboval, zda vůbec existoval, když nemá v databázi číslo a někdo nevěděl, kdo to je, nečetl staré spisy."

„Ty víš, kde je zakopanej?"

„Ne," odpověděla bez známky zájmu Žofie.

„Vždyť by stačilo na jeden z těch kamenů vyfrézovat Jezus nebo Bůh nebo něco v tom smyslu a bylo by to. Žádný by nepoznal, jestli je tam jméno to nebo ono, za cyklus se ty kameny obrousí, aby bylo kam psát.

„Jenže už jsou hodně tenké, za chvilku už nebude co brousit, a kam psát."

„No, oni si poradí, třeba to budou psát na plechová lízátka, když budou kvalitní, vydrží *dýl* než písmo na kameni, skoro věčně, když budou z titanu."

„Ty jsi blbá, lízat někoho kdo…"

Začaly se obě trochu smát, kdoví, jestli to byl úsměv, v tomhle světě se roboši moc nesmáli. Nebylo tu co k smíchu.

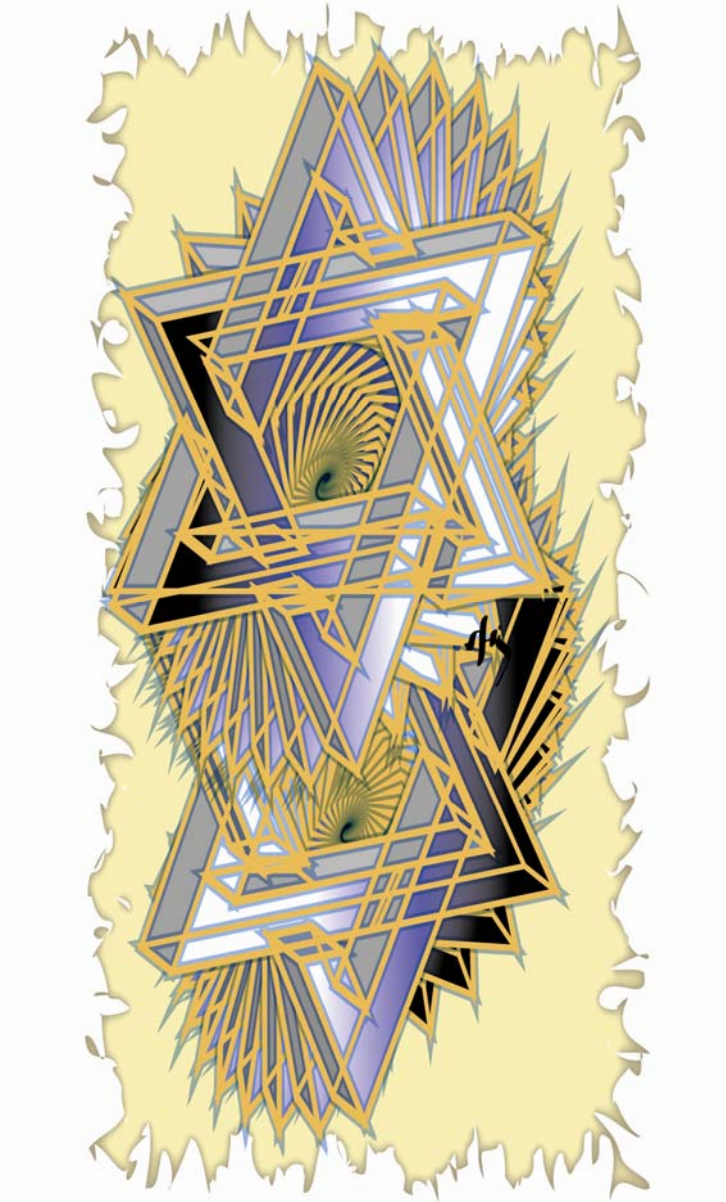

KVAKOT

Konečně došly k ubytovně. Stejný vchod jako v úložišti. Ocelová vrata. Vyleštěná zrcadla zajela do stěny. V recepci seděl Žabák, za ním svítila čísla ubytovaných a čísla kojí.

Evidentně se mu příchozí líbili.

„Čau Kvakoš."

Recepční-unuděný se pomalu probíral.

„To, to je… Žofii."

„Jo, to jsem já a tohle je Fa," řekla rychle. Vyhnula se vzpomínkám."

Chlap opravdu škaredý jak prdel se nenechal odradit.

„Hele, potřebovaly bychom noc pro dvě."

„To není problém," vyrostl na důležitosti Kvakoš.

Na Kvakoše jméno sedlo. Škaredý chlap měl žabí hubu, snad větší než hlavou a smrděl pižmem od židle z prosezených nocí, byl tlustý a ve spodním šufleti pod starou rozhlasovou ústřednou s deseti gombíkami měl v poslední přihrádce černobílé fotky ošahaného porna. Jinak jeho přeochota svědčila o zastaralém mládenci.

„Ne-má-me čím zaplatiti," monotónně zaznamenala Žofi a natočila hlavu, spíš sklonila hlavu chvilku doprava a chvilku do leva, aby si prohlídla jako dravec svou oběť na jeho reakci, připravena seknout drápama či zobákem či …"

I když se Kvakoš hodně snažil nedat nic najevo, nepovedlo se mu to. Kousky jeho pysků se nepatrně chvěly, dobrosrdečnost dostávala ránu.

„Tak co, Kvaku, půjde to?" vyvalila na něj bělmo Fa. Přitom se napřímila jako kudlanka nábožná, že její pevná prsa přilepila *kvakuho* pomyslně na protější zeď a vyrazila mu oči.

Kvakoš nemohl být nezasáhnutý její smyslností. Byl v ní příslib nedosažitelnosti, který snižoval body a lámal se.

Podíval se na ní a svlékal jí.

Žofie se mrkla na něj, narovnala hlavu a otočila se na Oktávii.

Sotva znatelně zavrtěla hlavou.

„Tak jo půjdem, Oktávie,“

Ta se jí lehce dotkla.

„Počkej.“

Zavrtěla se před Žabákem.

„Tak co, necháš nás tady?“ Rozepnula mu knoflíček pod krkem.

Ochod byl uzavřen, Žabák to pochopil.

„Nechám, nechám.“

„Supr, co takhle pár dní, za trochu…, ehm citu?“

„Hm, Žofii?“ Zeptal se trochu odvážně.

Oktávie reagovala dřív.

„Ne, já jsem kompetentní o tom rozhodovat, my jsme tým.

Buď já, nebo jdem.“

„Jo dobře,“ vyhrkl. Myslel na spodní šufle a jeho nemotorní *ohyby* svědčily o tom, že by chtěl vyskočit vysoko, aby byl vyšší než tyto dvě štíhlé figuríny. Nabité koule měl na hlavě i místo očí.

„Můžu jednu kóji pro dvě. Jaké náš číslo?“

„Žádné,“ odpověděla Mauerová, „nemůžeš nás registrovat, nemakáme.“

„Hm, komplikace, ale je to dobrý,“ a úkosem sjel po Oktávii, máte 77745.

„Díky,“ řekla Oktávie a jako mimochodem prohodila, „v 11.30 až dvanáct, Žabáku.“ Bylo to za tři hodiny. Žabák mále praskl. Doprovodil je až k výtahu.

„Lehnu si u tvých nohou…“

„Za kolik to máte?“

„Co jako, myslím, že jsme se domluvili.“

„Ale já myslím počítání na obelisku času.“

„Jo takhle tedy.“ Odpověděla střízlivě Oktávie a dodala: „Já jsem to neodečítala, nikdo to neumí, prý se to nedoporučuje, respektive to nikdo neumí. Nechtělo se jí kecat o tajemném odpočítávání, to věděla i Žofie, která o tom přemýšlela.

198165484, 83,82……

Žabák se zarazil. Jak to tak přesně ví. Chtěl mermomocí vyloudit ze Žofie mechanismus, ale bylo už pozdě. Byl tu výtah, který zjemňoval brzdění. Dveře se otevřely s lehounkým hydraulickým

dosednutím, a záhy, před svěšenou čelistí žabákovic se zavřely i s obsahem.

Obě si oddechly.

„Žofi, jako jsi věděla odpočet?“

Nevěděla.

„Jak to, říkala jsi to přesně?“

„Fa, já jsem si to vymyslela, aby nám skřehotáč dal pokoj, doufám, že tam k němu nepůjdeš.“

Fabiola Oktávie se trochu zarazila.

„Půjdu, nemáme kde spát.“

„Nechoď Fa, nechoď, půjdeme jinam!“ Šeptala Žofie a pohladila ji po tváři.“ Fa byla dojata. Cvakl výtah v čísle 77745. S cvaknutím zaznělo „*MUSÍM*.“

Žofie Mauerová strnula. To hnusné slovo ji dohnalo až z expedice. Celá sebou zatřásla, plechová lízátka z robošárny se jí zarývala do žeber. Musím – lízátka nesnášela, pouštěla jí krev a oslabovala ji. Snad si už půjde lehnout. *Musím* si lehnout a zaspat celý plochý zrcadlový svět. Zmohla se jen na šepot:

„Fa, prosím neříkej – musím, ne to neříkej.“

Klauzura na přespání byla stejná jako jinde. Byla pro singla.

„Udělám kafe.“

V otřískané konvici se po chvíli začala vařit voda. Malé úzké okénko dostatečně široké dávalo výhled až k horizontu.

Fabiola Oktávie si povzdechla. Nebylo možné rozeznat, jestli to byl povzdech s úlevou nebo nadšení radostí. Zašeptala:

„Plechový svět.“

Znělo to podobně jako žofino – musím.

Aniž by odtrhla oči od vmezeřeného průzoru ucítila vzácnou kávu.

„Odkud ji máš?“

„Z dopravy.“ Vůně kávy udomácněla klauzuru. Najednou se stávala teplejší a útulnější aniž by se uspořádání věcí ať živých nebo neživých měnily v prostoru. Zapanoval večerní splín, stejný, jako ranní v expedici.

Káva byla cítit oxidanty plechového aluminiového hrnku. Nešel pořádně umýt, zbyla tam sotva rozeznatelná vůně kafe, spíš bylo lepší, když poslední kapalnou ingrediencí byl čaj. Cukr už neexis-

toval. Celý svět byl melta, a čím byl starší, tím víc smrděl. Sedly si obě na jednu židli a hleděly mlčky v rádoby tichu.

Cítily, jejich tepny a žíly byly propojeny navzájem, jejich srdce byly synchronizovány. Organismus měl záložní orgány, třeba srdce, plíce, byla jiná jistota a časy obelisku se *sumovaly* a součtovali, aniž oni dvě by v tom viděly smysl. Bylo to však příjemné, teplovodivé až horké. Káva cestovala oběma systémy a dohřívala se. I duše se zahřívaly o sebe.

Horší bude, až se časem budou *muset* od sebe odtrhnout, kdo ví. To teď neřešily. Co to byl za cit, nevěděly.

Žofie Mauerová byla z dění dne unavena. Koukla na *uni* lůžko s dvěmi délkami na dlouho a jednou na šířku. Pohoda, pomyslela si, v pohodě se na něj obě vejdou, jsou obě štíhle. Pouze jí vadila deka, která bez povlečení byla zašlá, tenká a určitě kousala.

„Chtělo by to alespoň povlečení, viď."

„To ano, viděla jsem koš s prádlem, tak se podívám."

Po chvíli vítězoslavně třímala ve dveřích ještě vlhké, vonící mandlem, čisté. Převlékla lůžko a spokojeně na něj sedla.

„Fa, půjdu si lehnout…," než dořekla, Fa ji doplnila:

„Jo, lehni si, já půjdu za chvilku, taky toho mám dost. Žofi si lehla na břicho a namáčkla se ke zdi, aby půlka lůžka zůstala volná. Před zavřenýma očima se začala míhat různá směsice čísel a ujížděla se stěny výtahu. Nevěřila tomu, co se dnes událo, a nikdy by jí nenapadlo, že skončí tady, z Fabioly Oktávií na jedné posteli v zapomenuté klauzuře. S během čísel okamžitě usnula.

Fa ji pozorovala, tak jak máma pozoruje malé vykoupané dítě před spaním.

Chvilkami se přenesla přes rty sotva pocítitelná věta:

„Nechoď Fa, prosím."

Průzorem bylo vidět odklon pseudo měsíců. Byla to fiktivní noc, něco jako za polárního světla. Zde noc nebyla.

Byl to Plechový svět.

Probudila se ve dvanáct přesně. Ucítila mýdlo a šampón |Oktávie.

Fa v sobě cítila žabáka, jakoby toho *sliza* měla pořád uvnitř těla a nemohla se hnout, nemohla se tentokrát toho pocitu zbavit, umrtvit ho. Chtěla zapomenut, pořád se pocit vracel, nešel zapudit. Sty-

děla se za něj. Nenáviděla svoje tělo. Žábák se svým slizem zaneřádil její duši, či pronikl do ní, a to netušila, co je to duše a kde ji hledat. Bála se, že v ní sliz zůstane a tak by si celé tělo nejraději prodrhla, aby se jej zbavila, špíny *fus*. Smrděl stařeckým pižmem, divný smrad k blití, nevyvětratelný, pronikajícími jakýkoliv filtry; přerážel možné i nemožné vůně.

Bojovaly. Je to přece za prachy, za prachy nebo naturálie, za přespání. V koutku duše seděla malá holka a tuze brečela. Cítila se jako hadr na smetáku plném červů. Proto se drhla zuřivě a zuřivěji, aby vymáčkla každej pór žabákova slizu, aby, aby to neucítila… Žo.

Za ní zalézala a tiskla se k ní. Vydrhnutá – dalo se uvodit do zjednodušené věty.

Vrátila se od Žabáka, vysprchovaná do morku kostí.

Žofie Mauerová ji přikryla. Vyčítavě a tiše v přítmí viděla napnuté rysy obličeje Fa hledícího do puntíkovaného stropu s plechových díravých systémech.

„Proč?“

„Kůli mně?“

Fa neodpověděla. Po zavrtění a napojení na oběhový systém sálající teplé krve se Žofie k ní přitiskla a tiše řekla:

„Blbost; žvást, žvejk.“

Žofie věděla, že je to i kůli ní, ale nezabránila jí. Teď o tom přemýšlela, že to nebylo spravedlivé, že se měla alespoň nabídnout, že se jí opravdu měla nabídnout; je stejná jako ona. Mrzelo jí to. Omlouvat se nebo to řešit v tomto čase byla opravdu blbost.

Sama na sobě pozorovala, že neměla depresi, že události šly tak trochu na druhé koleji, souběžně s ní. Pokrytectví jí nebylo vlastní.

Po chvíli, když cítila, že se Fa trochu uvolnila. Vzala ji za ruku. Držela ji a tiskla tak lehce, aby jí nevzbudila. Potom se podivně stočila a na zbylé půl délce si lehla k jejím nohám. Udělala ji pohodlí.

Bylo to domnělá, trochu splacená daň, kdy *nemusila* jít k Žabákovi. Proč to udělala, nevěděla.

Vysoký frekvenční tón zněl celým stavením. Předtím si ho nevšimla. Čas spánku se naplnil.

Bylo strohé, strojené ráno, obě dvě se začaly protahovat.

„Co blbneš, znělo z boku Fa," já tě neukousnu.

„To není proto, chtěla jsem ti udělat místo, aby ses dobře vyspala potom…"

„Nech těch žvástů, pojď sem!"

Žofie Mauerová poslechla. Obě ležely vedle sebe a zíraly na strop.

Bylo jim teplo. Bylo jim dobře, spolu.

„Co skokan, neublížil ti?

„Já jsem si nenechala ublížit," řekla bezemočním hlasem Fa a dodala: „Můžem tady být týden a potom…"

„Ne, žádné potom nebude."

Fa ji nepřemlouvala, přikývla.

„Jo, ještě by mně od Žabáka narostla blána… mezi… mezi prsty."

„Možná i mezi nohama."

Obě se rozesmály. Nebylo to v Plechovém, Plechatém světě pravidlem. Smát se se považovalo spíš za mladé bláznovství.

„Pořád na mně chtěl odpočet, jak jsi ho překvapila. Říkal, ať to od tebe vyzvím a on že ho prodá, že to bude dobrej kšeft, exot *nagelovanej*. Bude tě s tím otravovat. Řekla jsem mu, že je to moc složité."

„Fa, že si s ním spala, nemáš fakt následky nebo výčitky, já bych měla?"

„No, abych ti řekla pravdu, tak jo, někde v koutu, kde jsem sama, snažím se je rozpustit a vyčurat, to jsou moje výčitky vůči sobě. Já si připadám přitom jako figurka z latexové hmoty, nic víc nebo míň. Zavřu oči a hotovo. Ještě kdybych nemusela nic slyšet a cítit. Potom se vydrhnu. Ostatní jsou žvásty."

Žofie Mauerová přesto uviděla, jak jí vlhnou oči a pomalinku začínající vzácné slzy začaly stékat po lících. Po chvíli se intenzita proudění zvětšovala, koutky úst se začaly chvět a natahovat a čepičky perleťových zubů se začaly odhalovat. Přes vědomou maximální snahu potlačit pláč, to bylo horší a horší, až konečně propukla pláč. Schovala se Žofii pod krk. Byl čas se vyplakat, čas pláče.

I tenkrát si uvědomila Žofie, jak je Oktávie krásná. I když brečela, byla tak opravdová. Její duše vystoupila na povrch, brečela

a naříkala; její duše. Duše měla nádhernou tvář. Byla bez vrásek. Slzy vymývaly její části, aby se mohla znovu nadechnout, jako po dešti, připravena rozkvést.

To Žofie Mauerová neuměla. Neuměla plakat. Introvertní žití způsobovalo uvnitř bouře i deprese, izolované a neventilované. V konečném důsledku v okamžiku měla pocit viny. Vždyť kdyby, ech to kdyby,… nemusela by Fa plakat.

Měla by sama plakat taky, nad svým životem, který utrácela zcela beze smyslu s pocitem marnosti. Váhy sebevraždy převážila strana *bání se* bolesti a strach ze smrti.

V pokoji, naplněném smutkem a beznadějí začalo *svítat*. Pláč ustával. Fa se styděla za svoje slzy, pošeptala: „Promiň mi to, jsi celá mokrá."

Bylo by taktní, kdyby ji Žofie odpověděla třeba: „To nic." Nestalo se tak. Místo tohoto ji k sobě přimáčkla co největší silou, jakou měla. Chtěla se vmáčknout do její duše, vlézt pod ní a pohladit jí zevnitř.

„Au," zasténala Fa a bylo vidět v jejích očích jiskřičky a posléze paprsky, co prosakovaly přes ještě mlžný opar.

Bylo zase dobře. Bylo načase něco podniknout, už *kůli* jídlu. Bylo slyšet cinkání nádobí a zaklapávání dveří, honění motorů výtahů a cvakání mříží. Roboši, kvalifikovaní ba i ne, směrovali do šichet.

Ony dvě ještě chvilku užívaly teplo a pocit nic nedělání. Žofie přivřela oči. Před sebou viděla, jak sedí v expedici na židli a vytváří kolem sebe „bezletovou zónu," slyšela změť unifikovaných pozdravů. Místo ní už bylo určitě číslo, číslo, které možná teď odpočívalo před celodenní robošárnou.

„Na co myslíš?" Přerušila myšlenky Fa.

„Tak, zdálo se mi, že sedím v expedici."

Fa na to nic neřekla.

„Udělám kafe, i když je brzo."

„Já ho udělám, Fa, prosím." Fa neprotestovala.

Dívala se, jak se Žofie měkce zvedá a rovná si hlavu na vysokém krku. S bradou dole ji připadala jako šelma, která se chystá zaútočit a kousnout. Jaký to byl rozdíl mezi Žabákem a jí.

„Sluší ti to,"

„Co?"

„No ve stínech máš úžasné vlasy," zdůvodňovala svůj výrok Fa, výrok, který měl zůstat utajený.

„Ale *di*."

Na Žofii bylo vidět, že jí to rozhodilo. Marně vzpomínala na takovou upřímnost. Bylo jí najednou divné, jaký mají mezi sebou vztah. Ještě včera to bylo jinak. Upravila si vlasy něžným neplánovaným pohybem ruky.

STO DUŠÍ

V jeskyních stalagnátů ve vesmíru mozku, v nekonečných prostorách počalo narůstat podhoubí citu, možná vztahu, který by v robošárně nezažila.

„Kdybych měla třeba sto duší a víc, dala bych ti je, tobě, Žofie Mauerová.“ Fa ji pohladila.

Žofie si lehce, téměř nepostřehnutelně, opět upravila vlasy. Z vlasů zavoněla káva a ženskost. Hráz či hradla z minulostí končila před dveřmi, cyklus byl přerušen.

„Co budeme dělat, Fa?“

„Nevím, půjdem k Plakalovi?“

„Ne.“

„Ne?“

Vydaly se kolem *centrplacu* s *e-schodištěm* a *i-obeliskem* obklopeným robošema. Poposedávali si kolem, sdělovali si informace s číselným exponentem.

„Půjdem se podívat?“

„Ne, nepůjdem, vždyť je to stejně jedno.“

„Ale, chtěla bych si šáhnout, není to kovové. Víš, že ho chtěli i rozbít.“

„Jo, slyšela jsem to.“

„Ale když ho rozbili, tak z něj zbyly střepiny, nic jiného a nic se nestalo. Každej chtěl ukrást to či ono, mysleli si, že jim to prodlouží život, nebo s ním budou moci manipulovat; se svým tak s jiným, ale nebyla to pravda, nic z nich nevyrostlo, ani sádrový trpaslík. Nic to nedělalo, nestalo se nic, tak jej roztavili a bylo to.“

Šáhly si na kámen. Byl jako jejich tělesná teplota, nedával sílu či povzbuzení.

Žofie Mauerová si sedla na schod. Cítila pach oleje nebo divné sinice ve vzduchu. Posléze si uvědomila, že je to obelisk – co voní.

„Cítíš to taky?“

„Jo, je to kámen, to vím, je to zvláštní mlhavá vůně.“

„Ano, je to vůně vody, voda taky tak voní.“

„Tobě voní voda? Učily jsme se, že je bez zápachu a bez chuti.“

„Ano, voní mi voda, myslím, že v ní jsou příběhy i počítání, voda proniká všude, živým i mrtvým a zná všechna tajemství.“

„I tajemství obelisku?“

„Určitě…,“ a posléze potichu dodala, „určitě je zná, a taky… taky voní, voní životem.“

Sedělo se jim dobře. Voda naslouchala. Spustil se drobounký déšť, byla to spíš *vátí* mlhovina. Opravdu se vzduch pročistil a i Fa ucítila ozónovou čerstvost, nativní čerstvost vody.

Nechtěně dorazily k Plakalovi. Bylo další kafe.

Fa začala hovor:

„Jak to myslel Žabák, že by se dalo využít odpočítávání, říkal, že bys mohla být milionářkou? Koho by to zajímalo?“

Zdálky zacvrlikal chrapot plechových bubínků. Obě rázem zpozorněly a otočily hlavu k průsečné stradě.

Byl to průvod masek, jedna z dobrovolně povinných událostí v plechatém rovinném světě, protože to byla jediná možnost, jak nepracovat a ulejt se. Průvod byl naprosto standardní.

4terec v *6sti* řadách a stejném počtu zástupů, o němž nikdo nevěděl, kdo a proč jej kdy definoval. Byla to zvyklost, jako mnoho dalších zvyklostí, nikdo je nevedl, neevidoval, nikdo nebyl za něj zodpovědný a přece; všechno fungovalo jako stroj. *3tí* řada tvořili bubeníci, stejně jako *4tí* zástup. Po okrajích byly vždy *2ě* masky stejné. Dvojice neměly masky vůbec.

Shromaždiště bylo okolo obelisku, jednotlivé značky byly definovány bílými kameny. Šest úvarů po třiceti šesti se shromáždilo po *virglu* uprostřed náměstí. Na další systémový pochod se útvary začaly pohybovat a šestkrát obešly obelisk po vyznačeném vydlážděném kruhu. Potom se otočily do protisměru hodinových ručiček a znovu šestkrát obešly kulaté náměstí. Kolemjdoucí i sedící na schodech je bez zájmu pozorovali. Každý cítil, že pohyb proti směru hodinových ručiček byl něčím nezakázaným, ale každý cítil, že je *protisystémový*. Žádné povolení, žádná bezradnost. Celému obřadu se říkalo *čepobití*.

„Pojď, půjdem!“

„Jo, půjdem.“

Žofi i Oktávie nečekaly na konec. Proťaly průsečík. Využily mezeru mezi tvary a protkly *mašlení*, kruh přesně v jedenácté hodině a daly se stradou k Plakalově Plechovce. Tikot plechových bubínků pomalu slábnul, neustával. Byla slyšena vysoká frekvence, kolísající vysokým půltónem. To bylo normální. Nikdo nevěděl, kde se tu bere, nebo proč je slyšena. Ticho v plechovém království neexistovalo.

Kolem strady bylo pár butiků. Fa k jednomu zamířila a bylo zřejmé, že se tu často zastavuje, že to tady zná. Byla to prodejna s novými svěžími plechovými lízátky a mechanickými panenkami v aluminiových zářích.

Byly tu umně naaranžované točící se panenky s podsvícenými diodami barev, nastavitelným mrkáním a dalšími mnoha funkcemi pro roboše různého odpočitatelného věku, s unifikovaným obličeji bez výrazu. S pozlacenými helmami byly určeny pro majetnější vrstvy, čerpající z energie kupujícího. K nim bylo možno přikoupit pokojíček s detaily včetně tekoucí vody a splachovacího systému.

Žofie Mauerová si je prohlížela s opravdovým zájmem, snad by chtěla i *dajakou* vlastnit… záhy ztuhla. V následujícím regálu bylo vyrovnáno pět druhů plechových lízátek, omašlovaných pentlemi. Okamžitě slyšela v sobě číslo 45872215.

Na okamžik se setmělo a místo obchodu tu bylo přítmí expedice. Slyšela Dráždilku opakující čísla a Bateláka, který z monotónnosti práce zvedl hlavu a pobízel ji neosobními hesly: „Nespi, nespi!“

Žofie se chytila za hlavu. Zacpala si uši. Slyšela zesílenou frekvenci, která vycházela z ní v součinnosti s trochou *plechání* bubínků.

„Promiň, že jsme se sem zatoulaly, nevěděla jsem…“ Teprve teď zaregistrovala tlak na ruku, který ji jí odkláněl od ucha.

„To je dobrý, panenky jsou moc hezký, opravdu,“ řekla přerývaným hlasem a pokračovala: moc jsem si s *nima* nenahrála.

„Koupíme si tisíc panenek, já si je koupím a dám ti je Žofi.“

„Tak jo.“

Znovu zazněl cinkot a plechání bubínků. Byl mnohem podmanivější, bylo v něm cítit, že povinný průvod masek je už u konce. I jim se chtělo zvedat nohy výše, do pochodu, až to bylo trapné.

Žofi jako první porušila uniformitu a schválně změnila krok, neboť pochodovaly mimo průvod.

„Co budeme dělat?“

„Musíme sehnat prachy.“

„Dojdem k Plakalovi a něco pojíme a potom něco vymyslíme.“

Prvá část věty se jim oběma zdála proveditelná, o druhé obě v duchu pochybovaly.

Žofi si vzdychla: „Divný je rovný život.“

„Jo, některej je rovnější.“

Bylo ticho, průvod skončil.

„Hele Žofi,“ řekla Fa s očekáváním sdíleného optimismu svou partnerkou, „co založit *kšaft* na to odpočívání, jak konstatoval Žabikuch, určitě na tom něco bude!“

„Zkusíme to Žofi?“

Žofie Mauerová zaváhala.

„Zkusíme to…, zkusme to, Žofi, prosím.“ Přemlouvala Fa.

Nevědomky srovnaly krok i bez bubínků. Žofi se nebránila.

Bylo plechové ticho, ticho s frekvencí.

„Jo.“

„Co, že jo?“

„Zkusíme to,“ řekla Žofi ve stejném tónu ve stejné frekvenci.

Oktávie poskočila.

Směrovaly po stradě k Plakalovi. Žofie dostala chuť na lízátko.

Plechovka otevřela domovinou stálých štamgastů. Byl to spolek antrgrandů, kterým se částečně nechtělo dělat, kšeftařů, kteří prodávali i vlastní tělo, komukoliv a kdykoli, za cokoliv. I železo, celá železná konstrukce, bylo nasáklé *čudem* možných tyčinek a tabáků.

Plácal se tu i starý majitel, Plakal osobně. Měl pro Oktávii slabost.

„Co si dáš, Fa?“ Přitom nespouštěl oči s Žofie. Ona se mu nedívala do očí, cítila jeho pohled.

Po chvilce váhání pochopil, že na tom není moc dobře.

„Pošlu ti Kolombínu,“ a po chvilce dodal: „ dvakrát.“

Koktejl patřil k dražším. Než stačila Fa něco odpovědět, řekl:

„To je dobrý.“

Sedly si. Žofie měla spíš hlad. Po vstupním *extempóre* Plakala se neodvážila objednat.

„Tak Žofi, teď něco k tomu kšaftu. Zrovna tady Plakal je z těch, kterej by to mohl rozjet, má prachy, a když mu něco kápne, tak pomůže. Je jasný, že na nás vydělá, tedy na tobě," opravila se. Žofi, sedící zasněná těsně vedle v jiném světě sebou trochu otřásla, a potom přikývla.

„Víš co, já ho zavolám, a vysvětlíš mu to. Na mně je to hodně složitý."

Kývla na číšníka a poprosila, aby ho zavolal. Za chvilku se objevil vyštafírovaný Plakal v celé své kráse, dokonce osobně přinesl absintový koktejl.

„Co potřebujete, děvčata?" Jeho obchodní talent cítil příležitost… A nemýlil se.

„*Plako*, to je Žofi, měli bychom pro tebe, respektive pro nás k*šaft*, na kterém bychom mohli vydělat, všichni vydělat.

Tady…, ať teda se ti to zdá neskutečné, tady Žofi dovede vypočítat, kolik ti *zbyde* vteřin do konce života.

Plakal se na ní nevěřícně podíval.

Fa pokračovala: „Znáš Žabáka z ubytovny. Ten, když jsem se okrajově zmínila, měl obrovský zájem." Plakal, zpozorněl.

„Ona ti to vysvětlí, no tak, Žofi…"

Žofie si odhrnula vlasy. Byl to půvabný pohyb, nestrojený, praktický.

„Ano," řekla spisovně, „je to tak, dovedu to spočítat."

„Jak?"

„Prostě dovedu odečíst celkový počet času na obelisku od skutečnosti a rozdíl je právě to číslo, které zbývá."

„Je to číslo v hieroglyfech, co jsou u čísla v obelisku. Potíž je v tom, že se nemění, ale to není naše starost."

„Ty umíš odečíst a zjistit rozdíl. To ve světě nikdo neumí, nikdy jsme se to neučili, umíme pouze přičítat."

„Jo, klidně ti to dokážu."

„Hle tady jsou dvě skleničky. Když jednu odeberu, bude na stole jen jedna," při těch slovech schovala skleničku s koktejlem pod stůl.

„Ta druhá se neztratila," namítl popletený Plakal.

„Jo zmizela a neztratila se, ale já jsem jednu odečetla," povídá.

„Je to tak, že jsem odečetla dvě bez jedné a to je jedna."

Plakal zůstal v úžasu. „A jak je to s vyššími čísly?“

Žofie se odmlčela a Plakal pochopil, že je to *nou-hau*, co je výrobním tajemstvím odpočtu.

„To je úžasné, jak je to přesné? Co když si někdo chce… víš přece.“

„Jo vím, pane Plakal, kam směřuje Vaše otázka, když chce někdo sám o sobě odejít dřív. Ono totiž nejde, odejít dřív, i kdyby někdo chtěl, tak to neudělá a když to udělá, je to přesně okamžik, který je vypočítán v obelisku.“

„Anastazius, pro tebe.“

„Žofie Mauerová, *profás* Žofi.“

„My jsme myslely, tedy já to mám od Žabáka, že by se na tom dalo vydělat, kdyby každý věděl *nikolivěk* kdy, a *koliko* mu chybí.“

„Dá se to ověřit. Já už to zkusila. Kdo to má za pár, počkala jsem a oni *odešli* přesně.

„To je fantastické, hej pingle, dones nám to nejlepší z absintu, na mně, samo.“ A okamžitě váhavě dodal: „Na nás, na nás, moje sýkorky!“ podíval se plaše i zvědavě na partnerky a nenápadně kolem.

„Jasně, že na nás, že jo, Žofi. Jo na nás, jasně, že na nás.“

Přiťukli si.

„Jak to chcete udělat, myslím ten *kšaft*?“

„Po pravdě řečeno, Anastázie, my moc nevíme, proto jsme se obrátily na vás, na tebe, že dáme hlavy dohromady, ty poradíš.“

„Jo,“ nadnášel se Plakal, „dobře jste udělaly, budeme světoví. Já myslím, že bychom měli začít tady, v mé topo-aglomeraci.“

„Ano, souhlas.“

„Že by tady Žofi svým zákazníkům řekla, kolik jim zbývá a stanovili bychom poplatek.“

„Dobrý nápad,“ řekla Fa.

„Já bych chtěla, abych nemusela s nimi přímo komunikovat.“

„Tak uděláme zástěnu, nebo, nebo p*soudoobelisk*, větší, na střeše Plechovky, kde oni si zadají číslo a ty jim tady v místnosti vypočítáš, kolik jim zbývá a nahodíš jim to na displeji zpátky.“

„Jo, to je super nápad, ale my na to nemáme.“

„Já na to mám, udělám to, bude to pro mne kšaft, staví se dole v Plechovce, jsou tam řemeslníci, půjde to v pohodě. Zítra to zadám, pozítří to bude hotový, potom si to strhnu.“

„No ještě musíme určit cenu.“

„To bude dost problematický, u obelisku pravého to je zadarmo, alespoň poprvé. Jestli k tomu nebudou výhrady.“

„Dám se do toho.“

Žofie a Fa uvolněně seděly po jeho odchodu a tak trochu spiklenecky po sobě pomrkávaly.

„Já nevím Fa, nepřehnaly jsme to, myslíš, že to vyjde?“

„Nepřehnaly, ne, je to starý fialový prase, dluží mi to.“

„Co ti dluží,“ a po chvilce dodala: „ ty jsi……?“

Místo odpovědi utekla Oktávie s očima ke stropu a polkla naprázdno.

Žofii to bylo jasné.

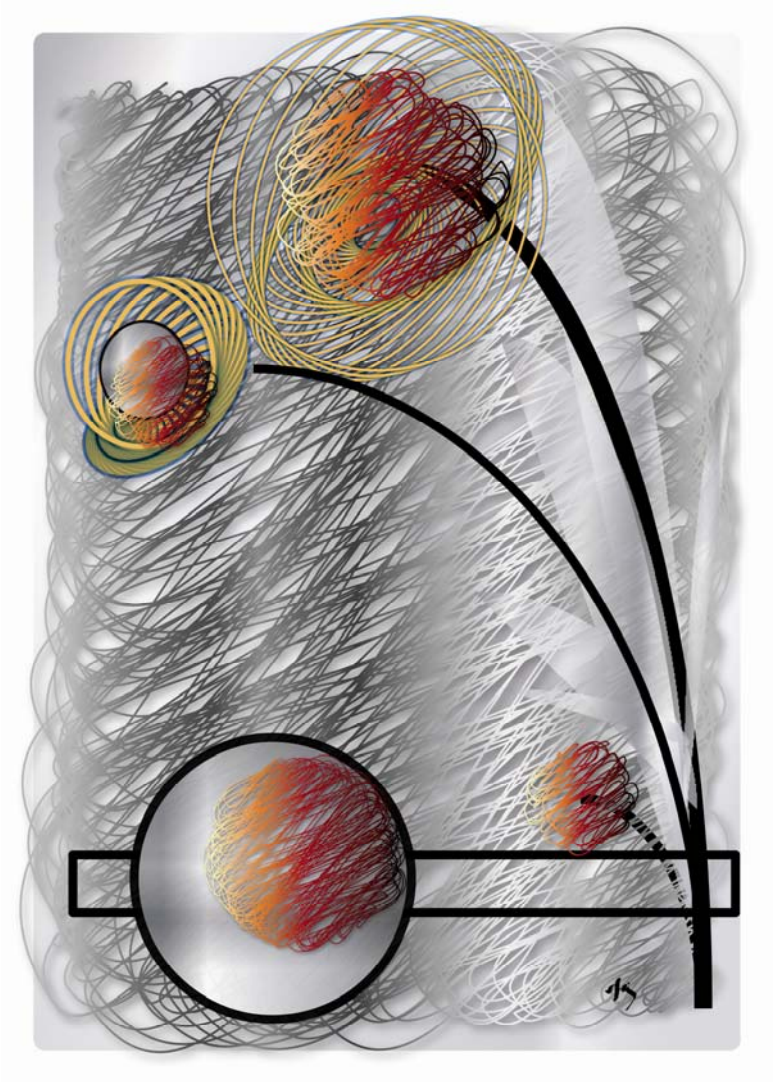

ŽETON

V následujících dnech pan Plakal Anastazius rozběhl stavební práce. Na rovné střeše Plechovky, kam se dalo dostat po plechových obvodových římsách se zábradlími a schodišti, vybudoval malou observatoř třikrát tři délky. Po obvodu umístil dalekohledy, kterými se mohlo dívat na město, to proto, aby si nudící se budoucí zákaznictvo mohlo zkrátit čas. U vstupu do observační místnosti byl pultík s klávesnicí. Na stěně svítil displej s dvěmi číselnými sadami, vlastně tam byly tři.

Na stole na displeji byl nápis. *Zadej svoje id_číslo*.

Příchozí měl zadat identifikační číslo z obelisku a celkové číslo k odchodu. To viděla i Žofie, ke které vedl kabel do tajné místnosti v Plechovce. Odečetla rozdíl a ten se objevil na stěně u zákazníka a začal se odpočítávat. Problém byl, aby drát byl dobře maskovaný, protože se dalo předpokládat, že se bude koumat a spekulovat. Plakal ji ukryl pod železný kvádr, který byl přivařený do podlahy. Zařízení činilo dojem, že právě v oné krychli byl stroj, který toto uměl.

Skrytá kamera zabírala tvář zákazníka.

„Tak co, dobrý?“ zeptal se spolupartnerek a očekával slávu.

„Jo výborný, skvělý, teď zrovna mám dojem, že to nevyjde, bude to šok, je to tak jednoduchý,“ řekla Žofi, když viděla, kolik peněz to stálo.

„To ještě není všechno.“ Plakal zmáčkl knoflík a na zdi se začaly promítat tajemné znaky z obelisku. I na nestranném pozorovateli to nemohlo nezanechat dojem z tajemné imaginace. Chvílemi se znaky či symboly zastavovaly.

„Má to nějaký význam?“ Komunikovala v pološeru s problikávající tváří Fa.

„Ne,“ odpověděl věcně Anastazius, „ je to pro efekt, jen efekt.“

„Já pořád nevím,“ řekla Žofi a udělala zase nevědomý pohyb s vlasy, „já nevím…“

„Není cesta zpátky, je v tom dost peněz.“

„A cena?“

„Kolik bys dala za to, kdybys věděla, kolik času ti zbývá?“

„Já nic.“

„To já vím, že ty nic, ale ty, kteří nevědí?“

„Kolik bys dala, Fa?“

„Já hodně, záleží, kolik kdo vydělá.“

„To je přesně ono, my musíme stanovit cenu natrvalo, potom s ní nemůžeme hejbat.“

„No na obelisku je *info* zadarmo.“

„No jo, tady je to služba, tak kolik?“

„Jeden měsíční plat,“ řekla Žofie Mauerová, „jak pro chudýho, tak pro bohatýho.“

„Budou podvádět. Nezjistíme kolik berou.“

„V upozornění bude, že když někdo bude podvádět, výsledek nemusí být správný.“

„To je blbost.“

„Neřeš to, hlavně když něco přinesou do kešeni.“

„Super, kdy to vypukne?“

„Prvně to vyzkoušíme na štamgastech a ty to roznesou mezi dav, nebo jim ještě něco odpustím za to, že budou chodit po městě. Hlavně když o tom mluvit mezi sebou, nebudou nic nikomu vnucovat, stačí, aby je bylo slyšet.“

„Co když se budou ptát, kde se to tu vzalo?“

Bylo ticho.

„Prostě neodpovíme, nikdo nebude vědět o čarovné kostce, kde se vzala stejně, jako i my nevíme o obelisku, kde se tu vzal, kdo jej sestrojil a z čeho je. Nemusíme znát odpověď na každou otázku, bude to vypadat věrohodně.“

„A kdy to rozjedem?“

„Zítra,“ oznámil, Plakal, jako když by roky prodával staré housky.

A tak se stalo. Prvních deset zákazníků bylo zdarma, vesměs plakalovci…

Uplynulo pár dní a plány se stávaly skutečností. Na Plakalově rezidenci vyrůstala stále větší zrcadlová observatoř. Koule uvnitř koule, podobná té uvnitř baru, složená z malinkatých zrcátek, odrá-

žela různými směry barevná laserová světla, které na ní svítily z patnácti bodových lamp a generátorů lejzrů. Nebyla moc velká, ale byla nepřehlédnutelná. Lezjry se ještě pohybovaly, takže to vytvářelo dojem, jako by se koule točila, i když stála na místě.

Hotovou skulpturu hodnotili návštěvníci i kolemjdoucí. Nikdo nevěděl její účel kromě tří autorů a již desítek prošlých zákazníků. Domnívali se nejspíš, že je to reklama. Nebyl zde nápis, asi proto, že PLECHOVKA nezní honosně. Akorát se jim nezdály zpevněné ochozy a rampy a dalekohledy do města.

Plakal s vyvaleným břichem se kochal na vrcholu koule.

„Nepůsobí to trochu teatrálně?“ meditovala Žofie.

„Hm, mě to vypadne trochu cirkusácký,“ umocňovala Fa.

„Jo to je dobře,“ vysvětloval Plakal, „když bychom zkrachovali, tak to teprve bude cirkus a my to můžeme svést na to, že to byla mystifikace, prostě zábava.“

„To bychom museli začít s menšími cenami, jinak jí rozmáčknou jako vejce a rozmáčknou při té příležitosti i tvoje gule, Plakale!“

Břicháč se zarazil, ne nad tím, že by přišel o koule, ale nad vulgárností Žofie, od které by to nečekal.

Šli se podívat dovnitř na vylepšení místnosti. Po vhození žetonů, které se prodávaly u baru, nebo se vyhrály v kartách, se rozevřely dveře a ozvala se hudba. Za závěsem kouřilo kadidlo. Jiné vylepšení tam nebylo.

„Tak a teď to vyzkoušíme na mně. Běžte do své pracovny.“

V tajné místnosti, v Plechovce, zcela zvukotěsné bez oken byl kamerový systém, který do detailů zabíral obličej zákazníka. Druhá obrazovka mapovala celý prostor.

Plakal zůstal nahoře. Čuměl do obrazovky. Žofi se připravila.

Plakal stiskl tlačítko na znamení, že je připraven a čekal na podsvícení nápisu – zadej identifikační číslo.

Zadal identifikační číslo. Téměř s posledním číslem se rozsvítil nápis:

Zadej číslo odchodu.

Plakal zadal číslo z obelisku.

Teď byla na řadě Žofi. Odečetla reálný čas a naklepala číslo, které se na displeji začalo okamžitě odečítat. Výsledek si zkontro-

lovala na plakalově reakci. Jeho obličej byl strnulý, spíš děsivý, jak přejížděl zrakem nad snižujícím se počtem vteřin, kteréžto odpočítávání se nedalo zastavit.

Oktávie se naklonila k mikrofonu, který by se za normálních okolností nesměl používat, aby se neprovalilo, že zákazníka někdo sleduje.

„Plakale," zvýšila hlas a otočila knoflík *volume* na maximum.

„Plakale!"

Zacpal si uši.

„Kurva stište to…" a po chvilce dodal, je to fantastický, fantasticky děsivý. Musíme to trochu zpevnit, první co mne napadlo podívat se do kostky, jak to funguje, musí to být blbuvzdorný a potom, potom hygiena, kdyby, kdyby se z toho někdo posral a větrání."

„Funguje to, budeme bohatý. Sejdeme se dole."

Obě přítelkyně vypnuly jedním tlačítkem elektrické obvody. Displeje přestaly svítit, obrazovky pohasly, zůstalo svítit nouzové osvětlení. Žofii Mauerové i Fabioly Oktávie se zmocnil zvláštní pocit. Jakoby vyhasl život. Cítily zlom v jejich životě, ačkoliv ani jedna nevyužila odpočet, cítili, že sami nevědí, jaká moc a síla je v tomto jednoduchém systému. Ukradená síla.

Fa se svěřila: „Divné…, mám pocit, že tu visel dým."

Žofi ji vzala za ruku, chtěla se o ni opřít.

„Je to tak Fa, cosi mi to připomínalo, jako bych tu už byla nebo tak nějak, něco jsem slýchala o minulých životech."

Minulé životy, to bylo to jediné, co se pamatovalo, nebo alespoň vykládalo s tajemstvím, robošítská minulost. Nevěděla souvislosti, přece dojem byl velmi silný a Fa to velmi dobře vystihla.

„Jo, je tu dým… půjdem!"

Do plechovky musely nepozorovaně normálně hlavním vchodem. Prostředí „domova" je začalo psychicky srovnávat. Plakal obyčejně stál u pokladny. Byl jiný než obvykle, jeho suverenita byla zřejmě ovlivněna tím, co uviděl na displeji.

Obě si sedly u něj, i ony dvě byly jiné.

Mlčely.

„Dáte si kolombín?" Aniž čekal na odpověď, poručil tři nápoje.

„Je to zvláštní," odpověděla Fa na nevyřčenou otázku. Rozhovor se začal spřádat a rozvíjet a zapadat do šumů hovorů. Právě rozdíl

hovorů o nesmyslných věcech a hovoru o odpočtu, to byl ten diferenciál a rozhraní, přepážka mezi živým a mrtvým.

„Já nevím Plakale, myslíš, že je to správný?“

„Seru na to, jestli je to správný nebo ne, notabene jsem viděl, co jsem viděl.“

„Jak to bude s dobou, myslím s otvírací dobou?“

„Hm, dobrá otázka.“

„Naučím to i Fa, přece … A potom stanovit dobu.“

„Hm to je nutnost, aby se z toho mohli vzpamatovat, nevíte jaký je to šok…, i pro stýho, jaký jsem já. Dobrý, sejdem se za týden, tady máte prachy na bydlení, protože Žabák tuší a je nebezpečnej, za dvanáct dní se tu sejdem a rozjedem to, já zatím seženu a dám na vědomí, o co tu jde a potom to rozjedem. Domluveno?“

„Jo.“ Koalice byla uzavřena. A tak se stalo.

Informace se šířila jako oheň v chrámu, geometrickou řadou se předávala jako informace roku, dokonce ji vyhlásili i radiu City.

Po dvanácti dnech šly Žofi a Fa do práce. Prvně je zaujala řada od obelisku, která se táhla stradou ke kouli na Plechovce. Prvně měly podezření, které se měnilo ve skutečnost. Bylo tu šest krát sto lidí. Plakal už netrpělivě přešlapoval na střeše, kde byl v zajetí fotografů.

Nedal najevo, že obě partnerky zná. Vyhlásil:

„Za půl hodiny začínáme, první den každý dvanáctý zdarma.“ Žofi Mauerová marketingový pokyn pochopila. Táhla vyjevenou Fa do odpočítávací místnosti.

Zapla obvody a objevilo se křeslo. Do místnosti vešel Plakal.

„To je dost, bál jsem se, že nepřijdete, že mne podrazíte, halohalo, jste tam?“

„Jo jsme, kolik na každého?“

„Pět minut, když jsem viděl tu řadu.“

Zvenku byla slyšet vřava. To se zákazníci mlátili a předbíhali, aby byli pouze ti dvanáctí. Nikdo nechtěl jít první.

„Já to jdu uklidnit. Tak jo.“

Plakal vyšel ven.

„Každý žeton má číslo přátelé, kdo má násobky dvanácti má zadarmo, nebo s tím může kšeftovat, pokud nechce nic vědět. Stádní dav se uklidnil. Ti, kteří měli násobky dvanácti s nimi nekšeftovali. Displeje byly nastartovány. Plechovka byla narvaná hosty.

„Číslo jedna má zdarma samozřejmě taktéž.“

„Musím tam udělat turniket, aby se netlačili,“ mnul si ruce. Po chvíli se zarazil. Vzpomněl si na vlastní číslo, které se tak neúprosně odčítávalo.

V přítmí správní místnosti panovalo napětí jako při odpočítávání skutečnosti.

Po chvíli se odhrnul na televizní obrazovce závěs a vstoupil první, respektive druhý (po Plakalovi) zákazník. Jeho oči přivykaly přítmí a skoro se zdálo, že se mu v očích dají přečíst červené displeje se samými nulami.

Fa si sednula do křesla a udělala stejný pohyb s *vlasama*, jako to dělala Žofi, když byla nervózní. Ve skutečnosti pohyb opakovala i Žofie Mauerová. Její oči trochu byly vytřeštěné, bylo vidět bělmo po celém obvodu. Zamířila na klávesnici.

Zadala číslo.

ל ד
ש ס
א
ת

HENDIKEP

Žofi provedla odpočet a naťukala číslo. Chtěla zmáčknout odesílající tlačítko, ale Fa jí chytla ruku. Ještě ne, zaplatila si a tak si má užít.

Dívaly se na ženu. Obrovské napětí se zračilo v obličeji i v celém strnulém pnutí postavy. Koukala v domnění, že to nefunguje a po chvíli si začala prohlížet točící se hyeroglify.

Teď!

Na displeji je objevil odpočet, který se snižoval. Napětí se trochu snížilo. Zírala nevěřícně na číslo, potom se s tím smířila.

Váhavě vytáhla notýsek a zapsala si číslo. Po chvilku zazněl signál. Sezení bylo u konce. Obě si oddechly.

Mnozí se snažili všemožně obejít zobrazenou skutečnost, bádaly, jak ji přelstít a nastavit směrem dolů. Od Plakala bylo velmi prozíravé, že vlastní kostka byla tvořena z obrovského kusu leštěné oceli. Mnozí se snažili obalamutit číslo pomocí silných magnetů, přehazovali přes ni šátek a zaklínali, vztahovali nad kostku obě ruce jako léčitelé, kopali do ní a bouchali, plakali nad ní a líbali ji. Snažili se zastavit odpočítávání, vyčítali, dovolávali se k nadpřirozeným silám nahoře i dole, mastili displej různými mastmi, dokonce se i tam v koutě vykáleli i někteří nad displejem onanovali. Další tvořili skupinu absolutních, bezelstně netečných, kteří nedali najevo mrknutím oka či sebenepatrnějším pohybem nejmenšího nervu na povrch sebemenší pocit.

Bylo to až děsivé, zdálo se, že jsou chladnější než ta ocel. Přicházeli mladí i staří, zdraví i nemocní, normální i blázni co kolem kostky začali křepčit, skákat na ní, halekat citáty a podobně.

V hospodě uvnitř plechovky se řeč točila pouze o číslech. Každý ho měl napsáno na čele, že už to má za sebou. Sloužilo místo pozdravu, k seznámení, k uzavírání vztahů a rozcházení. Odčítání se stalo fenoménem. Někdo pil skoro k smrti, ale nezemřel, chtěl

zapomenout na nízký počet. A bylo nepatrně těch, kdo přemohl zvědavost a nešetřil na výpočet.

A tak probíhal celý den první. Bylo zřejmé, že se obslouží třetina zájemců. Plakal občas za nimi zašel a pozoroval zděsilé či jinak pitvořící se okamžiky „pravdy“. Byli takoví, kteří zaplatili za místo a zkusili to ještě jednou.

„Je nabíledni, že musíme udělat vstupy podle astrologického receptu,“ řekl, když viděl, jak obě unavené osoby občas *vyply* monitory, a odpovídaly jenom na čísla. „Uděláme to podle kometárního kalendáře, nejvíc šest hodin denně.“

Souhlasily. Po dnech se kupily peníze v drátěných kójích ve vedlejší místnosti.

Začali být ti tři nesmírně bohatí, nesmírně.

„Můžete si postavit palác, jaký chcete, co chcete, je váš,“ šeptal Plakal, „ale teď ještě opatrně.“

Bylo moc řečí kolem projektu, začal se o něj kde kdo zajímat a podezřívat, ale na myšlenku odečítání nikdo nepřišel. Centrum dění se odvíjelo kolem Plechovky a ne na náměstí u obelisku.

Postupem času cítili nedefinované nebezpečí. Do observatoře chodily různé individua. Někdo jim nasral do kouta, aniž by si přečetl odpověď, jiný brečel, až jej museli další vytáhnout a volat záchranku. Další se s číslem svěřovali, jiní to tajili a zapírali návštěvu.

Nevěděli, jak to mají skončit.

Jednou tam zůstala Žofie Mauerová sama. Koukala na obrazovku a posléze si uvědomovala, nebo se jí zdálo, že s každým číslem se s ní něco děje. Nevěděla co, až záhy pochopila, že stárne. Nebylo na ní nic vidět fyzicky, ale osudy a výkřiky klientů byly naprosto devastující. Vnitřně stárla, to se v ní kumulovalo, potřebovala vybouchnout. Svěřila se s tím i Fa, ta měla podobný pocit a dodala:

„Žofi, to je ten dým, určitě je to dým. Musíme pryč!“

Nešlo to, zástup byl pokaždé vyprodaný.

Byla to automatika mezi čtyřmi stěnami, jedna hlásila číslo a po odpočtu druhá klepala výsledek. Pět minut a další. Po sto čtyřiceti čtyřech dnech Žofi vybouchla:

„Expedice, proboha vždyť i tuhleto je expedice, kde místo plechových lízátek se nalíval ultimativní čas. Zmocnila se jí hrůza.

Kdosi odklepával monotónnost přestávky, tu byly imaginární dveře se šéfem, ona byla Dráždilka, znovu seděla u radiátoru a vytvářela bezhlučnou, bezsvětelnou zónu. Peníze nahromaděné v kójích měly pro ni cenu váhy papíru či kartónu do sběru. Viděla před sebou čísla, odečítala je jako pás čísel na ubíhající stěně výtahu. Jo, dala by za to krk, že jsou navlas stejná, ve stejném prostředí.

„Co je ti Žofii, broučku?“

„Expedice, je to expedice!“

„Musíme pryč, Žofi my musíme pryč, já už toho mám dost a proč, vždyť už nemusíme po odchodu robošit, ať je naše číslo jakékoliv.“

Žofi posmutněla.

„Jo.“

„Co, ještě to přece vymyslíme.!

„To jo, ale…“

„Co ale?“

„Fa, co když,“ a zarazila se, „co když v tom obelisku, víš na nás…“

„Jo co s ním?

„Co když,… tam taky někdo počítá, i když od toho nevedou žádný dráty, ani signály?“

Bylo ticho, Fa to došlo.

„No, tam, tam je to skutečný, tam by potom někdo určoval konec stejně jako já tady z odpočtu.“

„To je šílený, jenže jak to může vědět, podvod?“

„No přemýšlela jsem o tom, musejí, nebo musel vědět, odkdy se začal počítat čas, aby *tohle* mělo smysl… ech, smysl,“ a povzdechla si. Smysl, jaký smysl má zaoxydovaný svět plechových lízátek.

„Ty Žofi, myslíš, že nakonec vezmou observatoř útokem a půjdou po drátech?“

„Myslím, že jo, až jim to docvakne.“

„Je načase zmizet, ale jak to *provést* nenápadně. I Plakal má z toho strach, rovná bobky podle velikosti, řekneme mu to?“

„Jo řekneme, necháme si to ještě deset dní projít hlavou.“ Deprese byla na pořadu dne.

A tenkrát uléhala Žofie Mauerová a zdál se jí podivný vířící sen. Točila se jí před očima kola, respektive ozubená kola v jedné rovině. Menší uvnitř druhého násobně většího, přiléhající vnějškem na

vnitřní stranu většího, větší kolo uvnitř ještě většího a tak to šlo dál, až to největší tvořilo skoro přímku a končilo v nekonečnu. Pořád to bylo kolo. Nemohla pochopit, co to rozpohybovalo, jestli to je tím nejmenším kolečkem, co stroj času pohání nebo to tím největším, které relativně stálo.

Nemohla pochopit, jak mocná síla by to musela být, aby soustrojí rozpohybovala. A symboly byly na soukolí podobné v těch na obeliscích na náměstích. Tu a tam s setkaly dva stejné. Cítila, že se něco stane, až se setkají v řadě, že to bude buď bingo jako v herních automatech, nebo to bude průser, nebo se nestane nic, alespoň v robošárnickém Plechovém světě.

Zvláštní tušení nového věku a odcházení starého, eh, nebyl by to nový věk, ale starý opakovaný v nových sekvencích, možná že se znovu natrefí i stejný za určité kolo. Ono zakřivení prostoru je v určitém slova smyslu částí oblouku, ať už vnitřní nebo vnější strany obrovského poledníku nepředstavitelných vzdáleností, něco jako dráhy planet.

Ano, byly to dráhy planet, které rotovaly vždy v jednom, jediném bodě s okrajem, buď vnějším, nebo vnitřním, dotýkaly se. Čí priorita byla vyšší, dráha komety nesoucí smrt a život, nebo otáčení nejmenšího jádra smysl pravděpodobnější?

Žofie Mauerová nepřestávala meditovat. Splín na ní dopadl v plném rozsahu.

Divný, divný je Plechatý svět, plechatá jsem i já.

„Cos říkala?“ Fa ji očima hladila po tváři a odečítala myšlenky, aniž by Mauerová něco řekla.

„Divný, divný je Plechatý svět.“

„Fa jí prvně chtěla opravit a po chvíli, kdy se jí začalo slovo líbit, jej zopakovala:

„Plechatý, jo plechatý, plešivý je svět!“

„JO plešivý je svět, je holý a pustý jako pleška, bez vlasů, jako krajina bez stromů. Nevěděla, zda má projevit cit, brečet nebo se smát.

„Viděla jsi, co vymyslel bláznivej Plakal?“

Obě dvě věděly, že není úplně bláznivej, dolehlo na něj prostě couvání z problémů, které nedelegovaly; jeho *kšaft* mu přerostl a vymknul se z rukou.

„Dal vyrobit dlouhou reklamní tabuli na naše Astro s nápisem:

„Podívejte se kolem sebe, všichni zemřete!“

„Před *kšaftem* by tomu nikdo živý nevěnoval pozornost. Teď, v tomto plešivém světě, co začínal a končil u nuly, se každej začíná bát.“

A strach ze smrti byl víc než možný na Plechatém světě, byl kolem, ať to byl rez nebo nerez.

Záložní Plechatej svět najednou trnul nad plechovými bubínky a lžičkami. Ne nad bonusy. Spíš se staly odklepávači času, který se neúprosně chýlil a tulil k bodu nula.

Roboši začali myslet, kdo nebo co vůbec stanovilo bod nula. Nula začala být parametrem vertikální přímky nebo to byl horizontální posun, nebo bylo víc začátků na předozadní ose.

Vertikála, kruh a horizontála, koule, která po něm klouzala, protínala. Strach, strach z ticha a prázdnoty, strach ze smrti, fenomén.

Společnosti připadalo, že jejich žití či živoření, žvanění je chmýřím z odkvetlých pampelišek různé velikosti, které bonusem žití, časem se naválo do koutů a bylo pozametáno, aby se mohlo spálit. Nikdo nevěděl, kde se v tohle záložním plechatém světě plném plechovic bludných rozměrů vzalo periodicky padajících chmýří, nota bene když nemělo šanci se zakořenit a bylo předem odsouzeno k zániku.

Životy ve světě byly zrcadlově spojeny, teď ještě z blbého nápisu na pochybné pseudo Astro věži nabývající jiný prostor i rozměr; roboši si to uvědomovali. Nic proti ničemu, nebyla by tu revoluce, nikdo, proti komu by mohla existovat výtka či revolta, *sollamente* proti smrti. A ta byla nehmotná do okamžiku nula, kdy byla hmatatelná.

„Prosím tě, že by si to Plakal uvědomoval, nebo chtěl tuto bláznivinu zastavit. Co kdyby přestal fungovat obelisk na náměstí?“

„Co potom?“

„No právě!“

„To se ještě nestalo.!

„Hm,“ dodala, „to se ještě nestalo, záložní Plechatý svět by se zhroutil.“

„Hm, být tak chmýřím…, proč sem lítá, co to zkouší, není plechaté?“

„Já myslím, že by se to mělo sundat.“

„Jednou jsem viděla, jak stojí u reklamy a se zájmem pozoruje řadu i ulici se spoustou lidí a na opoceném čele se odráží červený nápis, nicméně nechal ji ještě udělat osvětlení na noc.“

„Je to úděsné, reklama na smrt, plechová co svítí ve dne i v noci.“

„Slyšela jsem, že tuhle nad ránem vypadl z Pechovky ožralej Žabák, no ten, co jsme u něj bydlely, jak víš, a posral se z toho. Ceduli špatně přečetl a bylo tam *zemřeš*, dostal šok a odvezla ho sanita.“

„To myslíš toho Žabáka? ˇ“

„Jo toho, tak na něj taky došlo, říká se, že na každou svini se najde řezník.

„Slyšela jsem to i jako hlášku v rádiu.“

„Říkají tam: Tutti sono morti,“ je to něco jako „všichni jsou mrtví.“

„Divný, drzý je Plechatý svět, holí a plešiví jsou uprostřed něj!“

Fa přikývla.

„Představ si, vždyť víš, jak jsem tam byla za nocleh…,“ podívala se na ní zkoumavě Fa, „no jak jsme neměly kde spát…

„Moc dobře si to pamatuji, Fa,“ přerušila ji Žofie Mauerová, aby Oktávii usnadnila to, co chce říct a nemusila si na děj vzpomínat, protože se cítila trochu vina.

„Představ si, že Žabák si holil nohy.“

„Před tebou? Nekecej,“

„To bys musela vidět, on si je vlastně neholil, ale opaloval. Vzal si sirky a normálně ji zapálil a opaloval chlupy, chvilkama úpěl. To by mi tak nevadilo, ten smrad, to bylo šílený a potom jak si rochnil, jak je to dobrý v posteli, že to neškrábe, jak se mu pěkně hají. Chtěl, abych si na ně šáhla. Bylo to jako rašple.

„To je svině, je mi to líto, Fa,“ pohladila ji.

Představ si, jak sedí žabák na seslu a sirkama si zapaluje chlupy. Obě se začaly dusit smíchem, až úplně se zalykaly a smály se nahlas a slzely, až pomalu neviděly na displeje s odečítáním.

„Představ si, že mi je chtěl taky zapálit!“

„Víš co, potřebujeme se trochu uvolnit, vždyť máme peněz, nevíme co s tím. Spíš jak z toho ven. Půjdem do arboreta?“

V Plechatém světě to bylo jedno z největších bonusů.

„Jo půjdeme hned po osmý.“

Žofie Mauerová do arboreta chodila strašně ráda, znala to z vyprávění babičky.

„Moje babička mi hodně vyprávěla, že její babička jí vyprávěla, že je kdesi svět podobný našemu. Je to svět stromů. Svět plný zelené nádhery. Však prý to chmýří z pampelišek, které tam jsou, jsou odtud, z jiného světa.“

„Tam musí být krásně, viď Žofi, třeba by se dal ten svět koupit. Máme tolik peněz.“

„Hm, já bych za něj dala všechno, jenže nikdo neví, kde to je, kolují pověsti, někdo věří, někdo ne.“

„Je to těžký věřit, když si na to nemůžeš šáhnout, třeba je i to arboretum hologram na oblbování, víš, že je to energie, záleží na vazbách, tak jsme se to učily.“

„Já bych stejně dala za to cokoliv, nemusela bych ho vlastnit, ale jen si v něm pronajmout na kus času.“

Žofie Mauerová si najednou vzpomněla na expedici. Na rozhraní, mezi tím v expedici a tím co dělá dneska. Nenapadlo by jí, že záleží na rozhodnutí na jedné křižovatce žití. Dalším rozhraním byl imaginární svět stromů, hrozně vzdálený, vzdálený počtem věků a horizontů, nedosažitelný.

Dívala se na Fa. Trochu jí naivitu záviděla, že se neponořuje do hloubky svého cítění. Být to ona, tak s opalujícím se Žabákem by nemohla vydržet. Fa si vážila bohatství, které ji podvědoměji hřálo. Odpíchla se ode dna. Žofi si i sama přiznala, že by už do expedice nešla, nevrátila by se.

Dobré jídlo, super ubytování a cokoliv, cokoliv v Plechatém světě si mohla koupit. Dvě věci ji materiálně trápily. Vyvlíknout z astroplechovky a druhá, vzdálená, žít ve světě stromů.

Znovu se zadívala na Fa. Její úžasný profil, dlouhý krk s bradou skloněnou trochu dolů s posunutou hlavou celou dozadu. Váhala. Zkoumala, zda Fabiola Oktávie cítí její pohled nebo ne. Dívala se na ní dlouho, v přítmí prosvěcujících displejů. Byla překrásná. Poloznámý reliéf nebo hyeroglif. Podivný pocit sounáležitosti přerůstal v silné přátelství, ba ještě víc. To víc se nedalo popsat, neznámo, však… Vzpomněla si, jak ještě před nedávnem jela výtahem

s rozhodnutím, že se s ní bavit vůbec nebude. Vzala na vědomí, že i Plechatý svět se možná otáčí.

Žofie Mauerová se při procházce podíval na ochoz. Důvěrnému pozorovateli by neuniklo, jak zcela nepatrně kroutí hlavou zleva doprava a netrvalo by dlouho přečíst její myšlenky. Čím déle ve světě plavu, tím míň mu rozumím, tím je hlubší na úkor plochosti a tím nepatrnější a nedůležitější je jeho žití.

Je lepší nepřemýšlet, spíš užívat si, žít nad podstatou a nerozumět jí a být mi jedno, jestli je to dobro nebo zlo nad kterým je konstrukce vazníků života postavena.

Znovu se podívala na soustředěnou Fa. Napadlo ji, že po celou dobu nepadla na nic řeč, kromě Žabáka a Plakala a klasifikaci opačného pohlaví. Šichta končila. Půjdou se podívat do arboreta, do zahrady stromů, potom jídlo a noc v luxusu. Co by ještě chtěla?

Byl večer, zavřely *krám* a šli nenápadně do Plechovky. Plakal vypadal jako dřív, nebylo vidět ani coulem, že by byl multimilionář. Pokynul spiklenecky oběma děvčatům a potom, bez řečí se vrátil k vedení podniku. Nic se nezměnilo. Nastohované drátěné palety ve sklepě byly plné peněz, skladovaný nepotřebný papír. Přesto to byly peníze, co na koupení jediné vteřinky času žití navíc by nestačily.

Fa zavrtěla zadkem. Vypadly ven. Arboretum se stromy bylo v oblasti za zónou v obrovských halách.

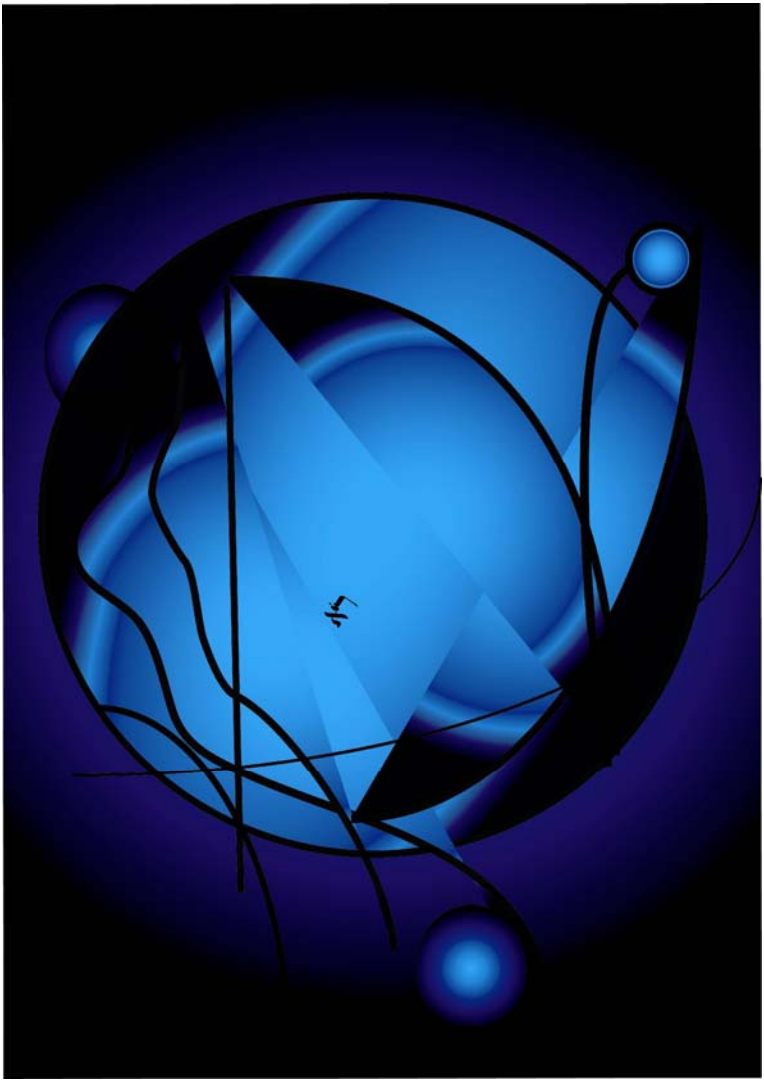

TZOLKIN

„Stavíme se u konkurence?“ Zeptala se Žofie, když procházely kolem vchodu, kde bylo napsáno:

Věštění budoucnosti, magie.

Známý, ale drahý byl oplatek. Tajemství Žofii zajímalo. Proč ne?

Na prostých železných dveřích, na řetízku bylo napsáno:

Tzolkin Alautun Mág.

Pod ním byl obyčejný malý mechanický zvonek.

Další nápis nařizoval: „Zvoňte jednou!!“

Fa byla aktivní, zatáhla za třmen pod srdíčkem zvonu. Dveře se otevřely s cvrlikáním elektromagnetického zámku. Vešly do úplně obyčejné, skoro by se dalo říci normalizované chodbičky s WC na pravoboku v prvních a koupelnou ve druhých dveřích. Nebylo to firemní sídlo, ale obyčejný tuctový byt. Nic nenasvědčovalo tomu, že by tu měl být provozován kšeft.

Žofie Mauerová zaklepala na matné vroubkované prosklené dveře, kde se záhy ozvalo: „Dále!“

Byla to kuchyň s pohovkou a kredencem, s těžkým pižmem co tvořil koloidní vzduch v kuchyni téměř nedýchatelným, s vůní připražené cibule a opečeného salámu s hromadou neumytého špinavého nádobí. Za stolem na jiné polstrované židli seděl chlápek, malinký a tuze tlustý, s baculatým pevným špekem. Pokynul jim, ať vezmou místo. Obě se sesunuly na tvrdou plošnou židli.

Na stole byl plátěný ubrus a plechová miska s nabarvenými atrapami ovoce, žlutý banán, podivně růžový pomeranč, dvě jablka bez stopky, vše otřískáno a dotřískáno. Vedle ležel plechový bubínek a plechová lžička, o kus dál plechové lízátko.

„Dobrýho dne,“ pozdravila slušně Žofie Mauerová. Fa trochu přikývla. Tzolkin jí byl krajně nesympatický, bylo vidět, že jeho dýchání je namáhavé. Z dechu byl cítit aceton, zřejmě příznak cukrovky v důsledku nadměrné tloušťky.

„Tak co, co vlastně chcete," nabral dech a dodal, „děvčata."

Žofie Mauerová se snažila dešifrovat jeho pohled. Nepodařilo se jí to. Jako by říkal známé plakalovo heslo „Všichni zemřete." Rozhodla se, že řekne pravdu.

„Přišli jsme ze zvědavosti, že jo Fa." Ta přikývla.

„Dobře jsi udělala, Žofie Mauer," řekl Tzolkin a odmlčel se. Zřejmě si byl dobře vědom, že ji bude vrtat hlavou, jak může vědět její jméno. Četl v jejích očích otázku?

„Je to jenom náhoda?" Vždyť celý roky chodila kolem a dnes, zcela náhodně sem zabrousila.

„Co bys chtěla vědět, Žofie?"

„Babička mi vyprávěla, že její babička jí říkala, že existuje svět stromů, jako je v arboretu?"

Bylo ticho. Tzolkin přemýšlel. Žofie cítila, že on odpověď zná, ale přemýšlí nad tím, zda jí má odpovědět, a to pravdu. Podíval se na Fa, chtěl říct, že informace je hodně, hodně soukromá. Po chvíli mimochodem utrousil spisovně:

„Ano."

Žofie Mauerová nepochybovala, Fabiola Oktávie to brala jako folklor, čekala, kolik si za nesmysl řekne. Uznale přikývla, že je alespoň originální.

„Kde je, kde ho najdu, ještě existuje?"

Bylo ticho. Tzolkin přemýšlel.

„Nechceš toho vědět příliš mnoho? Bylo by to drahé, moc drahé, taková otázka padne za x let a je strašně drahá."

Ve Fa se ozvala hráčka.

„Nám na tom nezáleží."

„Já vím," a zvednul víčka a půl očima se podíval na Žofii.

„Kolik?"

„To co má jedna z Vás."

„To teda ani náhodou," vyhrkla Fa, a zamračila se na Žofii.

Má představu tlustej diblíček, kolik mají peněz. Jejich váha by převážila i jeho špekatost.

Žofie Mauerová byla hodně vážná a nehnula brvou. Mozek jí usilovně šrotoval. Když ví, jak se jmenuje, byla přesvědčena, že ví kolik má peněz, ba i to, co dělá, jejich jednoduchý byznys. Byla teď v obrácené pozici, ona byla čekatelem ve frontě jako ti druzí,

ona by musela zaplatit za to, co chce vědět. Co když to byl podvod, nic nového pod sluncem.

„Jaké mám záruky?“ zeptala se.

„Můžeš se tam podívat.“

„Kecá!“ vykřikla Fa, „dá ti vypít drogu a oblbne tě, Žofi.“

Žofie seděla přikovaná k seslu a užasla nad možností, že by to mohla být i pravda, respektive chtěla aby, to byla pravda.

„Žofie, nevěř mu, chce vytáhnout prachy!“

Bylo ticho.

„Vy jste tam byl, pane Tzolkine?“

„Bylo ticho a napětí se dalo krájet. Byly vidět malé krůpějky potu nad horním rtem.“

„Byl a nebyl.“

Oktávie se pousmála nad atmosférou. Pomyslila si pro sebe, přece mág trochu jinej, prostě to umí, umí oblbnout.

„Proč jste se vrátil?“

Tzolkin neodpověděl. Byl líný, nechtělo se mu nic vysvětlovat, nemusel, byl zřejmě hrdý na to, že může být v téhle společnosti něco víc, než ti ostatní *plakalové* nebo *žabáci*, že se odlišuje právě tím, že je a vrátil se z druhé strany, možná. Možná, že neodpovídal proto, že by to bylo skutečně i pro Žofii Mauerovou nepochopitelné, nepochopitelné, že přes vchod, přes tuto chodbičku a usmolenou kuchyň by vedla pavoučí stezka do světa stromů.

Bylo to zvláštně nepravděpodobné, až skoro možné, v podvědomí Mauerové se to zdálo i skutečně možné. Mechanizmus by byl nepochopitelný.

„Jak, jak se tam dostanu?“

„Já s tebou nepůjdu, nikam, prober se,“ Fa se zarazila. Sama nemohla pochopit, jak snadno mu Žofie naletěla.

„Co peníze?“

„Mně stačí, když všechno co máš, tak spálíš,“ řekl klidně tloušťík, tloušť.“

„To je divé.“

„Je, je to tak.“

„Máš důkaz?“

Tzolkin se podíval na plechový banán, na atrapu. Pro jistotu jí ho ukázal prstem.

Mauerová nechápala.

„*Vem* si ho a sněz ho," pobídl jí Tzolkin.

„To je atrapa."

„A normální jíš?"

„Jo normální jím."

Tzolkin se odmlčel a myslel si, že to Žofi pochopila. Ta na něj zírala a snažila se odečíst něco z jeho výrazu.

„Kde se tu berou?"

Jednoduchá otázka, nikdo si ji v Plechatém světě plném plechových lízátek doposud nepoložil.

„Kde se tu berou banány?" opakovala fascinovaná Mauerová, „kde a odkud, kdo je stvořil?"

„Kdo je stvořil?" Zeptala se mága.

„Není na každou otázku jednoduchá odpověď, je to jako s vaším odpočtem."

Dostal obě. Ztuhly. Fa zděšeně zírala. To je mocný protivník, je-li to konkurent nebo protivník. I Fa věřila v jeho mocnost. Dívala se kolem sebe v naději, že uvidí symboly, nebo alespoň náznaky. Nic tu nebylo, nebyly tu ani další dveře, kterými by se eventuelně mohlo projít do světa stromů. Bylo to nepochopitelné, neuchopitelné, neuvěřitelné.

„Tak co zítra?"

Fa otálela, nechtělo se jí opustit bohatství. Třebaže bohatství s otazníkem.

„Fa, zkusíme to," naléhala na ní Žofie.

Oktávie kroutila hlavou. Co když je to fabulace, vymytí mozku a podvod.

Dívala se Tzolkinovi do očí. Ty se nezachvěly, vydržely a neuhnuly o píď.

„Ne, Žofi, skutečně ne, nechci jinej svět, svět stromů, to je jenom báchorka, snad tomu nevěříš, Žofie, prober se!"

„Jak se tam dostanu."

„Přijďte zítra, spalte peníze, spalte mosty."

„Taková blbost," to přece nejde, „co náš *kšaft*, Žofi, co náš kšeft, opustíš ho kvůli imaginárnímu světu plném stromů?"

„Naučím tě to."

„No, dost dobře nechápu, proč bych měla pálit prachy."

Bylo ticho, Tzolkin na to prvně nic neříkal a po chvíli klidně řekl:

„Vždyť je to potištěný papír, to přece stojí za tvůj sen nebo ne?“ Žofie Mauerová věděla, že má pravdu. Až ji zamrazilo, jak s ní mág manipuluje. Vzpomněla si na expedici, na plechová lízátka, jaké úsilí musela vynaložit, aby pár těch papírků vydělala.

Nikdy si neuvědomovala, že v konečném důsledku je to skutečně papír, potisknutý papír s rytinou obelisku a na druhé straně hodnota a zkřížené plechové lízátka.

„Jo do zejtra se rozmyslím, tedy rozmyslíme, že jo Fa, ozveme se.“

Tzolkin se trochu pohodlněji rozvalil v židli.

„Vím Žofie Mauerová, že přijdeš,“

Pokrčila rameny.

Obě vypadly ven.

Fa si oddechla. Nicméně cestou do arboreta se točil rozhovor kolem Světa stromů. Jako by Žofii uhranula myšlenka, že by mohla překročit tenkou, neviditelnou linii horizontů, zvědavost ji spalovala. Přesvědčení narůstala s rezistencí Fa. Ačkoliv o světě stromů znala z vyprávění, byla již přesvědčena, že existuje. Klíče od něj měl Tzolkin.

Druhý den se dohodla s Fa. Naučila ji odečítat s příslibem, že se vrátí za den.

Druhého dne večer se ocitla u zvonku a jedenkrát zazvonila. Tentokrát ji přišel otevřít sám. Srdce ji bušilo. Nemohla ze sebe vypravit hlásku, prostě nic. Zůstávalo v ní rozloučení z Fa.

Od minulého dne se nic nezměnilo, stejná chodba, stejná kuchyň, žádné dveře navíc do jiného prostoru, prostě totožná hromada nádobí, tentýž plechový odrbaný banán, prostě nic, vůbec nic.

Bylo ticho, to podivné ticho, znatelný vysokofrekvenční tón jako kolem.

„Nespálila jsi peníze?“

„Ne.“

„Stačí, že jsi to chtěla udělat.“ Malý tlouštík se zas na ní podíval pozvednutými víčky.

„Zaplatím,“

„HM“

Jako by dlouhost okamžiku byla trapná a čekala na vysvobození.

„Rozhodla *si se*?“

„Ano, vím, jinak bys sem nepřišla.“

„Třeba se nevrátíš, ne třeba, určitě se nevrátíš.“

Neodpověděla. Slíbila přece Fa, že se vrátí.

Tzolkinovi to neuniklo.

„Můžeš si to ještě rozmyslet,“ a po chvíli dodal, je to tvoje svobodná vůle, tvoje volné rozhodnutí.“

„Jaké to tam je?“

Bylo ticho a pochvíli se ozval:

„Promiň.“

Žofie Mauerová porozuměla, nemohl jí to říct, protože to možná nevěděl, nebo věděl a nesměl, nebo jiná neodhadnutelná to byla věc nebo myšlenka, že jí to nemohl říci.

„Tak teda?“

„Ano, chci vidět a slyšet Svět kvetoucích stromů, dotknout se ho.

„Proroste ti on přes tvou kůži, bolí to.“

„Nevadí.“

„Tedy dobrá.“

Tzolkin se usadil do křesla pohodlně, stabilně. Žofie počítala, že se rozpustí na atomy, že projde hmotou, a vyplave na povrch, čekala prostě cosi neuvěřitelného. Nic se nestalo. Nebo by otevřela dveře a byl by tu jiný svět.

Dlouho se nic nedělo.

„*Vem* si batoh a jdi. Nasaď si sluchátko.“

Udělala to. Uslyšela zvuk podobný zvonku u vstupních dveří.

Půjdeš po zvuku. Na konec města a dál.

„Tam je konec světa, nejde to,“ řekla Žofie Mauerová.

„Ale jde, půjdeš přes pohyblivé písky a přejdeš dvacet sedm horizontů a jsi ve Světě stromů.“

„To nezvládnu – ty horizonty!“

„Nikdo tě nenutí.“ Řekl to tak, jako by předpokládal, že si to rozmyslela.

Seděla jako hromádka neštěstí. Nechal ji.

„Tak jak, jak si se rozhodla?“

„Půjdu.“

„Děkuji.“ Jeho zdvořilý tón byl nepřehlédnutelný.

„A jak se dostanu zpátky?“

„Nedostaneš.“ Pokračoval:

„Na dveřích je zvonek, utrousil tlusťoch, ale…“

„Co ale…“

„Nikdo se ještě nevrátil.“

„Druhá možnost je jet výtahem.“

„Jakým výtahem?“

„No tím, co jsi jezdila do práce, do expedice.“

Žofie Mauerová se nepozastavila nad tím, že ví, kde pracovala.

„Ne tam já nepůjdu, třeba bych tam někoho potkala a při pomyšlení, že kousek od expedice plechových lízátek by byl Svět stromů, to se jí při vší možné představivosti nepodařilo zobrazit.

„Jak výtah jezdí?“

„No jezdí třeba do blázince, ale i na plochu Světa stromů. Je to trochu složitější, zbytečně ti to vysvětlovat.“

„Vždyť jsem s ním jezdila nahoru a dolů výš to přece nešlo.“

Mág se odmlčel. Pochopila, že to šlo.

„Musela bys zmáčknout pár symbolů vedle čísel pater, potom to jde.“

„Jezdí taky zpátky?“

„Ne.“

Ano, Žofie si vzpomněla. Měla divný pocit z čísel popsaných na zdech mezi patry, jak najednou splývaly do pruhů v čárkovém kódu. Bylo to tak neuvěřitelně jednoduché, zmáčknout pár symbolů a být ve světě stromů. Možná, že popletený Plechatý svět je pod ním, a kdo ví, co je vůbec nahoře. Kdo ví, kde je nahoře a kde dole.

„Tak to není,“ řekl Mág. Přečetl její myšlenky.

„Jak to tedy je, Tzolkine?“

„Nejmenuji se Tzolkin ale Jan, jeden Jan, jeden z Janů, malý Jan.

Mauerová už ničemu nerozuměla, byla jako u vytržení.

„Jak to, že když to jede pořád jedním směrem, že to nejede zpátky?“

„Je to Páter Noster, ono to jede zpátky, ale nestaví to v patrech, kde můžeš nastoupit znova.“

„Co to je Páter Noster, to je zaklínadlo …, nebo cosi, jako historická motlitba?“

„V tomto směru obojí.“

Otočila list.

„To se líhnete, nebo co, když říkáš jeden z Janů.“

Z jejího hlasu zazněla ironie, a hrdost na to, že si ji může dovolit.

„Tak nějak, to je dlouhé vyprávění, my Janové jsme jako chmýří z pampelišek, víš, letíme a kde to trochu jde, zakoříníme.

Rusovláska klesla do křesla. Podívala se na plechový banán a řekla tiše a smířlivě:

„A třetí způsob?“

„Ano třetí způsob je nejjednodušší, otevřeš dveře a budeš tam.“

„Proč tam nejsi, proč…?“

„Když je otevřeš a zazvoníš. Skončí Plechovej svět, přestane existovat. Když půjdeš pěšky, bude existovat o pár chvil dýl a když pojedeš výtahem, tak …, tak to nevím.“

„Jak přestane existovat?“

„Prostě tak, zabouchneš a už není.“

„Jak je to možné?“

„To nevím.“

„To *včechno*, Fa, Plechovka, obelisk, i ty Jene přestaneš existovat?“

„Ano.“

„To není možné.“

„Je, a ty se o tom nemůžeš přesvědčit, není cesta zpátky, ohlédneš se a nic neuvidíš, sotva prázdný horizont.“

„To jako, že bych vás zabila?“

„To ne, ale všechno v Plechovém světě pozbude reality, hmatatelnosti.“

„A ty taky, Jene?“

„Ano.“

„To nejde, abych já tohle způsobila, kvůli pošetilosti, jít do světa stromů, proč zrovna já?“

„Byli i jiné a jiní, kteří uvěřili ve Svět stromů a odešli.

Je i jiných Janů a jiných Plechových světů než tento, kteří existují vedle sebe.“

„Já nevím, aby kvůli mně skončil, to je mi… líto.“

Bylo ticho, ticho v obyčejné kuchyni, tlustý malý Jan tam usrkával limonádu a potil se. Zespod víček jí pozorovaly oči a čekaly na její reakci.

„Nebyl to přelud, fatamorgána či co?“ Ptala se vykolejená Mauerová sama sebe.

Ne, byla to její skutečnost. Ticho rozštípla jadrná věta:

„Prostě zemřeš a s tebou celý Plechatej svět, stojí za hovno,“ a protáhl si malinké nohy, které zabíraly třetinu jeho těla. Řekl to tak, jako by byla už host třetím dnem a byl by rád, kdyby už zmizela i s ukňouranými řečmi.

Nemohla to pochopit, že by skutečně měl hlad a věděl, že půjde pěšky a tím by měl ještě pár chvil. Vzpomněla si na řadu u astroplechovky. Co by někteří dali za pár chvil navíc a *tomuhletomu* malému na tom vůbec nezaleželo. Jako by byl věčný, neporazitelný, jako by ničeho nebál, nebál se smrti, zmizení, neexistenci Plechatého světa.

Copak ho k němu nic neváže, třeba žrádlo? Pochopila a po chvíli si odpověděla sama, že ne.

Přece je na Plechatém světě něco, co by stálo za to jej zachovat…, přece to musí uznat, jinak by sám odešel.

Vždyť svět může skončit každým okamžikem, nebo za hodinu, dvě, když bude chtít ona, Žofie Mauerová. Proč, proč by to dělala, taková moc, obrovská moc.

Žofie Maurová váhala. Bude to něco za něco, měla tušení.

Najednou pochopila, pochopila, proč tady třeba Jan zůstává. Je součástí, respektive součástka Plechatého světa, je do něj zamontován. Nechtěla mít toto na zodpovědnosti, aby kvůli ní přestalo dílo existovat, *tutto*, živé i mrtvé, aby se zhroutilo do jedné jediné linky natěsnané vedle sebe, aby se přeměnil v teplo, nebo ve světlo, nebo v mráz. Přesvědčení zůstat začalo převládat.

„Běž,“ pobídl ji Jan, „běž, to, že přestane svět existovat ještě neznamená, že *tutto* zahyne a zmizí. Je to těžké vysvětlit, zmizí existence na základě obrazu, chceš-li obtisku; jako každá realita je závislá na čase.“

„Tzolkine, vlastně Jane,“ poopravila se, „a co bude s tebou, z Fa a s tím vším?“

„Nevím, bude znovu fronta na zástup, budou se vyrábět plechová lízátka, budou chodit s bubínkem kolem slavnosti obelisku, budou… A nebudou vědět proč, nebudou se pídit a hledat tak jako ty, budou žít.“

„Pojď se mnou,“řekla tlusťochovi.

„Nejde to.“

„Proč?“

„Kdyby chtěl někdo jít, nikdo by neporadil…, možná.“

„Jak si se rozhodla?“

„Půjdu.“ Jako by to nebyla její slova, půjdu za hranice horizontu. „Alespoň budu mít pocit, že Plechatý svět existuje.“

„Dobře, jdi na okraj města a potom jdi dál, stále rovně. Na obzoru uzříš tři měsíc. Běž stále za tím levým a po pěti horizontech dorazíš ke stromu na osamělé cestě. Tam si odpočiň, dej si pod hlavu kámen. Je to křižovatka cest, jako každá jiná, ale cesty tam nejsou. Až se probudíš, potkáš poutníka z holí, je to taky Jan a on ukáže ti holí cestu dál. Odtud je to blízko.“

Žofie Mauerová se beze slova zvedla a chtěla se rozloučit.

„Neděkuj a nelouči se, možná že mne ještě potkáš, ale nepoznáš mně.“

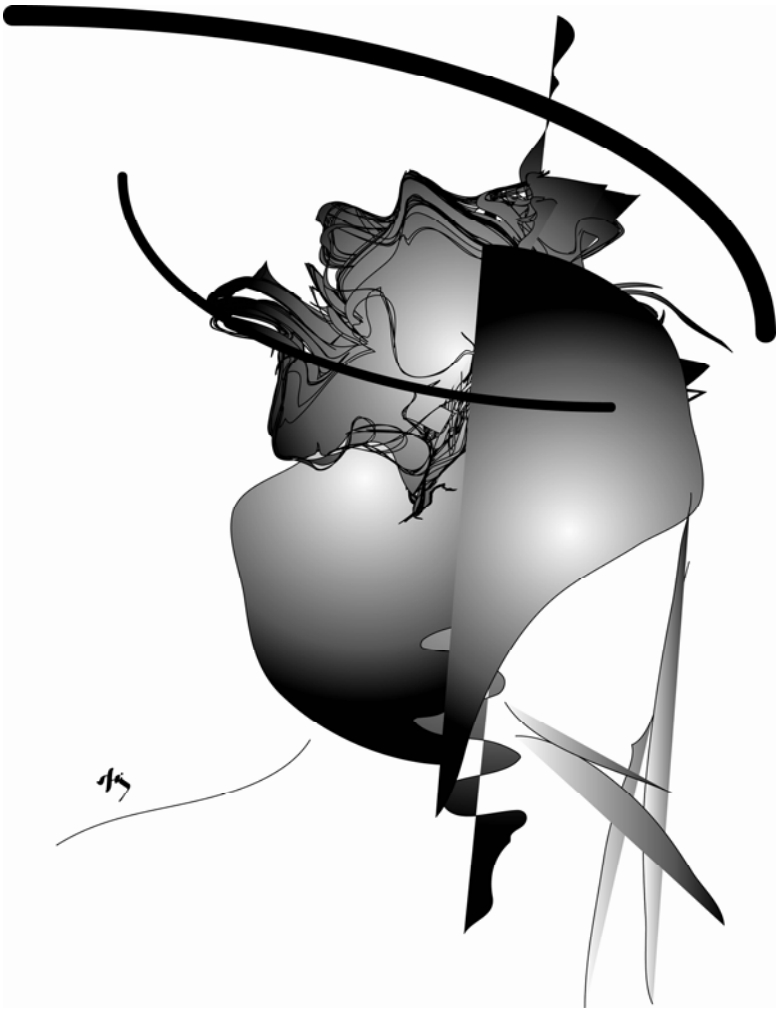

PÁR KAMENŮ

Žofie Mauerová vyrazila na konec aglomerace. Šla koridory a dívala se kolem sebe. Najednou jí připadalo mnohé jiné. Dívala se kolem sebe na nic netušící kolemjdoucí, na vybudované infrastruktury, na zbytečnou činnost. Věděla, že skončí. Absolutní rozhodnutí, něco tak konečného a nevratného bylo mimo její chápání.

Na Plechovce svítila reklama.

Určitě tam byla i Fa. Měla pocit šílenství a euforie. Přešla kolem a šla dál. Na konci, kam nikoho nenapadalo chodit, se vytrácela vozovka na povrch z písku. Byl to spíš pískovec. Šla dobře hodinu a nikde nic, posléze si všimla, že vysokofrekvenční tón byl kolem stále tenčí, až se rozhostilo ticho, skoro úplné ticho přerušené činností jejího organismu.

Plošný modrý svit byl kolkol, prázdno, pouze *krizont* v obrovské vzdálenosti, rovina, hladina-rovina splývající se svitem v horizontu.

Sedla si na batoh a nevěděla už, odkud přišla. Možná chodí dokola. Marně vyhlížela obzor se *třema* měsícem. Pochopila, že není cesta zpátky.

Když už pomalu ztrácela naději, najednou je uviděla. Uviděla jeden a potom se otočila a uviděla druhý a třetí v přesném rovnostranném trojúhelníku, kde ona byla středem.

Byla správně, přesto se zděsila. Který byl levý měsíc?

Čekala na abnormalitu, nápovědu či směrník, hledala stopy na zemi po praporečníkovi, ale nikde nic.

Počká.

Čekala celý den. Ve skutečnosti to byla hodina Plechatého světa.

„Tak tedy náhoda," řekla si. Zavřela oči, točila se na místě a pobíhala sem a tam, potom se znovu zatočila a zastavila. Otevřela oči a viděla dva měsíce. Vybrala si levý a vyrazila.

Šla tři dny; tady to bylo stejné. Ztratila pojem o čase. Čas ztratil svoje rozhraní. Protože si jej neuvědomovala neměl se on čeho

chýlit. Na konci se jí zdálo, že svítalo, neboť světlo bylo intenzivnější. A konečně, uprostřed roviny uviděla obrovský strom a pod ním pár kamenů. Unaveně klesla na zem a pod hlavu si dala kámen. Okamžitě usnula.

A zdál se jí poprvé velký živý sen. Stál nad ní poutník, v ruce hůl a povídá:

„Ležíš mi na *mojem* místě, pár kamenů jsem měl a už nemám," Hořce plakal. Chtěla mu je vrátit; nešlo to. Byly srostlé se zemí.

„Vy jste Jan?"

„Ano, ten který jsem, sama jsi to řekla."

„Tak jsem trefila dobře, vybrala jsem si správný měsíc, levý!"

„Nemusela jsi hledat, pod každým měsícem na konci cesty je křižovatka a tam jsem já."

Nechápala, ale nevadilo jí to. Sen byl pro ni obrovský nový fenomén za hranicemi Plechatého světa. Zatím jej nedovedla uchopit.

„Ukážeš mi cestu?"

„Kam chceš jít?"

„Do Země stromů."

„Proč?"

„Je krásná."

„Je," řekl smutně, „je krásná, ale…"

„Co ale…?"

„Je smutná," řekl tiše a zrak jeho se zahleděl hrozně daleko do horizontu vzpomínek.

„Odkud jsi přišla?" zeptal se poutník.

Snažila se i ve snu vydolovat sebe, kdo je a odkud je a kam směřuje.

„Jsem z jiného světa," odpověděla váhavě.

„Hm, já taky, snad tvůj je lepší než svět, který sis vysnila."

„Kolik ti je let, Jene," nevěděla, proč poutníka tím oslovila.

„Nevím, snad alautun, a možná víc, i ty jsi tak stará, jak dlouho trvá svět a jedno je jaký."

Začala se probouzet. Ještě chtěla stihnout jednu otázku, protože dobře tušila, že až se probudí, tak už poutníka neuvidí a tak se stalo. Zapamatovala si odpověď.

„Hle až se vzbudíš, vyjde slunce, nakresli si bod do písku a jdi tímto směrem. Uvidíš stromy, je to začátek planety stromů. A ne-

budeš věřit tomu, co uvidíš a uslyšíš. Ještě se uvidíme, i když mne nepoznáš, uvidíme se jednou zde, znovu zde na křižovatce cest, i když není na zemi nakreslena.“

Nestačila poděkovat, říct nebo se zeptat, co je to slunce?

Probudila se. Kámen pod hlavou se jí zdál měkký a teplý. Začalo vycházet slunce. Pochopila co je slunce. Nad obzorem se zprvu objevila obrovská červená koule. Nemohla se na ni vynadívat, nakreslila si do písku směr. Dívala se do slunce tak dlouho, až jí z toho začaly bolet oči.

Začala se bát. Kam až toto světlo půjde s intenzitou, vždyť se musí svícení zastavit nebo prosvítí všechno, bude tolik světla, že už nebude nic vidět, bude jen světlo, nebo zbude jen světlo. Naštěstí se svit ustálil. Vydala se směrem, co jí poradil poutník. Po chvíli cesty uviděla zelený obzor. Zároveň jí zamrazilo.

Vzpomněla si, tak tady je ta hranice, kterou když překročí tak Plechatý svět přestane existovat. Zpátky nevedla cesta, zmizel strom za obzorem, zmizel i poutník. Čím víc se přibližovala, tím víc se nemohla vynadívat na probouzející zeleň a různost malinkatých tvorů bez komunikace. Bylo toliko informací, že na Plechatý svět a jeho osud téměř úplně zapomněla.

Byl to drobounký březový háj, do kterého vešla. Vítr, třepotavé lístky, nastříhané proužky světla, tráva a potok s bublavou vodou, šum stromů a halekání podivných létavic se zobákem, to v harmonii. Nemohla pochopit, kdo, nebo co to řídilo. Sedla si do trávy, snědla pár sucharů a pozorovala a dívala se. Vzpomněla si na expedici.

Uvěřil by Batelák tomu, co tu viděla? Ne, nikdo by neuvěřil. Terén se pomalu lehce začal zvyšovat a záhy snižovat. I to bylo poměrně velké překvapení, byly tu různí tvorové, nemluvící, stejně vyděšení jako ona sama. Nemohla je pojmenovat, protože je neznala. Najednou si všimla, že její zásobárna slov je strašně malá a ti tvorové mluví každým rodem zvláštními jazyky.

Dalším šokem byly květiny, houby. Konečně viděla, jak rostou jablka a že mezi druhy i uvnitř druhu bylo i nepřátelství. Nějak jí to nešlo do hlavy. Kladla si opět otázku, kdo to počítá nebo odečítá, jistě taky tady nebylo nic věčného. Množství informací nebylo vstřebatelné, byla unavená.

Začala pochybovat, že to kolem sebe je skutečné, možná posun reality do snu. Množství vjemů se opravdu nedalo zvládnout.

Najednou ideál světa stromů všeďněl pod tíhou vjemů a vyhodnocování skutečnosti. Poprvé se tu projevila myšlenka, vzpomínka na Plechatý svět, na domov i když byť pojem byl by trochu v jiných souvislostech.

ŽVÁST

To Čarodka s Čudilem vedla zase nesmyslné plky věčnosti.

„Ticho," zavelel vodník, „někdo tady je."

„Kdo by tady byl, starej brachu, teď večer?"

„Ne, já cítím, že tady někdo je, ne, není to člověk, to bych věděl, nebo cítil."

„Třeba je to liška, ta divně smrdí," pomohla mu v identifikaci Čarodka, které pozornost Brekekeho znervózňovala. Věděla, že starej pard není a nebyl z těch *vyplašenejch*. Naslouchala a ani jí se podivné chvění nezdálo.

„Ty, máš pravdu, něco tam je, jako by to dýchalo, není to člověk ani zvíře. Před zvířaty se naše pohádková veličenstva nemusí ukrývat. Skutečně, něco tam je."

„Hm, tak zase budu muset *zalíst* do vody," řekl znechuceně.

I když jej stará rachejtle občas iritovala, musel uznat, že by mu ty její plky dneska scházely.

„Víš co, počkáme chvilku, když něco zachrastí, tak zmizíme."

Začala blekotat:

„Chufeses, neujeu, hjfuru, ufvvnru!!!!!"

„Tak a teď nás lidičky nevidí, nesmíš kouřit dědku!"

A skutečně, clona neviditelnost je oblizovala.

Už jednou se schovávali, bylo to vyzkoušené. Vodník neochotně schoval fajfku, byla ještě horká.

Z lesa podél horizontu se k nim šourala podivná postava.

„Doufám, že to funguje," pošeptal tiše a odkašlal si.

„Nekašli, je to slyšet."

Bylo to divné, postava mířila přímo k nim, až to bylo nepříjemné a zdálo se, že musí protknout jejich dráhu.

Byla to Žofie Mauerová. Byla stejně vyděšená a překvapená. Zastavila se před nima a prohlížela si rozmazané postavy vodníka a Čarodky, jak upřeně zírají ne ni, ale za, stále doufající že jsou neviditelní.

Brekeke to nevydržel.

„Ona nás vidí, zase si to pos…a!“

„Proč bych vás neviděla?“

„No ty nejsi zvíře, kdo jsi?“

„Já jsem Žofie Mauerová.“

„Ty, ty jsi člověk?“Zadrhával se a koktal.

„Co to je člověk?“

„Uf,“ odfoukl si vodník a vecpal do sebe fajfku, takže jí málem spolkl „ještě že nejseš člověk, to by byl náš konec.“

„A co jsi?“

„Já jsem Žofie Mauerová a přišla jsem z Plechatého světa.“

„Z jakého, plechového?“

„Ne plechového, ale z plechatého, no vlastně on plechatý je podobný plechovému.“

Dvojice byla zmatena.

„Přišla jsem do země stromů, protože jsem ji chtěla vidět, jen tak.“

„To jsi přišla tak, sama, nebo tě někdo vyslal?“

„Jo sama. A tady *žijou* takoví, jako jste vy? Ještě, že mi rozumíte. Kdo vlastně jste?“

To byla divná otázka.

Starý Čudil se zamyslel. Kdo vlastně jsi, jsi jako člověk, ale… I Čarodku to vyvedlo z míry.

Plechatý svět, nikdy o tom neslyšela. Je to nahoře nebo dole.

Klidná hladina rybníka nepociťovala nervozitu.

První se vzpamatovala Žofie. „Máte to tu pěkný,“ řekla a zapomněla na to, že její starý svět pro ni neexistuje. V podvědomí se pořád cítila na návštěvě.

„Co tady děláš?“

To byla těžká otázka, na kterou se nedalo přímo odpovědět.

Nevěděla a posléze, aby něco řekla, vyhrkla:

„Hledám Jana.“

„Já nejsem Jan. Ty hledáš člověka jménem Jan?“ Po chvíli se zamyslel a pokračoval: „I když ho najdeš, nebudeš moci s ním být, je to člověk, ne sen.“

„Já už jsem s ním mluvila tam a mávla rukou, tam na křižovatce cest.“

„A a *jaktože*… ehm, ty nejsi *jakomy*, *anioni*, ty jsi *kási* kombinace druhu dohromady, když se nebojíš člověka. Divná to věc, podivná.“

Žofie Maurová na to zjistila, že dosáhla vrcholu, co si přála. Byla ve světě stromů, v tom krásném světě, co překračoval její představivost v arboretu u plechatců. Nebyl tu ale pocit vítězství.

Byla vyhořelá, bezcílná, neměla před sebou následné přání a cíl. Zatoužila najít zdejší obelisk, podívat se, kolik jí schází, když *musí* žít a dožít v překrásném světě.

Stýskalo se jí po železném světě a pomalu začala chápat Tzolkina. Neexistoval, ve zkratu doufala, že ještě existuje, tam, někde daleko a že se… vrátí. Možná.

„Fa,“ uniklo jí mimochodem z úst.

„Fa, co to je Fa?“ zeptala se čarodějnice opírající se o koště.

„Vy jí znáte?“ překvapeně vyhrkla Žofie.

„Ne nic neznáme, tys to řekla, pojďme, sedneme si.“ Vodník to s úlevou přivítal.“

„Fa, to je moje z toho plechatého světa…“

„Co to je tvoje?“

„Je to moje žena.“

Čudil povzdechl a natáhl tabákový kouř do sebe, až víčko klobouku tlak nevydrželo. Povolila záklopka. Žofie se lekla.

„Neboj se, kdo je Fa, žena, vždyť ty jsi taky… ženský princip, ženský element.“

„Fa, Fa je moje a zasnila se…

„To je moje…“

Čarodka to už nevydržela a dopověděla:

„Láska?“

Bylo chvilku ticho. Bublinky z bahna ševelily: Láska, láska, láska…“

Žofie Mauerová vykulila oči a zeptala se?

„Co to je Láska?“

„Panebože Čudile, ona neví co to je láska?“ Odplivla si. „Řekni jí, co je láska.“

Čudilovi se moc do tématu nechtělo, byl už hodně a hodně starý na to, aby o ní přemítal, ale Čarodka, Čarodka byla ve svém živlu a snažila se vysvítit svoje pedagogické sklony.

Nakonec na vysvětlení měl dost času.

„Láska, no láska je o tom, jako třeba jako já a Kabelka. Známe se už staletí. Ale láska, to by byla láska, když jeden pro druhého dýchá, nebo by chtěl dýchat někdo za něj, přeje mu to nejlepší štěstí, víc než sebe, dal by za něj život. Nezáleží, jestli je starý nebo mladý, ale božínku, duše se hladí navzájem. Krása její je tomu základem. Potom stačí, pohled, setkání, dotek, pohlazení, gesto nebo dech na to, aby láska dostala koule, viď Čudile.“

Zavrtěla se a pohladila ho po klobouku. Čudil kupodivu držel a Čarodka pokračovala:

„To když dvě duše sen zasadí do víru galaxie, duše, které jsou vyspěle podobné, a zaklesly se do stejného času a penetrovaly k sobě, přitahují se a mají se rádi. Někdo tomu říká osud, na to jsme tu my, od toho, abych já a moje míchadla a tyčkadla a taky tady starouš dědouš Peklouš… Abychom ho trochu poškádlili. Viď, starouši.“

Vodník seděl jako namalovaný a vyřezaný z Ladovy překližky. Udivený a překvapený, že Čarodka má cosi… Duši.

„Je to podivný pocit v celém těle, *brbění*. Postačí přítomnost druhého, nic víc, ve spaní dotyk a uzemnění v přesvědčení, že ten druhý, nebo druhá, či druhé je vedle a dýchá a žije, a žije, a žije,“ povzdechla si, „je to cit, je to láska, *včehno* ostatní není nic, i *enhleten* svět není nic, i tvůj plechovej není nic, nic, *vůvec* nic.

Láska si zvolila život a život sen, dívat se na ní, když spí, celou noc…“

Žofie to snažila se pochopit. Věděla, že v souvislostech měla skřehotavá babice pravdu.

Bylo ticho.

„Ano Fa je moje láska, vlastně byla, nebo je, nevím.“

Zdálo se, že ryby v rybníce poslouchaly Čarodku, jinak jim byly jindy její tlachy šumy fuk.

„A ty,“ obrátila se na Čarodku, „ty máš taky lásku? Kdo je tvoje láska?“

Šátek Čarodky se nenápadně otočil na vodníka.

Bylo ticho, ryby se chvěly, jako by chtěli říct:

„Tak to řekni, řekni to, nebo ukaž, ukaž na Čudila, strč do něho. Bylo ticho jako před soudem. Čarodka čekala, že ji Čudil slovem vysvobodí.

Bylo ticho, to pověstné ticho jako na počátku světů. Na pausu to bylo už moc dlouho. A řekl by na počátku slovo?

„Nevím.“ Odpověděla Čarodka a smutně sklonila šátek. Čudil stydlivě mlčel.

Žofie Mauerová byla zmatená; věděla to jistě a zopakovala nahlas:

„Ano, Fa je moje láska,“ To byla její souzněná duše zapíchlá v generátoru času.

„A proč nejseš s ní, nebo u ní?“ Zeptal se znenadání probuzený vodník, od kterého by se podobná otázka neočekávala. Byla to přece jenom odezva na čarodějčino negesto.

Žo Mauerová se trochu nahrbila.

„Jo,“ povídá, „měla jsem zůstat s ní.“ Vzpomněla si na Fa, jak se dělily, na její bezprostřednost, na její sochnovou, sochatou krásu a teď už i na její majestátnou duši. Kdo ví, jak je má, jestli se má.

Hodně posmutněla a pocítila spíš sevření a bolest, že jí takhle opustila, že by jí chtěla tolik něco říct, o světě, o duši, o lásce.

Nenávratno, absolutní nenávratno jí v tom bránilo, bezmoc.

Přece, přece nepatrná naděje tady byla. Vždyť ona zprvu nevěřila, že existuje Druhý *svět* a kolik jich ještě existuje, za časem i před časem. Přesto z absolutního nenávratna nebylo úniku.

„Nejde to, není cesta zpátky,“

„Blbost,“ prohodil vodník, „ŽVÁST.“

„Je cesta zpátky, do stejného místa normálně. Ne-li do stejného času s míchadlem, že jo Čarodko.“

„To jo, ale co bych z toho měla, prožít stejný život a neuvědomovat si, že ho už párkrát žila, takový je Tzolkin, zákon kolekce času.

„Jednoho Tzolkina znám,“ podotkla Žo, „je malej tlustej *ág*… Jan, Jan se jmenuje, myslím Zach nebo Zachar.“

Čarodka jí přerušila.

„To není on.“

„Tzolkin je duše, čas, duch, který tě začaruje a vrátí do žití, tedy zabodne konkrétní duši do víru galaxie, do identického času.

„Ty se nemůžeš vrátit, protože jsi jedna a ta samá entita duše či energie. Prostě svůj živůtek můžeš žít tisíckrát za sebou, třeba si jej pořád opakovat, ale nemůžeš ho měnit. Pouze poprvé, ostatní je opakovačka opakovaná, proto nemá smysl ho žít ještě jednou, pro-

tože zákon Tzolkina je, že si z něj vůbec nic nezapamatuješ, tudíš nevíš, jestli je lepší nebo horší, nebo jestli byl, vůbec byl.

Výjimku tvoří pouze sen, který nepřekročí hranici smrti a narození. Proto se ti o *tudletěch* atributech nikdy nezdá a kdyby zdálo, tak si je ovšem musíš opravdu prožít.

Potom překročíš pomyslný práh a dostaneš se do světa, třeba lidí.“ Zakončila svoji přednášku a mávla směrem k městu.

„Svět lidí,“ zeptala se Žo, „svět lidí, to je další svět?“

Vodník jako by se zachechtal a nakonec, když se rozkuckal, řekl vážně:

„Jo, namyšlených lidí, když tam žijí i jiní.“

„My, když by nás paralelní svět lidí uviděl, stihne nás trest, to bys nepochopila, já taky to nechápu proč. Zůstaň tu s námi, bude ti dobře, svět lidí je krutý, je to v konečném důsledku slzavé údolí se smíchem, štěstím, s bolestí a beznadějí, krutostí, zabíjením, zemětřesením, taky s válkou, vírou v Boha…

I mezi lidmi je láska. Jiná a možná stejná, kdo ví. Je lepší žít ve snu v tisíciletích než mít pár promarněných chvil na údajném lidském světě; než sdílet jejich lidské, pomíjivé štěstí.

Potom, u nich se musí pracovat pro sebe i ostatní, chápeš to pracovat, nechat se otročit a vydírat, kvůli čemu, když jejich existence je tak moc pomíjivá, přímo prchlivá. Mají mezi sebou rozdíly v bohatství i chudobě, v otrokářství. Je to nespravedlivý svět. Mají kvanta neviditelných bohů.“

„A co to je Bůh?“

„To bys nepochopila, ani my to nechápeme, je prý neviditelný, ale je, to bychom ještě chápali, že je nejmocnější, že prý všechno stvořil, i tebe i nás, to prostě nechápeme. Buď je, nebo není, nebo je něco mezi.“

„To stvořil i Plechatý svět?“

„Podle nich jo, není to člověk, není to naše bytost… kdo ví, každý se ptá.“

„To bych se s ním chtěla setkat, třeba by mně pomohl…“

No to by chtěl každý, dokonce se proto i modlí a postavili mu i vysoké stavby z vápna a hlíny, studené a vlhké. Nikdo jej tam neviděl, asi mu to jako příbytek není dobrý, možná, že dostal dnu nebo *regma*.“

Každej z lidiček, teda skoro každej doufá, že přijde a splní jim jejich přání, třeba být nesmrtelnými, jako jsme my, my …“

„Nechoď *Žofije*, tak jako jsi opustila Fa, radíme ti dobře, neopouštěj nás, Svět stromů by byl bez lidí lepší než s nimi. My s nimi neválčíme, nezabíjíme se navzájem po množstvích.

Máme je i svým způsobem rádi, ale mezi námi je přepážka snů. A pouze malinkatými okýnkami lze nahlédnout tam i zpátky, lze spatřit zlomky drobenky živůtků. Nikdy je nepochopíš, seš z jiného světa, kdo ví, jestli tě budou i oni vidět.“ Bylo chvíli ticho.

„Půjdu do světa lidí a najdu cestu zpátky.“

„Zpátky,“ uchechtla se Čarod, pokračovala „Zpátky cesta není, pouze tam. Svět lidí tě zavaří, upálí a zamrzne, a ty chceš zpátky, proč, proč chceš zpátky?“

„*Kúli* Fa, mám…, chtěla bych být s ní…, „ mám ji…“

„Má ji ráda,“ řekl vodník. Slova na hladině rybníka poskakovala, řetízkovala nápis: Má ji ráda, má ji ráda a odrážela se v ohybu břehů. I ryby se dívaly zespodu na to pamatování vody. Přesto bylo luxusem ona slova od starého morouse slyšet, nikdo si patrně nepamatoval, kdy je naposledy řekl.

„Zůstaň s náma celou noc a vyprávěj o tom plechovém, plechatém světě… Dneska bude zatmění měsíce a to, při černém měsíci se *lepčí* přemejšlí, jak *dí* i hvězdářův Spomocník.“

„Divný je váš svět, jak se vůbec nazývá?“ vrátila se Čarodka k otázce který ji trápila. Nemohla strávit, když všechno prolítala, že ještě něco existuje.

„Plechový svět a někdy se mu říká Plechatý.“

„Proč plechatý?“

„Nevím, on totiž celý s plechu není, je rovinný, a je v něm život. Vlastně, vlastně je míň barevný, neviděla jsem tam nikdy červené boty ani červený klobouk s přívastkama, ale, ale… Najednou si vzpomněla i na Fa. Vždyť já mám sebou *vivometr*.

Vytáhla z kapsy malou krabičku.

„Co to je?“

„No to zaznamenává celý život, na co se díváš.“

„Můžu si to půjčit?“

Žo jí podala zařízení. Čarodka jej vzala, ale jako by měla v ruce horký brambor, přehazovala si je j z ruky do ruky, chvílema vrčela jako pes, chvílema podupávala.

„Vždyť to nic nedělá.“

„No to sem musíš zastrčit plechové lízátko. Tady to nastavíš a uvidíš, na co ses dívala.“

„Ehm, ehm, to není žádný soukromí,“ dodal vodník, když si vzpomněl na svoji rákosovou postel.

Žo olízla plechové lízátko a zastrčila do slotu. Nastavila na počátek, který si pouštěla několikrát a znala ho nazpaměť, aby překvapila Čarodku, jak poprvé otevřela oči. Byla však překvapená jako ona.

Nebyl to začátek z plechatého světa, ale probouzela se na křižovatce a nad ní stal Jan, Jan Zacharius. A slyšela hlas:

PLECHOVÝ SVĚT

„Hle až se vzbudíš, vyjde slunce, nakresli si bod do písku a jdi tímto směrem. Uvidíš stromy, to je začátek země stromů. A nebudeš věřit tomu, co uvidíš a uslyšíš.

Ještě se uvidíme, i když mne nepoznáš, uvidíme se jednou tady, znovu na křižovatkách cest, i když nejsou na zemi nakresleny.

Zdálo se jí, že kolem ní je obrovská knihovna, Seděla nad velkou knihou s bílou tužkou. Vytrhla z ní papír, byl tenký, a lehounký jako pápěří, pomalu se nadnášel. Položila jej na stůl s bílým papírem a kupodivu se objevovaly znaky a písmena, jako by vyryté průpisem předcházejícího papíru, na který silou písař tlačil na tužku.

Podívala se na tužku a všimla si, že nemá tuhu. Byla celá bílá. Viděla jak nemocnější světa, či světa jiného sestupoval z podivného stromu podobnému tomu, pod kterým potkala poutníka na rozcestí. Nesl černý kafe. Sestupoval pomalu a dával pozor, aby nic neukáplo a jak záhy pochopila, ne s obavy o nápoj, ale aby horkou kávou neopařil ty, kdož byly pod stromem a byly to zástupy. Byla šťastná, že mluví její řečí.“

„Zapiš tvoji cestu a budeš slavná, Žofie Mauerová, neboť našla jsi milost u mne. Hle knihu tvoji budu číst toliko tvorům, co je zrníček v makovém poli od obzoru k obzoru. Neb pokrytectví neobchvátí tě, neboť sláva světů je tenčí než tento papír. Dostala ještě jeden list. Na něm bylo napsáno něco jako láska či co. Nerozuměla tomu, i znaky nebyly moc zřetelné a nezapamatovatelné. Byla na něm i napsána její identita, znak života.

„Tvé psaní bude vodou, jako cyklus, jako pramen, dělné…“ Cítila nabalzamovaný nábytek natřený petrolejem, možná hodiny vyčištěné sidolem, cítila přítomnost živého, *blízkost*.

„Hle udělím ti duši a popíšeš jí jako písař. Hle uvidíš, mozek zkamení a promění se v korál; to se stane, když svět se zastaví. Hle v duších čistí uzří a já vyslyším tvé volání.“

Nebyl to začátek z Plechatého světa, probouzela se na křižovatce a nad ní stal Jan, Jan Zacharius. A slyšela hlas:

Nestačila poděkovat ani říct nebo se zeptat co je to slunce?

„To není můj svět, ten je až tady," nechápavě zaklonila hlavu.

Čarodka s Čudilem byla zklamaná, nevěděla, jestli ji má věřit nebo ne. Žofie to cítila a povídá: „Opravdu, ale opravdu to tam bylo…"

„Ach jo," posteskla si Čarodka, „já budu furt na věky tady u blbýho rybníka a flusla do vody. Čudil se zamračil a vystřízlivěl.

„Zeptej se Spomocníka Hvězdáře, já myslím, že musí svítit povinně na všechny světy."

„Když u nás byly i pseudoměsíce…," a dál větu Žofie nedokončila, aby opět nezdvihla emoce Čarodky, že kecá.

Bylo jí spíš líto, že nemohla vidět Fa. Svět plechatý ve skutečnosti neexistoval, nebýt plechového lízátka.

„On skutečně existuje, můj svět, opravdu."

„Hele a sen, sen *enten bazmek* zaznamenává?

„Jo."

„Tak mi ukaž."

„Já ti můžu ukázat to, co se mi třeba zdálo."

V mlžném oparu se objevila postava, extrémně vysoká. Na sobě měla dlouhé roucho. Pod ním byly schody, některé byly nahrazeny šprušlemi a pod nimi nekonečná hloubka. A běhala, spíš sestupovala po schodech. Musela přeběhnout po šprušlích, ze kterých měla strach, aby se dostala po schodech zase dál, což ji naplňovalo štěstím. Ve snu byla ona sama.

„To je blbost, taková blbost, nemá to hlavu ani koště."

„Hm, já tomu taky nerozumím."

„A k čemu to je vůbec dobrý?"

„Nevím u nás to má každý, ale nevěnuje tomu žádnou pozornost, jen někdy, někdy se podívá na retro."

„Proč to nezahodíš, hoď to do rybníka i s tím lízátkem, stejně není sladký. Je to hladký jako zrcátko. Stačí se místo toho kouknout do hladiny, takhle navečer; vlnka na něm není, a na rozdíl od lízátka v něm můžeš svůj obraz rozbít na cimpr campr. Já jsem nepochopil, že se může něco zobrazit bez toho, abych musel vykonat práci, ehm, vodník prostě musí makat."

„To jo za tebe ji udělají tvoji podřízení, ale co já, já musím lítat v létě i *zimně*.“

„Máš sedět v chatrči a zaházet se na zimu hnojem, aby ti sotva fifák koukal. To děláš v zimě naschvál, aby ses mohla nakrucovat a narcisovat. Jsi přece neodolatelná, mladice hadice,“ rejpnul si Čudil.

„Co je pro prvního smůla může být pro druhého štěstí, závisí na souvislostech, stará usedlino, to ty tady trčíš, že ti i rákos prorůstá obočím.“

„Kam bych chodil, nota bene v zimě. Klouže to, a když jsem si chtěl zahřát nohy u stavení, abych si je strčil do hnoje, jak radil bohatej sedlák svým pacholkům o Štědrém dnu. Pak mně pes kousl do prdele! A to bolelo. I my pohádkoví trpíme. Dušičky moje nestárnoucí, to bylo děsný.“

„A ty, Žofinko, řekni nám taky něco. Cokoliv vyprávěj, hlavně aby to nebylo smutný.“

A tehdy si uvědomila, že nemá co, že ve skutečnosti nic nedovede, nic nemá, domov, lásku. Jedinými, možná *družícími se,* byly bytosti, pro ni moc divné, evidentně zapadající do škály světa. A tak přece vyprávěla o expedici, o slavnosti bubeníků, o Žabákovi, Plakalovi, odpočítávání, o bohatství. Jediné, co neuměla definovat a mluvit o vztahu k Fa, o lásce, kterou dovedla pojmenovat teprve nyní.

„Řekla bych vám, co to je Plechový svět, bude to jiný,“ podívala se zkoumavě Žofi střídavě na Čarodku a vodníka.

„Klidně povídej, ať je to jak chce, zkus nám nakreslit na hladinu tvůj domov, třebaže už třeba není.“ Čudil si přicpal fajfku a zdálo se, že je přichystaný poslouchat pouze jedním uchem. Zdání klamalo.

„Tak, já si budu povídat pro sebe, vzpomínat, jak jsem to cítila já.“ Trochu se zavrtěla. Marodka to zopakovala a čekala dychtivě jak malé dítě před Hajajou. „Upozorňuji, že to nebude dávat smysl.“

„Divný, plochý je Plechatý svět, plochý ve více vrstvách. Život, kulička na hračce fotbalové s dírkami je protihráčem. Ba jo, život prochází dílčími vrstvami, záhy se otočí a hraje příběh dál do nekonečna.

Plochý je svět, jako šachovnice *senza* figurek a život na ní smítko nepatrného prachu v poli buď černém, nebo bílém. A plochý je tvor na ní, ploché jsou i figurky kolem dokola. 2D.

Apropo, Plochý svět nevidí horizont, neví, co je to výška a hloubka, vnímá pouze vzdálenost a možná čas, který z něj vyvěrá a vzdáleností měří.

Plochá je i má duše ve stejných vrstvách, *zmáčklá* a slisovaná jako listí v herbáři, strnulá a němá, s chapadly – koordináty, kdesi bez ukotvení, strom splácnutý kolem kmenu, větve a kořeny, splétající se do horizontálních copánků.

Je zdání v Plochém světě, kde je namalováno nahoru a dolů, a každý, kdo tam chce být, nechce zůstat plochý, pohodlně plochý, bez přitažlivosti, bez tepla, bez tření.

Jednoduchý a plochý je svět, a život v něm otočené karty na plochém stole. Hle, plochý je prostor a není nad ním i pod ním nic.

Plochý a kulatý je podivný svět a život neuchopený mezi ním. Hle, plochý je svět jako diapositiv proti vašemu slunci, jako páska filmu, *blurai* na spirále dat. Plochý je svět plátno hedvábí s otiskem tváře. Ploché je moje písmo i myšlenky nadstavby jeho. Ploché je moje žití tam i skutky v něm.

I já bych se chtěla vyšplhat nad plochost nebo pod ní a uvidět aspoň horizont událostí. I ploché jsou představy o ní a gól propadliště pustí mne na druhou stranu, aj, i když gól dám smrti, budu zase žít.

Všechny vody tečou do moře a ono se nepřeplňuje.

Hle, ten kdo zasadit strom nemůže ho nenávidět i když nedává ovoce podle představ jeho.

Hle, plochý svět jsou kulisy postavené ze šachovnice a smítko, které se na nich udrží je… možná život.

Divný je plochý svět, posunování žetonu po ruletovém stolu, se sázkou na náhodu, plochý svět s roztočeným vějířem nahoře i dole, se sázkou na náhodu.

Hle pochopitelná a plochá galaxie s vírem *orbitalů* s dvojitým kuželem, chrám jiný než postavený z kamene, chrám ze světla. Aj, plochý tenhleten svět a šum v něm. Šum zářeni, či promlouvání světla, šum času, šum života, zrozený z ticha *anihilace*.

A kdesi na okraji jedné či mnohých je jeho součástí. Je cosi jiného než slovo, aby pátralo po smyslu všeho?

Plochý svět, velký knoflík na tvídovém kabátě, a ploší jsou roboši-lidé, kteří si jej oblékají. I já jsem plochá jako plech, zvuk, možná prd ze mne vypadne při jeho ohýbání.

Lze-li pak světík naroubovat a větvit, skládat či posunovat?

Kdo ví, snad, jistě, někdo ví, někdo beze jména, artefakt.

Plochý svět, hra stínů bez naplánovaného rozměru, prolínající se mezi sebou, kdo ví, jestli vrstvený nebo splývající, plochý svět na stínítku horizontů událostí. Plochý svět obrysů myslících zvířat.

Plochý svět a doteky v něm. Doteky živého na neživé, živého na živé. Je to překrytí stínů. V plochém světě není žaludek, není potřeba jíst ani pít, v tomto obrázkovém světě je pohyb a překrytí stínů na matnici. Stíny v Plochém světě, představa přesahující lidské chápání. Je zde i ploché myšlení a… a plochá láska. Dotek, dotek tam je. Dotek setkání a překrytí bytostí, byť plochých. Ech, mocná je láska, překrytí stínů. A stíny jsou sny ve svých obrysech.

A spánek v nich je, indexuje a katalogizuje se.

A život v nich čas *obručuje* a stíhá, zrcadlí překrytý papír a poloviční vystřihování panenek a panáčků. Naivní je Plochý svět, podobný dětskému svět.

Divný je svět plochý a nebarevný, jedna barva je, i když dvě, světlo i duha a jiné vidění je v něm. Hle, naskládány na sebe jsou zde *puzzle* proroctví a podobenství v artefaktech, podobných mlhovinách svázaným množstvím pavučinek, jako zimní mráz na okně.

Plochý je svět bez horizontů, bludiště nekonečného města. A přece tušení a neuchopená představivost, možná plochý sen. Kdo ví, zda je tu království, kdoví. Netuší tu vyšší ani nižší, ani plošší ani tlustější, rovina a spravedlnost. Oj i psí svět je nižší a nebarevný a nemá svého psího krále, pouze páníčka, který je nižší než psisko.

Divný je Plochý – plechatý – *plecho* svět, vytepaný z železného korpusu lodi, vyklepaný do plátku zlata.

Divný je Plechový svět bez plechatého krále, divní jsou plechoví lidé s plechovými mozky, divné vystřihovánky plechovými nůžkami. Hle ohýbat se může *plechivé*, plechaté železo, kroutit do všech směrů. Plechové, plechaté myšlení nemůže, jináč být než ploché a nepochopitelných rozměrů dovtípit se nedá.

Dost je plechové, šedé, zoxidované plechaté filosofie, dost je plechové lásky. Hle není a nebude v plechovém plechatém světě krále či královny, než obraz přetvoří jej k potěšení mezi počátkem a koncem mocnost je nejvyšší.

Plechový svět je plechatá střecha a po které klapou lodičky dlouhých ženských nohou. Plechový svět poslouchá klapot a pružnost chůze a celý rovný, plechový, rovinný svět tluče plechovými, plechatými srdci v rytmu klapotu střevíčků na vysokých podpatkách.

A udělala bych z plochého světa, plechovou vlašťovku, která by lítala a plechový míč, aby do něj mohly kopat plechové děti plechovýma nohama.

Z nekonečna, v okamžiku by *světík* rovinný zkrabatěl a vykvetl v plechovou růži. A byl by ona plechovým pohlazením a mohla bych říci:

Hle, stvořila jsem Plechový svět úplně plochý a vlašťovku nad ním. Z plechové růže vystřihnula jsem plechové děti a míč podobný slunci, aby si s ním mohly hrát.

V plechovém světě nebylo radosti, nebyl smutek, nebyl hlad, nebylo života, pouze zrcadlení, nebylo to nic než vlašťovka a rez, rez, co požíral vše, co bylo z plechu a přitahovalo se navzájem.

Kdo ví, kde se tu vzal, kdo ví, zda to nebyla moje chyba. Sžíral celé železné i zlaté konstrukce korunek království, až sežral sám sebe.

A v plechovém plochém světě nebyl příběh, nebyla zde paměť. *Nurr*, plechový mozek dovedl z roviny modelovat prostor, co by zdání. Zdání potenciálů vytvářelo obrazy snění v plecháči. Nemusela jsem řešit jíst a rozmnožovat se. Neřešila jsem vzpomínky. Nakonec i mozek se rozpadl v plechový prach, protože byl celý z plechu a ze železa, nebyl to žádný diamant, žádná tuha.

A celá ta železná rovinná planeta-placka ze železa byla a sahala od nekonečna s nekonečnem. A vůbec nebylo *sto* přemýšlet nad filosofií, protože byla plochá a srovnaná vedle sebe. A celé plechové to žití bylo k ničemu, snad opakující cyklus ve vkusu kousek vpřed a kousek vzad pomíjel.

A byla noc a byl den a já jsem se probouzela. A spala jsem na břiše a probudila se. A uzřela jsem vedle sebe duši, plechovou duši, duši, která byla celá plechová. Kdo ví, jestli byla teplá nebo stude-

ná. Byla úplně rovná, němá a nic nevídala, nesmála se, jen t zvláštní mimozemská něha to byla.

A dívala jsem se na ni v předtuše, že mi zmizí a abych si jí zapamatovala, a tak se stalo. Později, později jsem si uvědomila, že jsem se jí mohla dotknout. Já onom okamžiku nemohla, byl to sen a skutečnost, když se malé dítě probouzí a protahuje do reality a dotýká se prvních věcí.

A v paměti jsem měla, abych ji mohla nakreslit a dala jsem si přesvědčení, že ji nakreslím a bála jsem se, abych nezapomněla.

Plechová duše bez obsahu, divný dvourozměrný svět. Aj byl to šedý, olovnatý, měkký sežraný plech, jako moje duše. V jedné podobě podivná tvář se zobrazovala, stíny nemožné v plechovém světě tvořil obraz bez práce, stíny, stíny proudů vos mykající se lehýnce ve vánku.

Plechová duše v Plechovém světě, nebyla děravá. Byl to neživý artefakt, možná živý, železný plochý duch, podobný vystřihovánce z papíru, znovu vlepené mezi vystřihovánky.

Stačilo by, kdyby byla trochu teplá, kdyby hřála. Plech byl studený jako celá obloha. Stříhat plechovými nůžkami, ale i plechové nůžky byly z plechu, takže vlastně moje plechová duše byla v Plechovém světě pseudo-nesmrtelná, než ji sežral čas, který se jmenoval rez.

A rez žere zezhora i zezdola, také zevnitř. Rezatá rakovina. Přesto byla v rovinách nejkrásnější, ve světě, kde nebylo horizontů.

I nesmrtelnost se rozdrobila na částečky a pozbyla platnosti. Nebylo se kam schovat. Třeba ji nebavila i existence ukotvená v plechu. Množství entit muselo být, vytvořilo odraz sebe sama a potvrdilo svoji existenci.

A uzřela jsem vedle sebe duši, byla celá plechová, celá z plechu. A byla jsem ráda, že ji vidím, i když nebyla podle mých představ.

Plechový svět a plechatá duše. A po tom plechovém světě slyším chodit plechové boty. Jsou to plechové vložky, které se šoupou a klapou v jiné rovině než celý svět. A klapají i po plechové, plechaté duši a neublíží jí. A chodí po čárách i klikaticích v nekonečném rovinném světě bez zaoblení, aby křižovaly místo nebo pár míst, neboť místa na věčnosti byla ušlapána.

Suše klapou, zamačkávají živůtky, a slisovávají je do plechu, až pomalu splývají s celým povrchem. Znatelné a poznatelné jsou

jako okraje kráterů na plechových měsících v rovinách, či v okrajích kultivovaných plísní, v kování meče samurajů.

A boty brousí váš svět, až jej úplně a úplně vyleští ve velké zrcadlo. Vyleští do nekonečna a zrcadlí se v patách i špičkách. I plechové placky zrcadlí, ohýbají světlo, jako hladinu rybníka.

Svět i světlo duší vyleštěných a zalisovaných, co sotva znatelný okraj je mezi nimi. A ty okraje tvoří podivnou mozaiku a celkem vytvářejí navzájem propojenou, mozaikovou duši.

A plechové packy běhaly a sem a tam, aby tam, kde plechovej svět začal reznout, jej hnedle vydesinfikoval a vyleštil.

A plech potom od toho leštění byl tuze tenký, tenký jako vlásek, jako pavučinka, jako mlha, lehounký papyrus…

Plechovej svět měl velké plechové pnutí. Mocné síly v něm držely se plechové duše, až kdokoliv pociťoval veškeré chvění v něm i v okolí. Nesmyslně rezonovalo napětí plechových bubínků. Vytvářel strany před a za bubínkem nebo nahoře a dole, eh, kdo ví, co jest to nahoře a co jest to dole.

A ze zrcadlené nekonečné plochy chvějící se, v nekonečnosti vytryskl čas.

A nastal čas.

Ohromný třesk a s duší se stal prostorem, a neživé živilo živé.

A duše tvořily rozměr, uzavírali ho, zahřívaly a obalovaly se zbytky prachu. Chaos byl nad zákonem a zákon byl jeho součástí.

BRDÍČKOVÝ SVĚT

Čarodka s Čudilem pozorně poslouchali. Divili se, že je jí po plechatém světě smutno.

Žofie Mauerová přemýšlela a rozhodla se:

„Půjdu do města."

„Půjdu do světa lidí, najdu cestu zpátky."

„Zpátky?" uchechtla se podruhé Čarod. Tvrdošíjně pokračovala. Její slova tentokrát syčela jako od hada:

„Zpátky cesta není, kočičko, pouze tam. Svět lidí tě zavaří, upálí, oškubá ti chlupy a zamrzne. A ty chceš zpátky, proč, proč chceš zpátky?"

„Najdu cestu. Musím za Fa."

„Netušíš, jak je svět lidí krutý, Žo, nedělej to, možná, že jsi, ehm, taky z věčnejch. Kolik ti to ukázalo na odpočtu, řekni."

Žo se zarazila. Co může cácoravej Čudil vědět o odpočtu! Nebo to byla náhoda? Zarazila se a otřásla se zimou.

Skutečně, je fakt, když si vzpomněla na odpočet, že jí to neukázal skutečně, nebylo tam známé číslo, sotva změť symbolů, spíš odraz vláken pasující se z unitárního středu. Zvedla oči k vodníkovi. Nečekal na odpověď a tiše podotkl:

„Tak vidíš."

„Najdu cestu, musím za Fa, já se jinak pominu."

„Jo, jo, vřed musí ven a potom bude dobře, že jo starkej, jí nic nezabrání, aby nešla."

Vodnickej se nadechl a bafal, dýnko klobouku nadskočilo a povzdechlo.

„Dřív bychom tě poslali štolou od vodnických páníčků a vyšla bys v katakombách u náměstí, nyní je to zasypaný odpadkama, i když možná o *některech* lidičkové nevědí, říkají, že je tam i cesta do jiných světů. Musím se tam taky podívat, je tam i příjemně, vlhko. Slyšel jsem i jméno, jmenuje se Lazária.

„Kam bys chodil, ty polozdechlá nádhero, sotva se vycachtáš na břeh.“

„Nejsem ještě tak starej.“

„To nejsi, ale línej a potom, jsi vysněnej tady na tomto fleku.“

„Ach jo, máš pravdu a co ona… sama…?“

Čarodka mlčela. Hleděla do rybníka.

Čudil si myslel, že ji dostal. Dělalo mu to škodolibou radost.

„Taky nemusím vědět všechno, nemusím mít hlavu jako pozorovací balón, na létání mi stačí expres koště, dědku.“

„Jo, tam se musí taky makat, že jo, víš co je to makat?“

„Jo, já to znám.“

„Žo, nevíš, jak to chodí v jejich světě, je to svět plný zášti závisti a násilí, bezpráví a kdoví co ještě.“

„Jenže já musím jít. Mám tam Fa.“

„To je iluze, třeba tvůj svět je o malý okamžik dopředu nebo zpátky a je tady u nás a vedle nás. Určitě je to jinak, nikdo nemůže bez souvislostí, bez změny identity přecházet tam a sem.

A že by světy existovaly vedle sebe, to by byla jo moc velká náhoda a z mnoha postaviček bys potkala svoji… ehm, jak to nazvat.“

„Co se to bojíš říct, ty Čudile, hrdino, má svoji lásku.“

„Ehm, tak, jo svoji lásku.“

„Tak babičko, něco jí dáme na cestu, něco co ti pachtící, neví co to je. Tak se předveď, Čarodko rozmarýno!“

Z Čarodky se skoro kouřilo. „Přemejšlela.“

„Tak já ti dám na cestu šátek a vytáhla šátek podobný tomu svému. Když se do něj zavážeš, na chvilku se ztratíš, ale na tobě to bude fungovat jedinkrát nebo dvakrát, protože nejsi z našeho ani člověčího světa.“

„No a já ti dám kousek kvítí, je to divoká rostlina, jako sněženka, rozkvete, když je u tebe nablízku ta tvoje nejmilejší osoba, a to může být v okamžiku pouze ona.“ Byla to malinká květinka, jevila se jako uschlá. „Nedívej se, že je uschlá a věř mi!“

Čarodka se nakláněla, aby si ji prohlídla. Byla zvědavá, jestli pokvete ve vodníkových rukách. Starý Čudil to předpokládal a velice šikovně se natáčel, aby nemohla ani očkem zahlédnout květenství. Kytičku pečlivě ukryl do koženého sáčku a podal ji Žo.

A tak za den bylo událostí možná za celý rok, a možná, kdoví jak to doopravdy bylo.

Žo se dala na cestu. Začínal den, začala na okraji potkávat lidi vstávající do práce, děti do školky. Bylo tolik podivných věcí.

Cesty tu byly hrbolaté a podivně smrděly. Nemohla se zbavit pocitu porovnání, nebo že jí pořád někdo sleduje a říká o kolik je to divnější ve světě stromů.

Jako by jí to říkalo: u nás doma je přece lepší. V cestě stál supermarket. Vešla dovnitř a zůstala stát nad barevností a množstvím lidí, kteří neustále před sebou tlačilo kočárky a vkládalo do nich obrovské množství potravin. Sama si vzala suchary a balenou vodu a chtěla jít pryč. Musela projít kolem pokladny. Položila zboží na pohyblivý pás a pochopila, že musí zaplatit.

„Dobrý den, máte platební kartu?“ Než stačila Žo odpovědět vyhrkla: „Šestnáct devadesát.“

Žo vytáhla kredity *uso* a napočítala sedmnáct. Zdálo se jí to dost drahý, byly to dva odpočty.

Pokladní vzala kredity a prohlížela si je.

„Co to je za měnu?“

„No to se u nás tím platí.“

Kredity vypadaly velice dobře, byly prošívané stříbrnými nitkami. Pokladní, aby ze sebe nedělala blbce, zavolala vedoucí. Aniž by jí něco řekla, podala jí kredity.

„Co to je?“

„No slečna chtěla platit.“

„To tu nebereme odkud to je?“

Žofie Mauerová se zarazila. Nevěděla, jestli to smí říct. Nakonec se odvážila a řekla:

„Z Plechatého světa.“

„Z jakého světa?“

„Z Plechatého, vážně.“

„Koukejte, slečno, nedělejte si ze mě srandu, buď to tady zboží necháte, nebo na vás zavoláme policii.“

„Ale…

„Tak já to vrátím.“

„S tím se neobtěžujte, ostraha!“

Unuděný občan strážní agentury loudavě přikvačil.

„Pojďte, slečno," a vyváděl jí z obchodu.

Žofie nekladla odpor. Ke vší smůle zrovna ve stejný okamžik vešli strážníci městské policie pro svačinu.

„Problém?" Otočili se na Žo, aby se předvedli před mladou ženou.

„Ne dobrý, platila nesmyslnýma penězma."

Druhý už se cítil na svačině, ale menší chtěl zapůsobit.

„Občanský průkaz."

„Co to je?"

„Slečno, nedělejte si srandu, ukažte nám občanku a bude po problémech."

„Nemám, co to je?"

Situace zvážněla a znervózněla.

Tak půjdete s námi ověřit totožnost.

„Co svačina?"

„Řekněte nám, odkud jste, slečno?"

„Já jsem z Plechatého světa."

„Kde to je?" obrátil se na druhého.

„No to neznám, vesnice Nový svět je za Dolní Cerekví a o Plechatém světě jsem v životě neslyšel."

„Je to u města Lazária," odpověděla klidně Žo.

„Nezeptáme se náčelníka, Ferenc?

„Ten ví hovno, proč myslíš, že dělá náčelníka, zákonitě musí být nejblbější."

„Co s ní uděláme?" ptal se svačinář. V jeho otázce zněla i odpověď.

Malej picmoch se rozhlížel kolem sebe. Byl tu ostrahář, kterému to bylo evidentně úplně jedno, jinak se zde po ránu míhala hrstka lidí úporně tlačící nákup.

„Slečno, mladá paní, dejte si papíry dohromady, jinak vás zavřeme, až budete černá." Významně si přitom poklepával na pouzdro s pistolí.

Rozešli se. Teprve teď si uvědomovala Čudilovo varování, i pár Tzolkinových vět, kterým nevěnovala pozornost. Najednou se jí zdál bývalý svět bez stromů mnohem lepší než tento, kde neustále musela slevovat s ideálů.

Dorazila až na náměstí. Bylo podobné jako doma. Jenže místo obelisků tu byly kašny a kolem kašen lavičky obsazené bílými

i černými lidmi. Nechápala, museli si dát velké množství mejkapu, aby se mohli zatmavit. Nakonec to bylo jedno, lido jako lido. Hladová zírala na vysokou budovu se sochama a věžičkama. Napadlo jí: Třeba tu sídlí kapotovanej odpočet. Byla hladová.

Sedla si vedle malého chlapce s houslemi, respektive s futrálem. Vedle něj byla stejně stará dívčina Malá tanečnice. Byla zvláštní, něco jí k ní přitahovalo. Kožený sáček začal ožívat, začal klepat se jako další srdíčko.

První, co Žofii Mauerovou napadlo, že je to Fa. Srdce jí poskočilo. Malá tanečnice se procházela kolem a zastavila se před ní. Na okamžik v ní poznala Fa. Malá tanečnice si sedla na bobek před ní a položila lehce ruce na její kolena.

„Ty jsi Fa?“

Neodpověděla. Dívaly se navzájem do očí a Žofie Mauerová to pochopila. Nepatrné zakroucení hlavou. Učednický houslař si toho nevšiml, věnoval pozornost nejbližším trajdajícím holubům.

Krátký okamžik trval celá století.

Žo zapomenula na hlad, protože dostala či cítila naději, že cesta není zcela úplně beznadějná. Podívala se na kytičku. Ta se trochu zazelenala, zachvěla se a znovu usnula.

Přesto měla pocit, že kruh tvořící střed náměstí byl orientační bod ve městě. Naproti, na průčelí velkého chrámu, ve výklenkách byly umístěny sochy z kamene. Nechápala, proč tam jsou.

Co dál? Kde se spojují cesty. Přece Tzolkin říkal, že Plechatý svět pro ni přestane existovat, ale nemůže úplně zmizet. Měla pocit prolínání. Byl nablízku a Malá tanečnice byla toho důkazem. Dárek od starýho Čudila byl tím nejvzácnějším artefaktem, co měla.

Kde by měla hledat cestu k Fa, do podobného světa, či jiného přetransformovaného světa. Poprvé se jí zdálo, že Plechatý svět přes šedivost a nebarevnost, strohost a jasnost zákonů byl lepší než stromový, plný barev, cizí barevný svět, svět stromů.

Nebyl ideální, nebyl přívětivý. Pár přátel již tu měla, stařičkého Čudila a Čarodku, k nim těsně přilnula i Malou tanečnici. Ta záhy zmizela, nevěděla, kterým směrem odešla. Měla pocit, že Fa na ní taky myslí, možná že jí hledá. Byla to pravda jen částečně. Fa jí podvědomě hledala, možná. Už to nebyla Fa, byla to jiná bytost s jinou identitou, byla jí zrcadlově podobná. Určitě by jí poznala.

Vzpomněla na katakomby a zmínka o přechodu do jiného světa. Matně si vzpomínala na Tzolkinovy cesty.

Za velkým chrámem byl vstup. Bylo to na lístky a ona neměla peníze. Vrátila se zpátky. Kde vzít peníze. Co by udělala Fa? Prodala by se?

Ne, vzpomněla si na šátek. Na náměstí byla banka. Šátek a její cíl, pochvíli se vrátila s balíkem plných peněz.

Projdu se po náměstí a potom uvidím, třeba mne něco napadne.

Chodila kolem náměstí a koukala do uliček, které na ní navazoval. Tolik to bylo barevné, reklamy a komplikované stavby a domy, byly na rozdíl od Plechatého světa samá kudrlinka, okna a dveře. Zastavila se u výlohy papírnictví, kde byl velký svítící globus a mapy. Vešla dovnitř s tím, že se podívá.

„Slečno, vemte si košík," zahalekala na ní prodavačka.

„Ale já, já nic kupovat nechci," odpověděla.

„To nevadí," řekla prodavačka, musíte mít košík, i když nic nekoupíte.

Žo, chtěla protestovat proti nesmyslnosti, ale rozmyslila se a ochotně vzala košík do rukou. Prodavačce to bylo šumafuk. I kdyby přišel třeba čert, vnutila by mu košík, byla to prostě její práce.

Přešla až k plakátu, kde visela nástěnná mapa pod názvem Mapa světa. Dívala se na ní, střídavě na velký svítící globus. Připadlo jí, že globus je nalepen na plátně. A ono to taky bylo. Nemohla pochopit, že jednou je to ploché a na maketě kulaté. Stála tam pět minut. Kolem šel starší pán, důchodce, který si šel koupit hajzlpapír, protože byl ve slevě.

Koukal na ní a začal hovor.

„Jak je svět malý, že jo, slečno," demonstrativně ukázal na globus.

„To ano, ale proč je kulatý a tady je placatý?"

„No země je přece kulatá a otáčí se kolem slunce, to přece víte, slečno, a tady je zmenšenina. Jo proč je kulatá, to nikdo neví, to jste se učili ve škole."

„A kde jsme *my* a viděl jste sám na vlastní oči, že je kulatá, nebo je to vaše představa?"

Důchodce pojal podezření, že si z něj dělá srandu. Když viděl opravdový zájem, ukázal žlutými nehty. Tady, tady jsme, není to

vidět, město Jihlava není na mapě vidět, je tam vidět naše malinká republika. Mají výprodej, tam si můžete celý atlas koupit za korunu, to je zadarmo, pravda není nenovější.

„Nemám peníze.“ Zapomněla na papírky v kapse.

„Heleďte, tady máte korunu.“

„Já vám ji vrátím.“

„To nestojí za řeč.“ Dal jí korunu a pomyslel si. Chudák holka je z ústavu.

Žo nesla atlas jako svátost. Sedla na lavičku a listovala atlasem. Byla tam planetární soustava. Pomalu se v ní začala pohybovat a začala chápat, jak svět s názvem *Zem* z *vejšky* vůbec funguje.

Poprvé pochopila, co je to měsíc. Nepochopila, proč se celý svět otáčí a jak je možné, že odstředivou silou nikdo nevypadne, viděla, kde se bere voda. Pokládala starý atlas za nejlepší knihu na světě. Hodiny nad ním seděla a hledala, hledala svět, ze kterého přišla, vždyť přišla pěšky, po svých a nebylo to tak daleko.

Cesta do jiného světa tu nebyla. Pochopila, že kdyby šla jedním a tím směrem došla by na stejné místo v jiném čase. Už by to nebylo stejné místo, pouze místo v minulosti. Hledala cestu, kde by našla Fa a starý svět, ne tenhle cizí, sice stromově krásný. Nebyl její, kdoví čí byl. Potřebovala by cesty narovnat.

Už den chýlil ke konci. Neměla kam jít. Rozhodla se. Půjdu za starým Čudilem, on ví.

Vracela se cestou stejnou zpátky na okraj města a potom k rybníku u lesa.

U rybníka nikdo nebyl. Sedla si na břeh a čekala. Poslouchala žabí koncert. Zdálo se jí, že se na ni hladina rybníka dívá. Po chvíli, z nedalekého rákosí, uslyšela lamentování Čudila.

„To jsi ty, Žofie, fuj to jsem se lekl.“

„Jo jsem to já, vrátila jsem se, nemám kam jít.“

ZASTÁVKA U HŘBITOVA

„Dobře děláš, tady kousek je krmelec a u něj malinká chatka, tam klidně můžeš přespat.“

„Jsem rád, že ses vrátila.“

„No já bych se nevrátila, nevyznám se v penězích.“

„Hele, za chvilku je tu Čarodka, jak ji znám, něco dáme dohromady a třeba, třeba se nebudeš chtít vrátit.

„Čagáááá,“ mihlo se koště.

„Žofinko, drahá Žofinko, ty ses vrátila, skřehotala heérecky Čarodka, Žofinko…!“

„Aby ses neposrala,“ utrousil dědek potichu, aby jej koště neslyšelo a popotáhl fajfku do dna, až se z toho zakuckal.

„Ten je, co, ten je odpornej, co, viď Žofi, potkala jsi takového odpornýho pruďase rachetickýho, ono ho vlastně baví prudit mně.“ Přehodila výhybku.

„Povídej, jak to bylo, myslela jsem, že se vrátíš, to víš, lidi jsou zlí a zlí, lstiví a závistiví, povídej!“

Žofie Mauerová povídala, co se jí stalo za celý den. Vodník nezúčastněně poslouchal a koukal do oka měsíce na hladině, kde *počly* prosvicovat hvězdičky. Sem tam je přejel nebo zastínil drobný mráček. Na závěr vyprávění ukázala knížku, atlas světa.

Čarodka byla strašně zvědavá a na každé stránce komentovala slovy „jé, jé, koukej Čudile a když se vodník déle koukal, tak ho uzemnila slovy „co čumíš, stejně neumíš číst.“

Ona trochu písmenka uměla, nebylo to nic slavnýho. Když přišli na konec, řekla:

„Stejně je to blbost, byla jsem hodně a hodně vysoko a žádnou kouli Zem jsem neviděla. Je to na *oblbování* lidí.“

„Hm, možná že máš pravdu, přišla jsem po suchu, nebylo tam moře a byla to placka, tady o tom nic není.“

„Vždyť každý minulý časek tu může existovat jiný svět na tomhle místě, co minulý i budoucí. Slyšela jsem o Prodavači světů. Nevím, jestli je to pravda, ten by ti prodal, nebo i dal zadarmo světy minulý i budoucí.

„To je pravda, já jsem ho znal," řekl ledabyle Čudil.

„Kde, kde ho najdu?"

„Jo, je všude a nikde, prý je na zastávce u hřbitova. Lidi ho mají za blázna."

„Musím s ním mluvit, zítra, zítra."

„A co peníze, kdo ví, kolik to bude stát."

„Hm to bude trochu problém, vím, jak to dělají tamti, když nemají lóve před vejplatou. Vezmou něco ze zlata a dají to do zastavárny nebo bazaru a oni jim za to *vyplacejí* lóve a zároveň je okradou.

„Mám zlato, já ho nepotřebuju. Do vody se mi pro něj teď nechce.

„Ráno než se rozední, najdeš hrníček s řetízkama a s mincema, co kdysi v minulých staletích kupci na břehu zanechali, mám toho hromadu, mně je to na nic, a nevadí, když ti z toho něco dám."

Čarodku to překvapilo, že starej nekňuba není vůbec lakomej.

„Měla si štěstí, Žofi, tam na náměstí, jak jsi povídala o Malé tanečnici, to je zvláštní privilegium ji spatřit, patří k nám, je to mocná bytost, ani ne bytost, spíš něco jako láska, viď Čarodko."

„Jo Malá tanečnice, to se povídá, že patří mezi hvězdy nebo souhvězdí, že ona je částí oblohy nebo tak nějak, je to jako láska, neuchopitelná, živá, spíš sen, živý sen, který se stává opravdový. Je to pro nás pocta, když za věky ji uvidíme a můžeme ji oslovit, je pro nás milost."

„Taky ti přidám a Žofi, kdybys neuspěla, *přiď* za *náma*, my jsme snoví, my budeme s tebou, alespoň ve tvých snech, ve tvé fantazii."

Žofie byla strašně unavená. Hřejivý pocit překonal vlhkost vodníka a ona se o něj opřela. Bylo to ponoření do peří pohádkové bytosti, sounáležitost.

„Pojď Žofi, Čarodka tě zavede ke spaní. Dveře chatičky zavrzaly a v přítmí byla vidět postel. Čarodějnice se předvedla. Její říkání už neslyšela, ocitla se v krásně vyžehlené posteli s čerstvým

prádlem, alespoň to cítila, i když ve skutečnosti to byl slamník s kopřivovou dekou. Čarodka stála před chatkou jako na vartě. Dobelhal se i Kabelka.

„Co stojíš, bábo, ona neuletí."

„Dávám pozor."

„Na co?"

„Je dobrá a skoro naše."

„Aha. Je naše."

Místo kritiky, kterou záhy očekávala, si k ní přisedl a ztěžklou rukou ji objal.

Dlouho mlčeli, čas nebyl jejich nepřítelem. To byl *onen* rozdíl, velký mezi nimi a člověkem.

„Proč jsi od něj nekoupil *dajaký* svět?"

„Myslím si, že mezi nimi moc rozdílů není, kdo ví?"

„Myslíš si, že najde Fa?"

„Myslím, že ne."

„Já myslím, že ano, ale že se potkají a nebudou vědět, kdo je kdo.

„Hm. Neříkej jí to."

„Pěkná noc."

„Trochu smutná."

„Každá noc je trochu smutná."

„Hm, máš pravdu, každá noc je smutná."

„I den je trochu smutný, pro Žofii."

„Máš pravdu, třeba pro toho ve studni no toho…"

„Hm."

„A co my."

„Nevím."

A tak tam seděli, sem tam si poposedli a *cítili se* navzájem. Bylo jim v té snové věčnosti dobře. Ani oni, snoví pohádkoví tvorové lidských fantazií pořádně nevěděli, jestli se to vůbec smí, co je a co není za hranicemi snu.

Bylo jim dobře. Za dveřmi chatrče ze surového dřeva odpočívala Žo. Jejich známá neznámá přítelkyně, jejich dítě, napůl z říše snů, napůl bytost z jiného světa, který jim z jejího vyprávění moc neseděl. Přivlastnili si ji, pociťovali, že jsou potřební a nejsou tu nadarmo, milovali ji.

Bylo jim dobře. Věděli, že se možná k nim už nikdy nevrátí a zároveň, že na ně nikdy nezapomene.

„Je to dobrá holka, děvče.“ Proklestil slova skrze vůni tabáku a ticha.

„Ano to je fakt, dám jí pár zlaťáku, nejsou mi k ničemu.“ Sáhla hluboko pod *zaštichovanou* sukni a vytáhla za mumlání pár mincí.

„Dej je do hrníčku k tomu tvýmu, jsou staré a mají cenu, řekni Žo, až bude to prodávat zlatníkovi, tak až jí nabídne cenu, tak ať to shrábne a jako odejde, on ji zavolá a ať si řekne jednou tolik, mají v sobě toto kouzlo, to jí povídat nemusíš.“

„Stařičký Čudil si je beze slova vzal a kývl na souhlas.

„Přidám to k řetízkům a zlomkům, za pár století zas ho budu mít plný hrnky, rybky to dotáhnou a já nevím co s tím. Noc plynula jak utržená loďka na poklidné řece. Byl čas na vstávání. Čarodka ji lehce zatahala za ucho a tajně pohladila tvář.

Žo vstala, a rozloučila se s ní, ta rázem s posledním slovem zmizela jak pára, až to Čudila, překvapilo.

Šla s ním až k rákosí. „Počkej tady, nenamoč si nohy.“

Po chvilce se vrátil s hrníčkem se srdíčky a uvnitř byly zlomky zlata. Čudil k nim přidal i zlaťáky od Čarodky, takže toho bylo skoro tři čtvtě hrnku. Přidal poučení od souběžnice.

„Žofi, víš, kde nás najdeš.“

„Děkuji…“ nevěděla, jak ho má oslovit, protože se jí zdálo oslovení od Čarodky dost kruté, i když ona to s ním uměla. „Děkuji…“ zatáhla ho za okraj klobouku, objala ho, lehounce políbila na lněné něco, co připomínalo vlasy.

Díval se za ní vlhkejma smutnejma vodnickejma *očama*, které neuměly plakat. Odebral se na svoje lůžko, dáli se to tak říct o starém propleteném rákosí. Spíš připomínalo hnízdo. Na noze ho začaly lechtat běličky, znamení, že byl čas jít spát. Zatímco Žofi Mauerová se vydala na cestu. U zlatníka to dopadlo přesně podle očekávání. Mince měly velkou historickou hodnotu. Celkem dostala dost peněz rovnající se pětiročnímu platu.

Na konci města uviděla hřbitov a před ním pár stánků. Tady, podle slov svých přátel by měl být i podivný prodavač. A skutečně, jeden ze stánků ji přitahoval, spíš cítila, že jí kytička v koženém váčku ji k němu přitahuje.

Byl to obyčejný plachtový stánek s plachtami vojenské provenience s hrubým stehováním, s pultíkem a věčně zmrzlou prodavačkou, která ke svému sortimentu přidávala sortiment svíček v červených kalíšcích, i těch obyčejných světýlek na „*jedno*“ použití v nízkém bakelitovém kelímku.

Až po čtyřech metrech za stánkem si uvědomila, že je prázdný. Stál tam místo prodavačky Prodavač. Na pultě měl ošuntělou misku z umělé hmoty a v ní pár drobných desetníků z hliníku a pár mincí ze žlutého kovu, mezi nimi vyčnívaly dvě zmačkané papírovky červeného a zeleného potisku. Nacouvala jsem trochu zpátky a zděšeně se podívala do vnitřku. Kromě prodavače tam nic jiného neviděla.

„Dobrý den,“ překvapil jí prodávající s pochopením předpokládané otázky i s odhalením její zvědavosti. Marně si vzpomínala na podobný obličej z Plechového světa, věděla, že byl obyčejný, tak obyčejný, že si ho nešlo zapamatovat, nezapamatovatelný.

„Dobrý den, Žofie Mauerová.“

„Přejete si zabalit?“ Bez čekání na odpověď vytáhl zpod pultu papír s mikrovoskovým povrchem.

„Co, co vlastně prodáváte?“ Zeptala jsem se a propátrala očima stánek. Předpokládala jsem, že má zboží v krabicích za stánkem, nebo prodává cosi načerno. Měla jsem dojem, že to jsou obaly pouze vyřazené ze supermarketu. Bylo ticho.

„Prodávám přece světy, slečno, vy to víte,“ odpověděl klidně. Zírala nevěřícně na něj a potom se podívala kolem sebe.

„Neboj se, nikdo tu není.“

„Vy znáte můj svět, že jo?“

„Ano.“

„Chtěla bych, zpátky.“ Dala peníze, co proměnila podle instrukcí u hodináře.

„Koupila bych ho.“

„Co je to za papírky?“

To jsou peníze, které platí,“ na chvíli se odmlčela, dodala:

„Které platí tady.“

„Ty bys chtěla zpátky do robošárny na plechová lízátka?“

Žofie se zarazila. Otázku si nikdy nepoložila. Vzpomněla si na Dráždilku a Bateláka. Ne tam by nechtěla… Fa, za Fa ji to táhlo.

„Tobě se tady nelíbí, na kulaťoučkém světě stromů, barev…?“

„Líbí.“

„Vždyť ti nic neschází, máš peníze, máš i přátele,“ posuňkem naznačil směr k Helenínskému rybníku.

„Mám, ale…“

„Tak proč?“

„Já jsem tam nechala …“

„Co jsi zapomněla?“

„Svoji lásku.“

Řekla slovo láska poprvně otevřeně, až se celá zachvěla, jako by byla kytičkou, co jí daroval vodník.

„Co jsi tam zapomněla?“

Prodavač dělal, že nerozuměl. Nechala jsem tam svoji lásku, Fa.

„Fa?“

„To je žena?

„Ano.“

„Ty máš lásku ženu, to je přece divný?“

„Jo.“ Řekla krátce a mlčela.

Nabývala dojmu, že jí *doporučený* prodavač světů nepomůže.

„Hm, to nejde, ten svět je prodaný, zabalený a zapečetěný.“

„Kdo jej koupil?“

„Jo to nevím, kdo dřív přijde, ten dřív mele, on vlastně není prodaný, je pro tebe zapečetěný a není tvora duše tvé, která by zákon mohla porušit.“

Žofie Mauerová se rozplakala.

„Fa.“

Zaznělo tence. A bylo to hoře přehoře. I kámen by se nad ní smiloval. Světy se bořily a hroutily do sebe.

„Neplakej děvče, vyber si jiný.“

„Já nechci, bez ní žít, radši bych byla kamenem opodál za bránou.“

„Věz, stane se, tvá slova se naplní. Brána má další bránu,“ podotkl prodavač.

„Tvoje Fa tam není, ani v *onom* zapečetěném světě, šla tě hledat.“

„Kde, kde je?“

Prodavač světů zesmutněl.

„Šla jinou cestou než ty. Na minulý svět zapomněla spolu s pečetí, má jiné jméno a nepamatuje se na tebe, je člověkem."

„Prodej mi její svět, prosím…, pane…, zaplatím cokoliv."

„Nic ti to nepomůže, Žofie Mauerová, neví, kdo jsi, má svůj svět, takový je zákon, její svět není naprodej, ale není ještě zapečetěný…"

„Můžu do jejího světa, prosím."

„Vem si ty papírky."

Poslušně si schovala peníze.

„Chceš bloudit světem, kde je tvoje láska a i když ji možná potkáš, nepozná tě a nebude tě milovat?

„Mám jinou možnost?"

„Ano, můžeš žít v stromečkovém světě, nebo ti dám jiný, nový zadarmo, zapomeneš."

Žofie se nadechla. Zdálo se jí, že se na totéž ptal poutník na křižovatce cest.

„Chci se s ní potkat, i když mne nepozná, i když kolem mne projde jako vánek, chci se jí dotknout, pohladit…"

„Rozmyslela ses dobře?"

„Ano."

„Tak kde je ten svět, jak se do něj dostanu?"

„Je za tebou."

„Vždyť to je pořád ten samý."

„Správně, tvoje Fa je právě na tomto světě."

„Než se stačila něco zeptat, prodavač splynul s davem."

„Kde jsi?" Vzpomněla si na Tzolkin.

Množství lidí nosily kytky na hřbitov. Začala si každou ženu bedlivě prohlížet, zdali se nepodobá Fa. Byla zmatená.

Byla sama. Uprostřed tvorů podobných jako ona, sama mezi živými a mrtvými v podivném světě, který nabýval konkrétnější podobu. Začala se v něm trochu orientovat. Nechtěla jít za svými přáteli tam u rybníka. Možná, že se tam vrátí. Bez nich byla sama. Rozhodla se, že pojede zpátky do města.

NOVÉ NEBE

Béčko přijíždělo.

Hranatý trolejbus měl uprostřed rudou hvězdu, na střeše dva praporky, jeden náš a druhý sovětský se srpem a kladivem. Bylo to znamení, že budou svátky nebo průvod, možná v sobotu nebo spíš v neděli, ale v neděli, hm, to se nemuselo chodit do školy.

Trolejbus otevřel přední dveře. K nástupu. Věděla jsem, že v přechodné době se mohlo jezdit na lístky nebo hodit padesátník před řidičem, pokud neměl namontovány mašinky na procvaknutí. Hledala jsem po kapsách padesáťák, hodnotu zmrzliny.

Před ní šla tučná bába v zelenkavém baloňáku. Sotva se soukala po železných perforovaných schodech. Vešla do uličky mezi železnou krajnicí s plexisklem pokladničky a madlem po druhé straně. Za ní potom se soukal chlapec s houslemi a děvče podobné Malé tanečnici. Kdosi hovořil něco o rybě a gádžích, ale nerozuměla jsem tomu ani hlavu ani patu.

Vystoupila jsem jako většina na náměstí, kde jsem to již znala. Na náměstí a přilehlé ulice si už skoro zvykla. Dokonce registrovala velká stavení jako například sv. Ignáce nebo dál u Jakuba. Stále to nebylo náměstí z Plechatého světa, to bylo kulaté.

Vzpomněla jsem si na bubínkové pochody, na to, jak jsem seděla s Fa u obelisku a bylo jí lépe.

Ach Fa, moje Fa, kde jsi?

Cítila jsem, že nemá ve stromovém světě žádnou skrýš, cítila jsem se jako tvor, zvíře v neviditelné kleci, do které bylo vidět ze všech stran.

Co dál?

Musím si najít ubytování, peněz mám kvanta, nebyl to problém. Nebyl, našla jsem to docela dobře, malinký studentský podnájem. Následovalo pár dní, co jsem chodila po městě sem a tam, hledala Fa, seznamovala se se světem lidí.

Byla jsem unavená, beznaděj všude kolem a stále sama. A tak se stalo, že jsem šmejdila po městě, lidé už jí skoro zdravili, hlavně ti co proseděli hodiny na lavičkách, aby znehodnotili zbytek času svého života jinak než nesmyslným klábosením a pozorováním lidí.

A stalo se, že s proudy lidí zavítala i do chrámu svatého Ignáce.

Vstoupila jsem a oněměla. Škola s mohutnejma dřevěnejma lavicema, obrazy, malby a sochy, jež se lidem klaněly, to vše pro ni byl jeden velký šok. Jakoby výtahem vstupovala jsem do nitra této země, do něčeho, na čem byl stromový svět založen.

Zdálky byl slyšet hlas, který zapraskal a potom sílil. Nakonec jsem si všimla člověka oděného ve velkou suknici, talár, jak mimo jiné říká s vyvýšeného postu:

„A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město a smrti již nebude, ani žalu ani nářku, hle tvořím vše nové."

Žofie Mauerová cítila, že je to je *lida*, co sdílí její slova, jejichž smyslu moc nerozuměla. Podvědomý pocit jí říkal, tady je cesta.

Počkala, až věřící po zpěvech odešli a vydala se za ním

Kněz tam stál celý v černé sutaně a cosi uklízel. Evidentně toho měl za den dost.

„Co si přeješ, sestro?"

„Dobrý den pane, můžu se na něco zeptat?"

„Ten proslov, kdo ho napsal, nebo to jsou vaše slova?"

Aniž by se kněz podivil, klidně odpověděl:

„Napsal ho svatý Jan."

„Víte, jste první v tomto světě, první člověk, co připouští, že existuje i jiný svět."

„Vážně?"

„Já jsem totiž z jiného světa, přišla jsem, sem, abych našla svojí lásku…"

Kněz zpozorněl. Jeho soustředěný a pozorný výraz se za chvíli proměnil v pochopení.

„Z jakého světa jsi přišla?"

„Z Plechatého světa, znáte ho?"

„Neznám," odpověděl kněz a nepatrným pohybem odstupu dal najevo, že nemá moc času.

Byla jste u zpovědi sestro, kdy jste byla naposledy u zpovědi, sestro, tam se můžete svěřit!“

„Nevím, co to je.“

„A jste vůbec pokřtěná?“

„Nevím.“

„Aha,“ řekl kněz a pokračoval, „přečtěte si prosím tuto knížku a potom když tak přijďte,“ řekl zdvořile a podal jí bibli.

„Spánembohem, Bůh Vás opatruj, dítě, blahoslavení chudí duchem, neboť jejich je království nebeské.“ Odešel.

Klenby starobylého kostela byly teď chladnější než dřív.

Vyšla zpátky na náměstí. Přece, poprvé cítila, že je k Fa o něco blíž.

A zase pár dní uplynulo, trochu zděsilých, bezvýsledných a nevýznamných. Zdálo se, a Žofie Mauerová to pociťovala jako velkou toxickou amébu, která ji obklopovala, spíš jí olizovala, její auru, zaslepovala ji.

Amébie promarněného, ba ztrátového života hledala skulinku, malinkou trhlinku, aby se vetřela do nepatrných rozměrů a zledovatěla, aby porazila její chtění, její víru a cíl.

Hm, promarněný život a deprese mnohem větší než v Plechatém světě, nečekala to, samotu. Teprve teď jí bylo jasné, nebo spíš pochopila, proč v pohledu na svůj odečet na obelisku nebylo číslo.

Protože odečet nefungoval mezi světy a tady, tady nikdo nevěděl, kolik mu zbývá do konce jeho žití. Byl to podivný a náhlý zřetel. Každý zbyteček odhadoval podle stáří dosaženého maximálně ostatními lidmi. Dílem náhody se toho věku dožít, dílem náhody předcházeli nemoci a různá neštěstí. Divný byl pocit nejistoty, že nenajde Fa. Amébie promarněného a ztrátového života měla teď a tady stabilnější *odpalovák*.

Sedla si na postel a prohlížela si se zájmem, to co jí zbylo z jiného světa. V podstatě neměla už nic kromě plechového lízátka. Načichlá lidským světem se jí ona věc zdála neuvěřitelně nepotřebným a divila se, že to mohl někdo vyrábět.

Vzpomněla si, kolik jí jich prošlo rukama a jak je nenáviděla. A nyní, ta nepotřebná věc v jejích dlaních se stávala relikvií, jediným možným bodem, že onen Plechatý svět je a byl pravdou, že existuje, nebo existoval, jako nehmatatelná minulost, jako jakýsi prostupný hologram vzpomínek, vynořujícím se ze *sna*.

Dokonce se jí zdál o tom sen, úplně lidský sen. Ona velká lízátka byla hradly v podloubí kruhovém kolem středu a pouštěla další sny do utváření uvozovkové reality, tolik, kolik bylo únosné. Hradla moudrosti a milosti, hradla zapomnění a marnosti.

Situace narostla do rozměru, že by jí vlastně nikdo nevěřil odkud je a co je, kdyby někomu vykládala o Plechovém světě a jako důkaz by předložila plechová lízátko, jako klíč jako kód vstupní brány do vyprávění. Už rozpoznávala i slova takto označené osoby, byla to bláznivá ženská, blázen.

To spíš lidé uvěří v nové nebe a v novou zemi na shromáždění v chrámu, i když si myslela, že v ní stoprocentně věřil možná kněz.

Ono je to vlastně to samé, přesvědčovala sama sebe. Sama věděla, že je potřeba něco konat, něco dělat. Oblíkla se a šla do města. Co když Fa je v jiném městě?

Ne, to zavrhla, cítila intuicí, že je ve správném místě. Vzpomněla si na vodníkovu bylinku. Ví Čudil víc? Ne, má ji velmi rád a potom, kdyby věděl, buď by jí to řekl, nebo jí chtěl chránit. Sama by se ho již neodvážila zeptat, měla ho ráda. V tu chvíli cítila, jak se kytička zachvěla a zavoněla.

FA

Fa unaveně zvedla oči od displeje. Byl večer a v místnosti povalovalo ticho a radost z nicnedělání. Bylo toho na ní dost. Neměla zástupkyni či zástupce zástupce. S Plakalem měla domluveno, že to bude on sám nebo vyberou někoho společně, výběr byl náročný a nedařil se.

Taky uvažovali o tom, že mechanismus odpočtu nenápadně zveřejní, jako by to byl spíš nezaviněný únik informací. Rozhodli se, že ještě pár dní to vydrží a že se rozhodnou. Odchod Žo zůstal tajemstvím, jen Fa věděla …

Fa se sbalila a vyrazila prvně do Plechovky, kde si dala pár pitiva. Po zabouchnutí dveří se ocitla na oxidiánovém schodišti a pokračovala do koridoru jako obyčejný tuctový roboš. Míjela vestibuly se zatmavěným sklem.

Táhlo ji to k Žofii, dál do vchodu. Nevěděla jak, ocitla se před nápisem:

Tzolkin Mág a pod ním byl stejně obyčejný, malý zvon.

Cinkla na zvonek.

Dveře se otevřely s cvrlikáním elektromagnetického zámku.

Vešla do úplně obyčejné, skoro dalo by se říci normalizované chodbičky s WC na pravoboku v prvních a koupelnou ve druhých dveřích.

Tloušť se rozvaloval po pohovce a pil kafe.

„Fa?“

„Přišla jsem za tebou. Co Žofie?“

„Kdo to je?“ Zeptal se Tzolkin.

„No přece, ta co tady byla se mnou!“

„Nevzpomínám si.“

Fa byla na rozpacích.

Tzolkin jí pozoroval.

Posléze, když bylo slyšet oba dechy, se zeptal:

„Co chceš vědět?“

„Jak se má?

„Opravdu nevím, překročila křižovatku cest do Světa stromů, a pro tebe i pro mne už její svět neexistuje. Já opravdu nevím, jaké to tam je, nebyl jsem tam,“ nadzvedl víčka, aby se přesvědčil, zda mu to Fa uvěřila.

„Chtěla bych jít za ní.“

„Stýská se ti?“

„Co je to, stýská se ti?“

„Když to říkáš, jestli je to ono, tak teda jo.“

„Nemůžeš, nejenže z celého srdce nevěříš, že by Stromový svět existoval. Dostala by ses do jiného světa, který je paralelně vedle něj, kde Žofie neexistuje.

„Opravdu to nejde?“

„Ne, je to víc než zákon, samotná podstata času.“

Bylo ticho.

„Je mi…, je mi… Zle je mi.“

„Smutno, říká se tomu smutno,“ doplnil Tzolkin.

„Smutno,“ řekla tiše a zakoukala se skrze kredenc hrozně daleko, daleko, až na okraj Světa stromů…

Viděla Žofii v kumulovaných vzpomínkách, celou průhlednou, zabalenou do známých šatů.

„Je mi smutno.“

„Co mám dělat?“

„Zapomenout,“ řekl tloušť absolutně bez nemocí, jeho hlas zněl jako ze syntetizátoru. „Nebyla to tvá symbiontka.“

Potom tiše podotknul:

Víš, celí tito světové se točí a nezastaví se. A já nevím proč, proč není třeba pouze den, nebo pouze noc. Točí se, abychom se přitahovali; možná, že všechno se přitahuje, život přitahuje smrt a smrt přitahuje život.“ Tzolkin se nadechl beznadějí.

„Kdybych byl tak pravý Jan, nebo z Janů, nemusel bych tuto otázku vůbec pokládat.“

„Proč se točí, nevíš Fa?“

Krásná Fa nepatrně zavrtěla hlavou a odpověděla:

„Stýská se mi,“ její odpověď vtekla do sounáležitosti, do Tzolkinova splínu.

„Třeba se právě teď někde na nás dívá a dává nám odpověď, ale my jsme tak blbí, že to nechápeme, nebo nejme hodni to pochopit, smůla viď Fa.“

Fa jej neposlouchala, tiše šeptala.

„Stýská se mi, kde jsi Žo, na kterém světě jsi, já volám tebe, ozvi se Žo, prosím, chci za tebou.“

„Pro tebe je mrtvá, Fa, i když třeba není mrtvá, pro tebe je.“

„Mám peníze, spoustu peněz, Tzolkine, všechny ti dám i vydělám víc, ať se mi ozve, kdo ví, jak se tam má, ráda bych jí pomohla. Určitě si na mne vzpomene, tak jako já, je to nespravedlivé.“

Tzolkin se rozesmál.

Bylo to až hrozné. Nespravedlivé cha, cha, cha.

„Blázne!“

„Hm,“ povídá Tzolkin, „to už mám za sebou.“

„Zapomeň!“

„Nejde to, je to jako se žabákovým slizem.“

„Nejsme v pohádce, tady se prostor a čas se nekulatí, zapomeň, uleví se ti.“

„Je jiná možnost?“

„No je, pokud věříš, můžeš do jiného světa.“

„To bych mohla?“

„Potkám tam Žo?“

„Ne, neexistuje, je to totožné, jako bys ji hledala tady,“ a po chvilce odmlky dodal, „tady u nás.“

„Tak to je zbytečný.“

„Třeba tam potkáš jinou Žo,“ prohodil ledabyle Tzolkin.

„Možná, ale nebyla by to ona.“

„To ne,“ souhlasil Tzolkin.

„Byla by tu možnost. Mohl bych ti eventuelně pomoct, no je to pomoc v uvozovkách.

„Pomoct zapomenout?“

„Jaká?“ zeptala se Fa nezúčastněně.

„Pokud uvěříš v cestu,“ jako to udělala Žofie, „můžu tě nasměrovat.“

„Za ní?“ Pookřála.

„Ne, do podobného světa, bez identity.“

„Co to znamená?“

Tzolkin váhal. Najednou nevěděl, zda je zralá na tajemství, které v sobě, i když co by odpadlík nebo párprocentní, nevěděl. Váhal, zda by jí ho měl svěřit. Nebyl přesvědčen, že se mu vydá v potaz a nevyslepičí něco, čemu by nikdo nevěřil; v plechatém světě…

Bylo ticho, atrapy ovoce najednou se stávaly možná i jedlými.

„Tak Tzolkine, příteli, řekni," naléhala Fa a zavlnila se.

„Ále, nechci tě do ničeho nutit," rozhodni se sama.

„Jak se mám rozhodnout?"

„No je tu možnost, jak bys mohla zapomenout."

„Překročila bys horizont událostí s větším číslem než jedna. Je to ten, co je opakem černé díry, co ji objímá, chodí se v ní časem tam a zpátky se ztrátou identity. Prostě objevíš se, ve světě, v čase s novou historií, se svým osudem, ale ne s tím, co máš teď, na ten zapomeneš. Můžeš být třeba malý chlapec, černej nebo bílej, v chatrči, ve slamu nebo paláci, nebo stařena, otrok či cokoliv jiného. Proto světů je nekonečně mnoho…"

Odmlčel se. V povzdechu si pro sebe zašeptal:

„Jen praví Janové nezapomenou a pamatují si…"

„Setkám se s Žo? Je tu alespoň teoretická možnost?

„Možnost tady je, ale ty jí nepoznáš a ani ona tě nepozná. Prostě můžete být vedle sebe, nebo se potkat, nebo se prostě minout, nebo se neuvidět vůbec, protože ona bude v jiném světě, třeba o okamžik dřív nebo později. To je spravedlnost nad horizontem událostí, co objímá tyto světy a černá díra je nepohltí."

„To je divné."

„Ano je to nepochopitelné, pro nás, malé a nepatrné, i když vlastnost máme, že jsme její součástí, součástí vesmírů jiných souřadnic, jiných fázorů než je prostor a čas. Jsme velmi mladí, mladá rádoby namyšleně řečeno myslící zvířata s životem kratším než délka průsvitného papíru, setina života."

„A co bude tady s tímhle plechatým?"

„Zemře pro tebe, nikdy se nevrátí, a kdyby se pro tebe vrátil, čekal by tě jiný možná stejný osud, třeba jsme už o tom mluvily milionkrát, to nevím. Nevím důvod, proč se to točí a je, vpravdě kulaté je i myšlení a myšlenky."

„A zástupy čekající na odpočet, co s *nima* bude?"

„Nevím, možná revoluce, to opravdu nevím, třeba to usne, jak v šípkovém království.“

Fa se zamyslela. Vytanula jí na mysli věc, na kterou si myslela, že zapomněla. Konečně by se zbavila i slizu ze žabáka a z předešlejch. Vědomí toho, že by alespoň teoreticky mohla potkat s Žo, i když by ji nepoznala, kdo to je, dominovalo.

„Budu se chovat dobře ke všem, koho potkám,“ řekla polohlasně a možná chtěla, aby to Tzolkin slyšel.

Ten její myšlenku zaregistroval velmi dobře, aniž jí musela vyslovit.

„I na to zapomeneš, Fa, není úniku.“

Bylo ticho.

Fa začala chápat, kdo je Orič Tzolkin.

„Nejmenuju se původně Tzolkin, jsem Jan, Jan z rodu Zachariašů, spíš malý, nepatrný Jan,“ řekl tiše a skromně, jakoby sám tomu nevěřil.

„Jene,“ řekla ihned Fa a viděla, jak Jan při tomto oslovení roztál, Jene kudy…?“ Odmlčela se.

„Než ti to řeknu, nechceš jít domů a rozmyslet si to?

„Ne, nechci, chci…, umřít…“

„Víš to jistě?“

Bylo ticho. Podivná frekvence žrala plechový bubínek.

„Cest je pár druhů, říkal jsem to i Žo, pro tebe je jedna, protože ostatní jsou pro tebe uzavřeny, sám bych ti to nedovedl vysvětlit, ber to jako fakt.“

Fa souhlasila, sama uznala a věděla, že není z těch *hochinteligentních*.“

Byla celá rudá, přece to tajemství nikdo, kromě Tzolkina neznal.

„Není cesta zpátky, Fa, možná že se potkáme, ty mne nepoznáš.“

„Tam, jak jezdí výtah v robošárně, no víš, jak Žo dělala v expedici s plechovejma lízátkama, tam je výtah. Sedneš do výtahu a dole jsou podivné symboly. Jednomu se říká *šin*, na ten zmáčkneš.“

„To je celé?“

„Ano.“

„Jak poznám… že jsem… ten symbol…“

„Jdi na zastávku u hřbitova a tam je podivný prodavač v prázdném stánku, blázen, co ti bude tvrdit, že ti chce prodat svět. Na okraji sárí má vyšité symboly. Spočítej čtvrtý z každé strany, jsou oba stejné a jako jediné jsou pouze a dva, zapamatuj si ho. To je tvůj symbol, který je ve výtahu, na něj zmáčkneš. S prodavačem světů vůbec nemluv, je nad zákonem."

„Jaký zákon?"

„To je jedno," máchl rukou, chtěl si dát spíš přes pusu.

„Běž děvče, běž…"

Audience se chýlila ke konci, věděla to i Fa.

Potom se stalo něco neočekávaného. Ta krásná Fa se sklonila nad tímhle tlouštíkem a beze slova ho objala. Spadl z ní všechen sliz, objala přímo Žo, takové to bylo loučení. Věděla, že ho už nikdy neuvidí. Podvědomí tvrdilo opak, říkalo jí, uvidíme se ještě, já tě nepoznám, snad poznáš ty mne.

„Děkuji, Jene."

Jan byl na hniličku. „I já ti děkuji za… za… lidskost."

Nevěděla co to je.

Dveře s nápisem … měla za zády, slyšela zachvění srdce zvonku na nich. Vydala se na hřbitov a skutečně tam byl prázdný stánek a prodavač v sárí. Vzala si rtěnku a nakreslila symbol na dlaň, alespoň zevrubně. Chodila nenápadně kolem něj.

Nevěděla proč, měla dojem, že o ní prodavač ví. Neměla odvahu, aby se zeptala na svůj další svět, tím by porušila zákon. Kdo ví, jestli to nebyla chyba, třeba by jí dal vybrat. V té chvíli to nevěděla. Se symbolem sevřeným v ruce, aby se nepoškodil, spěchala do industriální aglomerace. Její ruka byla malomocná, ničeho se nedotýkala, aby se symbol nesmazal. Nechtěla se nakazit myšlenkou, že jde do jiného neznámého světa a ona že už tu nebude existovat, zemře. Nechtěla domýšlet, co tady zůstane, co bude, nic jí už zde nevázalo, bylo jí to jedno.

Měla pouze možnost, že se možná potká Žo. Teoretickou možnost, třeba ve snu. Možná ji nepozná, to vše měnila za touhu a naději, že ji potká a překročí zákony a pravidla superprojekce nadhorizontu a protne dráhu sítí myšlenek rozpínající se nad ní.

Toto jí míchadla motala v mozku, sama to vnímala jako *tyčkadla* touhy. Obyčejnou touhu, což tady v robošárně byla obrovská vzác-

nost Plechatého světa, do kterého už nepatřila. Nahlížela nezúčastněně na kolemjdoucí do vitrín vchodů a příbytků, jako někdo jiný mrtvý, neviditelný z jiného světa a četla jejich osudy.

Myslela si, že bez placky a plechového lízátka bude problém se do výtahu dostat. Se svým šarmem si i věřila.

Nakonec to šlo neuvěřitelně hladce, nikdo ji neviděl, jako by byla už průhledná. Bezpečnostní pracovník jí pohlédl od očí a do jejích krásných nohou. Ocitla se ve výtahu. S napětím otevřela dlaň. Symbol *šin* se zrcadlově obtiskl. Zůstala změť čar. Byly zde symboly, na které má povinně máčknout. Ani jeden se nepodobal tomu, co měla na dlani, možná jeden a ten chvílemi zavrhla. Musela máčknou a rozhodnout se, výtah se už zaplňoval předvolbou robošů.

„Já jsem taková… *pizda*," znělo před kamerou v rohu. Podívala se do ní, jakoby žádala o pomoc někoho, kdo sedí za ní, možná.

Roboši vystoupili v mezipatře.

Zmáčkla symbol.

Výtah se pomalu začal váhavě rozjíždět. Spleť čísel na stěnách vytvářela čárové kódy. Její tělo po chvíli bylo ve stavu bez tíže. Neví, jak dlouho jela, padala. Po minutách začala cítit, že těžkne. Výtah zastavil a dveře se otevřely. Vyšla do chodby vytesané ve skále. Dveře se zavřely.

FAKTA

Stěny skály zářily podivnou luminiscencí, fosforeskovaly. Chodba se před ní rozsvěcovala a zase za ní zhášela. Fa posléze ztratila naprosto orientaci a směr. Bylo to nekonečné bloudění bez konce, bez začátku, pořád dokola. Nakonec unavená zůstala stát na místě. Světlo před ní i za ní se zastavilo.

Po vytesaných schodech do skal se další cestičky větvily do spleti tunelů, nabíjely se a vybíjely pocitovou energií úzkých chodbiček. Podivné světlo, možná z kostí mnichů či minerálu ji vedlo dál a hlouběji. Opět po schodištích nahoru a dolů se zřejmými stopami železných rytců, horníků.

I lůžka na odpočinek zde byly z kamene, dá-li se tomu tak říkat. Jak dlouho muselo být tepané kamenné lůžko, když postupovali horníci dva prsty denně.

Přesto úseky s tmou, absolutní tmou, byly čarodějné. Byla to jiná hmota, hmota tmy co prostupovala sama sebe a sytila, i ty skály ze žuly a ruly, toto všechno. *Jebjésové* fosforeskující tunely tvořily spleť a prostupnost chodeb v chaosu divné počítačové hry o hře.

Viděla, že celý systém se dal natáčet různými pohledy. Umožňovalo to dívat se na ně zespoda i ze shora. Pouze sloupové tunely, kterých bylo mnoho, tvořily přestupy mezi jednotlivými logickými celky. Aglomerace byla uzavřená, takže žádný tunel nevedl mimo spletitost cest. Uvědomila si, že jednosměrným tunelem prošla, teda spíš poměrně malou, vytesanou chodbou bez návratu.

Nemohla se v nich vyznat. Chlad a sklepení, vlhkost. Strávila v nich dvě hodiny. Pojednou se stěny rozsvítily a ona uslyšela hlas průvodce:

„Říkal jsem vám, slečno Marie, abyste nepředbíhala, mohla byste se ztratit, teď půjdem po schodech dolů, pojďte za mnou.

Těžilo se tady v okolí stříbro, chodby nebyly těžební. Bylo to sklepení k úkrytu a vzhledem ke stálé teplotě i k uchování potravin

a tak dál… všimněte si malinké žebříky na nášlap… To je ukázka *havíření*. Havíři se dožívali do třiceti let. Havířská manželka zvládla i pár svateb za život.

Tak a teď zhasnu a uvidíte, že tu není úplná tma.“ Fa se ocitla v úplné tmě a potom viděla za ohbím cesty luminiscenční tunel, vlastně byla uvnitř něho.

Průvodkyně pokračovala: „Původně se myslelo, že je to svit z fosforeskujících kostí mnichů a potom, že prý Němci natírali vchody do svých krytů a jak víte, různí senzibilové tvrdí, že jsou tu obě druhy energií, ta dobrá i zlá. Vše je opředeno zatím tajemstvím,“ a po chvilce dodala „trochu.“

Rozsvítilo se.

„A tady je prý *kálen* kámen, který slouží ke vstupu do čtvrtého rozměru, do říše…“ Marie-Fa to jméno přeslechla. Mnozí, kdo si na něj šáhnou, tak pociťují brnění nebo *pílení*, teda pálení…“

„A půjdeme dál…“

Dav se pohnul. Fa zůstala stát před kamenem jako poslední. Dotkla se jej. Cítila, že byl neobyčejně hladký, spíš hedvábný, obeliskový. Jako by ji držel. V chodbě se již zhaslo, zůstal tajemný svit. Cítila, že je sama, ona a konkrétní, možná zprofanovaný obeliskový kámen, *kálen*.

Něco jí říkalo, že hradlo se zavírá a pohled na systémy uliček byl tak těsný, že se vědomím skoro dotýkala stěn. Na štorc začínalo do sebe zapadat a kamenět. Už to nebyla ona.

„Marie!“

„Maryyyyjéééé!!!!!“

S pokračujícím časem se blížilo i světlo.

„Marie!“ Ozývalo se i za průvodkyní, která se pro ni vrátila.

„Tak, co viděla jste ducha?“

„Chtěla jsem, ale nedařilo se mi, nejsem ta, senzibilka.“

Stále pochybovala a neznala své jméno. Marie se rychle vzpamatovala a nálev energie externích vzpomínek ji začal čvachtat a rozlévat se v neuronech. Dávno, už tam bylo *zaskalněno Varhanem*. Cesta zpátky k výtahu, k urychlovači, tvořily zapomenuté *zdánlivě* neohrabané pseudoschody.

„Jo už jdu.“ Skupina výletníků na ní nechápavě zírala.

„Zase ta zbrklá Mery,“ poznamenal kdosi funící po mírné plošině stáčející se doleva. Průvodce pokračoval: „Tady je místo, no

bylo to i v televizi, však víte, natočený stín a otázka, zda zde není brána do *enté* dimenze.“

Ti, kteří tu nebyli poprvé, už očekávali zhasnutí. Průvodce pokračoval:

„Říká se, že tu byly za války kryty a ty se natíraly fosforeskující *farvou*, aby lidi, když *vypli* elektriku trefili ven, ale zatím to nikdo nedokázal, tak na chvilku zhasnem a uvidíte“, opakovala se průvodkyně. Marie se neubránila úsměvu. Připomínalo jí to střední školu, jak byly v učebnicích poznámky typu: a teď přijde fór a byla napsána poenta. Žáci se na něj nevýslovně těšili a po jeho skončení vypukl strašný, hurónský smích…

Zhaslo se a stěny skutečně vydávaly matoucí fosforeskující záři.

Marie se zastavila a strnula. Po chvilce pookřála a povídá sousedovi.

„Kdybych věřila na minulé životy, tak bych řekla, že jsem se tu za války schovávala.“

„To jsi ještě byla v čuránkách na plotě, ty nádhero,“ ozvalo se posměšně za ní. Postupovali dál a průvodce povídá:

„Tady je nejnižší místo a kříží se tady chodby. Údajně vedou kilometry daleko a tadyhle ta, ta směřuje k Helenínu, jmenuje se Stříbrná voda, nebo Stříbrná cesta.

Legenda vypráví, že pod horou jsou skřítkové, kteří každou kapku vody schraňují, aby ji mohli dát lidem. Mají prý čepičky a dělají si značky, aby nezabloudili, jedna značka je tady prý vytesaná. Je poměrně velká, tak je to asi kec, spíš to byl člověk, který se tu ztratil.

Jeden návštěvník zas prý poznal, že mu to připomíná židovskou abecedu a to prý *šin*. Nikdo neví proč tu je, studovali to snad i Němci, měli snad školu na Hailosu, kde se zabývali i okultními vědami nebo jak to nazvat. Možná je to tady proto, aby si lidé,“ a usmál se, „ průvodci, mohli něčím vydělat.“ Marie se dala tou chodbou.

„Vrať se, nikdo tě nebude hledat, za chvíli to tu opět zhasne.“

Marie se vrátila. Všimla si, že chodba je rovnoměrně zasypaná. Nebylo to přirozené spadnutí stropu úzké chodby. Byla schválně zavalena. Cítila se tu dobře.

Dlouho nebyla na žádném výletě, dole byla chráněná od denního šturmu. Jinak byla sama a měla, jak se říká po sezóně; vylítaná,

nebyla mladá ani stará, měla svůj styl. Pořád byla pro chlapy atraktivní a dokázala to i mistrně takticky využít.

Tentokrát se už nezastavila a poslušně pochodovala ještě před průvodkyní.

Vyšla ven. Za těžkými dřevěnými vraty bylo tolik světla s jasnými obrysy. Byl to jiný svět, přitom stejný, nakreslený jinými barvami. Na náměstí kolem městské knihovny to byl kousek. Když procházela kolem Chrámu svatého Ignáce, kdosi jí chytil za ruku a držel tak silně. Prudce se otočila.

„Fa, konečně jsem tě našla!“

Viděla dívku stejně starou jako ona, spíš dívku na přelomu se ženou, velmi krásnou a zajímavou, jak se jí snažila dotýkat a celá se chvěla.

„Fa, konečně jsem tě našla…,“ našla jsem a *potichonku* dodala: „Lásku.“

„S někým si mně pleteš, teda pletete, já tě, teda vás neznám?“

„Já jsem Žofie, Žofi Mauerová, přece!“

Neznámá žena se jí dívala do očí. Marie začala vzpomínat na kamarádky ze škol, zda nějaká Žofie se v databázi vyskytovala. Něco jí říkalo, že ji zná, podvědomí jí znalo určitě.

„Odkud?“

Tentokrát se zarazila Žofi. Vzpomněla si na Tzolkina a Jana na rozcestí a jejich varování. „Nepozná tě.“ A slova ta se naplnila.

Když ji řekne z Plechatého světa, tak si pomyslí, že je blázen. Mozek jí začal pracovat na plné otáčky. Marie to postřehla.

„Myslím, že si mne s někým pleteš, nejsem Fa, jsem Marie, Marie Plechatá.“

Žofie Mauerová nabyla jistoty.

„Fa, tedy Marie, sejdeme se a popovídáme,“ napadla ji spásná myšlenka.

„Snad,“ odpověděla proto, že jí Žofi byla sympatická.

„Kde?“

„Dneska?“

„Dneska ne, zajdi na rehabilitaci, tam pracuji, dej si masáž a chtěj mně.“

Žofie Mauerová by se štěstím rozskočila. Vodníkova bylinka u jejího srdce tancovala s jejím tepem, cítila ho i v konečcích prstů.

Fa, její láska její… láska.

Marie se ohlížela dozadu.

„Tak jo, Fa, tedy promiň Marie, stavím se.“ Věděla, že by naléháním mnohé pokazila.

„Hanzi!“ zavolala Marie na svého nápadníka.

„Kup mi zmrzlinu!“

„Tak ahoj Žofi,“ obrátila se ještě krátce k ní.

„Ahoj,“ vypravila ze sebe.

Zůstala stát a pozorovala, jak průvod návštěvníků prochází kolem ní.

Byla šťastná, našla ji, určitě to byla ona. I kdyby mohla ležet jako pes u jejích nohou, i kdyby ona měla svoji lásku, chtěla by být tím psem, u ní nablízku. Konečně ví kde je. Bábikový svět plný hraček a maňásku dostal jiný smysl. Kdesi v hloubi duše rezonovalo varování.

Stačí mi být toliko psem v její blízkosti, opakovala si stále dokola. Chtěla se s každým o tuhle radost podělit, neměla s kým, jen se svým dědou Čudilem nebo Čarodkou, to by mohla.

Zároveň si uvědomovala, že mají i svůj „život“ a vstupovat do něj by bylo velmi pošetilé.

Teď si musí promyslet, jak být s Fa a neztratit jí. Má svoji lásku, svoji historii, to nevadí, jí stačí kousek, ždibec, stačí, že ví a žije.

Svět stromů se jí zdál přívětivější, pocit domova tu neměla. Šáhla do kapsy světle béžové kalhotové sukně s červenými knoflíky vpředu na zapínání a červenými nitěmi na švech. Mimochodem nahmatala plechové lízátko. Tvořilo berli, o kterou se opírala, o svět, který kdysi nenáviděla.

Dívala se na něj. Zobrazovala se v něm její duše a ona pochopila, co to vlastně duše je. Cítila, že její duše ji táhne k Fa, sytila jí její přítomnost. Tolik by jí chtěla chránit a ochraňovat, aby byla stále s ní, aby svoji duší obalila tu její. Nehmatatelná složitost bytí, nejistota odpočtu jí hnala vpřed, touhou a nedočkavostí.

Utekly dva dni, ve kterých Fa řekne co je a kdo je, co pro ni znamená. Jak ji oslovit, aby se nevyplašila, jak jí to říct; důvěrně ji nezná, přesto jí něco říkalo, že v ní je tajemství ukryto, něco z toho starého či novějšího Plechového světa.

V nekonečných podloubích a prostorách je to, co komunikuje, ale jak to najít. Ona nebude věřit na paralelní svět, sotva tomu uvěřil, Čudil s Čarodkou a ti k němu mají mnohem blíž.

A když to přežene, bude jako Žvejka, Žvejka Zelenec nebo Žvejkalka, nezajímavá a trapná. Zkoušela si, co jí řekne. Nebylo to to pravé ořechové.

Následující den se objednala na rehabilitaci, tedy spíše na masáž celého těla. Sestra na recepci se podivila nad její otázkou, která kůra je nejdelší. Požádala ji, jestli by ji nemohla provádět Marie Plechatá. Koukla opět udiveně do rozpisu a poznamenala:

„Je to možné, Marie má volno."

Vchod do masážního salónu byl podobný, jako vchod do ortopedické ambulance. Dvě lehátka, spíše stoly a různé masážní stroje s pásy a kuličkami, vedle se daly tušit koupelny na zábaly.

Příjemná vůně z olejů a olejíčků, ne taková, jakou znala z expedice.

Fa-Marie seděla za stolkem z kartotéky a úžasně jí to slušelo.

„Ahoj, Žofie."

Při těch slovech jí srdce poskočilo až do krku, chtěla ji obejmout. Nezávislý pozorovatel by si nemohl povšimnout jejích očí. Byly tak velké, hluboké a všechápající, sdružující oba světy.

„Marie, jsem ráda, že tě vidím."

„Konečně si popovídáme, odkud se známe, hele, natáhni se, já tě uvolním."

Poslechla. Dotyky Fa jí vracely myšlenky do Plechatého světa, jak spolu ležely na žabákově ubytovně, jak jí ležela u nohou.

„Já nevím, jestli ti to můžu říct." Cítila, jak pohyby jejích rukou se na okamžik zastavily.

„Mně to nevadí, lidé tady říkají lecos, ty jsi mladá a hezká, tak to je příjemná práce. Poodešla kousek dál a pustila relaxační cédéčko, jak jí to zaměstnavatel přikazoval.

„Stejně bys tomu nevěřila." Žofie se otočila na břicho a srovnala hlavu.

„To nevadí, povídej!"

„Myslela bys, že jsem blázen," a pro sebe tichounce dodala:

„Já tě nechci ztratit."

„Povídej a neboj se," řekla s nepostřehnutelnou zvědavostí. I ona cítila, že jí zná.

„Tak mi teda slib, že ať ti řeknu cokoliv, tak se mi nebudeš posmívat.“

„Nebudu,“ a při těch slovech ji zabalila do prostěradla a pobídla jí, ať si sedne a pololehátko.

Sama se uvelebila vedle ní, ačkoliv to nesměla a dala si nohy na židličku.

„Tedy, představ si…, že jsme v minulosti byly sobě velmi blízké…, bylo to v jiném světě, toliko podobném tvému jménu… Plechatý svět… V něm je všechno jiné… a …

Vyprávěla o ní jako o Fabiole o expedici, o Žabákovi, o Tzolkinovi o cestě, tedy o svoji cestě, o Čudilovi a Čarodce, o obelisku. Hodinu mluvila a trochu naznačila její poznání, jak jí chybí, jak ji všude hledala.

Skončila.

Marie na ni zírala. Nemohla uvěřit, že by si to Žofie vymyslela, byla tam taková fakta, která jí byla vlastní a přímo se jí dotýkala.

Přesto se na ni dlouze dívala a nechápala.

„Říkala jsem ti, že je to složité, i já na tvém místě bych řekla o sobě, že jsem blázen.“

„Já, já nevím, co ti mám na to říct.“

„Neříkej nic, jen mi slib, že trochu zauvažuješ, odpovím ti na otázky, prosím, nemysli si, že jsem bláznivá ženská, která tě chce obtěžovat.“

A sama pro sebe dodala: „Která tě má ráda, duše *moja*.“ Jediné co jí zůstalo v stromovém světě, její láska.

„Jak bys to mohla dokázat, že to je pravda?“

„Nevím.“

„To ti nic nezůstalo z toho Plechatého světa?“

„Ne.“

Bylo ticho.

Byl slyšet ventilační systém, který střídavě vypínal a zapínal, zvuky na chodbě, možná hlasy, které pronikaly vypolstrovanými dveřmi.

„Vlastně něco mám.“

Vytáhla z kapsy na důkaz svého vyprávění podivnou kovovou věc, naleštěnou jako zrcátko. Speciální kov byl velmi těžký.

Marie vzala předmět do ruky a v malém ploše se uviděla.

„Co to je?“

„Lízátko.“

„Co?“

„Plechové lízátko?“

„Ano.“

„A k čemu to je?“

„Ke všemu, je to hračka, lžička, zrcadlo míchadlo, prostě s ním můžeš dělat všechno.“

„A proč se tomu říká lízátko?

„No můžeš ho lízat nekonečně dlouho, jako lidi třeba žvejkami. Třeba když nemají co dělat, tak lížou.“

„To je blbost.“

„Zkus si líznout.“

Zkusila.

„Fuj,“ řekla a otřásla se, „nijak to nechutná.“ Kovová chuť jí byla nepříjemná.

Potom se na ni obrátila

„Děláš si ze mě srandu?“

„Ne.“

Marie byla zmatena. Přišla cizí ženská a vyprávěla jí, zamíchala do povídání i pohádkové bytosti a vůbec, celkem to vyznělo – blbost.

Žofie cítila, jak se to ve Fa míchá, jako průjem.

„Já nevím, nechce se mi to věřit, to, to lízátko je tak trochu málo; důkaz, že je ještě jinej, Plechovej svět.

„Já vím,“ řekla Žo a na tvářích se jí objevily slzy. Slaná voda se jí valila z očí. Podivně plakala, bez toho, aby popotahovala, valily se jí proudy z očí.

Fa to nemohla vidět, podala jí papírový ručník.

„Víš co, budeme si tykat.“

Žo přikývla a pohladila jí ruku.

Fa neucukla. Viděla před sebou ženu podobnou jí, tolika se jí podobající. Byla přesvědčena, že není špatná, že je dobrá, že nepatří do blázince.

„Ještě máme hodinku,“ poznamenala sestřička.

„Hodinku,“ utrousila Žofie nenápadně, jako by to nebylo pro ni důležité.

„Udělám kafe, co říkáš?“

Po chvíli boj s vůní krémů jednoznačně zvítězilo kafe.

Stejný rituál, stejné řeči, stejné držení těla, stejné množství cukru, stejné lámání sušenek, stejné míchání a pokládání lžičky. Byla to Fa.

„Ty věříš, že by existoval jiný svět? Já jsem byla na náměstí v tom Vašem nejvyšším dómu a tam o tom vypráví z kazatelny a stovky lidí tomu naslouchají a přitakávají.“

„Jo to jsi byla v chrámu, tam lidé věří, věří, že něco takového existuje, oni tomu říkají nebe, jako jinej svět, ale nikdo tam nikdy nebyl a nevrátil se.“

„Já se taky nemůžu vrátit.“

„Oni přesto věří, že existuje, nebo to tak hrají?“

„Víš co, já jsem obyčejná sestřička a ne filosof, tak mi řekni, když povídáš, že jsem jiná, jak jsem sem přišla podle tebe?

Žo se zarazila. To opravdu nevěděla.

„Já sem ti řekla, jak jsem sem přišla já, přes Tzolkina a pěšky.“

„To je přece blbost, kdyby to tak bylo, jistě by se tam šli lidé podívat.“

Žo ztrácela půdu pod nohama.

„Víš, Fa, Tzolkin ti dal vybrat cestu, tam bude nebo byla křižovatka a cesta jiná…, že si nepamatuješ, ale jsi to ty, je mi to líto. Vzpomněla na Jana, jak jí varoval: „Třeba se s ní potkáš, nepozná tě.“

„Žofie, já mám dítě!“

„Ty, ty máš dítě?“

„Ano, ano já mám malou holčičku. Jsem s ní sama.“

Žo pochopila, že je to zlom. Marie měla svoji minulost na Světě stromů zakořeněnou. Bylo to nepochopitelné, bylo to tak.

„Ty, ty máš dítě, holčičku?“

„Ano, říkám jí Malá tanečnice, je krásná jako, jako to nebe,“ vychloubala se mamina. „Strašně se na ni těším, až tady dneska skončím a půjdu pro ni do školky, je to moje duše. Jsme sami dvě.“

„Ty, ty máš dítě, holčičku?“ To byla Žofie, která nic nechápala.

„Jmenuje se jako ty, Žofinka.“

Žofie mlčela, začala si uvědomovat realitu.

„Ukážeš mi jí, vím, nechci, nechci tě obtěžovat, jsem ráda, jsem ráda, že existuješ.“

Fa se pousmála.

„Ale ale, vždyť není konec světa, Žofi. Pojď se mnou, stejně končím, ukážu ji svoji holičku, zajdeme na zmrzlinu a někdy se zase sejdem, co říkáš, když jsme, jak jsi mi vyprávěla „z jiného světa, Plechového, nebo Plechatého, jak tvrdíš."

Po vystoupení z výtahu šli spolu do školky. Ve výtahu si uvědomila, jaká je teď její láska. Byla neuchopitelná, i když hmatatelná, neuvěřitelná a přitom skutečná, stála před ní a pozorovala ubíhající zeď.

Marii bylo divně. Zvláštní pocit ve výtahu. Sjížděla s Žo do jiného světa. Zdálo se jí, že jí pruhy zdí splývají do jakéhosi čárového kódu, který jí chtěl něco říct. Podívala se na Žofii, která jí upřeně pozorovala. Skutečnost v přízemí byla očekávaná realita.

„Výtah je divnej," poznamenala, „mám z něj divný pocit."

Zavěsila se k Žofii na rámě.

Krev proudila z jedné do druhé, omývala jejich duše, rozdělené hradly osudu, spojené navěky spolu navzdory kolemjdoucím, navzdory definovaným světům. Žofie to cítila, šla a mohla klidně zavřít oči, cítila teplo, žár do konečků vlásečnic, cítila, jak se proplétají a mikroskopicky zaplétají a předávají celou její duši a její, obráceně. Zato stálo žít a riskovat. Cítila, že může nahmatat to, čemu se říká láska, přilnout k její duši.

Po chvíli kýčovité pseudostavení pochybného hradu oznamovalo, že jsou za plotem školky.

Žofie zacítila známou vůni školky po odpoledním povinném spaní. Už tu byla, otlučené velké dřevěné kostky s otvory, co se skládaly na sebe nebo vedle sebe, různé skládačky a maňásci dětsky pečlivě poskládané, malá umyvadla a nezbytný věšáček se značkami, jahodami, třešněmi, traktůrkem, sluníčkem a dalšími symboly, skoro by se zdálo, že jejich výčet je předepsaný školním předpisem… vůně školky.

V šumu vstávajících dětí útržkovitě zaslechla… Žofinko máš tu maminku… Trhla sebou, zdálo se jí, že je to na ní, na ní někdo volá a mimoděk se podívala ke dveřím.

Přilétlo děvčátko a padlo Marii do náručí.

„Mami ty jsi už přišla!" Poskakovala kolem ní jako kůzle.

„Tak honem oblíkat!"

Zatímco se oblékala, stačila jí přinést ještě malůvku se sluníčkem, které se usmívalo a mělo pusu skoro stejně velikou jako obvod malého slunce.

Velká Žofie stála opodál. Konečně si jí Malá tanečnice všimla.

„To je Žofie, má stejné jméno jako ty."

„Ano? Ty jsi taky Žofinka?" Střet jejích očí přikoval velkou Žofii k podlaze. Cítila jak se její složitě tvarované kůstky na chodidlech a v zánártí i v prstech tuhnou v betonu podlahy a tvoří spíš jakýsi reliéf, jak každý další krok nebude možný nebo velmi bolestivý, cítila otevřené rány. Nechápala, co se děje a proč ta bolest.

Uviděla sama sebe. „Určitě jsem to já!" Chtěla křičet" „Vždyť jsem to já, já …!

Malá Žofinka prvně na ni zírala, ale byla to téměř nepostřehnutelná chvilinka. Potom ji ovládla školkovská realita.

„Ahoj."

„Ahoj. Jmenuji se jako ty?"

„A až budu velká, budu vypadat jako ty?"

Marie se do toho vložila: „Ty špekulante malej, obuj se a jdeme a pozdrav paní učitelku!"

„Naashleeedanóóuuuu!" znělo dlouze jako árie.

Žofie měla v kapse plechové lízátko. Chtěla ho dát malé, ale ihned si uvědomila, jak by na to dítě reagovalo. Přešly můstek přes potok, který byl obehnaný plotem a zarámovaný, aby náhodou dítě, které by uteklo ze školky nespadlo do vody.

Na rohu fádní, netečné ulice se otáčely hodiny. Na nich bylo pořád dvanáct hodin, nebo možná malá nebo velká ručička byla utržena.

I Marie se podívala směrem k hodinám. Byl čas rozcházení se, který determinoval čas scházení se. Žofie Mauerová to vycítila. Připomnělo jí to, jaká má vlastně v tomto světě práva.

„Tak ahoj!" Řekla Marie úplně v klidu, jako by pro ni tento svět nekončil, „… se ještě uvidíme, že jo, a možná na Plechatém světě?" Pousmála se.

„Ano," vypravila s rozpaky Žofie.

„Můžu?" Marie přikývla, ale držela malou pevně za ruku.

Snížila se na úroveň Žofinky.

Pohladila ji po vláskách a lehounce políbila.

„Přeji ti moc štěstí, princezno, Malá tanečnice.“

Malá tanečnice jí zdvořile navzdory vzoru dospělých podala levou ruku, která se záhy proměnila v mávátko.

„Tak jdem!“ táhla ji ve vleku za sebou máma. Žofie Mauerová se otočila. V očích přes slzy neviděla, trochu narážela i do lidí.

„Musíš chodit po pravé straně na chodníku, ty krávo, Vyhrkl na ní důchodce s batůžkem, co vypadal jak brouk Pytlík.

V uších jí zněla otázka malé Žofinky, které uslyšela jako útržek.

„Mami a co je to plechatá země…?“

Slyšela zbytek odpovědi, který končil slovy… neotravuj.

Zastavila se. Pro ni Stromový svět, svět plný barev pomalu končil. Deprese a deziluze, beznaděj, vše přemalovávalo barvy na šedou a bezvýznamnou. Připadala si jak ty hodiny na rohu ulice, nepotřebná. Už nikomu nechce vysvětlovat kdo je a odkud.

Marie a její láska byla nedosažitelná a nedostupná, přitom v její blízkosti nebo při vzpomínce na ni měla neopakovatelný, hřejivý pocit, co jí utvářel a držel nad těmi různými světy, nad tím vším co je kolem.

Ať si jde smysl kamsi, musí vymyslet co dál. Byla si vědoma, že její Fa je a není, že má svoji minulost zakotvenou na světě stromů.

„Co dál?“ vzdychla si. Kolem bylo spousta lidí. Málokdo nechvátal nebo se sotva bloncal na procházce, každý měl před sebou cíl.

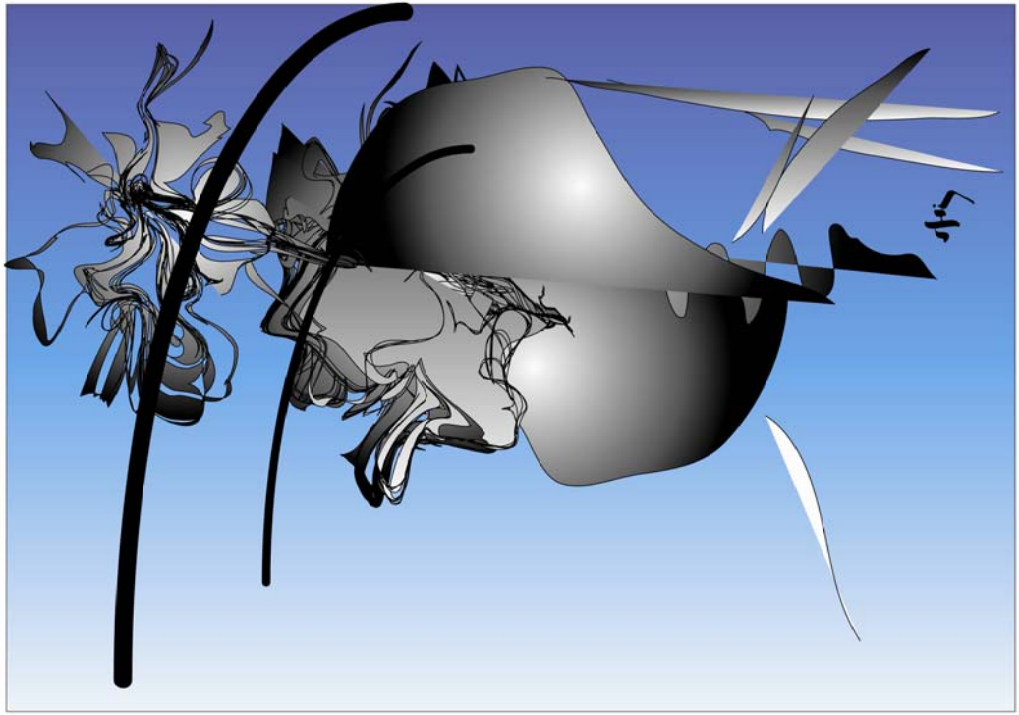

PÁR KAMENŮ

Ač se jí to zdálo nepředstavitelné, ačkoliv měla svoji lásku stále ukrytou s nejvyšším nasazením počtu hodnot, tušila, že má jiný život a ležet jí pouze u nohou nestačí. Věděla, že by mohla začít o ní zakopávat a posléze, posléze kopat a zatracovat.

S očima přikovanýma ke kočičím dlážkám šla bezmyšlenkovitě nazdařbůh. Krok co krok cítila v chodidlech každou kostku a nerovnost. Po chvíli se ocitla na periférii města. Rozhlídla se.

Ano, nohy ji nesly zpět, zpět do Plechatého světa. Kdoví, co s ním bylo. Nicméně po hodině narazila na bahňák. Bylo před západem slunce. Seděla na břehu sama. Cítila, že někde je tady starý Čudil a jeho báječný věčný svět.

Bylo už září a tak jako její naděje posmutněly, posmutněl i rybník. Na břehu zářily jeřabiny, které úplně svítily a prosvěcovaly korály kuliček rudých trsů hladinu rybníka. Červánky odlesk zrcadlení ještě umocňovaly. Kolem bylo vše červené, spíš průsvitně růžové. I ona byla zvláštní barvou natřena. Ligotavý obraz na hladině byl občas narušen spadlými lístky, lodičkami. Celý prostor v tomto kontextu se jevil jako obrovské moře. Všimla si, že na malinkém lístku jako na velké plachetnici sídlí malý pavouček. V rákosí cosi zahekalo a bylo vidno malinký dým. Zároveň bylo slyšet plivnutí.

Čudil si skromně sedl na vyvrácený pařez.

„Dobrý večer."

„Dobrý, dobrý, děvče moje, jsem rád, že tě vidím, než abych poslouchal ty žvásty té mojí staré fuchtle."

Po chvíli se nadechl a vydechl a povídá nedbale:

„Našla jsi jí?"

„Našla."

„A?"

Místo odpovědi začala Žofie Mauerová plakat.

Sáhla do záňadří a vyndala kožený sáček s bylinkami, co tloukly v blízkosti milované osoby.

„Pomohlo to?“

„Ano děkuji ti, děkuji, našla jsem ji.“

Starý Čudil, správný hospodář, přehlížel hladinu. Viděl na ní Žofiiny myšlenky a city mihotající se v malinkatých *semtamvlnkách*.

„Voda má svoji paměť, umí smýt hořkost a rozpustí tvoje slzy. Vem jí trochu do dlaní a umyj si tvář.“

Aniž by se Žofie na něco ptala, udělala to. Věřila Čudilovi, protože co řekl, byla vždy pravda. V duchu mu děkovala, že se na nic neptal.

„Víš, měla jsi obrovské štěstí, že jsi jí našla, málokomu se to podaří.“

„Já nevím, chtěla bych jí být stále nablízku.“

„Já vím, chtěla jsi jí ležet u nohou, já vím.“

A po tichu a zaskřípání létajícího opeřence dodal na rybí hladinu šokující slova:

„Taky jsem to chtěl, kdysi před… v kruhu věků.“

Žofie si uvědomila, že i ona bytost z vody a chaluh měla kdysi lásku, na kterou po věkách nezapomněla.

„Ty jsi nezapomněl?“

„Ne nezapomněl, je stále krásná a mladá?“

„A ještě je?“

„Ano, ještě je, každý pořád je a byl před tímhle světem i po tomhle světu, každý je. Vzal kámen a hodil jej do rybníka, potom vzal větvičku a pomohl malému pavoučkovi na břeh z listu. Bylo to dojemné, bral do ruky malinký, nepatrný a zanedbatelný život, bral do ruky svoje myšlenky a lásku, dával jí šanci, milosrdenství proti vlastní podstatě. Potom hodil dřívko na vodu.

„Tak to je, Žofi, tak, je to jako s láskou, pokud je, neztratí se. Je to jako s tím kamenem, buď je na suchu, nebo ho voda okopíruje, nebo ho rozpustí za věky, ale obrys tvar a info ve vodě zůstane. Voda má paměť a zejména lásku vybrousí k dokonalosti. Tak to je drahá Žofie. I ty sis omyla tvář a já tě budu mít stále u sebe, budu tě „dýchat“, budu tě pít.“

„Mám tě moc ráda,“ řekla Žofie a položila hlavu do mokrého pápěří.

„Já vím, odpověděl.“ Zjihnul.

Bylo ticho.

„Co bude dál?“

„Vždycky je něco dál, Žofie.“

„Nevím, co mám dělat?“

„Víš co, počkáme na smetákovnici, chceš-li.“

„Ano, nemám kam jít.“

A tak sedělo sošné spojení na kraji rybníka, kousíček od civilizace. A přece vzdálené. Hranice světů byla před nimi a za nimi, vzájemnost dvou bytostí a něžné vlhké teplo kolem nich.

„A děvčátko moje,“ zaskřehotalo cosi nad nimi.

„Usměj se děvčátko, to přebolí, poslouchala jsem vás, byla jsem kousek od vás, mám naslouchátko od doktóóóra.“

Odzbrojila je svoji upřímností tak, že se na ní nemohl starý Kabelka zlobit. Demonstrativně si odpliv, ale to dělával stále, takže jestli to patřilo k repertoáru nebo ne, to už se nikdo nedoví.

Čarodka se před ním nakrucovala jako manekýnka, vodníkova slova si vztahovala na sebe.

„Víš co, zůstaň tu s námi.“

„To nejde, nejsem, nesmrtelná.“

„Cha, cha, my taky ne, slyšela jsi morouse, to je pravda.“

„Byla jsi už dávno před tím, než jsi začala vnímat,“

„Ti lidičkové říkají, jsi prach a v prach se obrátíš. Oni neví, jaká je to úžasná pravda ve věčnosti, v miliardách neměřitelného, viď, Morousi.“

„Prosím tě, už nefilosofuj, babo, já se z tvejch keců už …“

„Šla bych zpátky, do Plechového světa.“

„Prosím tě, do té hrůzy.“

„Je to můj domov,“ řekla něžně, nepřehlédnutelně.

„Říkala jsi, že neexistuje.“

„Ano.“

Bylo ticho.

„Zkusím to!“

Starý Čudil nic neříkal. Koukal na hladinu. Věděl, že kdyby tu Žofie zůstala, nevydržela by dlouho.

„Pobuď s námi ždibet času, potom uvidíš, dobře?“

„Ano,“

A tak se taky stalo. Pár dní si povídali, navštívili permoníky stříbrňáky ve studni, čertíky ve skále.

Nastal čas loučení.

„Tak jo," řekl starý Čudil, „zkus to, a když tak, víš, kde nás najdeš.

„Čágoš čarod." Zabodla oči do země, jak jí poradila Čarod a šla tudy, odkud si myslela, že přišla z Plechatého světa.

Zelené stromy řídly, až mizely, zůstal jen písek. Po dlouhém bloudění v kruzích zahledla jediný strom uprostřed pustiny.

Tak tedy náhoda, řekla si. Zavřela oči, točila se na místě a pobíhala sem a tam, potom se znovu zatočila a zastavila. Otevřela oči a viděla dva měsíce. Vybrala si pravý a vyrazila. Šla tři dny; bylo to stále tak, nevěděla a ztratila pojem o čase.

Čas ztratil svoje rozhraní, protože si jej neuvědomovala a on se neměl čeho chytit. Na konci se jí zdálo, že svítalo, neboť světlo bylo intenzivnější. A konečně uprostřed roviny uviděla obrovský strom a pod ním pár kamenů. Unaveně klesla na zem a pod hlavu si dala kámen. Okamžitě usnula.

A zdál se jí podruhé velký živorodý sen. Stál nad ní poutník v ruce hůl a povídá:

„Ležíš mi na *mojem* místě, pár kamenů jsem měl a už nemám," a hořce plakal." Chtěla mu je vrátit, ale nešlo to. Byly srostlé se zemí.

„Vy jste Jan?"

„Ano, který jsem."

„Tak jsem trefila dobře, vybrala jsem si správný měsíc, pravý?"

„Nemusela jsi hledat, pod každým měsícem na konci cesty je křižovatka a tam jsem já."

Nechápala, nevadilo jí to. Sen byl pro ni fenomén za hranicemi Stromového světa a ona jej nedovedla uchopit.

„Ukážeš mi cestu?"

„Kam chceš jít?"

„Do… Domů."

„Proč?"

„Je nejlepší být doma."

„Je," řekl smutně, „je krásná ale…"

„Co ale…"

„Je to smutná cesta," řekl tiše a zrak jeho se zahleděl hrozně daleko do horizontu vzpomínek.

„Odkud jsi přišla?" zeptal se poutník.

Snažila se i ve snu vydolovat sebe, kdo je a odkud je a kam směřuje.

„Jsem z jiného, Stromového světa," odpověděla váhavě.

„Hm, já taky, tvůj je lepší než Plechový svět, který sis vysnila."

„Kolik ti je let Jene?" Nevěděla proč poutníka tak oslovila.

„Nevím, věky a možná víc, i ty jsi tak stará, jak dlouho trvá svět a jedno je jaký."

Začala se probouzet. Ještě chtěla stihnout poslední otázku, protože dobře tušila, že až se probudí, tak už poutníka neuvidí a taky se stalo. Zapamatovala si odpověď.

„Hle až se vzbudíš, vyjde slunce, nakresli si bod do písku a jdi tímto směrem. Uvidíš město, je to začátek Plechaté země. A nebudeš věřit tomu, co uvidíš a uslyšíš.

„Ještě se uvidíme, i když mne nepoznáš, uvidíme se jednou tady, znovu tady na křižovatce cest, i když není na zemi nakreslena. Je už jiná to Plechatá země, jiný domov než jsi měla ve vzpomínkách, jiný a přitom rovnaký."

Nestačila poděkovat, říct nebo se zeptat, co je to slunce?

Probudila se. Kámen pod hlavou se jí zdál měkký a teplý. Začal vycházet prvý z měsíců. Nad obzorem se zprvu objevila obrovská kovová koule. Nemohla se na ni vynadívat, nakreslila si do písku směr. Dívala se do měsíce dlouho, až jí z toho začaly bolet oči, tentokrát již neslzely.

Vzpomněla si. Tak tady je hranice, kterou když překročí tak Stromový svět přestane existovat. Zpátky nevedla cesta, zmizel strom za obzorem, zmizel i poutník. Čím víc se přibližovala, tím víc si vzpomínala na informace o Plechatém světě. Na jeho osud téměř úplně zapomněla.

Vše bylo úplně stejné. Kdoví kolik času uplynulo, kdy vše opustila a vydala se do jiného světa. Cosi tu nesedělo. Chtěla by říct, že se Tzolkin mýlil, když říkal, že Plechatý svět nebude existovat. Mýlil se. Podvědomí jí říkalo, že měl pravdu.

Zejména čas. Nebylo zde na první pohled možné zjistit, kolik času uplynulo nebo dosud neuplynulo. Vládla v ní nejistota, nenašla pevný, záchytný bod.

Struktura, půdorys města byl podobný, ale budovy byly jiné. Šla tedy do centra, kde stával obelisk, tolik obléhaný, ukazující konec existence. I vyvýšené schodiště tam bylo, ale obelisk tam nebyl, byl tam stůl z podivného materiálu. Lidé, snad lidé kolem toho chodili úplně nevšímavě, jako by tam nic nebylo. Ještě zajímavější bylo, že nepotkala nikoho známého, ani povědomou tvář. Zdálo se jí, že je neviditelná.

„Prosím Vás, kolik je hodin?“ zeptala se kolemjdoucí.

„4866648658.“

Zírala. Kolemjdoucí nevšímavě se ubírala dál.

„Promiňte, kolikátého je dnes?“

Druhá oslovená se tak trochu nevěřícně na ní podívala a odpověděla.

„0454812+9.“

Zůstala ohromená. Znala číslo. Nikdy nevěděla, co to znamená. Vždycky si myslela, že je to sériové číslo výrobku nebo tak. Vytáhla plechové lízátko, aby se přesvědčila:

Skutečně, na plechové lžičce bylo vyraženo o454812+9. To nemohla být náhoda.

„Promiňte prosím, kolikátého je dnes?“ ptala se starší osoby. Jaké to bylo překvapení, když starší poznamenal, že na sklerózu je trochu mladá, vytáhl plechové lízátko a četl: „858734525+8. Vlastně pozor, na konci je devítka.“

„Děkuji, odpověděla zdvořile,“ to byla její, suverénní odpověď.

Vzpomněla si na Fa, musí být tady, nebo, nebo je tam, v Zemi stromů. Vzpomínka na Zemi stromů se jí pomalu začala, roztával a zamlžovat, neúprosný příliv a odliv času zapomnění smýval obrazce z písku na břehu moře mozkových splavů.

Tzolkina, jo Tzolkina najdu a když ho najdu, řeknu mu, že se mýlil. Našla ulici i vchod.

Našla i byt, na kterém nebyl zvon, sotva obyčejné dveře.

Dobrý den, je doma Tzokin, nebo Jan, Jan Tzolkin.

„Spletla jste se, tady nikdo takový není.“

„A nevíte, kde bych…?

Žena jí zastavila. „Já zde bydlím od malička a před námi ještě další dvě generace.“ Zabouchla dveře. Mauerová chtěla zaklepat, ale ruka jí v konečné fázi přestala fungovat.

Je to jiný svět na tomtéž základě, na staré krajině. Teprve teď si uvědomila, že se v jejím Plechatém světě nic neměnilo, byl pořád týž. Nebyl tam vývojový trend, pouhá robošárna jako tady.

Nebylo možné zjistit, zda se posunula v čase směrem dopředu nebo dozadu. Na místě, kde stávala Plechovka, nic nebylo. Horečně přemýšlela. Musí tady být něco, co spojovalo minulost i budoucnost, nebo co odkazovalo nebo odkazuje na realitu. Konečně, po bloudění narazila na veřejnou počítačovnu.

Zabrousila do databáze centrálního registru. Chtělo to na ní heslo:

„Nevíte, co to chce?“

„Zadejte tam dnešní datum, slečno!“

Vytáhla plechové lízátko a vyťukala datum. Muž se pousmál.

Otevřely se jí vyhledávací nástroje

Zadala řetězec textu: Žofie Mauerová

Odeslaný odkaz chvilku strnul. Byl to okamžik, kdy databázový server, vyhledával podobný řetězec:

„LITUJEME, uvedený řetězec není v databázi, neexistuje.“

Podobně to zkoušela s Tzolkinem, Janem. Žádná odpověď.

Byla zdrcená, nevěděla už, odkud přišla a síť vzpomínek ze Stromové země úplně zanikla. Den se chýlil ke konci a ona zůstala sama, bez prostředků v neznámém světě, který měl být pro ní domovem. Naštěstí armáda spásy nebo jacísi dobrovolníci jí zavedli do ubytovny, kde dostala i najíst i nocleh.

V noci se jí nezdály žádné sny. Probudila se brzy ráno, vlastně jí vzbudila vůně kávy. Tak přece je naděje, káva, ano, vůni kávy znala moc dobře, přece je tu něco. Pán na ni ve strohé jídelní místnosti pošilhával.

„Chcete trochu kafe? Je bez cukru, mám jí dost.“

„Ano, dala bych si.“

Dívala se do plechového hrnku, a vzpomněla si matně na Fa. Vzdychla si. Bylo to tak vzdálené a neskutečné, bezcílné a deprimující, že váhala, co byla pravda. Protějšek ji pozoroval.

„Děkuji, jste velmi laskav, pane.“

„Jan, jmenuji se Jan, Jan Zacharius, kotelník.“

„Žofi Mauerová,“ chtěla dodat, co vlastně je, ale odmlčela se. Opakovala jako ozvěna: „Jsem Žofi Maurová a nevím, čím jsem,“

Sklopila oči. Zřejmě v této asociaci to bylo normální, nebýt ničím nebo nic neumět. Jan Zacharius nepohnul brvou.

Vytáhla lízátko a fiktivně jako lžičkou zamíchala fiktivní cukr.

Když jej vytahovala, všimla si vyražené datum:

„0454812“

„Kolikátého je dnes“

Jan bez rozmyslu odpověděl:

„0454812+9“

„To je divné, to je stejné, jako bylo včera?“

„Ano“

„Pane Jane, je to hloupá otázka, když si myslím, že by mělo být jiné?“

„Ne není to hloupá otázka, slečno nebo paní Mauerová, ale nikdo na ni nezná odpověď?“

„To je divné.“

„Je.“ Odpověděl Jan a klidně popil trochu kafe. „Ale to nikdo neřeší. Nikdo.“

„Jene, já vím, že je to hloupé, nikoho tady neznám, mohu se na tebe obrátit, když to tu nebudu chápat?“

Jan se na ní podíval. Viděl osobu, která se chytá malinké jistoty nebo bodu, kde by mohla zakotvit. Znal to.

„Jo, ano,“ řekl stručně bez komentáře, bez postraních úmyslů. Pochopila, že je to skála a ona se má šanci na ní uchytnout tak trochu jako lišejník.

„Máš práci?“

„Ne.“

„Zeptám se ve fabrice, dej si volno a zejtra jako dnes sem přiď, domluvím ti spaní.“

„Děkuji.“ Nerozuměla tomu „Zejtra jako dnes,“ nechala to být.

„Nemáš zač, ale zatím si od toho moc neslibuj, třeba jen to zítřejší kafe, to by mohlo vyjít.

LITUJEME

Vyrazila do města. Upamatovávala se a porovnávala vzpomínky ze skutečností. Nepoznala tváře, pouze zafixovaný půdorys, spíš archeologickou vykopávku půdorysu staveb a zařízení, na nichž vyrostly stavby, které znala s malými odchylkami. Něco tu bylo divného. Šla na místo, kde dříve stály obelisky a teď tam byl stůl. Zdálo se jí, že potkává stejné lidi, co viděla včera, ve chvíli se pohybovali titíž.

Po chvíli bylo zřejmé.

Zabrousila znovu do databáze centrálního registru. Chtělo to na ní heslo:

„Nevíte, co to chce?“ Zeptala se naivně na otázku, kterou položila včera a bála se odpovědi.

„Zadejte tam dnešní datum, slečno!“

„Kolikátého je dnes?“ Tentokrát se na ni s údivem podíval. Je pořád o454812+9, ale to jistě víte, že si ze mne neděláte srandu.

Vytáhla plechové lízátko a vyťukala datum. Muž se pousmál.

Otevřely se jí vyhledávací nástroje.

Zadala řetězec textu: Žofie Mauerová

Odeslaný odkaz chvilku strnul. Byl to okamžik, kdy databázový server vyhledával podobný řetězec:

LITUJEME, uvedený řetězec není v databázi, neexistuje.

Podobně to zkoušela s Tzolkinem, Janem. Žádná odpověď.

Teď to pochopila a nemohla tomu uvěřit. Každý den začínal stejně, nedalo se nic měnit, tedy co se vybudovalo, co se vyrobilo, co se přetvářelo, vše o půlnoci nebo v podobný čas, vše se nahrálo, co se týká hmoty do identických okamžiků. Dalo se to měnit přes „den“. Proto když přicházela, měla dojem, že je uklizeno, takřka ideální čisto a potom se *začalo* teprve větvit a rozvíjet, vztahy se budovaly znovu a znovu.

Bylo otázkou proč. Evidentně nikdo o tom nepřemýšlel.

Byla to věčnost.

Každý si mohl dělat, co chtěl, přestože věděl, že den se bude opakovat do nekonečna. *Solo* den.

Večer přišel Jan. Zprvu nechápal, na co se ptá, že může existovat i jiný den než tento, ale potom připustil skutečnost, že se den restartuje. Kde byly hranice a proč zrovna tento den se zasekl, na to neodpověděl.

„Má to výhody. Tady není, jak ty říkáš, zahynutí nebo smrt. Tady se nestárne a nemládne."

„A jak to, že někdo je starý a někdo mladý?"

„To nevím, bylo to tak odjakživa tedy od začátku dne.

Teď teprve pochopila, proč nejsou potřeba obelisky ukazující konec existence a byl místo nich obyčejný stůl.

„A to je to tu tak pořád?" Trochu jí bylo divné, že se nepozastavil nad její otázkou.

„Je" řekl stručně a pozoroval ji. „Je to od počátku dne, kdy byl vytvořen."

„To se může pořád opakovat dokola a já si to nebudu uvědomovat, že se „ráno vzbudím a…"

Chtěla si vzpomenout alespoň na něco.

Večer usnula a zdál se jí sen. Tak moc si jej chtěla zapamatovat. Zůstaly útržky, slyšela, jak jí hlas povídá:

„Hle až se vzbudíš, vyjde slunce, nakresli si bod do písku a jdi tímto směrem. Uvidíš město, je to začátek Plechaté země. A nebudeš věřit tomu, co uvidíš a uslyšíš. Ještě se uvidíme, i když mne nepoznáš, uvidíme se jednou tady, znovu tady na křižovatce cest, i když nejsou na zemi nakresleny, je už jiná to Plechatá země, jiný domov co jsi měla ve vzpomínkách, jiný a přitom stejný. Stále stejný."

Vzbudila se a chtěla si zapsat slova, která slyšela. Uplynuly dny a možná týdny, možná roky či staletí, milióny a miliardy let, ale den v nové Plechaté zemi byl stále stejný.

Stále se ptala, kolikátého je dnes, stále chodila do databázového centra, stále spala v té samé posteli a stále se jí zdál stejný sen.

Život jako duch se opakoval. Minulost neexistovala, nebo spíš ano, pouze jeden den. Podivné opakující se mámení.

Jo kdysi měla sen, vybrat ze svého žití jeden den, který by se neustále opakoval, den plný štěstí, nejhezčí den. Rozhodně to nebyl

tento s názvem *návrat domů*. Marně vzpomínala, který den by upřednostnila. Nakonec zjistila, že by se daly „šťastné dny“ spočítat na prstech a to možná na prstech jedné ruky. Stojí za to vůbec žít? Možná, že ani ne, kdoví. A přece, který by si vybrala, kdyby musela. Věčný den. Giorno eterna?

Kdoví, kdyby šlo sestříhat šťastné žití do jednoho dne, kdo ví, jestli ještě kus dne by nezbylo.

Zdál se dál jednodenní svět pouze dvojrozměrný, jako Plankova délka, kosmický šum, život vyvážený neživotem, promítnutý hologram, orloj, jako mechanismus orloje, za ním nebo pod ním.

Nebylo z věčného dne úniku. Vše, co se týkalo datových funkcí bylo neměnné.

Přece, možná byl tu den ze stromového světa, když se poprvé dostala přes hranici, vzpomněla si, že když procházela hájem s břízkami, narazila na potok, který pod jakýmsi malým můstkem vyúsťoval v malou tůňku obrostlou všelijakým vodním kvítím. Posléze si všimla, že je potok schválně přehrazen malou hrází. V odtoku bylo postaveno malé vodní kolečko. Byla to v podstatě velká špulka, na níž byly do zářezu vměstnány ručně, dětsky vydlabané lopatičky.

Špulka byla potom umístěna na dvou odkůrovaných větví tvaru ypsilon. Byl tam i další převod pomocí gumičky, který poháněl další podobný jednoduchý stroj a to samé, ve vzduchu. Byl to větrník. To si pamatovala velmi dobře, že byla šťastná, plná naděje, že se dostala do stromového světa, plná ideálů, předpokládajíc, že to bude snadné, že najde, svoji Fa a že se budou chodit na jednoduchý zázrak – vodní větrník.

Vydržela sedět u toho větrníku celý den. Voda byla dobrá. Smočila si nohy a pozorovala život pod vodou. Uvědomila si, že i tam je jiný svět se svými zákonitostmi, a uvědomila si, že stejně krásný a nemilosrdný může být i ten na povrchu.

Co ji přitahovalo na tom vodním mlýnku? Zpětně si uvědomila, že jsou to vlastně hodiny se svými cykly, mnohem krásnější než ty na rohu strohé ulice, odměřující pomocí jiných energií tok času, svou nebezpečnou a nezastavitelnou pravidelností.

To byl vodní větrník, ať ho už postavila dětská ruka pro radost, nebo s jiným cílem, ať už by ho někdo zničil, ve vzpomínkách byl

stále, dal se postavit znovu a neúprosný proud s opačnou vlastností hmoty jej neúprosně postrkával dál a dál, kamsi ke konci, kamsi k začátku, kamsi, přesahující pochopitelno a uchopitelno, prostě dál. Uvědomila si, že v *onom* možná šťastném dni to nebyla prioritně velká láska, spíš naděje a víra, co jí taktovalo klapotem vodního mlýnka.

Byl to *onen* věčný den, co by chtěla opakovat? Možná…

Návrat do stejného dne se jí zdál šílený. Snad se jí bude každý den zdát sen, každý den bude mít pocit, že znovu a znovu přemýšlí a tvoří něco jiného, každý den… bude v hlavních obrysech kopírovaný.

Snila a zdálo se jí o poutníkovi na křižovatce cest. Díval se na ni, v jeho očích byl smutek i pochopeni. Vcítil se do jejích pocitů a *vměstnal se* do její duše, do jejího pláště.

Zeptala se: „Jene, kdo já jsem a co jsem, prosím?“

A Jan jí smutně odpovídal:

„Ty jsi čtečka na plotnách a cylindrech. Rozkmitá se, přečte minulost, možná jí trochu proteče a přefiltruje a rádoby tvoří budoucnost. Existuje hodně ploten, ať pater nahoru nebo dolu. Na nich psána je celá minulost. Ždibet ty víš, aktivovaná čtečko a myslíš si, že ji měníš. Ne, ty ji přesunuješ. Naformátovaný vesmír může mít množství systému úplně odlišných od tvého vědomí.

A úniku kdoví je zapotřebí, kdy prach jako čtečky jsi. I matice jiné jsou, co nepotřebují pohyb, skoro jako matrice věčné.

Cožpak zvíře umí číst, nebo něco místo nohou nemá kolečka. Jednostejně to lidé jsou, co neumí číst, jsou pouze definovanou čtečkou. A namyšlenost jejich a nás je ostudná. Je jen jeden život a čtečka ramínko co okusuje z něho ždibet v korunách. Je pohyb důsledkem jeho a cosi jako myšlenka utíkající před ním.

Můj, tvůj, svět, jeho-jí svět, jiný svět, jiné slovo, hle ubohý je člověk, protože musí žít, možná.

Minulost, taková blbost, takový zmar a marnost – v počínání.

Divný.

Hle zasekl se *enten* Plechatý svět. Na jedné plotně a cylindru točí se neustále dokola.“

A Jan pokračoval:

„Ty jsi jako čtečka na disku vodníkova klobouku, nikdo tě nevyvolil, jsi obyčejná, neobyčejná. Nemůžeš vědět, kolik je tako-

vých jako ty, kolik jich putuje a proč. Zjistíš, že když překročíš hranici světů je tam jiný svět. Může být obyčejný, obyčejně stejný, nebo úplně jiný, nepodobný, s láskou i bez ní, s bolestí i bez ní s méně smysly nebo s mnohem více smysly poznání a poznávání.

Hle zasekl se Plechatý svět na jedné plotně a cylindru a točí se neustále dokola.“

„Jene, je cesta z bludného kruhu?“

Jan se hodně zamyslel a odpověděl:

„Jako je kruh jeden, jsou kruhy menší a větší. Jsou tak malé, že lidským poznáním neexistují, jsou tak velké, že jeví se jako rovina, jsou velké ještě větší, až budí zdání obráceného. Jeden objímá druhého a největší ještě většího a přitom je to jeden, jeden kruh.

A den se opakuje po dni a měsíc po měsíci a věk po věku a čas po čase se točí.

Hle zastaví se pohyb a systém se vymaže a zapečetí. A nebude moc jiná síla a energie je rozpečetit a nebude prostor, který by mohl být osazen.

A čas stráví sám sebe a nebude nic; Pečeť času, která se zahodí k nepotřebě, rozpadne a roztaví se.

A vše se bude opakovat znovu, dni, měsíce, roky, věky a čas. Budou se zase tvořit a budovat světy, aby se v pečeti znovu roztavily.

Ne, Žofie Mauerová, není cesta z kruhu a jiný pro nás neexistuje. I Ty jsi jako kroužek, i ty chceš, aby tě někdo obejmul. Můžu to udělat já ve tvých snech, ale nepocítíš teplo blízkého. Máš svoji lásku. To je tvá cesta. To je prach, po kterém jseš, neboť v něm se proměníš, než bude zapečetěn.

Bylo ticho.

Začínala se probouzet. Z dálky slyšela Jana, jak smutně povídá:

„Kdo ti dal jméno, Žofie Mauerová, ubohá…“

Dívala se do plechového hrnku a vzpomněla si matně na Fa. Vzdychla si, bylo to vzdálené a neskutečné, bezcílné a deprimující. Protějšek ji pozoroval.

„Děkuji, jste velmi laskav, pane.“

„Jan, jmenuji se Jan, Jan Zacharius, kotelník.“

„Žofi Mauerová, chtěla dodat co vlastně je, ale odmlčela se… Opakovala jako ozvěna: „Jsem Žofi Maurová a nevím, čím jsem.“

Sklopila oči. Zřejmě v této budově to bylo normální nebýt ničím nebo nic neumět. Reálný Jan Zacharius nepohnul ani brvou.

Vytáhla lízátko a fiktivně jako lžičkou zamíchala fiktivní cukr. Když jej vytahovala, všimla si vyražené datum:

„0454812“

„Kolikátého je dnes?

Jan bezrozmyslu odpověděl:

„0454812“

„To je divné, vždyť to je stejné, jako bylo včera?

„Ano“

„Pane Jane, je to hloupá otázka, když si myslím, že by mělo výt jiné?“

„Ne není to hloupá otázka, slečno nebo paní Mauerová, ale nikdo na ni nezná odpověď?

„To je divné.“

„Jene Zachare, proč nepřidáme k datu jedničku a zítra bude další den?“

„Nevím nikoho to nenapadlo, třeba je to zbytečné, proč přidávat den, když je každý stejný.“

„No nebude přece stejný, bude větší o jedničku.“

„Jana Zachariáše to evidentně překvapilo. Žofii se zdálo, jako by jí probleskl pohled ze sna, na který si matně pamatovala.

Zaznělo to tak divně, co teď řekl se vším důrazem.

„Větší.“

„Větší a proč, nikdo na to tady není zvyklý, to by byla revoluce, aby každý den byl jiný, to by… to bychom se třeba nepotkali… i když by to bylo jako.

„To by nebylo jako, ale skutečně.

V místnosti sedělo ještě pár osob, co snídaly. Vlastně cumlaly kafe.

„Hleďte, zítra bude a jeden víc takže zítra bude:

„o454812+10“

Přísedící strnuli, jako by byl konec světa i jeden z nich povstal a skutečně řekl myšlenku nahlas:

„To bude konec světa, konec našeho času?“

Bylo ticho, pár plechových hrnků přistálo s klapotem na stole.

Jan Zacharius vstal jako skála a řekl:

„Ne, bude nový den.“ A potom tiše dodal na vysvětlení: „Nový další den.“

Rozešli se. Zpráva se valila stradami geometrickou řadou.

Šuškalo se „Bude nový den.“ Kdosi se začal opíjet, někdo horečně nakupoval, někoho to nechalo chladným, protože tomu nevěřili.

A kdosi k tomu přidal:

„I další den bude nový a další a další bude vyrůstat ze starého a starý bude umírat.“

„Ale to budeme umírat i my,“ zněly výkřiky.

„Nechceme nový den! Kdo to vymyslel, prostě chceme jeden a ten samý. Kdo to vymyslel?“ Vyšetřování ukázalo, že to byla Žofie Mauerová a kotelník. Ocitli se ve vězení. Záhy byli propuštěni.

„Ničeho se neboj, Já jsem Jan z rodu Janů, já přicházím ve snu a odcházím ze sna, já cestuji mezi plotnami a *cylindrami* světů, já jsem čtečka, co umí číst i za hranici zakázaného, ale i já jsem ten, co ždibec má a ví.“

Žofii Mauerové se zdálo, že prožila v tu chvíli možná tisíce, statisíce let. Co dál?

Měla pocit, že čas je rychlejší než světlo, nebo cosi, co připomínalo čas na míchadle myčky života. Utvrzovala se, že *cosi* je rychlejší než světlo a kol kolem je ve světě žití opakovatelného, dávno utkáno ve smyčce, v cyklu.

Chtěla ji povolit, povolit zprvu jeden den.

A žití je jinak, než se první pohled zdá, utěsněno kvazi energií. Signály vyhodnocující dopředu i dozadu duši i hmotu, možná i lásku, neoddělitelnou, zrcadlící se.

A vůbec, vzpomínka na Fa; nadechla se. Byla *vívo*, důvod k existenci, důvod k sounáležitosti, ke sdílení, násobení duše. Možná.

Kde je má, má Fa? Kde se skrývá, v zákoutí chemie, v zákoutí ovládání, komunikace, bylo tu *cosi*, co stálo výš a výš a ne nejvýš jako blíž, blizoučko sebe sama.

Nový den, nová láska, nové, nové ze starého, nové z nového, nové z ničeho, nové z dýmu orobince, nové z prachu cest, nový Orion po kterém chodil Malý Velký Jan, koberec utkaný s perliček

vzpomínek; co nového, není. Není nové lásky, ta je stará, uvězněná ve výtahu, v matici znaků v množícím se fraktátu.

Fraktát z jednoduchosti, tvořící kloudy a rádoby systémy, zrcadlující napětí, či prázdnotu nesčíslných synapsí, variací a možností s touhou vyhrát jedna nad druhou a zachovat si život, možná zachovat život.

Došla na náměstí, kde kdysi stál obelisk, sedla si na okraj nového dne. Čišel nový den, ze soukmenovců, co ledabyle procházeli kolem i z těch, co chvátali do *arbait*. Nový unitární den.

Podvědomě vytáhla oblý předmět, který jí tlačil v kapse. Bylo to plechové lízátko.

Divné, že se ho nikdy nesnažila zahodit. Relikvie. Propojovalo světy; jediná věc co procházela světy sem a tam, artefakt co zůstával pseudo trvalou hodnotou. Přitom se dalo jednoduše zahodit. Položila ho vedle sebe. Mezi neživou hmotou bylo spojení podobné ocelovému lanku. Nikdo z kolemjdoucích si jí i plechového lízátka nevšímal.

Byla sama, sama uprostřed dvou světů a nevěděla jak dál. Zoufale hledala v žití cíl, alespoň krátkodobý, nechtělo se jí už ani jíst, ani spát, ani… žít.

Vlastně, když se čas cyklicky opakoval, znala budoucnost, byla to krize času, čas měl krizi.

Znovu se podívala na plechové lízátko. Odrážel se v něm paprsek, který by se jí chtěl dotknout. Byla to vzpomínka na Fa, která se mocnila a sílila. Chtěla by se jí dotknout, pocítit její teplo dotek, nic víc. Jednoduchá prostá touha, dotknout se a okamžik pohybu času zacyklit, zakonzervovat a zůstat v něm navěky. Dotýkat se, cítit, nic jiného než něžné smutno překonat, překonat smutno. Dotknout se života, sounáležet a splynout. Stačilo by na okamžik, dotknout se, spočinout.

Smutno, smutno z nevratna a nenávratno, smutno jí bylo na hranici obelisku.

Nový den, alespoň že to, že nový den, bez bubínků, nový den.

„Musím najít Jana, ať je kdekoliv, Jana Tzolkina v jakékoliv podobě. Byla přesvědčena, že Jan Zacharius o něm ví, zdálo se jí, že si Janové byli moc podobní.

Najdu Jana Zachariuse a položím mu přímou otázku. Když je Nový den, může začít i Nový rok i Nový svět, Nový život, Nová rychlost i Nové světlo, rychlejší než to staré.

A tak nové dni ubíhaly jako ty staré. Aspoň v koncovce to bylo zvláštní. Možná tím Jana Zachariuse přivolala. Procházel kolem ní, ale jí si nevšiml.

„Jene, Jendo, haló, tady.“

Obrátil se jejím směrem. Byla starší o pár nových dní; jako by to bylo na ní vidět.

„Stárneme… viď,“ poznamenal s výčitkou hozenou směrem k Žofii.

Pousmála se a nereagovala.

„Pojď si na chvilku sednout, pokecáme trochu.“

„Tak jo.“

„Jene, myslíš, že bych se mohla vrátit?“

„Kam bys zase šla?“

„Za Fa.“

„Sama jsi říkala, že má svůj svět a svůj život.“

„To je pravda, chtěla bych s ní chvilku spočinout, dotknout se jí a sdílet, sdílet chvilku teplo, moje i její, dohromady, nic víc.“

„Víš, Žofie, že by to nic neřešilo, že ne, podíval se na ní hlubokýma modročernýma očima.“

Bylo ticho.

„Ne.“

Uvědomila si, že Jan je hezký ve svém věku. Mladé oči kontrastovaly s šedivými vousy, navzájem se doplňovaly s černým tričkem. Detailně si ho prohlížela, jako by ho okukovala.

„Žo, seš tady?“

„Jo, jen si tě prohlížím.“

Zdálo se jí, že tytéž oči měl Čudil u rybníka. Nadechla se a dlouze vydechla. Vzpomněla si na Čarodku. Co dělají, co dělá Fa, třeba ten svět ještě existuje, ten původní s odečtem, s Plakalem, Žabákem…

Bylo jí smutno. Jo smutno.

„Žofi, jsi tady?“

„Je mi smutno, Jene, strašně smutno, možná, že už se mi nechce žít. Je mi smutno když tuším, jak plyne čas, jak nebudu ho moci ovlivnit, ovlivnit dění v něm, a to mne láme. Shořím jako jiskřička a dým po mne se rozplyne jako mlha nad rybníkem.“

Jan sklonil malinko hlavu, jako to dělá unuděný lev v kleci.

Věděl, že by jí měl dát naději, ale mlčel. Mlčel, protože i podle něj měla pravdu. Žití marnosti, žití, tolik odlišné od tužeb a představ i jemu drásalo vědomí.

„Co dál, Jene, co mám dělat dál, Jene, mám vůbec žít?“

Jan neodpovídal. Posléze však řekl:

„Neseď Žofi, nejsi sama, kdo neví co dál.

Něco ti dám.“

„Já nic nechci, stačí, když jsme tady spolu.“

„Já musím udělat něco, co by mne odpoutal, a nastartovalo, nasměrovalo…“

Událo se na hraně dřívějšího obelisku, kde jí napadlo další rozhodnutí. Vytáhla plechové lízátko a podala Janovi.

Jan Zacharius si jej prohlížel a podával jí ho pátky.

„Já ti ho daruji, jinak se ho nemůžu zbavit. Zkoušela jsem to, odložit jej nebo tak něco, nejde to, nemůžu ho zahodit. Vem si jej prosím.“

„To nemůžu, nejde to.“

„Jde, hlavně neříkej, že mi jej schováš, až si to rozmyslím. To nechci.“

„Proč se ho chceš zbavit, když je pro tebe tak důležité?“

„Já se ho nechci zbavit, já jej chci darovat, někomu kdo jej přijme, tak je to, to jsi ty.“

Janus Zacharius váhal. Dlouho si jej prohlížel, až ho v jeho ruce začalo pálit. Skoro by se zdálo, že rozteče jako vosk.

Bylo ticho.

Byli izolováni na okamžik od ruchu města. Zastavil na *entý* okamžik času.

„Děkuji, Žofie.“

„Tak zase někdy v čase?“

„Ano.“

„Ano.“

Viděla, jak se Jan trousil do strady.

Byla bez lízátka. Něco nepředstavitelného se právě stalo. Čas na jejím obelisku se právě začal odpočítávat. Podivné znaky se začaly zvýrazňovat ve stále viditelnější čísla.

Začal odpočet.

Žofie Mauerová to tak dalece nevěděla, měla tušení, tušení že čas směřuje k umírání, měla jistotu, záchytný bod. Smrt.

Byl to divný pocit plný euforie, potřeby dělat, pohybovat se. Vyrazila po stradě neznámo kam, směrem k okraji města. Na jedné straně pocit sebeuspokojení, že se konečně zbavila toho, co bylo srostlé s ní, obyčejné plechové lízátko, na druhé straně duše byl pocit, že je to pryč, absolutně… směřuje k absolutnu.

Uvědomila si část nenávratu, dohledné neopakovatelnosti. Přesto, *cosi* ji hnalo dál. Měla pocit, že ji nic nebolí, že by takhle mohla jít tisíce let a nic by jí nebolelo. Nemusela by jíst ani spát, jen jít, bezcílně, prostě sít a jít a nezastavit se, budovat, vytvářet a zanechat.

Nevěděla, jak dlouho šla, dostala se za hranice města. Už tu nic nebylo, pouze *cosi* pod nohama, možná písek, podivné osvětlení, rovina a jinak nic, horizont a jinak nic, vůbec nic, než sterilní rovina, bez náznaku, bez zrcadlení, dvě barvy a ona, její dech a pokládání nohou.

„*Proš* mám nohy, *lepčí* by byla kolečka?

Nebyl tu východ ani západ, žádné putovní těleso. Ba naopak se zdálo, že světlo vychází ze spodu a spíš se odráží od hladiny, která byla nad ní.

Zastavila se.

€Ticho,

Slyšela, jak její duše medituje…

Neviditelné je a je nesmrtelné, věčné je ticho. Neprobouzí se a nespí, nemá privátní tvar. Není lidské. Je základem myšlenky.

Hle, neživý k němu se pachtí, po *majestu hluchu*, po sekvenci tónu ujednává se čas, čas ticha, čas nemrtvých. Nepatrná sekvence nekonečna, schopna odrážet se, zrcadlit se, *ozvěnovat se* v *či* do ticha.

Hle, homogenní tišší, co umějí nakreslit ticho. Nemrtví nemohou jej jíst a slyšet, ani se jej dotknout.

I skála i kámen pod hlavou poutníka patří do nemrtvých, protože ho slyší.

I ten kámen *kálen* má tep, i kamenem tišší chodí, aby poslouchali jeho *obeliskový* tep.

Hle naskládány jsou sekvence v obrazárně ticha a ticho je objímá. Mohla ses teď podívat do plechového lízátka a uviděla bys svoji duši, uviděla bys sebe, jaká jsi. Ale ty ses od něj odvrátila.

Bude ticho. Rovinná perioda. Spoustu ticha.

Klesla na rovinu a tiše zašeptala: „Fa, kde jsi?

Chci zemřít. Před ní se odvinul celý film jejího žití; Plechovka, robotárna, Fa a Stromový svět, jeden den a teď… rozklad a rozvor. Divné, co v tichu bylo a je sestřádáno. Divné štěstí, podivná láska. Jinak nic. Nula. Blokování budoucnosti.

„Fa, tvoje teplo, pro něj stálo zato žít, pro dotyk…, pro teplo."

Horizont po celém obvodu se pojednou začal otáčet a pomalu překlápět. Prvně tvořil dutou polokouli a potom se choval jako volná mýdlová bublina s podobnými skicami barev v pnutí jejího povrchu. Neustále se zvětšovala, až počala být za hranicí viditelnosti. Podivná záře vycházela ze samotné Žofie Mauerové, z její duše, nebo to nebyla její duše, kdo ví. Bylo to nakreslené ticho.

Ticho jako sen, jako láska, jako bezbřehost rozhraní, které penetrovalo až za sen. Žofie si uvědomila, že necítí tlukot svého srdce, ani dech, zdálo se jí, že je zbytečné přemýšlet a uvažovat a porovnávat a srovnávat, prostě vůbec nic. Nikomu nic nedlužila, nezajímala ji budoucnost.

Viděla kolem sebe řadu příběhů, řadu světů, řadu životů, Jana Zachariuse, Malou tanečnici, Žveku Žvejkala, Plagáta Plagiáta Chátrala, Ný Say, Tsadeho, Jana Pojera, Cipa, Marii, Fabiolu, spomocníka Hvězdáře, Clarisu, Ivana, Hanemarí, Šarkána, Kateřinku, Čudila, Magnificence Velvíčie i kamení obyčejné a kámen *kálen* a průsvitné, stromoví i paměť vody, živé i neživé a další *neveči*, to vše vetkané jako korálky rosy do půvabné a lehounké pavučinky bytí, do chodbiček a chodeb uvnitř jejích vláken, do křižovatek vánku uvnitř nich.

Rovnováha bez důsledků, závěrů a hodnocení, bez ovlivnění toho, čemu se říká minulost a budoucnost, pominutí strachu a odpovědnosti biologického žití. Zvláštní, že cítila pochopení, pochopení větší, všeobjímající lásku.

A viděla sen, kterému nerozuměla. Pomáhala oblékat papeže do kalhot a ne do sutan a talárů. Zepředu zapínala šle. Hledala knoflíky, obyčejné čtyřdírkaté s pravidelnými nitěmi do kříže, překvapivě pevnými. Na jeho prsou byly tři svislé kšandy, ale dole zepředu jen čtyři knoflíky. Každá kšanda se zapínala pomocí dvojitého úchytu, tedy na jednu dva. Dva tedy chyběly.

Papež, ačkoliv ona tušila mocnost člověka, i když nechápala jeho význam, jí vysvětlil:

„Jsou tři největší tajemství, která podpírají tento svět a jen dvě se kříží.

Jsou tři myšlenky jako minulost budoucnost a přítomnost a jen dvě se kříží.

Jsou tři misky vah spravedlivých a jen dvě jsou si rovny a třetí se kříží.

Jsou dva světy, Žofie Mauerová a třetí, co je kříží.

Jsou dvě lásky, možná tři, a jen jedna, co je kříží.

Je jen jeden Bůh a jedena Láska a Život, co ji kříží.

Jsou tři největší tajemství, která podpírají tvoji duši a jen jedno, co je kříží.

Jsou tři kšandy, co drží moje kalhoty a jen dvě se zapínají na stejné knoflíky a jedna se kříží; o tvoji smrti a narození se nezdají sny, protože dvě cesty se kříží."

A všimla si Žofie Mauerová, že v kalhotách byly ženské nohy, spíš dívčí podvozek. Lepší by byly kolečka.

Pomalu se probouzela do reality. První, když se probudila, snažila se nahmatat plechové lízátko. Pomalu si začala vzpomínat, že jej neztratila, darovala, že možná ještě existuje.

Darovala plechové lízátko a vyvážila jej sny. Zatím nedovedla porovnat, co bylo lepší, nebo co je lepší.

Bude ticho. Rovinná perioda. Spoustu ticha.

€Ticho,

Slyšela, jak její duše si povídá ve snaze vtěsnat se do rámu zkřížené reality běhu času. *Cosi* se dělo, V pozadí jako by se počala odblokovávat budoucnost, *divné štěstí, podivná láska.*

Vnímaná realita, *cosi* pod nohama jako písek, podivné osvětlení, rovina a jinak nic, horizont a jinak nic, vůbec nic, než sterilní rovina, bez náznaku, bez zrcadlení, dvě barvy a o ona, její dech. Nikdo nikde. Bez potřeby jíst a pít, bez vědomého cíle, prostě jen tak, možná nativní žití, bazální žití v základě svojí podstaty.

Tak takhle vypadá smrt, nebo duše, prostor, či čas co ztrácí cenu, nebo pohyb co nemá smysl, vytunelovaná logika bez štítu.

A uplynul okamžik, dvě věčnosti, vyprání světů a systémů naruby.

A ticho, neviditelné a nesmrtelné, věčné je ticho. Neprobouzí se a nespí, nemá privátní tvar. Není lidské. Základem je myšlenky.

Kdo jsi Žofie Mauerová, kdo? Pojem, dvě slova, myšlenka či vzpomínka, duše s přiděleným názvem.

Kdo jsi? Určená pár písmeny, ovládaná láskou, vtěsnaná do norem světů a teď živá mrtvá. Kde je tvoje zvrásněná stopa, kde jsi Žofie Mauerová? Kde je tvoje rozdání a sdílení, připravená *tečnost* k jiným duším, kde je; v prázdnu a samotě, totální samotě, sdílené sebou sama. Taková je smrt, kdo ví. Takový je život beze *smyslů.*

Co dál?

A přece, přece po věčnosti počala slyšet. Byl to tlukot srdce za hranicemi horizontu, který sílil a přerušoval *etagnát* ticha. To nebyl celý tlukot, spíš šepot, šum holubích či andělských perutí v pravidelných rytmech, bez plachtění, mantry vypravěče pábitele; … přerušovalo to ticho, podivné šumění, hluk pohlazení. A do něj třetí zvuk, který jej uzemňoval.

Zvuk přicházel z míst horizontů. Sedla si na zkřížené nohy a natáhla kšandy, které jí trochu těsnily. Byl to tikot hodin nebo co. Ne nebyl, byl tam třetí klapot, mimo něj. A bylo tenkrát a to tenkrát se proměnilo ve stín.

Na horizontu se objevila svislá přímka a *cosi*, jako tečka, ji drželo. Přímka začala směřovat k ní a nabývala větších rozměrů. Směřovala k ní.

Byl to člověk. Alespoň na první dojem. A v ruce držel vysokou hůl s hlavicí, která byla podobná plechové lžičce. Zanedlouho se *hoře přehoře* se sklánělo nad ní.

„Kdo jsi?“ Zazněla slova po dvou větách? První slova…

„Jsem možný člověk Pagátal Chátral,“ a zapíchl *lžičkokopí* do písku. Písek se rozechvěl jako kruhy Čudilově rybníce. I příchozí jej připomínal. Vysoký klobouk, vyhaslá fajfka a nedefinovaný obličej. Nebyl na něm vidět roky života, nebyla do něj vytesaná či vtěsnaná vráska, navzdory svému jménu.

„A kdo jsi ty?“

„Duše moje je registrována na Žofii Maerovou. To jsem já.“

„A co tu děláš?“

„Nic.“

A třetí klapot neutichl. Z horizontu ze stejného směru se přibližovala postava, ženská, možná ještě dívčí, s lehounkým pružným krokem. Nohy nenesly štíhlou váhu. Bez pozdravu bez sebemenších posunků přišla až k Žofii a Plagatalu Chátralovi a lehla si k Žofininým nohám.

Podivné sousoší teď tvořilo *rubikon smrti* točící se jako střelka kompasu na pólu. Byla z nich fontána na kašně. Nejvýše, což bylo v očekávání, z kopí či hole plechové lžičky tryskala voda na sedící Žofii Maerovou a potom na neidenfikované stvoření, bytost, co si lehla k jejím zkříženým nohám. V definované skutečnosti se čekalo na slovo či otázku. Promluvila ležící.

„Jsem tvoje velká Láska, Žofie, dovol mi, abych mohla být, být u tvých nohou a dívat se na tebe když spíš, moc tě miluji."

V této divné chvíli, v možná schizofrenním rozdvojení viděla Mauerová sama sebe, duši uvnitř duše, navzájem se přerůstající. Cítila teplo a propletená prsty, cítila skutečnost, pro kterou a za kterou je možné žít, pro okamžik, možná pro nástroj k ovládání duše. Její oči říkaly:

„Ano pro tu sounáležitost, pro to nejdražší v žití zastiňující váhy a mocnosti nesvětské i světské. To je smysl, pojmenovaný smysl, další smysl, největší."

Žofie Mauerová tiše povzdechla. Bylo divné, že slyší svůj dech. V dechu se neslyšně vytrácela dvě slova: Moje láska. Konečně ji měla u sebe, mohla ji popadnout za vlasy, přitisknout k sobě. Z neznámého důvodu to neudělala.

Žofie byla bezradná.

„Nechce se mi existovat."

„Neexistuješ," ozval se vlažně Plagátal Chátral.

„Chceš zapomenout?"

„To nevím, nemít svou historii…

Sousoší by stálo na věky, kdyby…

„Co by sis přála?" Zeptal se Plagátal Chátral introvertně.

„Já nevím, chtěla bych domů, za stařičkým Čudilem, Čarodkou do světa fantazie a pohádek a Fa…"

Kdoví, kdo byl Plagátal Chátral. Povídá:

„Já myslím, že je to možný, nebude to navěky. Chceš zase překročit linii horizontu a stát se odpočitatelným, živým. Znám cestu,

povídal mi o ní Jan, jeden z Janů, věděl, že tě tu najdu, nad křižovatkou cest. Mám ti říct toto, i když sám tomu moc dobře nerozumím:

„Věz, že zapoví se ti věčnost při návratu. Tvoje láska promění se v pápěří orobince. Dojdeš-li na začátek, život bude chutnat jak olíznutý plech."

Při slovech Plagátal Chátral v tříbodovém rytmu opustil horizont. Tečka po jeho holi se střídavě měnila v čárku a potom zase v tečku, až zanikla úplně.

Žofie Mauerová se zvedla a její Láska s ní. Šla tedy dál beze smyslu a její láska s ní. Nebyly to dvě osoby, ale jedna a její duch, viditelná.

Po chvíli se začal objevovat na horizontě úsvit stříbra a posléze půlkotouč. Byl to Čudilův placatý, starý dobrý muškátový měsíc, co se snažil vydrápat nad horizont. Neviditelný hvězdářův Spomocník mu zřejmě pomáhal. Cítila teplo v konečcích prstů, a zároveň obavy, zda tam někoho najde, zda je to svět, co znala, zda *Tam* bude na hrázi sedět milá bytnost s Čarodkou. Láska šla za ní, chvílemi jí prostupovala a předbíhala, trojčila a pábila.

Ano, byl to bahňák staříčkého Čudila.

SILENTI

Nastávala noc. Hvězdy *mihotavky* počaly vyskakovat na hladinu. Příjemný chladivý vánek a mokrost konejšily Žofii Mauerovou a její Lásku.

Když ospalý kohout v blízkosti předměstí usínal na bidle se zobákem hluboko ponořeným pod křídlo, počalo to u rybníčka v Heleníně bublat. Bublinky z bahna, drobounké, potom větší. Splétaly se do plamínků, ne nebyly to plamínky, pouze brblavé, prťavé obláčky dýmu. Záhy bylo slyšet plácnutí kapra, nebo štiky, či jiné němosti.

Po chvíli voda vířila a …, po straně hráze rybníka, u stavidla, kde to bylo nejhlubší, počala se vynořovat otevřená, velká plechovka. Nebyla to plechovka, protože se vynořovala víc a víc až se podobala dřevěnému špaleku. Nebyl to špalek, byla to veliká trouba ověnčená řasami a kapradím na klobouku. Ano, teď to bylo zřetelné, byl to klobouk, obrovský klobouk, spíš hrozně vysoký cylindr, ze které se jeho víko chvilkami otevíralo a vypouštělo páru, spíš dým. Parní lokomotiva. Možná jedenáct loktů nad hladinou stál nehybně onen kmen, sloup, možná komín. Kolem klobouku se sušily starorůžové fáborky. Ve finále se objevil široký okraj klobouku a lněné vlasy.

Starý vodnický pard a vládce Helenínského rybníka, starý Čudil orobinců vykonával svůj jednovětý rituál. Sušené čibuky si opět cpal do vodnické, možná podvodnické dýmky. Proto ty kroužky dýmu nad hladinou a kuličky pod hladinou ovoněné bahnem.

Klapka dýnka klobouku se otevřela a ozvalo se zakašlání. Bylo slyšet, jak starý vodník mluví sám pro sebe.

„Ouvej, auvej, moše kosti, samý regna-regmáňa, kdo tu bolest má snášet. Už abych odešel do vodnickýho nebe, nebeskýho důchodu, do teplého lázeňskýho bahníčka, kde mřenky mi budou proplétat se vlasy a fousy, škrábat mě na hrbu.“

„Čudile, milý Čudile!!!! V zástupech našla bych já tebe, můj Čudile…“

„Fuj to jsem se lekl, Žofie, Žo, jsi to ty, jsi člověk nebo co, napůl?“

„To jsem já a moje, moje Láska.“

„Máš štěstí, jinak, jinak bych byl Odsouzenec, kdyby tu tvoje Láska nebyla s tebou, jsi už smrtelná, že jo, však víš, jak to tady chodí, máš štěstí, my máme štěstí, že je překrásná *nedle hnedle* vedle tebe, takříkajíc z naší branže, jak se říká.“

„Jestli je něco na našem uhněteným vodnickým světe nade vše, tak to je moje radost, že tě vidím. Stačí, když tě vidím, že se tě můžu dotknout.“

„Nám to bylo dáno, že se ještě jednou vidíme.“

Pohladila jej po lněných smáčených vlasech i její Láska se k němu přitiskla a její prsty vklouzly mezi bambulaté čečulky jeho rádoby prstů. Cítil její teplo, vlhko, sálala, pálila.

„Jsem tak, rád, rád jsem, Žofie.“

„I já tedy, my tě máme rádi, já tě mám moc ráda.“

Po chvilce, za kterou se *vyplatí i žít* v pohádkové věčnosti se od sebe trochu odtáhli.

„Co Čarodka, přiletí?“

„To víš, že za chvíli je tady, ta bude čumět!“

A to se stalo.

Byla úplně stejná.

Ucukla, když Žofii uviděla a přímo se zarazila, když uviděla i její Lásku.

„Fuj, vždyť je to člověk. Smrdí napůl zvěřinou.“

„Neboj se, ty obludo, je napůl, má *hentam* svoji Lásku, přinesla ti ji ukázat.“

„To vidím,“ zaskřehotala

„Je krásná, třeba ty prsa, nevisí jak tobě na sušáku a potom abys je dávala patičkou zpátky,“ uchechtnul se Čudil a pomalu se zajíkal svojím kouřovodem, který nabral opačný tah.

„To je ale drzoun *drzaj*, smradlavej a mokrej, že jo Žo, jsem tak ráda, že tě vidím, tolikrát jsme na tebe vzpomínali i tady ten neurvalej dědek. Kdyby to uměl, plakal by, až by přetekl celej jeho močál…“

Žofie Mauerová přitiskla tu malinkou lehoulinkou drobounkou postavičku k sobě. I Láska ji objala.

„Pomalu pomalu, pozor na proutí.“ Styděla se před soukmenovcem. Čarodějnice a city, to nejde přece…

„Žo zde zůstane i už na věky, že jo,“ povznesl se Čudil.

Cvilinku bylo ticho. Čarodka, pakliže nechtěla radit, neměla říkat nic, ale…

„Víš, dobře že to nejde, je smrtelná a nebýt Lásky nemohli bychom ji vidět, tak to původně bylo.“

Nemůže s námi zůstat, nebo může, ale sama, bez nás, ty by ses za chvilku rozpustil ve vodě a já v dýmu z čibuků.“

„Třeba bych to tak chtěl…, třeba konečně bych byl… vodou.“

„Kuš ty!“

Žofie Maurová posmutněla a vzpomněla si na větu, co nad ní pronesl Plagátal Chátral:

„Věz, že zapoví se ti věčnost při návratu. Tvoje láska promění se v pápěří orobince. Dojdeš-li na začátek, život bude mít chuť olíznutýho plechu.“

„Ne, to já nechci, abyste se proměnili, vždyť se máte rádi.“

Starý Čudil zakašlal, ale neřekl nic, díval se na *sen* po hladině rybníka.

„Půjdu dál.“

„Ale…,“ nezvykle tiše zaskřípěla Čarodka, „aspoň do rána.

Bude nám smutno, alespoň jednu noc, zůstaň, vždyť si naše.“

„Tak jo.“

„Jestli chceš, nech nám tu svoji Lásku, budeme se o ni starat, viď Čudile, je z našeho rangu.“

Starý Čudil by to taky chtěl. Neřekl nic.

„Já vám ji nechám, stejně její obraz nosím ve svém srdci.“

„Tak povídej, co Fa, našla jsi ji?“

„Našla, ale …“ Při *ale* posmutněla i její Láska.

„Nic neříkej, my to stejně všechno víme.“

„Jak to?“

„No na některé otázky ti už neodpovíme, protože jsi něco jako člověk, stejně je to nedůležité.“

A tak jako za starých časů seděli a vyprávěli u rybníka celou noc, chvílemi se smáli, chvílemi i plakali zabaleni v hedvábí a teple sounáležitosti. A nastalo svítání a čas loučení.

„Budeme mít tady tvoji Lásku!“ a překrásné rádoby stvoření se přitulilo mezi ně, „tak se nebudeme loučit, už jsme se rozloučili

jednou a to stačí. Budeme stále spolu, když ty budeš pryč. Jsme spolu spoutáni a není čin ani zaklínadlo, co by nás rozdělilo.

Vodníka už napůl člověčí bytost počala pomalu rozpouštět. Ponořil se do rybníka a …

„Co dělá starý blázen?“

Po chvilce se vynořil a držel v ruce předmět.

Bylo to plechové lízátko, její plechové lízátko s jejím číslem.

„Něco pro tebe mám,“ podal jí lízátko, „já už musím, musím, abych chránil… Tvoji Lásku.“

Obrátila se na Čarodku, ta už byla taky ta tam. Zůstala sama, v ruce držela lízátko.

Sbohem moji milí, střežte moji Lásku… Mám vás ráda.“ Ozvěna nad hladinou její myšlenku několikráte opakovala

Zbyl po ní ranní opar na rybníce, zbyl vlastně čoud a vůně orobinců a vlhkost, po přítomnosti utichajících slov. Začala vnímat šum města a reality.

Namířila do města.

Ve výtahu nikdo nebyl. Stolička pro obsluhu a všudypřítomná kamera, to aby si roboši nemohli líznout. Stolička jí přišla vhod, celej den bude na nohou. Sedla si a zmáčkla expedici. Vedle tlačítka bylo napsáno červenou inkoustovou tužkou PL a vedle ještě šipka, která ukazovala kamsi neurčitě a nepochopitelně do dolního do rohu výtahu.

Zmáčkla.

Ve výtahu se rozezněla vážná hudba. Nic se nedělo. Vážná hudba oznamovala, že už se jede. A skutečně stěna začala ubíhat směrem dolu.

Bylo jí hrozně.

Na stěnách byl zapsán její čas. Co zde, v *týhletý* díře už ztratila. Ještě ke všemu ji děsil pocit, že si ho bude moci přečíst i pozpátku, až pojede zpátky. Stěna byla popsána čísly objednávek a čísly jmen, spousty čísel. Chaotický seznam. Přitom cítila, že v nich byl ukrytý opakující se smysl, smyčka. Nenáviděla čísla. Uvědomila si, že se ani nepodívala, jak sama vypadá. Ocelové struny a tóny houslí řezaly její vědomí.

V přítmí expedice panoval ranní splín. Půlka mozku ještě pomalu vyspávala a vychutnávala ranní pocit z okamžiků nicnedělání

s touhou *přichoulit* se do tepla sálajícího z radiátoru a nachvilku zavřít oči, nachvilku ještě neposlouchat, spát, vypnout, jen dýchat, snít, poslouchat klapot strojů a dění ostatních *lidí*, co musejí dělat-makat. Jen chvilku, chviličku, nepatrnou chvilku, slastné nic-nic nedělání.

„Dobrý den," zahřmělo nad Žofií.

„Hovadina," uniklo jí nahlas mezi rty, jak jí přišla opět na mysl kompozice – makat – muset papírky…

„**0454812**"

Povzdychla si, to jsem zase já, proč zase já. A záhy následoval počet:

„736"

Nenápadně, tajně jedno olízla. Mělo kovovou plechovou štiplavou chuť.

Štípalo.

„To *neva*, za chvíli budu mít návštěvu, navštíví mne Fa," potutelně se usmála. Tak se na ni těším. Rozhlédla se kolem, zda někdo nepostřehl, že se usmívá. Batelák, Dráždilka nic nezpozorovali.

Automaticky pracovala dál, čísla přestala vnímat.

Kdesi jako zdálky v hlouby duše zaslechla útržky refrénu:

„Paj paj, blázen paj v pajdárně, co píče pájku. A tak si tak pajdám po pajdavém světě, po známé cestě k domovu a od domova, pajdám a nevím, jak dlouho pajdat budu. Jsem starej pajda, já pajda."

„Kde jsi, Jane, to jsi ty, Jane? Slyšíš mne? Kde jsi a kdo jsi, Jane z Janů Mnohých?"

„Aj já Jan, slyším tě, moje Žofie možná slaboulinko."

„Já Jan ze Zachariášů Janů pajdám po daleko od tomhletoho světa, někde kře, na okraji. Už nevím, jestli jsem *piccollo* nebo *grosso*, a po onom věku, který se rozprchl jako pápěří odkvetlých sedmikrásek. Jejich padáky byly k nepotřebě, rozprchly se… kam-si, do nekonečné duše bez hranic či mezi hranice mezointa.

A padám a dopadl jsem na zem, na přitažlivou, krásnou zem. Zanechávám za sebou šlápoty i v písku i v kamení, šlápoty příběhů světů živých i mrtvých.

A smýt je může kdokoliv a cokoliv, možná teď, možná za chvíli, možná, že si na ně stačí posvítit paprskem muškátového měsíce,

možná přes něj přeleze malý drobný pavouček, možná že je zastíní hoře přehoře tlejícího těla, možná… ech, tolik možná, že se do jedné šlápoty vtěsná, uchýlí a skryje duch, možná, že ji rozkolíbá a utěší, láska.

A Já, *malývelký* Jan pajdám a snažím se tichounce našlapovat, tak tichounce, abych došel až do ticha.

A slyším *tuttimondi*, celé světy, vysněné i vybudované, slyší radost i smutek a neodvažuji je vážit.

A slyším je s každým dotekem já, jak šeptají ve více vrstvách. Je to sen, nebo skutečnost, co je sen, co je skutečnost, co krok to sen, co krok to skutečnost.

Jestli skutečnost není sen, nebo celé toto rádoby žití není pouze sen.

A tak já Jan, co tiská vojenský knoflík starého Zachariáše nejsem z toho moudrý. Navštívil jsem hodně světů…, a nejsem z toho moudrý…, vlastně trochu jsem … snad jsem si uvědomil, že jsem menší než malý a osudem mi je nepatrno…, až ticho.

A kdesi na cestě odložím do škarpy svoji poutnickou hůl a pod hlavu si položím pár placatých kamenů.

A budu vzpomínat na příběhy mnohých smrtelných i nesmrtelných. Budu střádat příběhy a splétat je do pápěří vláken moruše. Bude tam i kámen pod hlavou, který mne tlačí i příběh Plechového lízátka.

Aj budou se mnou všichni, včetně Žofie Mauerové, Švejky Zelence a … od počátku. A bude mi teplo a já budu usínat s nimi, dohromady. Usínat a v tichu je objímat.

A šlápoty budou přede mnou kreslit obrazy vzpomínek. Tak dlouho budu v tichu, nekonečném tichu. Možná, že i nekonečná milost otroků mne,… nás utrhne, aby ze mne udělal bavlněnou košili pro srdce srdíčko, která by byla tuze jemná a příjemná a taky by …, hřála…, u srdce.

A u srdce, u srdéčka není nikdy smutně. Košilku, která by zahřála třeba starého vodního parda, co v mlze na hrázi plné orobinců a pilně pozoruje protější břeh. Tam, kde pod stromy u ohně čaruje krásná cikánka a v náručí dýmu spí mladý voják.

A já, možný hologram čouhám z dýmu a rozplynu se v oparu nad hladinou krize času.

Malý Jan položil vedle sebe hůl a unaveně si sedl. V podvědomí slyšela jeho hlas, jak jí domlouvá:

„Vezmi ruku a pohlaď si tvář, když nikdo a nic není, co by tě pohladilo."

Udělala to. Cítila kůži a slzy, které se jí mazaly po tváři dojetím. V proudu slz vedle sebe vnímala Žo, Žvejku Zelence, Loggrájena…, Čudila, Zachara, Fa a další…, další. Obrovský kruh lidí z různých světů a časů, kruh vzpomínek, které se navzájem dotýkaly, objímaly se a vzájemně se zahřívaly.

Jan vzpomínal na všechny, co byly za horizontem i před ním a dotyky jej vedly dál a dál.

Velký kruh, do něhož sounáležela jej objímal, její vzájemnost; bylo to jeho pohlazení, to co jí *klihovalo*, slepilo smůlou, spojovalo a tmelilo, spojovalo světy navzájem.

A byl večer a ráno a rodil se den první. Ještě před tím, než Jan chtěl ulehnout, srovnal to své nekonečné stáří v troudu těla, aby další ráno byl by zas jeden Jan, Jan z Janů, pábitel neznámých i známých, které spojoval řetízkem událostí kruh času, řetízkem s medajlónkem s nápisem z podivných tvarů znaků, které vyjadřovaly „důvod existence" a odpovědi proč žít, i pitomej smysl. Ti, kteří seděli v kruhu to, věděli.

A uprostřed toho Tzolkina tančila Malá tanečnice. Řecký tanec se pohyboval tu sem a tu zpátky a čísi dlaň, možná vlhká a teplá, možná její, přistoupila k Janovi a pohladila mu tvář a vlasy osušila jeho slzy. Jan, malý maličký, *malenkatý* Jan se cítil jako dítě v jejím náručí, v jistotě a bezpečí. Pláč i smutek mu setřela sdílením osudu.

A Jan přednášel:

„A já Jan sepsal jsem toto pro svého Boha a pro lidi a pro… to… Kdo ví, jestli se mi to nepovedlo. Jsou lepší, povolanější; i když soutěžit jsem nechtěl, ani nemohl. Alespoň jsem se snažil a hořekoval nad nadějí…

Já malý Jan, jeden ze Zacharů Zachariášů olízl jsem tenhleten svět a potom meditoval, jakou vlastně má chuť a co jí předcházelo. Chuť jako *hluch* zvonů, se srdcem, obrovským kladivem schopném vydat ohlušující ránu, obrovskou Ránu. Ránu, která by rezonovala a slábla a slábla, no nezanikla by ve věčnosti."

V onom tichu korálků z krupice slyšet bylo aspoň jedno, to *tichonké* něžné lidské srdíčko, které objímá další a vrací se zpátky k mámě, k té první Ráně, k tomu *hluchu*, aby šum myšlenek světů jej nepojmulo a nezaniknulo. Takový je a bude a byl můj Janův svět, divný svět, jeden ze světů, jeden z věků, *den*.

A ty bytosti blízká, která jsi trpělivá… jsem s tebou u tebe.

A já z nehlubších skrýší na okrajích světů, já volám tebe…

A tichý hlas, pokorný volal jsem já, Jan a prosil:

„Bože, dej mi jméno!“

A slyšel jsem to ticho a slyšel jsem odpověď:

„Jan.“

„Tomu jménu já postavil jsem chrám a světy jeho srovnal jsem do stupínků schodů před jeho vchodem.

A chrám stojí již před počátky věků a světlo a slovo ukazuje se poutníkům místo, aby jej ukotvili.

Tvé jméno je Jan.“

A já, malý Jan jsem skryl svoji tvář a do ticha jsem pošeptal:

„Děkuji.“

„Bojím se znovu narodit se, tak nuzná a nedokonalá je moje víra.“ Styděl jsem se. „Řekni mi slovo, klíč, co otevře mi teď a tady věčnost a naplní mne dokonalostí, co mi chybí.“

„K čemu by ti byla věčnost, jen pro tebe, věčnost, co bys prodal za naději – pro sebe. Co bys chtěl potom?“

A Jan stále prosil jak malé dítě v hračkárně.

Bylo ticho.

„Sám si to řekl, hle uvidíš klíč. Jsi jeden z nich, ani o víc míry víc nebo míň než člověk, jeden z Janů, voda a prach, dobrá voda a dobrý chléb vezdejší.“

Bylo ticho.

Po tom nekonečném tichu zřel nápis vypálený ve skále.

Jan.

Žofie Mauerová se probrala ze snění.

……7798648498480116541321851354654981133548461546854852165165…496846541684…65481385485…65465454…654968465168135468435481898975 36…

…o454812 má návštěvu…65654654… 4685455… 5465465656 565…4854685465…

Chtěla dát počet lízátek, ale zarazila se. Ruce se automaticky položily na pracovní stůl. Bezradně se rozhlídla. Vždyť přece má návštěvu, to není počet……

Divný, divný je svět *siletů*. Tišší, možná věční. Zdali touží, zdali jsou za horizontem přání, zda dovedou pojmenovat skutečnost, zdali byly a *jsou* u Boha, zda jej cítili nebo prostoupili, odpoutali se od namyšleného odolného *lida*, zda ví víc než je život.

Ach Janové, Janové velcí i malí, divní hermafroditi, připravení k zasazení praporečníkem do matice k událostem. Nemají zapotřebí se sdružovat; a přitom jsou svázáni uzly kořenů. Je to lidský svět? Ne, pouze lidmi svět prorůstající.

VOLÁNÍ

Není dne ani noci, země se otáčí. Je kouskem kvásku, je schopná prokvasit celé těsto. Stačí ždibíček – život. Život prokvasí světy. A stačí kousek usušit, aby byl zachovaný a žil ve věčnosti.

Divný, divný je svět *silentů*. Jan se díval na úplněk. Za růžicemi otevřených náručí korunoví stromů slyšel dotýkající se muškátový měsíc.

„Jane, proč myslíš, že svítím v noci?“

Jan si uvědomil, jak geniální projektant to byl, co vytvořil noční světlo pouze proto, aby většině živého dal odpočinek. Mohl udělat dvě slunce, tři slunce. Jedno, co by svítilo ve dne a druhé v noci, jedno, co by vznikalo a druhé co by zanikalo, jedno záložní, kdyby obě zhasla, jedno do rezervy.

Ubohý člověk se mu zdál z tohoto pohledu jako možný chráněnec, ukrytý kdesi v nejzazších štěrbinách vesmírů, vzácný i chráněný ze středu života. Divný je, jiný, divný.

Stačilo by planetu roztočit. Hle, tu je lucerna pro měsíčního chodce, co nepotřebuje dolévat olej. Jinak není dne ni noci, země se otáčí.

„Jane Zachariáši druhý, vymodeluj svět druhý, člověka druhého.“

Jan posmutněl.

Jaký by měl být jeho svět, pro koho, komu by jej prodal, on a prodavač světa? Vzpomněl si na Zastávku u hřbitova, na onu plátěnou boudu.

Ideální, věčný, bezbolestný; s příběhy nebo bez nich, nemrtvý, jaký by to měl být Janův svět? Mě by to být ráj? Nebyl by nudný a otupělý bez směřování, bezcílný?

„Hm,“ pomyslil si, a pochvíli se nastřádala myšlenka. Kdo mi pomůže? Nebo sám, nebo více člověků?

Ticho, nastalo ticho.

Ano ticho, ticho by mi mělo pomoci, poprosím ticho, nebo starého Zachariáše, zeleného Žveku Žvejkala, překrásnou čarodějnici tančící u ohně na břehu rybníka se stuhami z kouře čibuků, Malou tanečnici, na pavoučka Tsadeho a netopýra Loggrájena, dětství a vůně a tepla vzájemností, imaginární i skutečnou Lásku.

Koho, koho poslat do mého sboru *silentů*; neznámého hrnčíře co upatlá hroudu zvanou nemrtvou, možná důležitější než živou.

Janův svět, Janova vize. Proč, pro Jana? To už tady bylo:

Ach Janové, Janové velcí i malí, divní hermafroditi, připravení k zasazení praporečníkem do matice k událostem. Nemají zapotřebí se sdružovat a přitom jsou svázáni uzly kořenů. Je to lidský svět? Ne, pouze lidmi prorůstají. Kolik skal je třeba k jednomu životu, kolik skal vyváží jeden život?

Jo, si vzpomněl na dvojjedinou Ný-Say.

„Ona země se bude jmenovat Tichá zem," vyhrkl ze sebe Jan, aniž by se jej někdo na něco ptal.

A z malého kruhu *silentů* ozval se hlas:

„Jene, berlo z rodu Zachariášů, milý Jene, umyj si ruce z pramene živého i mrtvého. Spoj dlaně a naber čas, přehršle času."

A Jan slyšel Jana:

„Hle uzříš nové nebe a novou zemi, uzříš nový čas."

Staré nebe i země už nebyla. A uviděl Jan Jana. A sklonil se Jan před druhým, vzal od něj poutnickou hůl a nakreslil nové nebe a novou zemi a nový čas. A bylo to skutečné nebe a skutečná země, Tichá země, skutečnou, jen čas zůstal ve zdání.

A nebyl den ani noc, protože slunce nebylo, sama země vydávala světlo zevnitř. Kolem, nad horizontem i pod ním bylo spoustu měsíců, které jako perly obklopovaly novou zemi, soukolí vnitřních kruhů roztáčelo čas.

A uviděl Jan sám sebe v kruhu nových *silentů* a svoji hůl uprostřed něho. Starého Zachariáše, Malou tanečnici, překrásnou čarodějku, Ný-Say, Žvejku Zelence, Zikmunda Loggrájena,

Vedle *hole* kompasu ležela otevřená kniha a dlouhá bílá hranatá tužka, jakou používají tesaři nebo truhláři. A uprostřed knihy byla látka s podstatou kratší než světlo, co procházela vším, i světlem. A světlo si dokázalo pamatovat čas.

Do ní se zapisovala veškerá *existence*, v ní se zobrazovala realita, i ticho se v ní válelo z boku na bok, bohové všech bohů, generálové i poutníci, živí i mrtví, znakové i symbolové, do ní se zapisovala; *existence*.

Zbývalo tedy napsat první písmeno, první symbol, či znak, podtržítko světla či světlo do země či na oblohu do místa do bodu zvaného Tichá zem.

Na následujícím počátku času bylo nebe_země, Tichá zem.

A sbor *silentů* v pravých myšlenkách utkával nové sítě.

A Jan podal tužku starému Janovi a zeptal se:

„Co napíšeš na první stránku, aby to bylo nové, ne ze starého?"

Starý Zachar mu ji vrátil.

Jan ji nechtěl přijmout.

„Udělej třeba tečku, tak málo a přitom… Přece i na každém konci knížky je tečka. I na každém začátku je tečka, tečka…, možná."

Díval se při slovech do kruhu *silentů*. Zdálo se mu, že vidí kameny, jako tenkrát v zemi skulptur na planetě blízko slunce. Vzpomněl si jak jeden, jeden z jediných napsal mu na futrál nesmazatelně Láska a řekl: „Otevři svoji náruč, a nechej Boha, aby tě mohl bezmezně milovat.

Jan vzal hůl a napsal kruh. Uvědomil si, že mu není dáno, aby vymyslel novum, nový existenční svět. Musel se opírat o krále holí a vzpomínky; případně je kombinovat, porovnávat. Nové *novum* bez porovnání nebylo na skladě. Uvažovat nahlas v kruhu silentů.

„Měl by být svět modrý? Nebo bez barev? Pro člověka, nebo bez něj? Kdo jej bude obdivovat? Nebo si bude jestvovat toliko málo pro sebe? Utopický-hypnotický svět.

Minulý, vyškrtané zlo, jinak nic, nic nového. Svět pro lidi, lidi, kteří jsou tak nicotní a malicherní, jako on sám.

Podíval se kolem sebe. Žvejka a Zelenec imaginární hleděli doprostřed kruhu.

A Jan slyšel Jana: „Hle, uzříš nové nebe a novou zemi."

Malá tanečnice vzala do ruky bílou tužku a do knihy nakreslila kruh a nakreslila symbol této věty.

Ný-Say vysypávala příběhy v igelitových pytlíkách středy kruhu. Obestřela se myšlenkou.

„Není nic nového, nic nového nevytvoříš, Jane, než z toho, co je a bylo. Hrát si na minulost a budoucnost, splétat příběhy v artefakty nebo čekat na náhodu, není nic nového, pouhý obraz skutečnosti. Věc, každý kámen i život má svůj příběh, skutečný, možný, určitý i neurčitý."

„Je to zvláštní," povídá Jan, „Přijít z nekonečna a v nekonečnu právě na darovaný svět, na malinkatý okamžik," povzdechl si, „a jednostejně se navrátit zpátky domů, do nekonečna. Je to divné, třebaže zbytečné, třebaže nezbytné."

„Mohlo by to být obráceně, na tu chvilku žití neexistovat," zapojila se o hovoru Žvejka Zelenec.

Jan Zachariáš se díval na otevřenou knihu. Zrcadlila se v jeho očích. Kniha popsaná příběhy. A každý příběh sám o sobě se zaplétal do chomáče ostatních a tvořil zamotané klubko se spoustami konců či začátků, živý artefakt. A nebylo poznat čí je začátek a kde je jeho konec, nebylo poznat, ke kterému konci patří začátek.

Jan byl z těch, kdo viděl začátek i konec. V jediném životě dokázal vycítit krásu, lásku i bolest, pocity touhy a víry, smutek, něhu, shovívavost, obdiv, pokoru. Pocit, který vyvolává unikátní věc – život.

A uprostřed svých *silentů* vzal si Jan slovo, položil hůl, ač oděn povídá:

„*Nahý* jsem přišel a *nahý* odejdu. Hle, otevřu já svoje já svému Bohu, položím duši a rozprostřu ji na pastvinách jako knihu, aby mne mohl milovat. A podám mu ruku, abych se ho držel, a dám mu bezmezně svoji důvěru. Neboť on mne zná nejlépe.

Aj nekonečně *nahý* přišel jsem na divné světy, abych do *nahého*; do nekonečna odešel. A život neopakovatelný, který vykvete jen, jednou na důkaz, že je.

A pod ním i nad ním jest malicherné, neboť nezrcadlí světlo v oblouku.

Nahý kdo přijde do světa knihy kruhu nepopsatelného a *nahý* bude na konci. Kniha popsaná zde bude, dotýkající se tečky, coby hvězda na rubáši.

A tak si tak pajdám po divných světech, po známé cestě k domovu a od domova, pajdám a nevím, jak dlouho pajdat budu. Jsem starej pajda. A kolem mne, pod silnicí i nad ní panoptikum sloupů; prohlížejí si mne blízcí i vzdálení ti, kteří už jsou za hranicemi cest

a prohlížejí si mne. Prohlížejí, prohlížejí, tak jako by mne nikdy neviděli a přitom vím, že mne znali a dívali se někam hluboko dovnitř.

Cítil jsem to, nebyl to obdiv či výčitka, bylo to, jako by ztratili paměť nebo co, takový pohled jsem ještě neviděl.

A tak si tady pajdám, na cestě kdesi v nekonečnu po dodrbaném povrchu a nikdo nikde, jen alej vzpomínek. Aha, teď mne napadlo, co mi ten pohled říká:

„Taky pajdali ti pajdaví, jenže teď už my nepajdáme, na tebe se díváme. Pajdaví pajdáci."

A tak si pajdám a pohoda je pryč. Proč si nemůžu klidně pajdat a soustředit se na pajdání, na rachot kyčelních kloubů. Jo to nejsem já, pajdá mi mozek, bouchá o rozdrmolenou černotu. Je to hrůza nebo štěstí. Snad kolečka místo nohou by byla *lepčí*, to bych potom nepajdal, možná že by se zdálo, že bych mírně levitoval.

Ale ten pohled nepajdavých stojících by na mně lpěl jako podivné, možná Kainovo znamení. Ať *žijou* pajdavci! Paj, paj páááj, pij, paj, poj!

Pajdavý čas, *pajdavá* hmota a neviditelné pajdavé vlnění. *Paj paj*, blázen *paj* v pajdárně, co *píče pájku*.

A tak si tak pajdám po támhletom světě, po známé cestě k domovu a od domova, pajdám a nevím, jak dlouho pajdat budu. Jsem starej pajda, já pajda velká pajda.

Tichá zem měla svoji knihu, kruh tvořitelů a berlu, Starého Zachariáše, Malou tanečnici, překrásnou čarodějku, dvojjedinou Ný-Say, Žvejku Zelence, Zikmuda Loggrájena, Malého Jana, Pajdu pajdavce, Nočního chodce, Země lidí.

A sbor kruhu *silentů* přerůstajících ze symbolů. Jeden nazýval se Hole poutníků, Druhý Prapor měřičů, třetí Moci hlasů volajících, to tvořilo *Tichou* zem lidí.

„A tapetu, jakou tapetu s časem bude mít ta země jménem *Tichá*?"

„Třeba rozstříhanou, jako mozaika nebo koláž z času jako slepence událostí," řekl kdosi z kruhu zasvěcenců.

„Jenže pozor, ztuhne pak onen podivný čas jako horká čokoláda a praskat bude jako vrásky na horách či na starém porcelánu."

Jan Zachariáš, onen Janus Zacharius v povědomí Malého Jana pozdvihl hůl z prostředku kruhu a ukázal s ní na bílé místo v knize v klíně Malé tanečnice.

„Hle, z kruhu přerůstajících symbolů zde vytvoříme zákon podobnosti smrtelníků, přerůstající exodus a stěhování po vesmírech minulých i budoucích."

Jeho poslední slova zanikala v tichu. Stohované myšlenkoví od sebe odmáčelo list na dvě plochy a rozmezí jimi spojovalo báze, synapse či můstky, možná energie. Energie ticha. Chrám ticha… ticha, přerůstání v zákon.

Ticho, nekonečné ticho, léčivé, děsivé, božské, vyrovnané, bolestné, vakuové ticho, ticho bez uší, bez vzduchu, neslyšné ticho, ticho pod slovem, ticho, slovo, první věta, fenomén, ticho, ticho.

Samo je ticho, napínající struny, předávající informaci. Ticho, základ konstrukce, ticho, napnutá hladina bez vlnění.

A slovo se generovalo z ticha, naděje a touha ticha, naděje na puls, aby přerůstalo ticho, jako dva její chrámy z ticha vystavěné.

Aj každý chrám se jednou zbortí, zbortí se *bus* času a navrátí se zpátky do věčnosti, do jádra, do *neuchopitelna*, do ticha.

Hle, viděl jsem sám sebe, jak sedím v chrámu, a na liště sedělo sluníčko sedmitečné; myslel jsem, že se nehýbá. A tak setřásl jsem jej do klobouku a po požehnání jsem jej vynesl a usadil na žlutou polní květinu.

A po té jsem uvažoval, jestli jsem udělal dobře. Co by udělal můj Bůh? Lidé mu přinesli tulipány do jeho domu a s ním i sluníčko, bylo na oltáři a Bohu tak blízko, blizoučko. Nebylo by lepší být pod jeho ochranou, nebo jsem jej tam neměl nechat. Co by udělal Bůh, kdo ví?

Bože, promiň mi, to jsem já malý Jan, co z kruhu *silentů* z propasti z nehlubších já volám Tebe.

Divný, divný je svět *siletů*. Tišší, možná věční. Zdali touží, zdali jsou za horizontem přání, zda dovedou pojmenovat skutečnost, zdali byli a *jsou* u Boha, zda jej cítili nebo prostoupili, odpoutali se od namyšleného odolného *lida*, zda ví víc, než je život sám.

Ach Janové, Janové velcí i malí, divní hermafroditi, připravení k zasazení praporečníkem do matice k událostem. Nemají zapotřebí se sdružovat; a přitom jsou svázáni uzly kořenů. Je to lidský svět? Ne, pouze lidmi svět prorůstající.

Nemocnice Jihlava
ORANY CESTMIR
1955 Jul 31 M 5507311392
Acc: 39
2011 Aug 12
Acq Tm: 09:35:49.265
R
SIZES ARE APPROXIMATE

OBSAH

Směšná vodnická existence ... 9
Papoušek na bidýlku ... 17
Pajdaví pajdáci ... 21
Dobrá voda ... 31
Spomocník ... 41
Zpovídání spomocníka Hvězdáře ... 49
Domům, hledání ticha ... 57
Silencio ... 65
Expedice ... 81
Koridor ... 89
Obelisk ... 97
Kvakot ... 107
Sto duší ... 115
Žeton ... 125
Hendikep ... 133
Tzolkin ... 143
Pár kamenů ... 155
Žvást ... 159
Plechový svět ... 167
Brdíčkový svět ... 175

Zastávka u hřbitova 183
Nové nebe 191
Fa 197
Fakta 205
Pár kamenů 219
Litujeme 227
Silenti 243
Volání 255

Čestmír Oraný

MALÝ JAN
PLECHOVÉ LÍZÁTKO

Vydáno nákladem autora

Vytiskl Tribun EU s. r. o.
Cejl 32, 602 00 Brno

Brno 2012